imburgs agblad

Woensdag 4 mei 1994

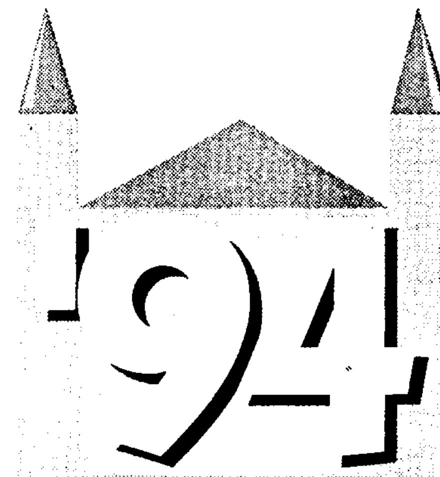
76e jaargang nr. 104.

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad, zie pagina 14.

Recordscore ouderen Echt

ECHT – Het Algemeen Ouderen Verbond (AOV) heeft bij de Kamerverkiezingen de hoogste score geboekt in Echt. Daar haalde het AOV maar liefst 12,8 van de stemmen, een resultaat dat nergens anders in Nederland werd geëvenaard. De partij kreeg 1409 stemmen. In Echt woont een van de kandidaten van het AOV, Gonnie Meertens. Zij kreeg 1148 stemmen, maar staat evenwel op een onverkiesbare plaats.

Lubbers stelt zich beschikbaar voor Europese Commissie

DEN HAAG – Premier Lubbers heeft zich gisteren onverwacht officieel beschikbaar gesteld voor het voorzitterschap van de Europese Commissie. Deze functie komt vacant op 7 januari 1995, wanneer de Fransman Jacques Delors aftreedt. De voorzitter van de Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de Europese Unie, wordt sinds het Verdrag van Maastricht voor vijf jaar benoemd.

De Nederlandse regering zal Lubbers binnenkort formeel voordragen als kandidaat bij de huidige voorzitter van de Europese Unie, Griekenland. Het ministerie van Buitenlandse Zaken heeft dit gisteren laten weten, kort na het sluiten van de stemlokalen. „Aangezien het kabinet demissionair is geworden, is het thans voor de minister-president mogelijk antwoord te geven op de vraag of hij beschikbaar is voor de opvolging van de heer Delors," aldus een woordvoerder van Buitenlandse Zaken.

Het besluit over de opvolging van Delors valt tijdens een topconferentie op het Griekse eiland Korfu (24 en 25 juni). De twaalf Europese leiders, inclusief Lubbers zelf dus moeten dan besluiten of zij de demissionaire premier van Nederland zullen voordragen voor het voorzitterschap van de Europese Commissie bij het Europees Parlement.

Voor de kandidatuur van Lubbers als Europese commissie-voorzitter is in het verleden niet gelobbyd er dat zal de komende tijd ook niet gebeuren, zegt de Rijksvoorlichtingsdienst. Met het echec rond oud-minister Braks, die naast een topfunctie bij de voedselorganisatie FAO greep, nog vers in het geheugen, lijkt de Nederlandse diplomatie voor een terughoudender aanpak te kiezen. „Er wordt geen geweldig circus opgezet," aldus een ingewijde.

Ouderenpartij verrast met zes zetels ● D66 en VVD winnen ● Drie partijen nodig voor kabinet

PvdA de grootste, CDA gekraakt

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De PvdA is gisteren bij de Kamerverkiezingen de grootste partij geworden, ondanks een verlies van twaalf zetels. De sociaal-democraten krijgen 37 mensen in de Tweede Kamer, drie meer dan het CDA. De christen-democraten verloren twintig zetels: een historisch dieptepunt. Dit bleek nadat bijna alle stemmen waren geteld.

Op basis van de uitslag moet er minstens een driepartijenkabinet worden geformeerd. De PvdA schoof meteen partijleider Kok naar voren als nieuwe premier van een coalitie met in elk geval D66. Er zou ook een PvdA-informateur moeten komen. Bolkestein (VVD) en Van Mierlo (D66) keerden zich daar tegen af. Van Mierlo gaf aan als eerste een combinatie te willen met PvdA en VVD. Bolkestein sloot gisteravond uit dat de VVD deelneemt aan een kabinet met CDA en PvdA.

Onderzoek heeft uitgewezen dat de kiezers het liefst een combinatie PvdA-CDA-D66 zien: 32 procent wil dat. Een dergelijke coalitie leek gisteravond laat goed te zijn voor 95 Kamerzetels, een ruime meerderheid.

Onverwachte winnaars van de verkiezingen waren de ouderenpartijen. Het Algemeen Ouderen Verbond (AOV) behaalde zes Kamerzetels, de Unie 55+ één. Zoals verwacht wonnen VVD en D66; GroenLinks verloor ondanks de eerder voorspelde winst. De opkomst was circa 78 procent, twee procent lager dan de vorige Kamerverkiezingen in 1989.

De VVD won negen Kamerzetels en komt uit op 31. D66 verdubbelde zijn aantal vertegenwoordigers in de Tweede Kamer: van twaalf naar 24. De Democraten waren in zetels de grootste winnaars. Ze behaalden er echter minder dan was voorspeld. De Socialistische Partij, evenals de ouderenpartijen ook een nieuwkomer, wist twee Kamerzetels te bemachtigen. De SGP verloor een zetel en kwam op twee, een opmerkelijk verlies omdat deze partij sinds 1956 onveranderlijk drie zetels heeft bezet. Het GPV behield zijn twee Kamerzetels. De RPF won twee zetels en kwam op drie. Ook de CD zag het aantal vertegenwoordigers in de Kamer stijgen: van één naar drie.

Zie verder pagina 21
● **'Historische ramp voor het regeringsbeleid'**

● *CDA-lijsttrekker Elco Brinkman zit vertwijfeld met zijn hand in het haar. Onder zijn leiding liepen de verkiezingen voor de christendemocraten uit op een historisch verlies van twintig zetels.*

Foto: ANP

max.16º C

min.5º C

KOELER

Afgelopen nacht passeerde een frontaal systeem dat de scheiding vormt van de warme lucht van gisteren en de relatief koele lucht waar we vandaag mee te maken krijgen. Er zijn vandaag naast wolkenvelden zonnige periodes met een kleine kans op een licht buitje in de namiddag en avond. De wind is matig uit zuidwestelijke richtingen en het kwik loopt vanmiddag op tot rond 16 graden. Vannacht koelt het af tot 5 graden.

Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-9775.

VANDAAG:
zon op: 06.03 onder 21.06
maan op: 03.27 onder: 14.49

Peilingen kwamen in de richting

DEN HAAG – De onderzoeksbureaus Nipo en Inter/View hebben de verkiezingsuitslag in hun laatste voorspellingen vrij aardig benaderd. Dit blijkt uit een vergelijking tussen de echte uitslag en de berekeningen die Nipo en Inter/View beide een dag voor de verkiezingen bekend maakten.

Beide bureaus maakten hun voorspellingen op het moment dat een kwart van de kiezers aangaf nog geen definitieve keuze te hebben bepaald. Het Nipo voorspelde 35 kamerzetels voor de PvdA. Inter/View zat een zetel hoger. De sociaaldemocraten haalden er uiteindelijk 37. Het CDA deed het ook beter dan voorspeld. Nipo en Inter/View gaven de christen-democraten 32 kamerzetels en het werden er uiteindelijk 34. Inter/View voorspelde het zetelaantal voor de VVD precies juist: 31. Nipo zat er twee te laag. Beide bureaus zaten er wat D66 betreft echter faliekant naast. De Democraten haalden 24 zetels. Het Nipo had er 27 voorspeld en Inter/View zat tussen 25 en 31.

Ook bij GroenLinks kleunden Nipo en Inter/View mis. Beiden voorspelden een winst van twee à drie zetels. GroenLinks verloor echter een zetel. Bij de kleine christelijke partijen zaten Nipo en Inter/View beiden op negen zetels voor de drie (SGP, GPV, RPF) samen. Het werden er zeven. Voor de SP berekende Inter/View twee zetels: het juiste aantal.

Winst DSM fors hoger

Van onze redactie economie

HEERLEN - DSM heeft in het eerste kwartaal van dit jaar een nettowinst behaald van f 83 miljoen. Dat is aanzienlijk meer dan de f 6 miljoen in hetzelfde kwartaal van 1993. Dat DSM na een totaalverlies van f 118 miljoen in geheel 1993, in het eerste kwartaal van 1994 weer winst zou maken, was bekend, maar de cijfers zijn aanzienlijk beter dan de beurs had verwacht.

Bestuursvoorzitter Simon de Bree beschouwt de resultaten als 'bemoedigend'. Hij laat er meteen een waarschuwing op volgen: „Het herstel is nog pril en de opbrengstprijzen zijn nog steeds laag." Vorig jaar gingen die prijzen met zeven procent omlaag en daar is geen verbetering in gekomen. De petrochemie kampt nog altijd met een overcapaciteit van vijftien procent.

De Bree kondigt aan onverminderd door te gaan met het schrappen in de kosten en met het verbeteren van de concurrentiepositie. Het afgelopen kwartaal is – door de afslankingen van de laatste jaren – al 50 miljoen gulden op de kosten bespaard. Het concern gaat nu weer richting het winstniveau van de eerste helft van 1992, toen de kwartaalresultaten f 100 miljoen of meer bedroegen.

De afgelopen drie maanden was de omzet licht (vijf procent) hoger. Het concern verkocht voor f 2,22 miljard tegen f 2,1 miljard in dezelfde periode vạn 1992. In het tweede kwartaal verwacht DSM geen wezenlijke veranderingen in de markt.

Wel houdt het chemieconcern deze maanden rekening met enkele grote onderhoudsstops, die alleen met mooi weer kunnen worden uitgevoerd. Die stops zullen het resultaat negatief beïnvloeden.

Zie verder pagina 4
● **DSM topper op beurs**

Rede Duitse ambassadeur bij herdenking

DEN HAAG - Het herdenken van de doden uit de Tweede Wereldoorlog vormt volgens de Duitse ambassadeur Klaus Jürgen Citron de brug naar het heden en hopelijk naar een betere toekomst.

„Waakzaamheid van de burgers, van onze buren en de media is nodig om de democratische maatschappij in alle landen van de Europese Unie te beschermen en te behouden." Citron spreekt deze woorden vandaag uit tijdens een herdenking in het Internationaal Perscentrum Nieuwspoort in Den Haag.

Nog nooit eerder hield een Duitse ambassadeur in Nederland een toespraak tijdens de 4 meiherdenking. Citron ging pas na lang aarzelen in op de uitnodiging van Nieuwspoort. Voor alle bedenkingen die tegen zijn optreden tijdens de herdenking zouden komen, zei hij groot begrip te hebben.

Citron citeert de uitspraak die bondspresident Von Weizsäcker deed tijdens een staatsbezoek aan Nederland in 1985. „Wij allen, schuldig of niet, oud of jong, moeten het verleden aanvaarden. Wij allen hebben de gevolgen daarvan onderkonden en zijn daarvoor aansprakelijk. Jongeren en ouderen moeten en kunnen elkaar helpen om te begrijpen waarom het zo belangrijk is de herinnering levend te houden," aldus Citron.

Ford bouwt in Aken onderzoekcentrum

Bremse kaput!

Bredase kunstenaar exposeert in galerie Schuwirth & van Noorden

Hans Mutsers schildert zoals hij ademhaalt

k

DOOR PIETER DEFESCHE

MAASTRICHT – Het programma van galerie Schuwirth & van Noorden komt tot stand, het is al eerder vastgesteld, niet op basis van heersende trends, avant-gardistisch streven of krachtig winstbejag – een deugdzaam streven naar de moraal van onze tijde – maar op basis van persoonlijke, vaak vriendschappelijke betrekkingen. En altijd uit hoofde van waardering voor het kunstenaarschap van de exposant, van liefde voor zijn werkstukken. „Mooie schilderijen", meldt galeriehouder Schuwirth dan ook met overtuiging; hij maakt er de deur ook buiten de openingsuren voor los. Er zit een element van trouw in de relatie; ook overeenkomstige levensfase maakt de betrekkingen bestendig.

Hans Mutsers, afkomstig uit Breda, maar opgeleid in Amsterdam, aan 'de Rietveld' en aan de Filmacademie, ooit in Den Bosch ontdekt, exposeert bij Schuwirth & van Noorden voor de derde keer – in 1988 voor het eerst. Hij blijkt bij zijn keuze voor een abstract-expressionistisch schilderschap te zijn gebleven. Hij lijkt het zelfs met groeiende hartstocht te bedrijven, misschien wel om zichzelf duidelijker te profileren in een kunstwereld waarin naar zijn mening „alles rationeler wordt". Hij heeft er meer dan in eerdere levensfases behoefte aan de dingen tastbaar te maken. „Vroeger was mijn werk transparanter, voorzichtiger. Nu hebt ik het gevoel dat ik los ben van alles wat moet."

Verheviging

Van het transparantere werk, dun geschilderd in gouache, van aquarel haast niet te onderscheiden, zijn in de entree nog wel voorbeelden te vinden; zij tonen meer kleurnuances dan kleurcontrasten. De verheviging van zijn schildersgebaar maakt een groot olieverf-schilderij op nauwelijks een meter afstand duidelijk. „Organische vormen, symboliek en sferen bepalen voor een belangrijk deel mijn werk", zegt hij er zelf van. Titels die de inhoudelijkheid zouden kunnen toelichten ontbreken meestal. Sommige heten landschap. Maar een enkel, het enige waarin in menselijke gestalte valt te herkennen, lijkt door een concrete gebeurtenis te zijn geïnspireerd: 'op zoek naar Eva'. Maar hoe abstract de figuratie verder ook mag zijn, op een merkwaardige manier lijkt zij dicht bij de waarneembare werkelijkheid te blijven. Ook zonder hulp van titels herkent men de biomorfe vormen in hun overheersende rol. Soms suggereren ze landschappen, zoals het grote olieverfschilderij in de bovenzaal, dat in zijn hevig coloriet een exotische wereld suggereert, waarin nauwelijks daglicht binnendringt door een bladerdak. Bladeren, lianen, vreemdsoortige bloemen, hitte, mysterie, een bedwelmende geur. Dat zijn de associaties die het opwekt. Terecht of ten opnrechte?

Exotisch

Mutsers reisde, naar Egypte onder meer en Indonesië; het exotische laat een schilder zelden onberoerd. Er is maar weinig voor nodig om in een vergelijking met Gauguin te belanden op grond van dat exotische en van de vaak geraffineerde kleurstellingen en combinaties, met veel paars, blauw en variaties van rood. Een kleurvlak blijkt van dichtbij gezien uit een reeks toetsen van verschillende tint te zijn opgebouwd; het is vaak verdiept of verlevendigd door een lineatuur van wit, geel of karmijnrood kleurkrijt. Het vermogen om alles tastbaarder te maken komt Mutsers niet aangewaaid. Hij heeft gaandeweg in zijn penseelvoering een virtuositeit ontwikkeld die hem voor altijd tot schilder stempelt. Tot een schilder van nature, waarvan zijn vriend Schuwirth al eerder zei, dat hij schildert zoals hij ademt.

De hevigheid van de beeldtaal in het olieverfschilderij 'Paysage' kenmerkt ook de boven gepresenteerde gouaches: zij hebben een vergelijkbare uitstraling. Maar ze zijn allemaal verschillend. Verschillend van beweging, van vorm, kleur en finesse. Van inhoudelijkheid misschien ook. Als ze niet 'paysage' heten en het zonder titel moeten stellen kan men er grote bloemen in vermoeden. In een enkele biomorfe constellatie herkent men met gemak een bloempot, in een andere de schim van een huis en een minaret.

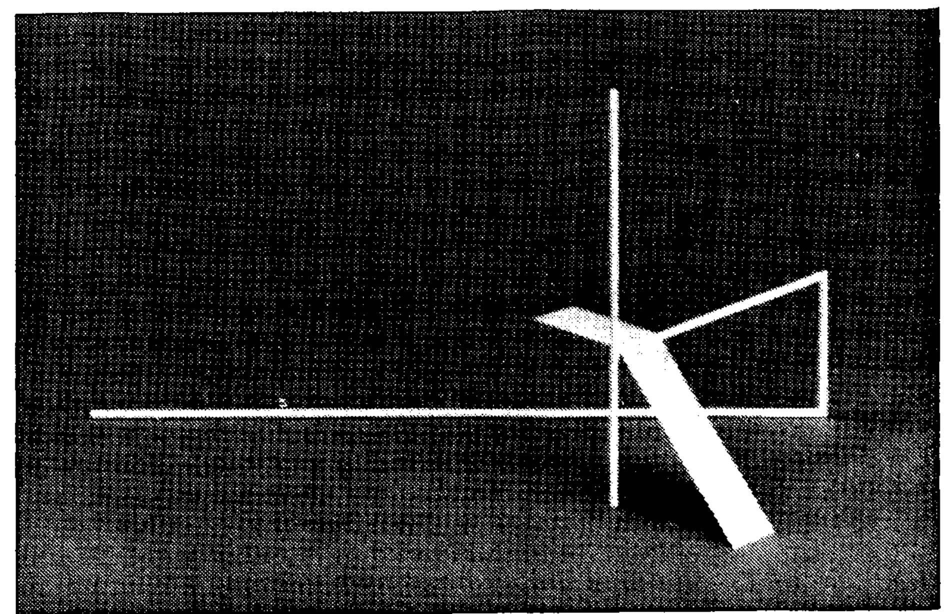
Titels zijn – als ze al bedacht worden – in de Nederlandse schilderkunst meestal, en lang niet altijd foutloos, in het Engels. Als hier geen sprake is van 'landschap' maar van 'paysage' is dat niet zonder grond: dit hevige coloriet is Zuidelijk. Zuidelijk is ook de bewegelijke schildertrant. Dat de traditie van een Europese, vooral Franse schilderkunst hier buiten zou staan is ongeloofwaardig. Behalve de geest van Gauguin waart die van Monet hier rond, al moge het schilderij waarop exotische bloemen lijken rond te drijven op een waterspiegel niet 'Nympheas' heten. „Jammer dat de pure schilderkunst steeds minder aandacht krijgt", stelt Mutsers vast. Is dat zo; we zeggen het al zo lang. Het gedreven schilderschap van Mutsers is welkom in het mooie huis van Schuwirth & van Noorden tot 22 mei en het zal geen belangstellende teleurstellen.

● *Schilderij zonder titel, 1994, van Hans Mutsers, te zien in galerie Schuwirth & van Noorden.*

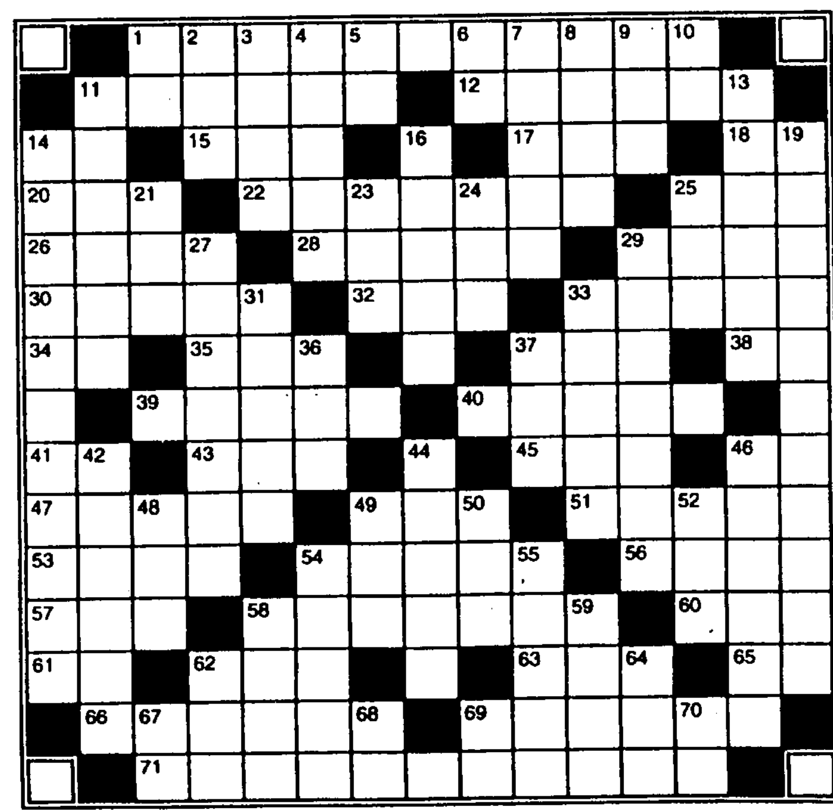
ld-expotip

'Het autonome beeld?' is de titel van een expositie die zondag wordt geopend in het Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a in Sittard. Deze tentoonstelling loopt tot 19 juni en is te bezichtigen van woensdag tot en met zondag van 14 tot 17 uur.
De tentoonstelling 'Het autonome beeld?' is samengesteld met de bedoeling te kijken of hedendaagse beeldhouwers zich nog bekommeren om autonome kunst, of dat het autonome beeld voor hen een gepasseerd station is. Met andere woorden: in hoeverre kan men zich vandaag de dag nog bezighouden met beeldende kunst die naar geen andere werkelijkheid verwijst dan naar de werkelijkheid van het kunstwerk zelf?
De tien beeldhouwers die aan deze tentoonstelling deelnemen – Armande Franssen, Anet van de Elzen, Dré Devens, Henk Bexkens, Harma van den Heuvel, Silvia Kooman, Jos Timmermans, Mathieu Knippenbergh, Ine Schröder en Monique Vondenhoff – presenteren dan ook werk dat in principe niet verwijst naar de architectonische ruimte waarin het geplaatst wordt.
De tentoonstelling wordt zondagmiddag om 15 uur geopend.

● *'Arc de triomphe pour un petit oiseau belge' van Dré Devens, een van de deelnemers aan 'Het autonome beeld?'.*

puzzel van de dag

P&P E507

14	20	22	28	41	7	1	56	29	52	11	71	54	10	63

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** terugzenden; **11** huidvlekje; **12** dagboek; **14** heilige; **15** weeklacht; **17** graanafval; **18** paardekracht; **20** bergpas; **22** pistoolkoker; **25** oorvijg; **26** welzijn; **28** dager; **29** pl. in Gelderl.; **30** hoop; **32** vr. munt; **33** vaartuig; **34** en andere; **35** hoofddeksel; **37** autotype; **38** bijbeldeel; **39** bouwland; **40** overhandigt; **41** met kinderen; **43** lidw.; **45** meisjesnaam; **46** kilometer; **47** waakzaam; **49** evenzo; **51** lasten; **53** vruchtje; **54** nauwelijks; **56** takje; **57** pl. in Geld.; **58** roofvogel; **60** bloeimaand; **61** zangnoot; **62** overwegbeveiliging; **63** diepte; **65** ferrum; **66** gebed; **69** doopsgezinde; **71** retoumeren.

VERTIKAAL: **1** antw. bet.; **2** tijdperk; **3** ondanks; **4** uil; **5** grondtoon; **6** Neodyne; **7** binnenvaartuig; **8** mal; **9** boerderijgrond; **10** Nikkel; **11** Indon. bouwwerk; **13** ontsluiten; **14** beroep; **16** pl. in Drente; **19** steelzucht; **21** labium; **23** bloem; **24** voorz.; **25** pausennaam; **27** snoep; **29** dikhuid; **31** projectiel; **33** kortschrift; **36** schrijfart.; **37** godin; **42** bedekken; **44** uitroep; **46** schaaldier; **48** lof; **49** familielid; **50** vogel; **52** water in Utrecht; **54** groet; **55** gissen; **58** emmer; **59** kant; **62** groet; **64** watering; **67** bijbeldeel; **68** niet gen.; **69** pers. vnw.; **70** stannum.

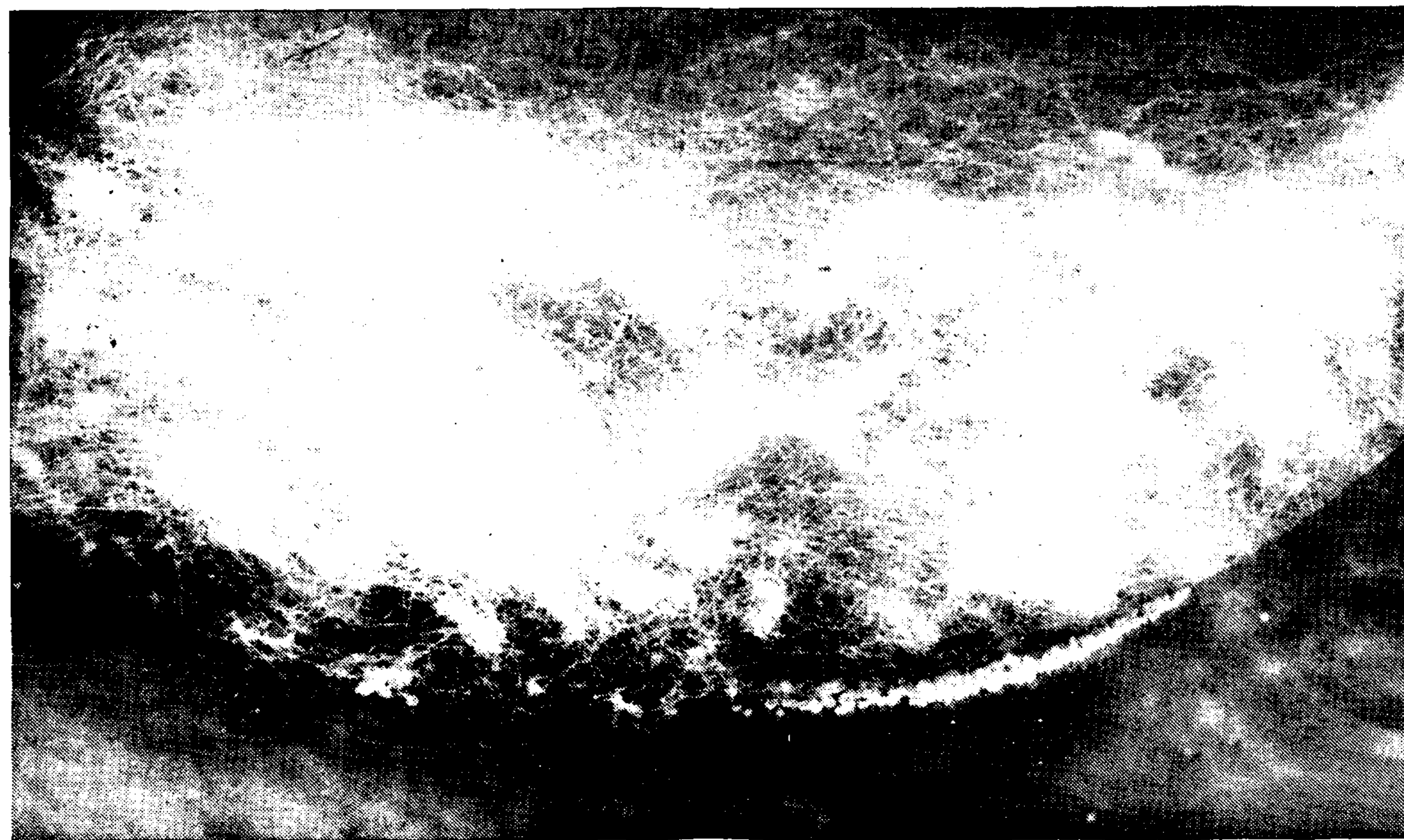
exposities

Margreet Berkhout in Brikke-oave

BRUNSSUM – 'Van zwart-wit naar kleur' is de titel van de expositie die vrijdag geopend wordt in d'r Brikke-oave, Lindeplein 5a in Brunssum. Margreet Berkhout, lid van Fotogroep 68 presenteert er tot en met 30 mei een zestigtal foto's, die van maandag tot en met vrijdag te bezichtigen zijn van 10 tot 12, 14 tot 17 en 19 tot 21 uur, zondag van 15 tot 17 uur.

Margreet Berkhout is vrije fotografe. Voor haar is fotografie indrukken uitdrukken en door samenstellen en isoleren iets creëren. In tegenstelling tot het menselijk oog, dat ernaar streeft om scherp te stellen en de verhoudingen juist weer te geven, geeft de camera speelruimte voor fantasie en kan zo nieuwe beelden scheppen. Geboeid door spiegelingen, zandstructuren, bladeren of vogelveren is het voor Margreet Berkhout een uitdaging om er iets mee te doen, er geheel iets anders van te maken met behulp van de camera. „Een onderwerp uitdiepen, er in groeien en er ook mee vechten kan dan een serie doen ontstaan waarvan ik bij het einde het begin nog wel weet, maar nauwelijks herken," aldus de exposante.

De expositie wordt vrijdagavond om 20.10 uur geopend.

● *Foto van Margreet Berkhout.*

Volksuniversiteit bezoekt Parijs

HEERLEN – De Volksuniversiteit Heerlen bezoekt op zaterdag 4 juni de grote tweedelige overzichtstentoonstelling gewijd aan de moderne Nederlandse schilderkunst in het Musée d'Art Moderne in Parijs. Voor 65 gulden per persoon kunt u deze reis meemaken. Ook is het mogelijk kaarten te laten reserveren voor de grote overzichtstentoonstelling 'Impressionisme: Les Origines 1859-1969' die in het Grand Palais, op loopafstand van het Musée d'Art Moderne, gehouden wordt. Een kaartje voor deze expositie kost 25 gulden.

De bus richting Parijs vertrekt in Heerlen om 6 uur en een half uur later in Maastricht, terwijl om 20 uur de terugreis wordt aanvaard. Voor inlichtingen en reserveringen: 045-712106.

verder...

... exposeert Yvonne Bronckers-Spronck tot en met 31 juli aquarellen in het Holiday Inn, Crown Plaza-hotel, Ruiterij 1 in Maastricht.

... zijn in de Heerlense Stadsschouwburg tot 1 juni kunstwerken (gemengde techniek op papier) te zien van Herman Hollewand uit Amsterdam. Open van maandag tot en met vrijdag van 10 tot 15 uur en tijdens voorstellingen.

Lof voor Koorschool

NEERPELT/GELEEN – De dertig zangertjes van de Koorschool Westelijke Mijnstreek hebben afgelopen zondag tijdens het traditionele Muziekfeest voor de Jeugd in Neerpelt voortreffelijk gepresteerd. In de beginnerscategorie behaalde het in Geleen gevestigde koor, dat pas twee jaar bestaat en is samengesteld uit geselecteerde kinderen van 6 tot 15 jaar, onder leiding van Harry Spronken de eerste prijs met lof. Het kwalificeerde zich daarmee als één van de beste koren van de in totaal 42 deelnemers uit 21 landen.

Ook het kinderkoor Cantarella uit Neerbeek, eveneens onder leiding van Harry Spronken, nam zondag aan het evenement in Neerpelt deel. Het koor behaalde een eerste prijs. Een kinderkoor uit Susteren Mariaveld kreeg een derde prijs.

Orgelwerk Guillou in première

DEN HAAG – De Franse orgelvirtuoos Jean Guillou zal op Hemelvaartsdag de Nederlandse première verzorgen van zijn Sinfonietta voor orgel. Dit zal gebeuren in de Grote of Sint Jacobskerk in Den Haag. Guillou geldt na de dood van Messiaen als een van de weinige Franse componisten van naam die belangrijk werk voor orgel schrijft. Het concert begint om 20.15 uur.

oplossing gisteren

OPLOSSING E 330

HORIZONTAAL: **1** stieken; **6** postzak; **12** sleg; **14** nier; **15** RP; **17** kraamheer; **20** dr; **21** aak; **23** fatsoen; **24** oer; **25** krab; **27** later; **28** onze; **29** tabak; **31** pen; **32** kovel; **33** Esra; **35** vore; **36** altaar; **37** timbre; **39** bink; **41** seal; **43** chaos; **45** weg; **47** naast; **49** haan; **50** Medea; **52** raar; **53** aan; **54** kokarde; **56** tra; **57** kk; **58** potentaat; **60** al; **61** nasi; **62** trom; **64** rooster; **65** doleren.

VERTIKAAL: **1** strakte; **2** is; **3** elk; **4** kerf; **5** egaal; **7** oneer; **8** Sien; **9** ter; **10** zr.; **11** korrels; **13** Amstel; **16** para; **18** atap; **19** hoen; **20** deze; **22** kabelbaan; **24** onverlaat; **26** bastion; **28** oorbaar; **30** krans; **32** komen; **34** aak; **35** vis; **38** schaker; **40** pedant; **42** stralen; **44** haak; **45** weke; **46** Gert; **48** Sara; **50** motie; **51** adato; **54** kost; **55** earl; **58** pas; **59** toe; **61** no.; **63** mr.

Winwoord: AFWATERINGSBEEK

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:

Abonnementen	045-739881
Advertenties	045-739886
Algemeen	045-739911
Piccolo-advertenties	045-719966

Fax:

Advertenties	045-739204
Algemeen	045-739364
Redactie	045-739264

Banken:

ABN-AMRO Heerlen	57 75 35 935
Postbank	10 35 100

Rayonkantoren:

Brunssum	045-256363
Geleen	046-746868
Kerkrade	045-452932
Maastricht	043-254477
Roermond	04750-18484
Sittard	046-515577

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:

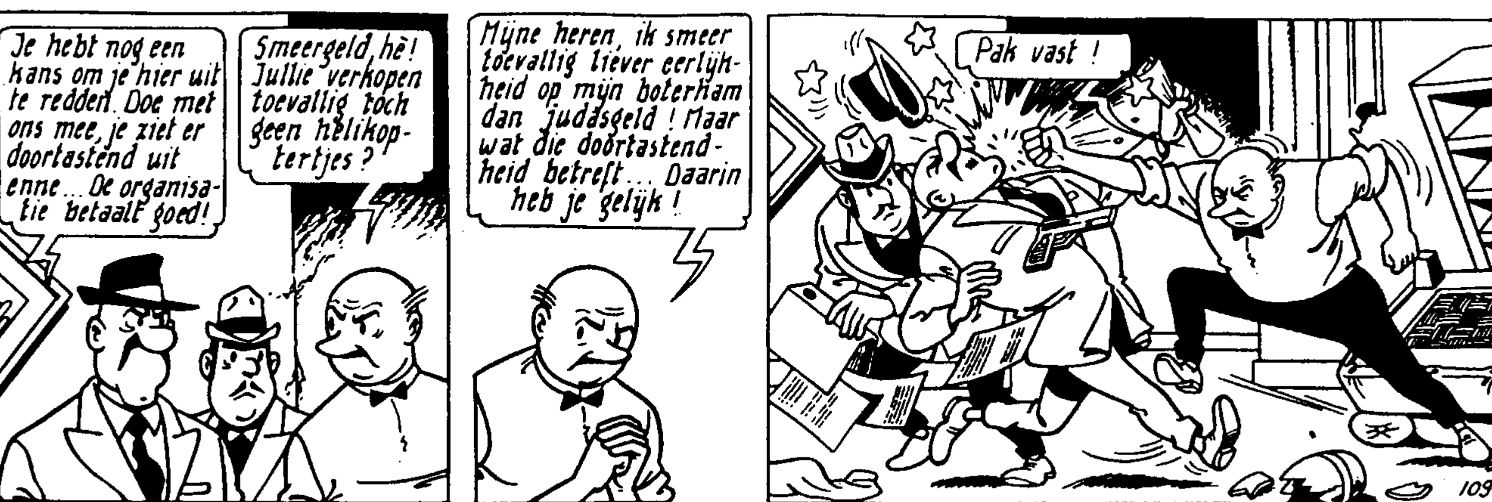
per maand	ƒ 29,00
per kwartaal	ƒ 86,90

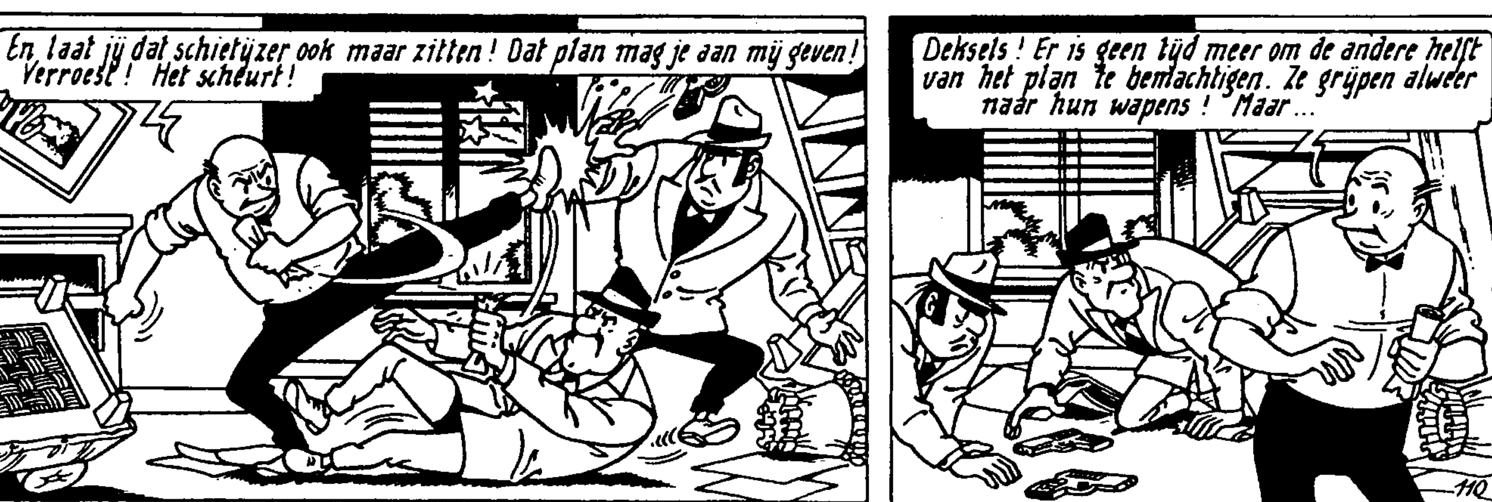
Per acceptgiro:

per maand	ƒ 30,50
per kwartaal	ƒ 88,40
Losse nummers	ƒ 1,75
	Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

het aruba-dossier

de rechter

recept

Steak tartare (4 personen)

Bak deze tartaar bij voorkeur in een koekepan met anti-aanbaklaag of als u deze toevallig heeft in een grillpan. Bestrijk in beide gevallen de pan met een beetje olie.

• 100 gram gerookt spek, 1 ui, klein scheutje olie, 1/2 bosje peterselie, peper, zout, 500 gram rundertartaar

Pel de ui en snipper deze fijn. Snijd het spek in reepjes. Verhit een scheutje olie en bak hierin de spekreepjes zachtjes uit. Voeg de uisnippers toe en laat ze enkele minuten zacht meefruiten. Was en droog ondertussen de peterselie en hak de blaadjes fijn. Doe de tartaar in een kom, meng de uitgebakken spekreepjes, de uisnippers en peterselie en ruim vers gemalen peper door de tartaar mengen en dit in 4 ovale schijven verdelen. Leg de schijven tot gebruik in de koelkast. Schenk voor het bakken slechts een klein scheutje olie in de pan en bak hierin de steak tartaar snel bruin. Zout de tartaar na het bakken eventueel licht (het spek is al zout.

Als u niet over een grillpan noch over een pan met anti-aanbaklaag beschikt, schuif de koekepan dan zodra de tartaar heeft toegevoegd telkens kort op en neer zodat het vlees niet aan de bodem van de pan 'plakt'.

Drama op laatste schooldag

VRIEZENVEEN – Veertien mavo-scholieren uit het Twentse Vriezenveen zijn gistermorgen gewond geraakt op hun laatste schooldag. Een veewagen die 25 scholieren vervoerde, kantelde in het centrum van het dorp waarbij een aantal scholieren onder de wagen terecht kwam. Volgens de politie reed de chauffeur van de tractor te hard en bovendien stonden er te veel kinderen aan één kant van de wagen. De gewonden werden afgevoerd naar ziekenhuizen in de omgeving. Enkele kinderen, allemaal uit de examenklas, zijn er ernstig aan toe. Er is sprake van van hoofd- en nekletsel, terwijl een aantal slachtoffers een shock heeft opgelopen.

„Dit is natuurlijk een grote klap voor onze school," zegt directeur R. Smit van de Ichtus-scholengemeenschap. Hij heeft er grote moeite mee om zonder emoties te praten over het verkeersongeval.
Direct na het ongeluk zijn de andere 400 leerlingen van de Ichtus-scholengemeenschap geïnformeerd. Hun lessen voor de rest van de dag zijn geschrapt.

De verslagenheid onder de kinderen en medewerkers van de school is volgens Smit groot. Ook ouders hebben geëmotioneerd gereageerd. Immers, wat een feestelijke afsluiting van de schooltijd had moeten worden is op een drama uitgelopen.

Inmiddels is een bijeenkomst gehouden voor de nazorg van kinderen en hun familie. Daar waren Slachtofferhulp, een psychotherapeut, de schoolleiding en de politie bij betrokken. Smit hoopt dat de gewonde jongelui zo snel opknappen dat zij in staat zijn examen te doen.

Het rijden op een door een tractor voortgetrokken landbouwwagen is een traditie op de laatste schooldag van de eindexamenleerlingen op veel landelijke scholengemeenschappen, ook op de Ichtus-scholengemeenschap. „De kinderen nemen daar zelf initiatief toe. Zij bestellen dus ook de wagen," licht directeur Smit toe.

Ook buitenlandse eigenaren van plezierboten doorgelicht

Extra controle fiscus betaling btw vaartuigen

ROTTERDAM – De belastingdienst onderzoekt of eigenaren van jachten en andere pleziervaartuigen over hun bezit btw (17,5 procent) hebben betaald. Het betreft voornamelijk boten die voor 1 januari 1993 met vrijstelling van omzetbelasting tijdelijk zijn ingevoerd. Vooral Duitsers, Fransen en Belgen hebben van deze regeling gebruik gemaakt door de jachten in Nederlandse wateren te laten liggen. Een dergelijke vrijstellingsregeling is vanaf 1 januari 1993 niet meer mogelijk.

De douanepost Vlissingen heeft vele booteigenaren - ook degenen die niets met deze regeling te maken hebben gehad - aangeschreven met de vraag of zij de bescheiden kunnen overhandigen waaruit blijkt dat de btw in de Europese Unie is voldaan. Is dat niet het geval, dan worden ze in de gelegenheid gesteld dit voor 1 juli dit jaar alsnog te voldoen.

Onder booteigenaren heeft de brievenactie - aan de adressen komt de Belastingdienst onder meer via watersportverenigingen en havenmeesters - nogal wat onrust gewekt. Zij vermoeden dat er sprake is van een jacht op met zwart geld aangeschafte boten. Maar volgens een woordvoerder van de douane van het district Zuidwest-Nederland in Rotterdam is dit absoluut niet het geval. Hij spreekt van een 'inventarisatie van de btw-regeling'. De douanepost in Vlissingen loopt volgens hem vooruit op een dergelijke actie, die in de komende maanden in heel Nederland wordt gehouden.

In ieder geval wordt booteigenaren het hemd van het lijf gevraagd. Naast het feit dat gevraagd wordt aan te tonen dat de omzetbelasting is voldaan, moeten ze opgeven wat de naam van hun boot is, merk, type, lengte, materiaal van de romp, bouwjaar, bouwnummer, motormerk, motortype en -nummer en ook de waarde van het vaartuig.

Vrijstelling

De vrijstellingsregeling voor invoerrechten en omzetbelasting voor mensen die in het ene EU-land wonen en in het andere hun bootje hebben liggen, is vervallen door de totstandkoming van de Europese markt per 1 januari 1993. De wateren van de EU worden nu als één douanegebied beschouwd. De vrijstellingsregeling is nu nog alleen mogelijk voor booteigenaren die buiten de EU wonen, maar hun bootje ('tijdelijk') in Europese wateren laten varen.

Booteigenaren die kunnen aantonen dat hun vaartuig voor 1 januari 1985 in gebruik is genomen, hoeven ook geen omzetbelasting te betalen.

Degenen die géén btw hebben betaald, moeten flink dokken. Het tarief van de omzetbelasting bedraagt 17,5 procent van de 'douanewaarde'. Daarbij gaat het in het algemeen om de waarde van het pleziervaartuig bij directe verkoop inclusief de accessoires, zeezeilen, inventaris, e.d.

Volkerenmoord in Rwanda

● *Vluchtelingen uit Rwanda lopen naar een opvangkamp dat tien kilometer over de grens met Tanzania ligt. In totaal zouden nu zo'n 250.000 mensen het geweld zijn ontvlucht. De Verenigde Naties staan voor de onmogelijke klus om de slachtoffers op te vangen. Er is een tekort aan voedsel en drinkwater en de kans op een cholera- of tyfusepidemie is groot. Dagelijks komen nog duizenden lijken in de grensrivier voorbij gedreven. Volgens waarnemers is er sprake van de grootste volkerenmoord sedert de dagen van de Cambodjaanse burgeroorlog. Naar verluidt zouden de meeste van de één miljoen Tutsi's in Rwanda door de Hutu's, die de grootste bevolkingsgroep vormen, zijn afgeslacht.* Foto: AP

Arme ambassades

DEN HAAG - De Iraakse ambassade in Den Haag wordt deze zomer nog gesloten. Irak heeft geen geld meer om de vestiging in Nederland te handhaven. Ambassades en consulaten in Nederland verkeren wel vaker in geldnood. Schuldeisers kloppen bij onbetaalde rekeningen dan ook geregeld aan bij het ministerie van Buitenlandse Zaken. Welke ambassades bekend staan als wanbetalers, verklapt het ministerie echter niet. Zeker is wel dat het vaak gaat om landen uit de Derde Wereld.

Veteranen VS mogen springen

SAINT-LO - Amerikaanse veteranen mogen op 5 juni tijdens een herdenkingsplechtigheid met parachutes boven Normandië springen. Net zoals zij 50 jaar geleden bij de landing van de geallieerden ook deden. Dat is toegestaan, zo deelde het provinciebestuur van de regio gsiteren mee. Alle nodige veiligheidsmaatregelen worden getroffen.
De veteranen hadden gedreigd indien nodig ook zonder de benodigde toestemming te zullen springen. „En het zou ons niet kunnen schelen als wij daarbij, net als in 1944, door luchtafweergeschut zullen worden neergehaald," zei voorzitter Emile-Rene Gueguen van de veteranenvereniging.

Strijdende partijen maken zich op voor slag

VN mogen waarnemers stationeren rond Brcko

SARAJEVO/ZAGREB - De Bosnische Serviërs hebben de Verenigde Naties toestemming gegeven waarnemers te stationeren in het gebied rond de Noordbosnische plaats Brcko. Ook kregen zij de toezegging dat de Serviërs een staakt-het-vuren rond de stad in acht zouden nemen. De VN zijn bang dat Brcko, gelegen in de strategisch belangrijke corridor tussen twee Servische gebieden, het volgende slagveld zal zijn.

Speciale VN-afgezant Yasushi Akashi was gisteren op bezoek bij de Bosnisch-Servische leider Radovan Karadzic om de komst van blauwhelmen naar de corridor te bespreken. Door het stationeren van militaire waarnemers in het gebied hoopt Akashi de spanning te verminderen. Alle partijen hebben veel troepen samengetrokken en lijken zich op te maken voor een beslissende slag rond Brcko.

De Serviërs zijn bang dat de moslims en Kroaten de smalle doorgang willen innemen om het Servische gebied in Noord-Bosnië daarmee af te snijden van de Servische veroveringen in het zuiden. De corridor is de enige aanvoerlijn voor de Serviërs in het noordoosten van Bosnië. Rond Brcko is de doorgang slechts drie kilometer breed. Veel militair materieel dat de Serviërs van de omgeving van Gorazde hebben teruggetrokken is nu bij Brcko gelegerd. De moslims beschuldigen de Serviërs ervan de grootste troepenconcentratie sinds het begin van de oorlog op te bouwen. Zelf hebben de Bosniërs inmiddels 80.000 man in het gebied.

Om Brcko te hulp te komen gaan er internationaal stemmen op om het gebied tot beveiligde zone uit te roepen. Deze status geeft de Navo het recht om de regio met geweld te beschermen tegen aanvallen. De Serviërs zijn tegen het voorstel, maar hebben toegezegd het gebied niet te zullen aanvallen. Zelfs als de andere partijen wel schieten zullen de Serviërs een eenzijdig staakt-het-vuren naleven, zo verzekerde Karadzic.

Boutros Boutros Ghali, secretaris generaal van de VN, liet vanuit Oslo weten het aantal beveiligde gebieden in Bosnië alleen van vijf naar zes te willen uitbreiden als de VN-lidstaten daar voldoende extra blauwhelmen en materieel tegenover zetten.

Uitslag verkiezingen Zuid-Afrika met een dag vertraagd

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – De totale chaos bij diverse stembureaus en de Onafhankelijke Verkiezingscommissie (OVC) die de eerste democratische verkiezingen in Zuid-Afrika heeft georganiseerd, heeft er toe geleid dat de uitslag met minstens 24 uur is vertraagd.

De OVC heeft de reden voor de vertraging niet bekendgemaakt, maar een woordvoerder heeft toegegeven dat het tellen is gestaakt 'in verband met onregelmatigheden'. Sinds zaterdagochtend de telbureaus zijn opengegaan, zijn nog maar 12 miljoen van de naar schatting 23 miljoen uitgebrachte stemmen geteld, ongeveer 53 procent.
De problemen zouden zich vooral voordoen in steden als Johannesburg, Durban, Kaapstad en hun woonoorden. Als gevolg van de chaos is de eerste vergadering van de Nationale Assemblee, waar ANC-leider Nelson Mandela formeel tot de nieuwe president wordt gekozen, uitgesteld van vrijdag tot maandag.

De parlementen van de negen provincies komen zaterdag in plaats van vandaag bijeen. Alleen de inauguratie van Mandela vindt op de afgesproken dag, volgende week dinsdag, plaats in Pretoria. Deze plechtigheid kan niet uitgesteld worden vanwege het grote aantal hoogwaardigheidsbekleders dat daarbij aanwezig zal zijn.

Waarnemers verklaren de haast waarmee Mandela en de aftredende president F.W. de Klerk maandagavond hun overwinning respectievelijk nederlaag hebben aangekondigd uit de chaos die bij de OVC heerst. Uitstel van de aankondiging tot de problemen waren opgelost zou, aldus deze waarnemers, tot grote spanningen hebben geleid onder de zwarte bevolking, die maandag al ongeduldig begon te worden.

Uit de tot gisteren bekend gemaakte uitslagen blijkt dat het ANC nu 62,5 procent van de stemmen voor de 400 zetels tellende Nationale Assemblee heeft behaald, de Nationale Partij van De Klerk 22,1 en de Zulu-partij Inkatha 8,3. Het is nog steeds niet zeker of het ANC de tweederde meerderheid zal krijgen die het in staat stelt alleen de nieuwe grondwet te schrijven.

Voor het eerst kunstbloed met succes gebruikt

AMSTERDAM - Het Academisch Medisch Centrum (AMC) in Amsterdam heeft voor het eerst in Nederland met succes kunstbloed gebruikt bij operaties. Als de resultaten zo goed blijven, kan dit bloed in de toekomst het donorbloed gedeeltelijk vervangen.
Het AMC test het kunstbloed met de naam 'Oxygent' bij operaties waarbij veel bloedverlies optreedt. Drie mannen in de leeftijd tussen de 50 en 72 jaar kregen het kunstbloed de afgelopen maanden toegediend bij hun prostaat- en alvleesklieroperaties. Gebleken is dat het kunstbloed enkele uren veilig kan worden toegepast als vervanger van het eigen bloed of donorbloed. Oxygent werkt als zuurstofdrager, het neemt zuurstof op in de longen, transporteert het door het lichaam en geeft het weer af aan de lichaamsweefsels.
De voordelen van kunstbloed zijn legio. Bij donorbloed bijvoorbeeld is de kans op besmetting nooit helemaal uit te sluiten. Kunstbloed maakt het mogelijk om voor de operatie ruim een liter bloed af te nemen van de patiënt. Bloed dat na de operatie weer wordt teruggegeven. Een uiterst veilige bloedtransfusie, die ook niet zo belastend is voor het immuunsysteem. Bovendien kan met kunstbloed het probleem van de moeilijk verkrijgbare bloedgroepen omzeild worden.

Israël trekt troepen terug uit Gazastrook

CAIRO - Israël zal binnen drie weken alle troepen terugtrekken uit Jericho en de bezette Gazastrook. Dat is één van de belangrijkste onderdelen van het akkoord over Palestijns zelfbestuur dat Israël en PLO deze morgen gaan ondertekenen.

Andere thema's uit de overeenkomst betreffen de omvang van de gebieden voor zelfbestuur en afspraken over veiligheid, het bestuur van de gebieden en economische kwesties.

Gisteravond laat waren beide partijen het over de details van de overeenkomst nog steeds niet eens, maar eerder op de dag garandeerde Shimon Peres dat PLO en Israël hun handtekening gaan zetten.

Paspoort Craxi wordt ingetrokken

MILAAN - Het openbaar ministerie in Milaan heeft gisteren de rechter gevraagd het paspoort van ex-premier Bettino Craxi in te trekken. De voormalige socialistische leider zal moeten terechtstaan in het kader van de Edison-zaak waarin miljoenen guldens zijn verduisterd. Justitie motiveert haar verzoek met de vrees dat Craxi naar het buitenland zou kunnen vluchten.
Craxi is één van de talrijke vooraanstaande politici die betrokken zijn bij corruptieschandalen. Tegen hem loopt een dertigtal justitiële onderzoeken wegens corruptie, knevelarij, betrokkenheid bij frauduleus bankroet en schending van de wet op de financiering van de politieke partijen.

punt uit

● Winkeldieven

De Rotterdamse politie heeft met succes een proef genomen met het direct voorgeleiden van winkeldieven in de winkel waar ze zijn betrapt. Hiertoe zijn hulpofficieren van Justitie - brigadiers en adjudanten van politie - uitgerust met een draagbare computer en een printer. Aanleiding tot de nieuwe methode is de klacht van winkelbedrijven dat er te lang moet worden gewacht op de politie voor op heterdaad betrapte winkeldieven worden opgehaald.

● Wervelstorm

Een hevige storm die maandagavond boven het zuidoosten van Bangladesh woedde, heeft aan zeker 175 mensen het leven gekost. Meer dan vijfhonderd personen raakten gewond. Het is nog onbekend hoeveel doden er op de eilandjes voor de kust zijn gevallen.

● Opgehangen

Vijf militante moslims zijn gisteren in Egypte opgehangen wegens een poging tot moord op premier Atef Sedki afgelopen november. De executies werden uitgevoerd in een gevangenis in Cairo. Sedki ontsnapte op het nippertje aan de dood maar een scholiere werd bij de aanslag gedood en ten minste 18 personen raakten bij de aanslag gewond.

● Notarissen

Notarissen kunnen zich vrijer gaan vestigen en de tarieven voor hun verrichtingen worden vrijgelaten. Dat is het gevolg van een nieuwe wettelijke regeling van het notarisambt, die staatssecretaris Kosto van Justitie gisteren naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

● Akzo-prijs

Het bestuur van de Hollandse Maatschappij der Wetenschappen heeft de jaarlijkse Akzoprijs toegekend aan geofysicus dr. W. Spakman, verbonden aan de faculteit der aardwetenschappen in Utrecht. De prijs, bestaande uit een oorkonde en 25.000 gulden, wordt dit jaar voor de 25e maal uitgereikt. De geofysicus heeft een manier gevonden om door middel van seismografie 'in de aarde te kijken'. Spakman promoveerde in 1988 op dit onderwerp.

● Marihuana

In de Brittaniahaven in Rotterdam is gisteren 6000 kilo marihuana in beslag genomen met een straatwaarde van dertig miljoen gulden. De douane ontdekte de softdrugs bij een surveillance. De gedroogde hennepzaadjes zaten in een container met ongebrande pinda's uit Gambia. Deze was bestemd voor een expediteur in de Hoeksche Waard. De politie verrichtte geen aanhoudingen.

Inval Fiod bij buitenlandse bankkantoren

AMSTERDAM – De Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (Fiod) heeft samen met Justitie invallen gedaan bij 23 kantoren van buitenlandse banken in Nederland. De Fiod is op zoek naar bewijzen tegen 'een aantal Nederlandse ingezetenen' die ervan worden verdacht zwart geld via deze vestigingen naar het buitenland te hebben gesluisd.

De Fiod, die onder verantwoordelijkheid van Justitie Amsterdam opereerde, nam bij de invallen in kantoren in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Den Haag administratieve bescheiden in beslag. Het onderzoek spitst zich toe op de rekeningen van klanten waarlangs geld naar het buitenland is overgemaakt. Het aantal klanten en de omvang van de bedragen wil Justitie niet noemen, maar gezien de gebruikelijke werkwijze van de Fiod mag ervan worden uitgegaan dat het om veel geld gaat. De invallen vonden vorige week woensdagochtend plaats.

De banken en de vertegenwoordigende kantoren daarvan worden zelf niet als verdachten in het onderzoek aangemerkt, zo benadrukt Justitie. Het Openbaar Ministerie wil niet bevestigen dat het onderzoek is gericht op geld van criminele herkomst. „Het onderzoek verkeert nog in een zeer vroeg stadium," aldus woordvoerder mr. A. Weimar. „Wij verwachten, gezien de omvang van de operatie, zeker een aantal maanden nodig te hebben voor onderzoekingen en verhoren." De 'representative offices' zijn verlengstukken van banken in landen als Marokko, Turkije, Spanje en het voormalige Joegoslavië. Deze kantoren hebben niet de officiële bankstatus, maar kunnen wel geld overmaken naar erkende banken in Nederland of het moederland.

Participatie in Raet en McClelland overbodig

Heidemij gebrand op serie overnemingen

AMSTERDAM – Heidemij (milieu, infrastructuur en vastgoed) beschouwt een aantal minderheidsdeelnemingen, zoals automatiseerder Raet en ingenieursbureau Fugro McClelland, niet meer als kernactiviteiten. „Dat wil niet zeggen dat deze deelnemingen nu direct op de markt komen," aldus bestuursvoorzitter ir. M. van Dis. Tegelijkertijd benadrukte hij echter dat de deelnemingen hem niet in de weg liggen. „De balans geeft geen enkele noodzaak om te verkopen." Wel aast Heidemij op een serie overnames.

Het Arnhemse bedrijf is voor 23,6 procent eigenaar van het niet al te best draaiende Raet, voor 13,6 procent van Fugro en voor 29,3 procent van het Rijswijkse Icim (informatie, infrastructuur en milieu), dat eveneens tot niet-kernactiviteit is gedegradeerd. „Bij de groei van de onderneming neemt de strategische binding met deze bedrijven af," zei Van Dis gisteren bij de presentatie van het jaarverslag.

Heidemij streeft naar een nettowinstmarge (nettowinst als percentage van de omzet) van 3 à 4 procent. Vorig jaar zat het ingenieursbureau daar met zijn 2,3 procent nog ruim onder. De nettowinst bedroeg toen f 18,5 miljoen op een omzet van f 807 miljoen. Dat nettoresultaat was wel belast met een post van f 6,8 miljoen in verband met de overneming van het Amerikaanse ingenieursbureau Geraghty & Miller in december vorig jaar. Zonder die last zou de 3 procent al zijn gehaald en zou de winst niet met een kwart zijn gedaald.

Heidemij kijkt constant om zich heen voor nieuwe overnemingen, en ziet daarbij milieu en infrastructuur als speerpunten. Vooral de milieumarkt in de VS en Duitsland biedt de onderneming kansen. In Nederland is sprake van een afvlakkende groei van de milieumarkt.

Inmiddels zijn ook de natte en biologische grondreiniging en compostering bij Heidemij winstgevende activiteiten geworden.

munt uit

● Benoeming

Ing. J. Bakermans is benoem tot directeur van HBG-docht HCG Industrieservice bv Echt. Hij volgt J. Pellikaan o

● Winstdaling

De kledingwinkelgroep P& (Peek & Kloppenburg, Mac Maggie) heeft haar winst in h boekjaar 1993/94 (1 februari t en met 31 januari 1994) m ruim 40 procent zien dalen va f 13,9 tot f 8,3 miljoen.

● Ontslagen

De Duitse autofabrikant Op onderdeel van de Amerikaans General Motors (GM), wil no dit jaar een streep door 2.00 arbeidsplaatsen halen. Sind eind 1992 zijn er al meer da 5.000 banen verdwenen.

● Uitverkoop

Het Amerikaanse fotograf concern Eastman Kodak ve koopt zijn dochterondernemi gen die niet behoren tot d kernactiviteiten. Het betre Sterling Winthrop (farmacie), and F Products (huishoudeli ke produkten) en Clinical Di gnostics (diagnostiek).

● Notarissen

Notarissen kunnen zich vrij gaan vestigen en de tarieve voor hun verrichtingen worde vrijgelaten. Dat is het gevol van een nieuwe wettelijke rege ling van het notarisambt.

● Winkelgrootte

De omvang van de gemiddeld winkel in Nederland, die de a gelopen decennia gestaag ge groeid is, zal tot het jaar 200 nog verder toenemen. In d jaar zullen er zeer veel groo schalige winkels zijn plus o vangrijke organisaties me ketens van kleinere winkel De positie van gespecialiseerd winkeliers als de groenteboe en de slager komt steeds mee onder druk te staan.

● Dun staal

Hoogovens is met het Japans Toyo Seikan in onderhandeli over de produktie van ultr dun staal. Het IJmuidense b drijf heeft dit nieuwe verpak kingsmateriaal zelf ontwikkeld maar de Japanners bleken een licentie te hebben.

Nog geen uitspraak over heel 1994

DSM topper op beurs

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Het onverwacht sterke herstel van DSM leidde gisteren tot een run op de chemie-aandelen op de Amsterdamse effectenbeurs. De koers van DSM steeg 's ochtends meteen met f 4,70 naar een hoogterecord van f 145. Ook het Akzo-aandeel deelde mee in de vreugde.

DSM durft nog geen uitspraak aan over heel 1994. Er zijn nog te veel onzekerheden over de omvang van het economisch herstel en het effect hiervan op de chemische industrie. Met name in Duitsland gaat de verbetering nog stroef. Bovendien kampt de petrochemie nog altijd met een flinke overcapaciteit voor een aantal belangrijke produkten. Het concern signaleert wel een licht aantrekken van de Europese automarkt, de auto-industrie is een belangrijke afnemer van het bedrijf. In de VS lift DSM mee met de voortgaande groei.

De winststijging bereikte DSM door 9 procent meer van vrijwel alle produkten te verkopen, met name de nylon-grondstof caprolactam en kunststoffen. Daarnaast steeg de winst door f 50 miljoen lagere vaste kosten. Voor een deel is de stijging van de afzet in het eerste kwartaal een gevolg van incidentele factoren. Het concern noemt ondermeer de extra voorraadopbouw bij de klanten, na de recessieperiode waarbij ze hun voorraden flink inkrompen. Ook kon DSM profiteren van een lager aanbod door concurrerende chemiefabrieken in Centraal- en Oost-Europa die met leveringsproblemen kampen.

De 5 procent omzetstijging is een saldo van minnen en plussen. Het verkoopvolume nam toe met 9 procent, de koersstijgingen van de dollar en het Britse pond zorgden voor een omzetgroei van 1 procent. Aan de andere kant zorgden vorig jaar ingezette prijsdalingen voor een opbrengstverlaging van 3 procent en drukten desinvesteringen de omzet met 2 procent.

Het bedrijfsresultaat bedroeg in het eerste kwartaal f 112 miljoen tegen f 19 miljoen in hetzelfde kwartaal van 1993. Naast de volumestijging bij caprolactam en kunststoffen was dit ook een gevolg van de capaciteitsuitbreiding bij polyetheen en energie. Bovendien daalden de vaste kosten. In 1992 en 1993 is de post vaste kosten al met zo'n f 300 miljoen afgenomen. DSM hield de investeringen het afgelopen kwartaal beperkt tot f 68 miljoen. In totaal denkt het concern dit jaar op een investeringsniveau van een half miljard uit te komen.

DSM telde aan het eind van het eerste kwartaal 818 werknemers minder, gevolg van herstructureringen (481 werknemers weg) en de verkoop van Fardem in Groot-Brittannië (-337). Ten opzichte van 31 maart 1993 nam het aantal werknemers bij DSM met 11 procent af tot 19.774. Voor de komende jaren verwacht het concern geen nieuwe grote bezuinigingsprojecten meer. „Het wordt meer een kwestie van fine tuning," aldus bestuurslid A. Timmermans in februari bij de presentatie van de jaarcijfers.

De malaise, waar DSM zich nu voorzichtig aan lijkt te ontworstelen, dateert al van de tweede helft van 1992. Het eerde kwartaal van 1993 liet al een halvering van de nettowinst zien tot f 53 miljoen. Het vierde kwartaal van 1992 draaide uit op een verlies van f 39 miljoen. Het schamele positieve winstcijfer in het eerste kwartaal van 1993 was overigens nogal opgepoetst. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening was f 18 miljoen negatief. Door belastingbaten en het meerekenen van het resultaat uit niet-geconsolideerde deelnemingen werd het resultaat nog opgekrikt tot f 6 miljoen.

● DSM ligt weer goed op stoom. Gisteren presenteerde het bedrijf verrassende kwartaalcijfers. Foto: ANP

Reisverzekeringen 10 procent omhoog

DEN HAAG – Evenals veel andere verzekeringen blijken nu ook de reisverzekeringen dit jaar fors duurder te zijn geworden. Vlak vóór de zomervakanties hebben de meeste grote verzekeringsmaatschappijen de premies verhoogd met gemiddeld 10 procent.

De verhogingen zijn het gevolg van duurdere schades, die worden veroorzaakt door ondermeer hogere repatriëringskosten en duurdere bagages. Nederlandse toeristen maken steeds meer avontuurlijke en verre reizen. Als er dan wat gebeurt, moeten er bijvoorbeeld veel kosten worden gemaakt om iemand terug naar Nederland te vervoeren.

De laatste premieverhoging dateert van begin 1992. Ook toen werden de reisverzekeringen ongeveer 10 procent duurder. Daarvoor zijn de premies zo'n zes jaar op hetzelfde niveau gebleven.

Klomp directeur SNS-Bank Limburg

MAASTRICHT – Mr. E. Klomp is benoemd tot directeur van SNS-Bank Limburg NV. Samen met directievoorzitter drs. W. Dolmans, is hij verantwoordelijk voor de dagelijkse leiding van de bank. Mr. Klomp was directeur Juridische en Fiscale Zaken bij de SNS-bank Nederland NV, waarvan SNS-bank Limburg een werkmaatschappij is.

Klomp trad 22 jaar geleden in dienst bij de toenmalige Gemeentespaarbank Maastricht en maakte in de daaropvolgende jaren de fusies mee die hebben geleid tot Spaarbank Limburg en uiteindelijk tot de SNS-bank.

● Mr. E. Klomp

Warme sanering bij reclamedrukkers

DEN HAAG – De drukkerijen van tijdschriften en reclamedrukwerk voeren de komende twee jaar een 'warme sanering' door. De circa dertig bedrijven die de zogenoemde heatset-rotatieoffset-sector vormen, vrezen dat zonder ingrijpen de overcapaciteit onaanvaardbare vormen aanneemt.

Volgens secretaris Röpke Palsenberg van de werkgeversorganisatie in de grafische industrie, het KVGO, produceren de drukkers aanzienlijk meer dan de markt vraagt. Bij ongewijzigd beleid loopt de overcapaciteit binnen twee jaar op tot 20 procent van de totale jaarlijkse produktie, aldus de KVGO-secretaris.

De afspraken behelzen onder meer een vermindering van de druk-capaciteit. Bedrijven die persen afstoten, ontvangen daarvoor een bijdrage, mits zij drie jaar lang niet investeren in nieuwe persen. Ook kwamen de ondernemingen overeen te streven naar een zo groot mogelijk aantal vormen van samenwerking en stimulering van fusies.

De saneringsronde zal ongetwijfeld gevolgen hebben voor de werkgelegenheid. Daarom heeft het KVGO contact opgenomen met de vakbonden, die met de afspraken hebben ingestemd. „Als we niks zouden doen, dan zou het verlies aan werkgelegenheid ongetwijfeld veel groter zijn," aldus Röpke Palsenberg. Hoeveel banen er verdwijnen gaan, kon hij niet zeggen.

Voor dergelijke afspraken is toestemming nodig van de EU, maar het KVGO verwacht dat het kartel niet op problemen in Brussel zal stuiten. „Het gaat hier om een crisiskartel, vergelijkbaar met wat in de staalindustrie speelt," aldus de secretaris.

beurs

Brinkman-shuffle

AMSTERDAM - Van verkiezingskoorts viel gisteren op de Amsterdamse effectenbeurs bitter weinig te merken. Ook voor de 'day-after' verwachten handelaren geen al te grote verschuivingen, tenzij het CDA onverhoopt toch duidelijk als grootste partij uit de bus komt. „Alleen een 'Brinkman-shuffle' kan de koersen woensdagochtend flink doen stijgen," meende een handelaar.

Effectenmakelaars verwezen daarmee naar de mini-hausse die de verkiezingsoverwinning van de christendemocraten in 1986 teweeg bracht. Ook toen (be)keerden veel zwevende kiezers zich op de dag van de verkiezingen alsnog tot het CDA. Het Lubbers-effect deed de aandelenkoersen de dagen na de verkiezingsuitslag fors stijgen.

Op het Damrak richtte de aandacht zich op DSM. Het chemiefonds maakte uitstekende eerste-kwartaalcijfers bekend. De winst steeg van f 6 tot f 83 miljoen. Per aandeel rolde er een resultaat uit de bus van f 2,31 tegen f 0,17 in de eerste drie maanden van vorig jaar. De meeste analisten hadden wel op een winstgroei gerekend, maar zelfs de grootste optimist kwam niet verder dan een winst per aandeel van f 1.

DSM haalde bij opening een top van f 148, maar liefst f 7,70 boven het vorige slot. Winstnemingen zorgden uiteindelijk voor een slot van f 145, toch nog altijd f 4,70 ofwel 3,3 procent in de plus. Vooruitlopend op de cijfers was DSM maandag al f 1,90 beter. Er verwisselden bijna 600.000 aandelen van eigenaar, ruim boven de gemiddelde dagomzet. Akzo Nobel profiteerde aanvankelijk f 2,70 mee op f 229, maar bij het slot resteerde slechts f 1 koerswinst op f 227,30.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	61,70	62,10
ABN Amro A.in F.	89,20	89,10
ABN Amro L.Gr.F.	180,90	180,90
ABN Amro Obl.Grf.	202,70	202,60
Aegon	96,10	96,50
Ahold	47,80	48,50
Akzo Nobel	226,30	227,30
Alrenta	248,40	248,80
Amev cert.	71,60	72,00
Bols Wes. c.	39,90	39,80
CSM cert.	65,40	65,40
Dordtsche Petr.	187,00	187,50
DSM	140,30	145,00
Elsevier	168,50	169,70
Fokker cert.	16,90	16,50
Gist-Broc. cert.	40,60	50,40
Heineken	236,50	235,70
Heineken Hold.	209,50	208,50
Hoogovens nrc	71,20	71,50
Hunter Douglas	78,00	80,20
ING c.	77,40	77,80
KLM	53,60	53,60
Kon. KNP BT	49,80	50,30
Kon. Olie	200,20	199,30
Nedlloyd	78,90	79,70
Océ-v.d.Gr.	82,00	80,80
Pakhoed cert.	40,20	40,80
Philips	56,40	57,00
Polygram	76,00d	77,00
Postb.Belegg.f.	62,30	62,30
RG Florente F.	129,80	129,90
Robeco	119,70	119,90
Rodamco	50,00	50,60
Rolinco	119,90	120,30
Rorento	92,70	92,70
Stork	48,80	48,60
Unilever cert.	205,70	206,00
Van Ommeren nrc	55,60	55,00
Ver.Bezit VNU	178,80	177,50
Wolters-Kluwer	108,50	108,80

Avondkoersen Amsterdam

KLM 53,00-53,30 (53,60)
Kon. Olie 197,50-198,60 (199,30)
Philips 56,80-57,60 (57,00).

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	80,00a	80,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,54	6,53
ABN Amro pref.	61,00	61,20
ACF-Holding c.	48,00	48,00
Ahrend Groep c.	150,50	151,50
Asd Options Tr.	19,90	19,90
Asd. Rubber	3,00f	3,00f
Ant. Verf.	426,00b	–
Atag Hold. cert.	155,00	155,00
Athlon Groep	71,80	72,30
Athlon Groep nrc	71,30	71,30
Aut.Ind.R'dam	100,00	100,20
BAM Groep	116,00	116,00b
Batenburg	130,20	130,20

Beers	165,90	167,00
Begemann Groep	55,10	55,10
Belindo	285,00	285,00
Blydenst.-Will.	31,00	31,20
Boer De Winkelb.	66,60	66,50
Borsumy Wehry	163,50	164,10
Boskalis cert.	44,00	43,50
Braat Beheer	31,70d	31,70
Breevast	9,60	9,70
Burgman-Heybroek	1540,00	1540,00
Calvé-Delft pref	932,00	[illegible]
Calvé-Delft cert	1373,00	1373,00
Cap Volmac	19,20	19,40
Cindu Intern.	101,00	[illegible]
Claimindo	[illegible]	282,00
Content Beheer	24,00	24,00
Credit LBN	46,50	46,70
Crown v.G. cert.	[illegible]	[illegible]
CSM	[illegible]	[illegible]
Delft Instrum.	[illegible]	[illegible]
Dorp-Groep	[illegible]	[illegible]
Draka Holding	[illegible]	[illegible]
Econosto	[illegible]	[illegible]
EMBA	[illegible]	[illegible]
Eriks Holding	[illegible]	[illegible]
Flexovit Int.	[illegible]	[illegible]
Frans Maas cert.	[illegible]	[illegible]
Fugro McClelland	[illegible]	[illegible]
Gamma Holding	[illegible]	[illegible]
Gamma pref.	[illegible]	[illegible]
Garzarelli	[illegible]	[illegible]
Getronics	[illegible]	[illegible]
Geveke	[illegible]	[illegible]
Giessen-de N.	[illegible]	[illegible]
Goudsmit	[illegible]	[illegible]
Grolsch cert.	[illegible]	[illegible]
Grolsch div'94	[illegible]	[illegible]
GTI-Holding	[illegible]	[illegible]
Hagemeyer	[illegible]	[illegible]
HAL Trust B	[illegible]	[illegible]
HAL Trust Unit	[illegible]	[illegible]
HBG	[illegible]	[illegible]
Hes Beheer c.	[illegible]	[illegible]
Heijmans	[illegible]	[illegible]
Hoek's Mach.	[illegible]	[illegible]
Holl. Colours	[illegible]	[illegible]
Holl. Sea S.	[illegible]	[illegible]
Holl. Ind. Mij	[illegible]	[illegible]
Hoop Effektenb.	[illegible]	[illegible]
Hunter D. pref.	[illegible]	[illegible]
IHC Caland	[illegible]	[illegible]
Internat. Mueller	[illegible]	[illegible]
ING	[illegible]	[illegible]
Kas-Associatie	[illegible]	[illegible]
Kempen & Co	[illegible]	[illegible]
Klene Holding	[illegible]	[illegible]
Kondor Wessels	[illegible]	[illegible]
KBB	[illegible]	[illegible]
Kon. Sphinx	[illegible]	[illegible]
Köppelpoort	[illegible]	[illegible]
Krasnapolsky	[illegible]	[illegible]
Landré & Gl.	[illegible]	[illegible]
Macintosh	[illegible]	[illegible]
Maxwell Petr.	[illegible]	[illegible]
Médiaura Rtm	[illegible]	[illegible]
M-Enim OB-cert.	[illegible]	[illegible]
Moolen Holding	[illegible]	[illegible]
Mulder Boskoop	[illegible]	[illegible]

Mulhouse	[illegible]	[illegible]
Naeff	[illegible]	[illegible]
NAGRON	[illegible]	[illegible]
Nat. Inv. Bank	[illegible]	[illegible]
NBM-Amstelland	[illegible]	[illegible]
NEDAP	[illegible]	[illegible]
Nedcon Groep	[illegible]	[illegible]
NKF Holding	[illegible]	[illegible]
Ned.Part.Mij	[illegible]	[illegible]
Ned.Springst.	[illegible]	[illegible]
Nutricia VB cert	[illegible]	[illegible]
Nijv.-Ten Cate	[illegible]	[illegible]
OPG cert.	[illegible]	[illegible]
Orco Bank cert.	[illegible]	[illegible]
OTRA	[illegible]	[illegible]
Philips Electronics	[illegible]	[illegible]
Philips div'94	[illegible]	[illegible]
Pirelli Tyre	[illegible]	[illegible]
Polynorm	[illegible]	[illegible]
Porc.Fles	[illegible]	[illegible]
Randstad	[illegible]	[illegible]
Reesink	[illegible]	[illegible]
Rothmans Int.	[illegible]	[illegible]
Roto Smeets Boer	[illegible]	[illegible]
Samas Groep	[illegible]	[illegible]
Sarakreek	[illegible]	[illegible]
Schuitema	[illegible]	[illegible]
Schuttersveld	[illegible]	[illegible]
Smit Intern.	[illegible]	[illegible]
St.Bankiers c.	[illegible]	[illegible]
Stad Rotterdam c.	[illegible]	[illegible]
Telegraaf De	[illegible]	[illegible]
Tulip Computers	[illegible]	[illegible]
Tw.Kabel Holding	[illegible]	[illegible]
Ubbink	[illegible]	[illegible]
Vereenigde Glas	[illegible]	[illegible]
Vilenzo	[illegible]	[illegible]
Volker Stevin	[illegible]	[illegible]
Vredestein	[illegible]	[illegible]
Wegener	[illegible]	[illegible]
West Invest F.	[illegible]	[illegible]
West Inv.F. wb	[illegible]	[illegible]
Wolters Kluwer	[illegible]	[illegible]
Wyers	[illegible]	[illegible]

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen		
ABN Amro Aand.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Amer.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Eur.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Neth.F.	[illegible]	[illegible]
ABN Amro rent.div	[illegible]	[illegible]
ABN Amro Aandelenf.	[illegible]	[illegible]
Aegon Spaarplus	[illegible]	[illegible]
Aldollar BF $	[illegible]	[illegible]
Alg.Fondsenbez.	[illegible]	[illegible]
Alliance Fund	[illegible]	[illegible]
Amro Obl.Gr.F.	[illegible]	[illegible]
Asian Cap.F.$	[illegible]	[illegible]
Asian Tigers F.$	[illegible]	[illegible]
Asian Select. F.	[illegible]	[illegible]
Austro Hung. F.	[illegible]	[illegible]
Bemco RentSel.	[illegible]	[illegible]
Bever Holding	[illegible]	[illegible]
CL Aandelenfonds	[illegible]	[illegible]
CL Liq.Groeifonds	[illegible]	[illegible]
CL Obl.Dividendf.	[illegible]	[illegible]
CL Obl.Waardef.	131,40	131,00
Delta Lloyd Inv.	[illegible]	38,80
DP America Gr.F.	[illegible]	35,20
EGF Investm.	173,00	173,00
EMF Rentefonds	[illegible]	83,70
Eng.-Holl.Bel.Tr.	[illegible]	–
Eng.Holl.Bel.Tr.	[illegible]	–
Envir.Growth F.	[illegible]	44,70
Esmeralda part.	[illegible]	39,90
Eur.Ass.Trust	[illegible]	8,90
EMS Growth Fund	[illegible]	105,40
EMS Income Fund	[illegible]	100,40
EMS Offsh. Fund	[illegible]	105,70
EOE Index Fnd	[illegible]	447,00
Euro Growth Fund	[illegible]	68,00
Euro Spain Fund	[illegible]	8,50
Far East Sel.F.	[illegible]	89,00
Gim Global	[illegible]	63,20
Groeigrond	[illegible]	1,38
Holland Fund	[illegible]	90,40
Holl. Eur. Fund	[illegible]	64,90
Holl. Fl. Fonds	[illegible]	137,00
Holl. Pac. Fund	[illegible]	144,40
Holl. Sel.Fonds	[illegible]	99,00
Hooge Huys Hypf.	[illegible]	133,00
ING Bnk Geldm.F.	[illegible]	62,00
ING Bnk Glob.F.	[illegible]	60,28
[illegible]	[illegible]	55,70
[illegible]	[illegible]	37,70
[illegible]	[illegible]	103,85
[illegible]	[illegible]	133,50
[illegible]	[illegible]	28,00
[illegible]	[illegible]	48,00
Innovest	[illegible]	66,40
Interbonds	[illegible]	515,00
Intereffekt 500	[illegible]	30,20
Intereffekt wt	[illegible]	45,00
[illegible]	[illegible]	–
[illegible]	[illegible]	89,70
IS Himal.Fund $	[illegible]	15,50
IS Himal.Fund c.	[illegible]	7,00
Jade Fonds	[illegible]	230,20
Japan Fund	[illegible]	23,80
[illegible]	[illegible]	–
[illegible]	[illegible]	–
[illegible]	[illegible]	12,00b
[illegible]	[illegible]	61,00
[illegible]	[illegible]	53,75
[illegible]	[illegible]	14,80
[illegible]	[illegible]	118,90
[illegible]	[illegible]	18,50
[illegible]	[illegible]	81,90
[illegible]	[illegible]	79,10
[illegible]	[illegible]	10,90
[illegible]	[illegible]	0,37
[illegible]	[illegible]	324,00
[illegible]	[illegible]	12,80
[illegible]	[illegible]	28,60
[illegible]	[illegible]	121,00a
[illegible]	[illegible]	34,90
[illegible]	[illegible]	129,60
[illegible]	[illegible]	59,20
[illegible]	[illegible]	52,10
[illegible]	[illegible]	62,60
[illegible]	[illegible]	170,20
[illegible]	[illegible]	39,90
[illegible]	[illegible]	141,00
[illegible]	[illegible]	53,90

RG Europe F.	136,90	137,00
RG Hollands Bezit	100,30	100,00
RG Nettorente F.	104,20	104,20
RG Pacific F.	143,60	143,20
RG SP Groen	64,70	64,70
RG SP Blauw	63,50	63,60
RG SP Geel	62,60	62,40
Rodin Prop.$	75,00	75,00
Rolinco cum.p	96,80	–
Schrod.Int.Pr.F	29,70	29,70
Sci/Tech $	17,10	17,10
Suez Liq.Grf.	197,80	197,80
Technology Fund	17,20	17,20
Tokyo Pac.Hold.	262,00	262,00
Trans Eur.Fund	94,00	94,00
Transpac.F.	395,00	395,00
Uni-Invest	22,10	22,10
Unico Inv.Fund	73,50	73,50
Unifonds DM	32,30	32,30
Vaste Waard.Ned	55,50d	56,50
VastNed	107,00d	108,00
VIB NV	54,00	53,40
VSB Aand.F.	101,90	102,40
VSB Mix Fund	62,70	62,70
VSB Obl.Groeif.	111,50	111,70
VSB Rente Fonds	103,00	103,20
WBO Intern.	76,10	75,60
Wereldhave NV	110,80	112,20
ZOM Florida F. $	32,30	–
Zonnespectrum	9,35	9,35

Parallelmarkt

Parallelmarkt		
ABF	123,30	123,30
ARTU Biolog.	3,70	3,70
ASN Aandelenf.	52,70	52,80
Austria Global	1203,00	1203,00
AXA E&L Belegg.1	91,40	91,40
AXA E&L Belegg.2	90,30	90,30
AXA E&L Belegg.3	116,20	116,20
AXA E&L Belegg.4	86,00	86,10
AXA E&L Kap.Rente F.	119,60	119,60
Besouw Hold.	31,20	31,20
Biogrond Belegg.	10,30	10,30
Comm.Argeus F.	93,20	–
Comm.Benacus F.	94,90	–
Comm.Cea F.	94,00	–
De Drie Electr.	16,60	16,00
Delta Ll.Dollarf.	58,90	58,50
Delta Lloyd ECU	57,20	57,20
Delta Lloyd Mix	74,60	74,70
Delta Lloyd Rent	61,50	61,70
Free Record Shop	26,60	26,60
German City Est.	35,00	35,00
Gouda Vuurvast	68,00	68,50
Groenendijk	33,20	33,20
Helvoet Holding	25,20	25,20
Inter/View Eur.	5,50	5,50
Management Share	1,55	1,55
Neways	9,90	9,90
Ohra Aand.F.	64,20	64,20
Ohra Liq.Grf.	53,70	53,70
Ohra Obl.Df.	55,90	55,90
Ohra Obl.Grf	56,00	56,10
Ohra Onr.G.F.	65,30	65,10
Ohra Totaal F.	59,30	59,30
Pan Pac. Winkel	3,70	3,70
P & C Groep	108,40	108,40

Pie Medical	4,60	4,60
Pitcher	45,00	45,00
Rood Testhouse c.	4,60	4,60
Satcom Hold.	10,10	10,10
Simac Techniek	15,90	15,90
Suez Gr.Fund	53,20d	53,10
VHS Onr. Mij	4,00	4,00
Wolff	54,50	54,50

Parallel top-15

Parallel top-15		
Alanheri	39,10	39,10
Bergh. Pap.	54,00	54,00
DICO Intern.	81,10	81,10
EHCO KLM	35,20	35,20
Gelderse Pap.	75,00	74,00
Grontmij	63,30d	63,30
Kühne+Heitz	43,50	42,50
LCI Comput.Gr.	3,30	3,30
Melle, van nrc	104,70	104,90
Nedschroef Hold.	72,70	72,70
Ordina Beheer	17,50	17,50
Sligro Beheer	82,80	82,80
Vilenzo	44,00	44,00
Welna	44,80	44,80
Weweler	37,60	38,20

Wall Street

Wall Street		
allied signal	34⅝	34¾
amer.brands	33⅞	33⅞
amer.tel.tel	52⅝	52⅞
amoco corp	56¼	56
asarco inc.	24⅝	24½
bethl.steel	19¾	19⅝
boeing co	44¾	44⅞
can.pacific	16⅜	15⅞
chevron	87⅞	88
chiquita	13⅜	13½
chrysler	48¼	47⅛
citicorp	37⅝	38⅛
cons.edison	31	31¼
digit.equipm.	21⅝	21⅝
dupont nemours	58½	59⅛
eastman kodak	44⅜	46⅛
exxon corp	61½	61¼
ford motor	60⅞	61
gen. electric	95⅞	96¼
gen. motors	57¼	57⅜
goodyear	38¾	39⅛
hewlett-pack.	81½	80⅝
int. bus.mach.	58	59⅜
int. tel.tel.	89	88⅝
klm airlines	28⅞	28¾
mcdonnell	117⅞	116½
merck co.	31⅛	30⅝
mobil oil	78¼	78¼
omega financ.	25½	24½
philips	30⅛	31⅝
royal dutch	107½	107⅝
sears roebuck	46⅝	47¾
afe-south.pac.	21⅞	21¾
texaco inc.	63⅝	63¼
travelers	34⅜	34¾
united techn.	62½	64⅜
westinghouse	12⅛	12⅜
whitman corp	16¼	16⅛
woolworth	17	17¼

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,785	1,905
austr.dollar	1,25	1,37
belg.frank (100)	5,29	5,59
canad.dollar	1,270	1,390
deense kroon (100)	27,10	29,60
duitse mark (100)	109,60	113,60
engelse pond	2,66	2,91
finse mark (100)	33,10	35,60
franse frank (100)	31,20	33,95
griekse dr. (100)	0,66	0,84
hongkong dlr.(100)	21,50	25,50
ierse pond	2,56	2,81
ital.lire (10.000)	10,90	12,40
jap.yen (10.000)	178,50	184,50
noorse kroon (100)	24,40	26,90
oost.schill. (100)	15,68	16,18
port.escudo (100)	1,00	1,18
spaanse pes. (100)	1,26	1,45
turkse lira (100)	0,0035	0,0080
zuid.afr.rand	0,34	0,48
zweedse kr. (100)	22,80	25,30
zwits.fr. (100)	129,25	133,75

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,84875-1,85125
antill.gulden	1,0250-1,0550
austr.dollar	1,3040-1,3140
belg.frank (100)	5,4535-5,4585
canad.dollar	1,33625-1,33875
deense kroon (100)	28,635-28,685
duitse mark (100)	112,2700-112,3200
engelse pond	2,7925-2,7975
franse frank (100)	32,745-32,795
griekse dr. (100)	0,7130-0,8130
hongk.dollar (100)	23,8750-24,1250
ierse pond	2,7210-2,7310
ital.lire (10.000)	11,625-11,675
jap.yen (10.000)	182,650-182,750
nwzeel.dollar	1,0590-1,0690
noorse kroon (100)	25,845-25,895
oostenr.sch. (100)	15,9610-15,9710
port. escudos (100)	1,0690-1,1090
spaanse pes. (100)	1,3670-1,3770
zweedse kr. (100)	24,225-24,275
zwits.frank (100)	131,865-131,915
e.c.u.	2,1625-2,1675

Goud en zilver

Goud onbewerkt 22,070-22,670, vorige 22,230-22,830, bewerkt 24,270 laten, vorige 24,230 laten.

Zilver onbewerkt 275-345, vorige 280-350, bewerkt 390 laten, vorige 390 laten.

Indexen

Indexen		
cbs koersindex	279,20	280,00
EOE-index	413,72	416,39
Dow Jones	3714,41	+13,39

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.
abn amro	c jul	62,50	816	2,30
abn amro	c jul	65,00	377	1,30
abn amro	c jul	70,00	382	0,60
abn amro	c okt	65,00	562	2,40
abn amro	c okt	70,00	2497	1,10
abn amro	p jul	60,00	805	2,20
abn amro	p jul	67,50	1006	7,80a
abn amro	p okt	60,00	2110	3,50b
ah	c jul	50,00	273	1,20
d/fl	c jun	190,00	287	1,20
dsm	c jul	140,00	434	6,80
dsm	p jul	130,00	247	2,50
eoe	c mei	410,00	252	6,90a
eoe	c mei	415,00	412	4,60
eoe	c mei	420,00	708	2,90a
eoe	c mei	425,00	290	1,80
eoe	c okt	420,00	500	17,00
eoe	p mei	385,00	248	0,70
eoe	p mei	395,00	301	2,00b
eoe	p mei	405,00	277	4,70
eoe	p mei	415,00	383	9,50b
eoe	p jun	420,00	646	15,00b
eoe	p jul	320,00	298	0,60a
eoe	p okt	420,00	675	23,00a
ing	c jul	80,00	225	2,00
ing	c o97	80,00	299	11,30
ing	p okt	70,00	300	3,00a
ing	p o97	80,00	307	11,80b
olie	c mei	200,00	323	3,70
olie	c jul	200,00	242	6,00
olie	c jul	210,00	582	2,70a
olie	c okt	200,00	215	9,50a
olie	p mei	200,00	219	5,60
phil	c mei	55,00	2220	2,00
phil	c mei	57,50	1075	1,20
phil	c mei	60,00	1545	0,50
phil	c jul	50,00	543	6,60a
phil	c jul	55,00	918	3,20
phil	c jul	60,00	792	1,40
phil	c okt	55,00	245	5,00
phil	c okt	60,00	516	2,80
phil	c o96	25,00	262	30,90b
phil	c o96	35,00	288	22,40
phil	c o98	35,00	228	23,30
phil	c o98	55,00	239	13,30
phil	p mei	55,00	1069	1,60
phil	p jul	55,00	234	3,00
unil	c mei	205,00	500	3,50a
unil	c jul	220,00	271	2,30
vo	c jul	50,00	1011	6,40

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige da
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburger schrijft boekje over 'diamant van de keuken'

'Truffel moet af van haar elitair imago'

Lekkerbekken prijzen ze de hemel in, anderen hebben ze nog nooit geproefd. Truffels zijn niet alleen peperduur, maar vaak ook een bron van misverstanden. Niet lang meer, als het aan Milan Schutte ligt. Deze 'truffel-expert' uit Sint-Geertruid schreef het boekje 'Mise en truffle' dat onlangs verscheen. Hierin behandelt hij een hele hoop wetenswaardigheden over de 'diamant van de keuken'.

DOOR JAN BRAUERS

Milan Schutte werd gegrepen door de truffel toen hij er op zijn werk veelvuldig mee in aanraking kwam. Hij heeft zich bij een horeca-groothandel gespecialiseerd in buitenlandse produkten.

„Al in de tijd van de Babyloniërs kende men truffels," vertelt hij. „Uit die tijd stammen bijvoorbeeld kleitabletten met daarop afbeeldingen van een mandje met truffels. Het was een geschenk voor de goden," aldus Schutte.

Truffels zijn onder de grond groeiende zwammen die door zeugen, speciaal opgeleide honden, en soms door geiten opgespoord kunnen worden. „Mensen met een uitzonderlijk goed ontwikkeld reukvermogen kunnen soms ook vrij nauwkeurig aangeven of ergens truffels zitten," zegt Schutte. Volgens hem is de consumptie van truffels in Nederland pas in het midden van de jaren '70 goed op gang gekomen. Op het ogenblik worden wekelijks verse truffels ingevoerd, rechtstreeks uit Umbrië en Piëmonte, de belangrijkste gebieden van herkomst.

In die streken is het zoeken van truffels trouwens een 'open' beroep. In alle vroegte trekken, bij wijze van spreken, de postbode en de hoofdonderwijzer samen met hun hondje er op uit. „Dat gaat dan heel rap," zegt Schutte, „in nog geen uur tijd hebben ze een kilo bij elkaar gescharreld en zeker in het seizoen, van december tot maart, levert die al gauw zo'n slordige vijftienhonderd gulden op."

● *Milan Schutte met de exclusieve lekkernij.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het gewicht van de truffels varieert sterk, van 5 gram tot 2,5 kilogram. De truffel is een soort paddestoel zonder steel. Het knolvormig vruchtlichaam ontwikkelt zich onder de grond.
Tot nu toe wil het niet lukken om truffels te kweken. Dat komt volgens Schutte vooral omdat het groeiproces van de truffel afhankelijk is van veel factoren, die stuk voor stuk optimaal moeten zijn. De groei van een truffel duurt een jaar of zes.

Over het aantal soorten truffels kan Schutte geen uitsluitsel geven. „Het precieze aantal is niet bekend, het zouden er meer dan tweehonderd zijn." Daarbij zijn dan twee hoofdgroepen te onderscheiden, de zwarte en witte truffels.

De misvatting dat truffels iets met chocolade te maken hebben, lijkt onuitroeibaar. Daar kan Schutte over mee praten. Hij vertelt over een vrouw die bij hem verse truffels kocht. „Een week later kwam ze kwaad terug. Toen ze het bezoek na het eten op een kop koffie met een truffel wilde tracteren, bleek er geen slagroom in te zitten. Ze vond echt dat ik haar belazerd had."

Hij erkent dat de truffel zijn onbekendheid voornamelijk aan zijn hoge prijs heeft te danken. „De truffel staat op een hoge sokkel, is heel elitair." Als het aan Schutte ligt komt daar snel verandering in. „Het is jammer dat de diamant van de keuken voor veel mensen onbereikbaar is."

Toch komt de zwam in ons land langzamerhand meer in zwang. Er worden meer recepten ontwikkeld waarin de truffel een belangrijke rol speelt. Bovendien is er tegenwoordig een hele reeks truffelprodukten op de markt, zoals truffelolie, -jus, -saus, -pasta, -meel, -boter, -wijn en -azijn.

Schutte ziet het met genoegen. „Ik hoop dat de mensen nieuwsgierig worden naar de overheerlijke geur en smaak van de truffel."

Klachten verzekeringen over schadevergoeding

Klachten van consumenten over verzekeringen hebben vooral betrekking op de hoogte van de schadevergoeding (30 procent), onduidelijke en nadelige polisvoorwaarden (25 procent) en een gebrekkige voorlichting (20 procent). Dit blijkt uit het eindrapport over de actie Verzekeringslijn van de Consumentenbond, dat door directeur Westendorp van de bond werd aangeboden aan directeur Fischer van het Verbond van Verzekeraars.
Begin januari verzamelde de Consumentenbond via een speciale telefoonlijn klachten over verzekeringen. Deze inventarisatie leverde in totaal 4000 klachten op. De meeste klachten hadden betrekking op verzekeringen voor inboedel (23 procent), auto (18 procent) en ziektekosten (16 procent).
Westendorp beveelt de verzekeraars aan om per verzekeringssoort een heldere informatiefolder te maken en iedere beslissing naar de klant toe te motiveren. Ook zou er een reclamecode voor verzekeringen moeten komen omdat veel reclames volgens Westendorp te veel verwachtingen wekken. Hij doelde op reclames met teksten als „zorgeloos op reis" en „even bellen".

Ook wil de Consumentenbond dat verzekeraars hun polisvoorwaarden aanpassen. Zo zouden er in samenwerking met de Consumentenbond evenwichtige standaardvoorwaarden moeten worden opgesteld. Verder moeten de verzekeraars afzien van consument-onvriendelijke bepalingen, waardoor het bijvoorbeeld vaak moeilijk is om verzekeringen op te zeggen. Van de overheid wordt onder meer verwacht dat zij het toezicht op de verzekeringsbranche verbetert.

De Consumentenbond ontving ook veel klachten over royementen en acceptatie van verzekerden. Gerøyeerde verzekerden komen niet of nauwelijks nog bij andere verzekeraars onder dak en de consequenties kunnen voor sommige verzekerden zeer vergaand zijn. Daarom pleit de Consumentenbond voor een vangnet-constructie voor verschillende verzekeringssoorten, vergelijkbaar met het systeem zoals gehanteerd bij brand- en autoverzekeringen (Terminus).

Tegen een erg hoge premie kunnen brokkenpiloten op de weg en mensen die wel erg vaak brand hebben daar nog terecht.

Directeur Fischer van het Verbond van Verzekeraars zei dat elke klacht er een te veel is, maar plaatste toch nadrukkelijk een kanttekening bij de 4000 klachten van de telefoonlijn. „Het ging niet alleen om recente klachten, maar ook om die van jaren geleden. Dat moet dan worden afgezet tegen zo'n 3,5 miljoen schadebehandelingen per jaar," aldus Fischer. Hij beloofde op korte termijn met de verzekeraars te zullen nagaan op welke wijze het meest constructief met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport kan worden omgegaan.

Voordelig dineren bij de startbaan

DOOR MARIËTTE STUIJTS

Eten met zicht op landende en opstijgende vliegtuigen. Het leek zo leuk. Alleen hadden we voor die extra dimensie bij het etentje het vluchtschema van Beek moeten bestuderen. Op deze latere zondagavond landt er één klein vliegtuigje. De overige bewegende lichtjes op de landingsbaan zijn van crossende dienstwagens.

Voor de liefhebbers van vliegtuigen ligt het er prachtig, het restaurant van het Mercurehotel in Beek. Alsof ze in het opstijgende toestel kunnen zien hoeveel frietjes je opschept, zo pal ligt het restaurant aan het vliegveld. Leuk, zeker voor gezinnen met kinderen.
Wij werden erheen gelokt door de wekelijks advertentie, waarin het restaurant een viergangenmenu aanbiedt voor 29,50 gulden. Dat is nog eens een plek om het hele gezin te trakteren op een etentje, zonder dat de rekening je meteen doet duizelen, zo dachten we. En inderdaad, je kunt er best lekker en gezellig eten. Een kindermenu van 15 gulden maakt het voor gezinnen met kleine kinderen extra aantrekkelijk.
Afgelopen zondag, op 1 mei, blijkt niet het nieuwe maandmenu geserveerd te worden, maar een speciaal koninginnemenu à ƒ 32,50. Aan de andere kant van de tafel wordt gekozen voor een ander betaalbaar viergangenmenu; menu Altea à ƒ 37,50, dat blijvend op de kaart staat.

Aanvankelijk schrikken we van de prijzen op de wijnkaart. Met flessen van rond de vijftig gulden zal het toch nog een duur etentje worden. Totdat de ober, die onze verbazing bemerkt, een tweede wijnkaart brengt. De eerste kaart blijkt een speciale selectie, van goede, maar niet voordelige wijnen. Op de tweede staan vriendelijker geprijsde flessen, zoals de heerlijke Rioja van ƒ 29,50 die we bestellen.

Beiden 'checken we in' met een koud voorgerechtje; een kipfruitcocktail en een garnalencocktail. Niet bijster origineel maar smakelijk. Hetzelfde geldt voor de heldere ossestaartsoep (waarin een scheutje madeira overigens wonderen had kunnen doen) en de lichtgebonden aspergesoep.

● *Tafelen met zicht op de vliegtuigen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Hierna vragen we de ober om even een pauze in te lassen. De gerechten volgen elkaar namelijk op in het tempo van een Boeing 747 in volle vlucht. Zondag draait het restaurant op volle toeren, vernemen we later. Met mensen, gezinnen vaak, die snel even een hapje willen eten. Minder snel mag ook, maar dan moet je dat wel zeggen.

De hoofdgerechten worden geserveerd met frietjes, aardappelkroketten, bloemkool, boontjes en een warme tomaat. De stukjes varkensvlees in roomsaus van het menu Altea vallen goed in de smaak. De sinaasappelsaus (lang leve de koningin) bij de varkensoester is wat scherp.
Beide dessertjes vinden we gewoon lekker. Een oranje mousse en een roompuddinkje.
Een echte hoogvlieger met verfijnde specialiteiten is het Mercure natuurlijk niet. Maar de verhouding tussen prijs en kwaliteit is wat ons betreft dik in orde. Wie meer wil, moet dieper in de buidel tasten.
Het menu van de maand mei in het Mercure bestaat uit: tomaten gevuld met garnalen, aspergesoep, gebraden varkensoester met roomsaus en een aardbeiendessert.
Voor wie 'tussen de soep en de aardappelen' naar vliegtuigen wil kijken, zijn woensdag en vrijdag de beste dagen. Wie op zondag wil gaan eten, doet er goed aan om te reserveren, telefoon 043-642131.

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

huishoudboekje

Vandaag op deze pagina voor het eerst een maandelijkse rubriek van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting, kortweg Nibud. Christine Groenewegen is persvoorlichter bij deze instantie. Het Nibud geeft voorlichting over allerlei zaken die te maken hebben met de huishoudfinanciën. Niet dat u te horen krijgt hoe u uw geld moet uitgeven; dát moet iedereen vooral zelf beslissen. Wel wil het Nibud laten zien hoe u zo bewust mogelijk met uw geld kunt omgaan.

Koopkracht

DOOR CHRISTINE GROENEWEGEN

„O, een kasboek bijhouden dus," hoor ik sommigen van u al verzuchten. Dat zal u nog meevallen; gelukkig zijn er wel andere manieren om je geldzaken op orde te krijgen. En daarover geven wij informatie. Maar ook over onderwerpen als zakgeld, kleedgeld, studiefinanciering, een huis huren of kopen, kostgeld, oppasvergoeding, waskosten, vakantieuitgaven, enzovoort.

Deze keer wilde ik het hebben over het begrip 'koopkracht'. Iets waarover veel wordt gepraat. Er wordt ons van alle kanten voorgehouden dat we er de komende tijd waarschijnlijk op achteruit zullen gaan. Alle reden dus om bij de pakken neer te gaan zitten? Nou, dat valt nog te bezien. Om te beginnen gaat het bij koopkrachtverhalen altijd om gemiddelden: om gemiddelde huishoudens met een gemiddeld uitgavenpatroon.

Maar dat gemiddelde huishouden bestaat helemaal niet, en u bent het zeker niet. U woont bijvoorbeeld juist in een duurder of een goedkoper huis dan gemiddeld, en in een duurdere of goedkopere gemeente, en u geeft naar verhouding veel of juist weinig uit aan vervoer, roken, of noem maar op. Daarom kan niemand de koopkrachtplaatjes zomaar op zichzelf betrekken.

Maar belangrijker nog: buiten de overheidsmaatregelen zijn er nog wel andere zaken die invloed hebben op uw financiële situatie. Om maar eens iets te noemen: krijgt u te maken met gezinsuitbreiding? Heeft u verhuisplannen? Wordt uw kind binnenkort achttien jaar en krijgt het studiefinanciering? Of staat u op het punt een lening af te sluiten om de nieuwe auto te financieren? Dit soort veranderingen zijn veel ingrijpender voor uw financiële reilen en zeilen dan een belastingmaatregel, of een premieverhoging. En vaak kunt u ze lang van tevoren zien aankomen.

Daarom een advies voor iedereen die onzeker is over zijn of haar financiële toekomst. Maak een financieel plan voor de komende twaalf maanden: een schema waarin u bij iedere maand noteert welke inkomsten en welke uitgaven u kunt verwachten. Zo nodig kunnen uw bankafschriften van het afgelopen jaar u daarbij een heel eind op weg helpen: die laten bijvoorbeeld zien wat u zoal kwijt bent aan huur of hypotheek, verzekeringen, heffingen zoals de onroerend-goedbelasting, energie, telefoon, enz. En wat u gemiddeld per maand aan contant geld opneemt, bijvoorbeeld voor de dagelijkse boodschappen.

Mogelijk kunt u uit deze afschriften ook aflezen wat u doorgaans aan een post als kleding uitgeeft. Vergeet trouwens niet – want dat blijkt vaak niet uit de bankafschrifen – dat er ook tijdig geld opzij gezet moet worden voor het aanleggen van een reservepot voor grotere onregelmatige uitgaven, zoals meubels, huishoudelijke apparaten en vakantie. Noteer dat ook in het schema.

Natuurlijk houdt u daarbij rekening met eventuele veranderingen die nu al bekend zijn. Heeft u alles op papier staan, kijk dan of de totale uitgaven niet hoger zijn dan de totale inkomsten. Is dat wel het geval, dan zult aan de geplande bedragen moeten schaven.

Zó'n financieel plan schudt u natuurlijk niet zo een-twee-drie uit uw mouw. U zult er echt wel een middag voor moeten gaan zitten. Maar het is de moeite waard; zo'n plan geeft u zekerheid over uw persoonlijke koopkracht. En zou die er door wat voor oorzaak ook op achteruit gaan? Dan kunt in in uw overzicht aflezen welke aanpassingen u kunt doen, zodat in van uw budget kunt blijven rondkomen.

Bij het Nibud zijn handige hulpmiddelen te bestellen voor het opstellen van een financieel plan. Wie het grondig wil aanpakken, kan het 'Basisboek' bestellen; prijs: ƒ 19,50. Een eenvoudiger hulpmiddel is de 'Budgetagenda', een jaaragenda waarin u uw uitgaven kunt bijhouden en die ook nu nog goed van pas kan komen; prijs: ƒ 11,50. Beide uitgaven zijn te bestellen door overmaking van het genoemde bedrag op Postbankrekening 368700, t.n.v. Nibud, Den Haag, onder vermelding van de titel.

Exotisch koken met yoghurt

Nederlanders zijn de grootste yoghurteters van Europa. Een belangrijk deel van die consumptie bestaat nog steeds uit naturel-yoghurt, maar vooral de laatste jaren zijn daar toch ook andere soorten bij gekomen zoals boerenyoghurt, Biogarde, vruchtenyoghurt en yoghurtdrank.

Het gebruik van yoghurt in gerechten en sauzen wordt echter steeds populairder.

Want het spul is friszuur van smaak en heeft een relatief laag gehalte aan calorieën. Het Nederlands Zuivelbureau in Rijswijk is daar op ingesprongen en heeft nu het boekje 'Verrassend lekker met yoghurt' uitgegeven. Het bevat ruim tachtig recepten voor ook veel exotische gerechten met yoghurt, alle verlucht met fraaie kleurenfoto's.

Koken met yoghurt biedt veel mogelijkheden, van gemarineerde lamsbout, Indiaas lamsvlees met spinazie, pilaf met kip en abrikozen, tot kipshoarma en gazpachosalade. Yoghurt (volle, halfvolle of magere) kan worden verwerkt in voorgerechten zoals soepen maar ook in zoete nagerechten zoals yoghurtijs of gebak. 'Verrassend lekker met yoghurt' is voor ƒ 6,95 te koop in de boekhandel.

Nederlander vaker naar voetverzorger

Eén op de vijf Nederlanders van twintig jaar en ouder laat regelmatig zijn of haar voeten verzorgen. Ruim twee derde van hen is vrouw. Bij 65-plussers laat de helft voetbehandelingen uitvoeren. Door de vergrijzing en de toenemende aandacht voor de eigen gezondheid zal de vraag naar voetverzorging de komende jaren flink groeien.

Dit blijkt woensdag uit het onderzoek Voetverzorger in de lift, van het EIM/Centrum voor Ambachtsonderzoek. Het onderzoek is in opdracht van het Hoofdbedrijfschap Ambachten uitgevoerd. In 1993 werden in totaal ruim achttien miljoen behandelingen uitgevoerd. Nederland telt 7.500 geregistreerde actieve voetverzorgers en een groot aantal voetverzorgers die op niet-reguliere wijze werkzaam zijn.

Tot voor enkele jaren kende de branche een groot aantal opleidingen, maar inmiddels is dat grotendeels gestroomlijnd. Er is nu een eenduidige examinering volgens de normen van de Stichting Examens en Proeven voor het Voetverzorgingsbedrijf (Sepvo). Vrijwel alle voetverzorgers hebben enige opleiding genoten, maar tot nu toe is slechts 13 procent in het bezit van het SEPVO-diploma.

Uit het onderzoek blijkt dat het voor de potentiële klant moeilijk is vooraf de kwaliteit van een voetverzorger in te schatten. Bij de keuze van een voetverzorger gaat men dan ook in de meeste gevallen af op ervaringen van familie en bekenden.

Massale verkoop!

Jeugdslaapkamer, kunststof, grenen dessin, met blauwe randen, bestaande uit: klerenkast, boekenplanken en kastelementen plus 1-persoons bed.

777.- Afhaalprijs

Zonder raamwerk en matras

Super spaar-prijs

Wij hebben iets tegen voorjaarsmoeheid: Gezellige **1-persoons kamer,** in massief grenen, voorkant honingkleur, zijkanten zwart, bestaande uit tweedeurs klerenkast. ca. 101x182x54 cm, 1-persoons bed, afmeting 90x200 cm en nachtkastje.

Zonder raamwerk en matras

498.- Afhaalprijs

Alle prijzen zijn DM-prijzen!

Bankstel+tafel, tafelblad eiken fineer, met keramische tegels, rest massief eiken, ca. 132x52x70 cm.

365.- Afhaalprijs

Zeer veel komfort biedt U deze **zitgroep** in uitstekende verwerking. Zitgroep met solide vering en robuust leren bekleding. Raamwerk massief hout, in rustiek eiken gebeitst.

3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil

2398.- Afhaalprijs

Mooie **slaapbank** met moderne katoenen bekleding. Naar voren uit te klappen, matras in drie delen, oppervlak ca. 126x190 cm, met lattenrooster.

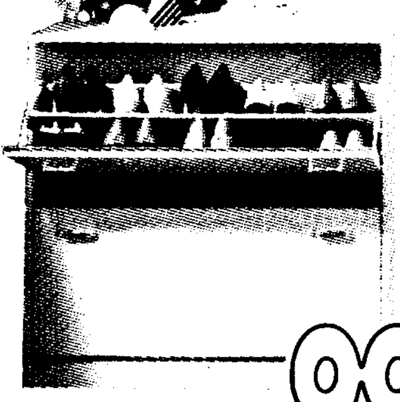
Afhaalprijs **299.-**

Stijlvolle eethoek in essen, gebeitst in eiken, bestaande uit: Tafel met 2 zuilen, blad rustiek eiken, ca. 110 cm en bijpassende beklede stoelen.

Eettafel 499.- Afhaalprijs

Beklede stoel per stuk **129.-** Afhaalprijs

Schoenenkast, kunststoffineer, in 5 verschillende kleuren verkrijgbaar, 86x 84x26 cm.

Afhaalprijs **99.-**

Klapstoel, in berken natuur, verschillende modellen.

alle **12.-** Afhaalprijs

Aanbouwwand, uitvoering kunststof, planken elzendessin, kunststof, ombouw essen dessin, kunststof, zwart, ca. 250x218 cm.

898.- Afhaalprijs

Alles direkt leverbaar!

89.- Afhaalprijs

Draaistoel met autom. versteib. zitting

Draaistoel m. autom. hoogteverstelling.

139.- Afhaalprijs

179.- Afhaalprijs

Draaistoel met armleuning.

395.- Afhaalprijs

Schuifdeurenkast, kunststof, essen dessin, zwart, met jaloesieën spiegeldeuren, 100 cm breed.

Kast, 2 deuren, kunststof, eiken natuur dessin, 100 cm breed.

99.- Afhaalprijs

379.- Afhaalprijs

Gangkast, rustiek eiken, gefineerd, ca. 105x188x48 cm.

Afhaalprijs **1998.-**

3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil

3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil, bekleed, nappa-leer, aubergine. Luxueus doorgestikt, uitstekend komfort. Bestaande uit 3-zits bank, 2-zits bank en fauteuil.

Onze aanbieding uit ons restaurant "Eifelstuben":

Rheinischer Sauerbraten met Nudeln en appelmoes.

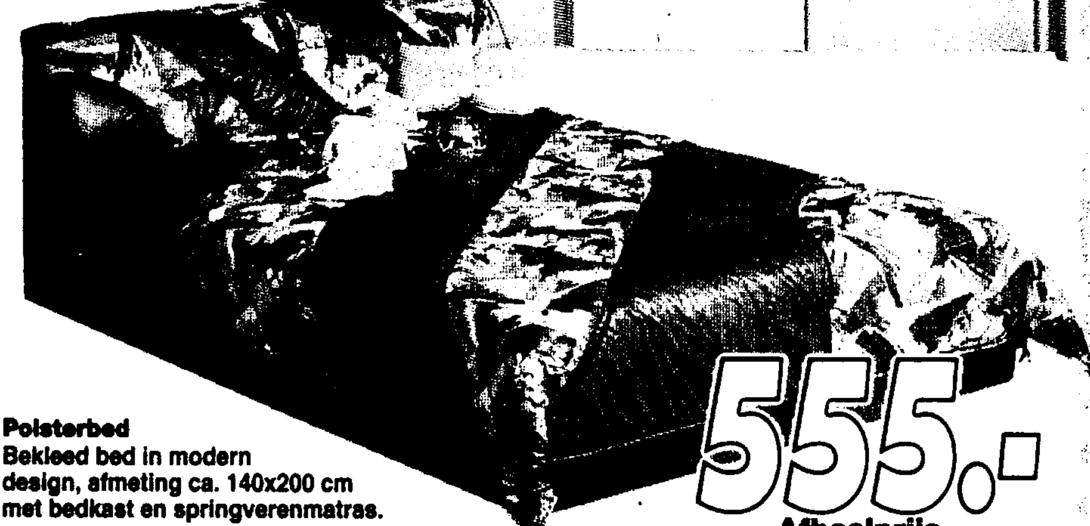
DM 8.90

29.- Afhaalprijs

Wastafelkast, 2-deurs, kunststof, wit, ca. 60 cm breed.

666.- Afhaalprijs

Schuifdeurenkast, met spiegeldeur, kunststof, licht eiken dessin, ca. 250x222 cm.

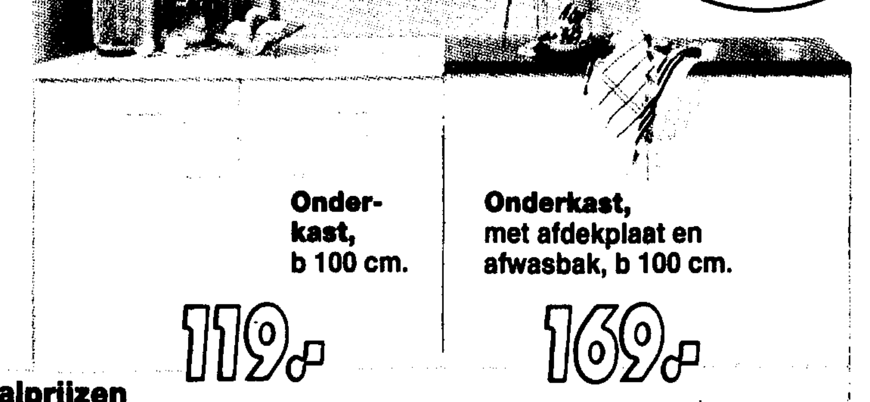
555.- Afhaalprijs

Polsterbed Bekleed bed in modern design, afmeting ca. 140x200 cm met bedkast en springverenmatras.

Stijlvolle kast, uitvoering rustiek eiken, ombouw gefineerd, met 4 massieve gebeeldhouwde deuren, ca. 340x210x59 cm.

2875.- Afhaalprijs

Hoge kast, b 50 cm. **129.-**

Bovenkast, b 100 cm. **59.-**

Bovenkast, b 50 cm. **37.-**

Overal te kombineren **keukenelementen,** in kunststof, wit.

Onderkast, b 100 cm. **119.-**

Onderkast, met afdekplaat en afwasbak, b 100 cm. **169.-**

Alles afhaalprijzen

Donderdag koopavond, non-stop tot 20.30 uur

wohnwelt pallen

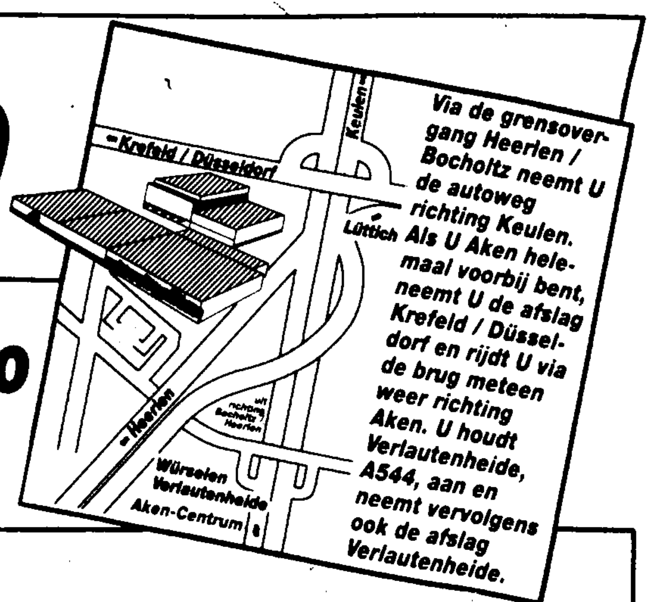
junges wohnen + Mitnahme

Exclusives wohnen

Het grootste woon-warenhuis - De no.1 in de Euregio

Würselen-Broichweiden, am Autobahnkreuz Aachen, Tel. 09.49.24.05.60 20

Openingstijden: ma-wo 10.00-18.30, do 10.00-20.30, vr 10.00-18.30, za 9.00-14.00, lange zaterdag 9.00-16.00

Via de grensovergang Heerlen / Bocholtz neemt U de autoweg richting Keulen. Als U Aken helemaal voorbij bent, neemt U de afslag Krefeld / Düsseldorf en rijdt U via de brug meteen weer richting Aken. U houdt Verlautenheide, A544, aan en neemt vervolgens ook de afslag Verlautenheide.

Limburgs Dagblad Regionaal

Woensdag 4 mei 1994

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown

Eind dit jaar besluit over beschermde status

Monumentenzorg start procedure Glaspaleis

Van onze verslaggever

ZEIST/HEERLEN – De Rijksdienst voor de Monumentenzorg is een procedure gestart die rond de jaarwisseling mogelijk kan leiden tot de erkenning van het Heerlense Glaspaleis als rijksmonument.

Monumentenzorg verzoekt de gemeenteraad van Heerlen om binnen vijf maanden een advies in te dienen. Ook de Raad voor het Cultuurbeheer is daarom gevraagd. Zolang de procedure loopt, mag het Glaspaleis niet gesloopt worden. Dat blijkt uit een brief van Monumentenzorg aan de gemeente Heerlen.

Architect Frits Peutz bouwde het Glaspaleis in 1933 voor warenhuis Schunck. Het gebouw in het hart van Heerlen wordt gezien als een ongeëvenaard voorbeeld van het Nieuwe Bouwen. Het gebouw is qua opzet een gestapelde markt die van buitenaf goed is te zien door de glazen wanden.

Bij een renovatie in de jaren zeventig is echter gebruind glas aangebracht. In de huidige staat heeft het Glaspaleis daarom veel van zijn glans verloren.

Het gebouw was tot 1 april van dit jaar in gebruik als kantoor. De nieuwe eigenaar, Hardy bv, is naarstig op zoek naar een nieuwe invulling. Maar ter bescherming van het eigen centrumplan weigert de gemeente mee te werken aan de komst van een warenhuis in het gebouw.

Heerlen kijkt in overleg met Hardy voorzichtig naar de mogelijkheden om van het Glaspaleis een cultureel centrum te maken. Dit naar het voorbeeld van Centre Georges Pompidou in Parijs.

De onzekere toestand rond het Glaspaleis was voor een speciale werkgroep rond de Heerlense architectuurcriticus Nic Tummers en de Eindhovense professor Henket reden om de status als erkend Rijksmonument aan te vragen.

Monumentenzorg heeft eigenaar Hardy bv en de stichting Peutz op de hoogte gesteld van de gestarte procedure. Volgens Monumentenzorg is de gemeente Heerlen verplicht een hoorzitting te houden voor alle belanghebbenden.

De brief van Monumentenzorg staat op de lijst ingekomen stukken voor de raadsvergadering van komende dinsdag. Het Heerlense college heeft nog geen standpunt ingenomen. Het wil eerst de commissie Welzijn raadplegen.

Jongen door man misbruikt

VALKENBURG – Een 15-jarige jongen uit Maastricht is in Valkenburg door een nog onbekende man seksueel misbruikt. Dat gebeurde in de bosjes nabij het viaduct aan de Bosstraat. De jongen durfde pas enkele dagen geleden aangifte te doen van de enige weken geleden plaatsgevonden gebeurtenis. Op het industrieterrein 'de Valkenberg' werd het slachtoffer aangesproken door de onbekende man die hem bij de kraag pakte en dwong mee te te gaan onder de bedreiging van fysiek geweld. In de bosjes bij het viaduct werd de jongen tot ontuchtigen handelingen gedwongen. De dader verdween uiteindelijk in de richting van het Keelbos, een plek die bij de politie vooral bekend is als ontmoetingsplaats voor homofielen.
Het signalement van de dader luidt: ongeveer 45 jaar oud, tussen 1.80 en 1.85 meter lang, normaal postuur, grijs krullend haar, brildragend, bruin montuur met grote glazen, hij droeg een blauwe jeansbroek en een blauwe jack. De politie (04406-17272) zoekt getuigen.

● *Het Mariabeeld heeft een belangrijke plaats in het leven van Lemlijn ingenomen.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Na twintig jaar de laatste bedevaart

DOOR LEON JEURISSEN

KLIMMEN – Nog één bedevaart en dan zit het er op voor de 80-jarige Lei Lemlijn uit Klimmen. De Klimmenaar gaat op maandag 16 mei met vijf bussen voor de laatste keer naar het Duitse bedevaartsoord Kevelaer. Lemlijn ging ook met groepen naar Banneux en Italië. Na twintig jaar bedevaarten te hebben georganiseerd, vindt Lemlijn het welletjes.

„Ik heb nu een leeftijd bereikt dat je elk moment van de dag iets kan overkomen. Het wordt tijd dat iemand anders de organisatie overneemt," zegt Lemlijn.
Het is voor Lei Lemlijn allemaal begonnen toen zijn echtgenote Fien in 1974 zeer ernstig ziek werd. „Zij was toen 55 jaar," vertelt hij. „Ik heb in die tijd veel gebeden en maakte voettochten naar de Sterre der Zeekerk in Maastricht. Het Mariabeeld stond hierbij centraal. Van de ene op de andere dag was zij genezen."
„Er kwam op een dag iets 'over' mij en ik besloot vervolgens bedevaarten te organiseren," vervolgt de Klimmenaar. De eerste tocht ging naar het Italiaanse Montichiari-Fontanelle van pater Pio. „In 1980 kwam ik in het bezit van het genadebeeld van pater Pio, die in 1968 is gestorven. Zes jaar na zijn dood heb ik van Pio een signaal gekregen dat mijn vrouwen genezen was."

Lemlijn praat niet zo graag over deze genezing en de novenen die hij in al die jaren daarna heeft gehouden. „De mensen verklaren je al gauw voor gek, maar ik weet wel beter." Het liefst wandelt hij over veldwegen of in het bos. „Dan kan ik met mijn gedachte bij de mensen zijn die mij iets hebben gevraagd." Ondanks zijn hoge leeftijd wandelt hij iedere dag acht kilometer.

Zie verder pagina 9
● **Relikwie van Pio als herinnering**

Gulpen blij met Jos Som

Van onze verslaggever

GULPEN – In Gulpen is met grote instemming gereageerd op de benoeming van de Didamse CDA-wethouder Jos Som (42 jaar) tot burgemeester. Gistermiddag werd officieel bekend gemaakt dat Som de opvolger wordt van de per 1 december vanwege corruptie uit het ambt gezette Wiel Vossen.

Loco-burgemeester Piet Franssen van de gelijknamige fractie die de absolute meerherheid in de raad heeft: „We zijn heel erg blij met deze benoeming. Het was onze kandidaat in de vertrouwenscommissie. Hij is heel open, zoekt draagvlak en – ook heel belangrijk – hij is financieel-economisch deskundig en dat heeft Gulpen nodig. Ik weet zeker dat we heel prettig gaan samenwerken."
Ook oppositieleider Ruud Verhoeven van de PvdA is enthousiast. „Dit is echt geweldig. Onze keuze. Jong enthousiast, dynamisch en deskundig op financieel gebied. Daarnaast ook nog een vertrouwenwekkend iemand. Ik ben hier erg blij mee."
Ook het CDA zit in Gulpen in de oppositie. „We hebben nog geen gesprekken gevoerd met Som, maar ik hoop er op dat hij in staat zal zijn een goede sfeer te creëren in de gemeenteraad. Die was de afgelopen tijd wel eens zoek," zegt fractievoorzitter Jan Franssen.

In Gulpen ligt het draaiboek klaar om de nieuwe burgemeester 'in te werken'. Aanstaande donderdag gaan de wethouders en de gemeentesecretaris naar Didam om kennis te maken.

Zie verder pagina 9
● **'Ik zal de eerste tijd vooral goed luisteren'**

Forse bezuiniging treft faculteit RL

DOOR CINDY JASPERS

MAASTRICHT – De faculteit gezondheidswetenschappen (FdGW) van de Rijksuniversiteit Limburg krijgt de komende vier jaar te maken met forse bezuinigingen. Gisteren kregen de diverse vakgroepen te horen dat nog voor 1998 twintig tot vijfentwintig procent van het personeel als gevolg van een reorganisatie, die op korte termijn zal worden ingevoerd, moet zijn afgevloeid. Per direct is een vacaturestop ingesteld.

Financieel gaat het de faculteit dit jaar al slecht. De begroting van 1994 laat een tekort zien van 750.000 gulden. Voor 1998 wordt rekening gehouden met een tekort van zes à zeven miljoen gulden.

De reorganisatie is volgens het bestuur van de faculteit, dat het personeel gisteren schriftelijk over de inkrimpingen informeerde, het directe gevolg van het teruglopend aantal studenten. Daardoor gaat de faculteit over aanzienlijk minder financiële middelen beschikken dan nu het geval is.

De terugloop wijt het bestuur met name aan maatregelen van de centrale overheid met betrekking tot het beperken van de inschrijvingsduur en de studiefinanciering en het zogeheten 'stapelen' (HBO-afgestudeerden die een academische kopstudie volgen) tegen te gaan. Bijna de helft van het aantal studenten van de FdGW heeft eerst een HBO-opleiding gevolgd. Het faculteitsbestuur verwacht dat het aantal studenten na een afgeronde HBO-opleiding nog gezondheidswetenschappen zal gaan studeren sterk zal afnemen. Anderzijds schrijft het bestuur de teruglopende studentenaantallen toe aan demografische aspecten (er zijn minder jongeren die van het vwo komen dan een aantal jaren geleden).

De groei van de faculteit is voorbij, concludeert het bestuur in zijn brief. De vooraanmeldingen voor het komende studiejaar zijn twintig procent lager dan vorig jaar. Ingeschat wordt dat de faculteit over vier jaar op een totaal aantal studenten uitkomt dat ligt tussen de 1200 en 1650; op het moment telt de faculteit 2200 studenten.

Gemeentehuizen slecht toegankelijk

ROERMOND – De gemeentehuizen in Limburg zijn slecht toegankelijk voor mensen met een handicap. Slechts zes van de 56 raadhuizen zijn volledig toegankelijk. De overige zijn niet of maar gedeeltelijk door gehandicapten te bezoeken.
Dat blijkt uit een onderzoek van het Instituut voor Kategoriaal Overleg in Limburg (Ikol). Volgens het Ikol is de ouderdom van de diverse gebouwen de voornaamste reden voor de gebrekkige toegankelijkheid.
Het Ikol wijst op de invoering begin april van de nieuwe wet Voorzieningen Gehandicapten. Nu de gemeente verregaande bevoegdheden krijgt bij het toekennen van voorzieningen aan mensen met een handicap wordt een goede bereikbaarheid van gemeentekantoren nog belangrijker, zo motiveert het Ikol het onderzoek.
De zes goed bereikbare gemeentehuizen zijn die in Beesel, Heythuysen, Kessel, Nederweert, Roermond en Tegelen. De gemeentehuizen zijn beoordeeld aan de hand van de normen van het Internationaal Toegankelijkheidssymbool (ITS). Volgens het ITS moeten mensen zelfstandig volledig van een voorziening gebruik kunnen maken.
Slechts tien gemeenten beschikken over een verlaagde of gedeeltelijk verlaagde balie, ongeveer de helft heeft een invalidentoilet. Een kwart van de gemeentehuizen heeft een raadzaal en commissiekamers die niet bereikbaar zijn voor gehandicapten. Vooral visueel gehandicapten zijn het kind van de rekening, concludeert het Ikol. In slechts drie gemeentehuizen, Brunssum, Sittard en Tegelen zijn markeringen voor slechtzienden aangebracht.
Het Ikol adviseert gemeenten jaarlijks een bedrag op de begroting te reserveren voor de verbetering van de toegankelijkheid van hun eigen onderkomens. Overigens heeft het Ikol niet alle gebouwen bezocht. Een onderzoek van het gemeentehuis Gennep bleek niet mogelijk vanwege een ingrijpende verbouwing. Het gemeentehuis van Heel werd wel bezocht, maar dat is inmiddels verbouwd zodat het merendeel van de grieven niet meer van toepassing is.

Heerlens raadslid verlaat CD

HEERLEN – Het Heerlens raadslid Ton Rijks stapt uit de fractie van Centrumdemocraten. Hij blijft op persoonlijke titel in de gemeenteraad. Rijks schrijft in een brief aan burgemeester Jef Pleumeekers dat hem bij het zien van het tv-programma Deadline van vorige week de 'ogen zijn open gegaan omtrent de Centrumdemocraten.' „Ik wens mij daarom op geen enkele wijze meer geassocieerd te zien met deze partij," laat Rijks weten.
Hij zegt zich op persoonlijke titel als raadslid te blijven inzetten voor de Heerlense burgers die op hem gestemd hebben. Hij schrijft Pleumeekers: „Ik ben op dit moment te diep geschokt voor lange verhalen en veel uitleg."
John Janszen blijft nu over als de enige CD'er in de Heerlense raad. Hij kwam vorige week in opspraak door subsidie voor het bezoek aan de film Schindlers List 'walgelijk' te noemen. Ook weigert hij vandaag de Dodenherdenking bij te wonen.
Daarnaast wil de gemeente Heerlen juridische stappen ondernemen vanwege een verkiezingspamflet van de Centrumdemocraten, waarbij gesuggereerd wordt dat Bosnische vluchtelingen oorlogsmisdadigers en dieven zijn. Janszen zegt niet verantwoordelijk te zijn voor het pamflet, maar neemt geen afstand van de inhoud ervan.

Juwelier overvallen

MAASTRICHT – Drie Italiaans sprekende mannen hebben gisteren een gewapende overval gepleegd op een juwelier in het centrum van Maastricht. De eigenaar van de zaak in de Grote Staat en een personeelslid werden gekneveld en opgesloten in een toilet. De drie overvallers zijn te voet gevlucht. Hoe groot de buit is, die bestaat uit geld en sieraden, is nog niet meegedeeld.

De overval vond plaats om drie uur 's middags, een tijd waarop veel winkelend publiek op de been is. Toen de overvallers de juwelierszaak betraden, waren er geen klanten aanwezig. De recherche van de Basiseenheid-Centrum heeft een onderzoek naar de daders ingesteld. De politie vraagt getuigen te bellen met telefoonnummer 043-293861.

wij vertellen onze kinderen dat het nooit meer mag; oorlog dan zijn wij kort stil en kijken wij naar het journaal

punaise

Zes jaar cel voor doodslag Landgraaf

Van onze verslaggever

MAASTRICHT/LANDGRAAF – De rechtbank in Maastricht heeft de 23-jarige Roger H. uit Landgraaf veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf voor doodslag op zijn 20-jarige tijdelijke kamergenoot Dolf Wijnants. De rechtbank achtte moord niet bewezen. Officier van justitie mr. L. Ummels had veertien dagen geleden acht jaar geëist.

De rechtbank negeerde in haar uitspraak zeer nadrukkelijk alle verweren van de raadsvrouwe mr. I. Aarts-Mulder. De Heerlense advocate beschuldigde zoals bekend het recherche-bijstandsteam, dat deze geruchtmakende zaak tot een oplossing had gebracht, van onoirbare verhoormethoden en hersenspoeling van de in haar ogen onschuldige verdachte.

H., die aanvankelijk alles bekende en zelfs bij de rechter-commissaris zijn excuses aanbood omdat hij in eerste instantie had gelogen, trok later alle bekentenissen in.
In het Limburgs Dagblad spraken leden van het rechercheteam verleden week hun ongenoegen uit over de beschuldigingen van mr. Aarts.
In de ochtenduren van 25 november 1993 zou H. zijn vriend, bij wie hij reeds enkele weken inwoonde, eerst hebben neergestoken met een mes, daarna hebben geslagen met een betonschaar en vervolgens hebben gewurgd met een leren riem. Motief voor de gewelddadige uitbarsting zou geld zijn geweest, aangezien H. gokverslaafd is.
Het slachtoffer werd ingepakt, vastgebonden onder het bed en daar enkele weken later door zijn familie gevonden.
De advocate tekende gisteren hoger beroep aan tegen de uitspraak.

Duo trekt spoor van vernielingen

MAASTRICHT – De politie van Maastricht heeft twee inwoners van 29 en 17 jaar van die plaats aangehouden nadat ze een spoor van vernielingen hadden getrokken door het centrum. Op het Vrijthof werd een fiets op een auto gegooid. In de Helmstraat werden bloembakken omgegooid en planten vernield. Een voorbijganger die daarover een opmerking maakte, werd bedreigd. Het duo vernielde vervolgens enkele winkelruiten in de Grote Gracht. In een café in die straat wist de politie het tweetal aan te houden.

Natuurbrand door ontploffing auto

HOGE VENEN – De ontploffing van een met LPG aangedreven auto heeft maandagavond een behoorlijke brand veroorzaakt in het Belgische natuurpark 'De Hoge Venen' nabij de Baraque Michel. Zeker 35 hectare veengebied is verwoest. De wagen raakte in brand op de rand van de weg. De drie inzittenden wisten op tijd het voertuig te verlaten, maar konden niet beletten dat de gasinstallatie explodeerde. Het vuur verspreidde zich meteen over het droge veenland. Honderdtwintig brandweerlieden van vijf korpsen, geholpen door boswachters en vrijwilligers, hebben urenlang moeten werken om het vuur onder controle te krijgen.

Geld CD-zetel voor bestrijding racisme

MAASTRICHT – Het geld dat beschikbaar is gekomen doordat de Centrumdemocraten in Maastricht geen mensen hebben kunnen leveren voor de gemeenteraad, moet besteed worden aan de bestrijding van het racisme. Dit schrijft de Marokkaanse belangenvereniging Assalam in een brief aan de gemeenteraad van Maastricht. Assalam toont zich in het schrijven zeer verheugd over de terugtocht van de CD en pleit ervoor om het vrijgekomen bedrag van ongeveer 25.000 gulden per jaar in de vorm van subsidie te geven aan 'de minderheden in het algemeen en de allochtonen in het bijzonder in Maastricht.' Onlangs presenteerde het college van B en W een nota over het antiracisme-beleid. In deze nota werd vooral de nadruk gelegd op het bestrijden van vooroordelen en discriminatie in die wijken waar relatief meer op de CD gestemd wordt dan in andere wijken.

Bejaarde gedood in Helden

HELDEN – Een 76-jarige inwoner van Helden is gistermorgen verongelukt op de Roggelseweg in zijn woonplaats. De bejaarde man verleende geen voorrang aan de vrachtwagen bestuurd door J. S.(37) uit Geleen. De bestuurder van de vrachtwagen moest met een shock worden behandeld.

Graven vernield in Elsloo

ELSLOO – In Elsloo zijn zes graven vernield. Deze stonden op de begraafplaats bij de Augustinuskerk, de 'oude kerk'. Het gaat om vijf houten kruisen en een van beton. Deze zijn in de nacht van zondag op maandag omver getrokken waardoor ze braken.

Kelderbrand in Beekse flat

BEEK – Een brandje in de kelder van een flat aan de Margrietstraat in Beek heeft maandagavond voor lichte paniek gezorgd. Rond kwart over elf signaleerden flatbewoners een hevige rookontwikkeling die uit de kelder kwam. Onmiddellijk werd de brandweer gewaarschuwd die de brand binnen een kwartier onder controle had. Het vuur was ontstaan in een vuilniszak. De politie weet niet of de brand is aangestoken of dat smeulende resten vlam hebben gevat.

Benzinedieven aangehouden

ELSLOO – Twee mannen uit Meerssen zijn gisteren aangehouden omdat zij de nacht daarvoor benzine probeerden te stelen uit auto's. Die stonden geparkeerd bij een autobedrijf in Elsloo. De politie trof ook een jerrycan aan met slangen om de brandstof af te tappen. De afgelopen week zijn regelmatig auto's beschadigd op dit terrein. In de rest van de gemeente Stein wordt vaak ingebroken in garages. De buit bestaat veelal uit frisdrank en sigaretten.

o/z

Geboren 3-5-1994
Jasmijn
Anna - Maria
Dochter van Thijs en Marion Urlings-Camps
Zus van Floor.
Gildelaan 49
6101 GK Echt

GEBOREN
op 30 april '94
Lars
zoon van
Marc en Maddy Moonen-Koekkelkoren
Ambiorixlaan 11
6321 Rekem-Lanaken (België)

†

Dankbaar voor alle kracht die zij ons tijdens haar ziekte gegeven heeft, laten wij u tot ons groot verdriet weten dat heden, na een langdurige en dappere strijd, is overleden mijn lieve vrouw, onze dochter, schoondochter, zus, tante en nicht

Monique Richter

echtgenote van

Marcel Broers

Zij overleed in de leeftijd van 25 jaar voorzien van het h. sacrament der zieken.

Sittard: M.A.J.J. Broers
Brunssum: J.H. Richter
D. Richter-v.d. Klaas
Brunssum: B.A. Broers
M.A.M. Broers-Zaat
Thorn: H.E.J. Richter
A.W.M. Richter-Peters
Bey
Vera
Beesen: E.F. Richter
A.M.A.H. Richter-Jeurnick
Tom
Brunssum: H.I.S.M. Broers
Brunssum: J.G.J.M. Broers
Familie Richter
Familie Broers

6135 VN Sittard, 2 mei 1994.
Kloostertuin 18.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 6 mei a.s. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Antonius van Padua te Sittard-Ophoven waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium Nedermaas Vouerhof 1 te Geleen.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene donderdag 5 mei om 18.40 uur aansluitend avondmis in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het Maasland ziekenhuis te Sittard dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

†

Met grote droefheid geven wij u kennis dat geheel onverwacht van ons werd weggenomen mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel Frohn

echtgenoot van

Mien Grissen

Hij overleed in de leeftijd van 70 jaar.

Kerkrade: M. Frohn-Grissen
Nibbixwoud: Werner Frohn
Yvonne Frohn-Maessen
Martine
Charlotte
Kerkrade: Finy Gering-Frohn
Ger Gering
Guido
Mark
Geleen: Hans Frohn
Marly Frohn-Breuls
Vera
Robin
Kerkrade: Ger Frohn
Ria Frohn-Hoogenberg
Natasja
Pascal
Familie Frohn
Familie Grissen

6469 JB Kerkrade, 2 mei 1994.
Kremerstraat 69.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op vrijdag 6 mei a.s. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Kerkrade-Spekholzerheide waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot intentie van onze dierbare overledene donderdag 5 mei om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium Schifferheide van Lindeman uitvaartcentra Schifferheiderstraat 7 te Kerkrade-West dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk - crematorium v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

De heer Jan G.M. Kerckhoffs

Paul en Jeanine Kerckhoffs-Promper
Laura en Annelies

Léon en Hetty Pasteels-Kerckhoffs
Paul, Ellen, Marieke en Matthys

André en Xandra Klik-Kerckhoffs
Robbert en Maarten

geven met intens verdriet kennis, dat na een gelukkig en liefdevol leven, in het volste vertrouwen in Onze Lieve Vrouw „Sterre der Zee" is overleden, mevrouw

Hetty W.M. Kerckhoffs-Reuwer

geboren te Arnhem op 21 februari 1929
heengegaan te Meerssen op 2 mei 1994

6231 RN Meerssen, 2 mei 1994
Lange Raarberg 46

Wij nemen afscheid van haar in de basiliek van het H. Sacrament te Meerssen tijdens een plechtige eucharistieviering op zaterdag 7 mei a.s. om 11.00 uur.

Bijeenkomst in de basiliek om 10.30 uur, alwaar gelegenheid tot condoleren.

Aansluitend zal de crematie plaatsvinden in strikt besloten kring.

Rozenkransgebed vrijdag 6 mei om 18.40 uur in voornoemde basiliek.

Geen bezoek aan huis.

†

Na een ernstig ongeval is van ons heengegaan voorzien van de h. sacramenten onze lieve zoon, broer, kleinzoon en neef

Jelle Kloth

In dankbare herinnering:
Simpelveld: Josta en Jos Kloth
Leo
Familie Kloth
Familie Kuijpers

Simpelveld, 29 april 1994.
Corr.adres: Gillissenstraat 8,
6369 ER Simpelveld.

De plechtige uitvaartdienst en de begrafenis hebben in het bijzijn van de naaste familie en vrienden in stilte plaatsgevonden op 3 mei 1994.
Onze dierbare zoon en broer zal bijzonder worden herdacht tijdens de h. mis op zondag 8 mei om 9.30 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Simpelveld.

Dankbetuiging

Leven is geven, geven is liefde liefde is God

Gaarne danken wij u hartelijk voor het liefdevolle medeleven bij het overlijden en de begrafenis van mijn man, pa, schoonpa, opa en broer

Jan Houben

Het was voor ons een grote steun en troost.

Netty Houben-Onrust
kinderen en kleinkinderen
Familie Houben

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zondag 8 mei a.s. om 11.00 uur in de dekenale kerk Sint-Dionysius te Schinnen.

Met verslagenheid namen wij kennis van het plotseling overlijden van onze penningmeester, de heer

W. Frohn

Vanaf 1971 was hij lid van onze vereniging. Gedurende de laatste 13 jaar was hij bestuurslid, penningmeester.
Wij verliezen in hem een zeer gewaardeerd bestuurslid.
Onze gedachten gaan uit naar zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.
Wij wensen hen alle mogelijke sterkte om dit verlies te verwerken.

Leden, bestuur, directie en medewerkers ...

Lieve

Opa Senden

We zullen je missen en altijd aan je denken en van je houden.

Diana, Tamara en Ramon
Mike, Wesley, Riliana
Steven, Jayson
Renate, Mirande, Ellen

Heengestreden, ... dankbaar voor de vele mooie dingen, ... heeft mogen genieten, ... na een leven van hard werken van ons heengegaan onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Rosa Luthjens

weduwe van

... Maas

... overleed ... van 72 jaar voorzien ... zieken.

Karl en Evelien
Herbert en Berthie
Vera en Kurt
...
al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Luthjens
Familie Maas
Familie Beer

Landgraaf, 2 mei 1994.
... Dr. Schaepmanstraat 34.

... zal worden gehouden ... om 11.30 uur in de ... Barbara te Schaesberg ... de crematie zal ... crematorium te Heerlen Imstenraderweg ...
Bijeenkomst ... alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Avondmis tot ... onze dierbare overledene ... 19.00 uur in voornoemde ...
... in de rouwkamer ... centra Beuteweg 32 ... van 18.00 tot 18.15 ...
... v.v. is gezorgd.
... mochten hebben ontvangen ... deze annonce als zodanig te ... beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

Wij geven met grote droefheid kennis van het overlijden van

Sjef Paas

levensgezel van

Maria Smeets

Hij overleed in de leeftijd van 75 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken.

Uit aller naam:
Kinderen en kleinkinderen
Familie Paas
Familie Smeets

Schinveld, 2 mei 1994.
bejaardenverzorgingstehuis Op de Bleek.
Corr.adres: ...

De crematieplechtigheid zal worden gehouden op vrijdag 6 mei a.s. om 9.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de ontvangkamer van het crematorium om 9.15 uur.
Er is geen condoleren.
Gelegenheid tot afscheid nemen in de rouwkapel van het St.-Gregoriusziekenhuis te Brunssum dagelijks van 17.30 tot 17.45 uur.

Na een moedig gedragen ziekte, hebben wij afscheid moeten nemen van onze medewerkster,

Monique Broers-Richter

Wij ... in de ... jaar dat zij ons werkte een ... collegiale medewerkster, die ...
Wij wensen haar echtgenoot en verdere familieleden veel sterkte toe.

...

Wij ... afscheid moeten ...

Monique Broers-Richter

...

Dankbetuiging

Monique

... een enorme levenslust en doorzettingsvermogen. We zullen je missen.

...

Dankbetuiging

Dankbetuiging

...

Jan B...

...

De plechtige zeswekendienst ... den op zaterdag 7 mei ... kerk van de Gode Lie... de Blijstandparochie ...

Voor de vele blijken ... overlijden en de crematie ... levenspartner

Wim Hounderlin...

betuigen wij u allen ... dank.

Dankbetuiging

...

... Albertina ... Zelis ...

...

OVERLEDEN

† Jos. Stakenborg, 78 jaar, echtgenoot van ... Coenen, Daalakkerweg 27, 6041 BK Roermond. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden vrijdag 6 mei om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Jozef te Leeuwen-Roermond.

† Mia Verstraeten, 88 jaar, weduwe van Cornel... Franken, ... Prinsenstraat 13, 6006 JT Weert. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 mei om 14.00 uur in de parochiekerk van de Goede Herder te Weert.

† Lieske Tellers, 73 jaar, echtgenote van ... Dierx, Pr. Margrietstraat 12, 6101 HN Echt. De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden donderdag 5 mei om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Pius X te Echt.

† Sjo Rouwens, 68 jaar, echtgenoot van ... Pol, Veldscherbank 11, Maastricht. De uitvaartdienst zal plaats op donderdag 5 mei om 11.00 uur in de parochiekerk van de H.H. Petrus en Paulus te Wolder-Maastricht.

† Andreas (Dries) van Dijk, 72 jaar, ... 13C, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats donderdag 5 mei om 11.00 uur in de parochiekerk van het H. Hart van Jezus te Op-Caberg, Maastricht.

† Christien Roijen, ... jaar, levensgezel van ... Heer-Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 5 mei om 10.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus Banden te Heer-Maastricht.

† ... de Goffe, 75 jaar, echtgenoot van ... St. Antoniuslaan 30B, Maastricht. De uitvaartdienst vindt plaats op donderdag 5 mei om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Antonius te ... Maastricht.

Justitie wil jonge daders tweede kans geven

Werkstraf geëist voor mishandeling Landgraaf

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Een werkstraf van 240 uur. Dat was de eis die officier van justitie mr.F. van Diem in petto had voor Lars H. (18) en John K. (23) uit Landgraaf en Giovanni B. (22) uit Capelle aan de IJssel. De drie stonden voor de Maastrichtse rechtbank wegens mishandeling van een cafébezoeker.

Volgens de officier van justitie was er zelfs sprake van poging tot doodslag. Desondanks hield Van Diem het bij een milde eis, omdat hij de drie vrienden een tweede kans wil geven. „Want twee jaar gevangenisstraf zou als vergelding eigenlijk niks te veel zijn geweest," aldus Van Diem.
De jongelui ontmoetten hun slachtoffer vorig jaar november in hun stamcafé in Landgraaf. Het begon gezellig, de hele avond werd er gekaart. Maar toen het tegen sluitingstijd op afrekenen aankwam, bleek hun nieuwe kennis geen geld op zak te hebben. De kastelein maakte zich kwaad en die boosheid sloeg al snel over op de drie vrienden.
Ze besloten de man eens een lesje te leren. Nadat buiten de eerste klap was gevallen, was het hek van de dam. Het slachtoffer was kansloos tegen de overmacht. „Het escaleerde helemaal. We sloegen en schopten hem waar we hem maar raken konden," vertelde Giovanni B. de rechtbank: Evenals zijn twee vrienden kon hij niet verklaren waarom het zo vreselijk uit de hand was gelopen.
Toen de man bloedend in elkaar zakte, waren de jongelui nog niet tevreden. Op het moment dat hij probeerde weer overeind te krabbelen, werd het slachtoffer opnieuw tegen de grond gewerkt en uitgekleed. „We wilden kijken of hij misschien toch nog wat geld bij zich had," zei John K., nota bene ziekenverzorger van beroep. Lars H. hield er een andere lezing op na. „We wilden hem vernederen."
Pas een paar uur later werd de naakte en inmiddels onderkoelde man door de politie gevonden in een abri. In het ziekenhuis werden een zware hersenschudding, twee dichtgeslagen ogen, drie losse voortanden en diverse kneuzingen en schaafwonden geconstateerd.

De advocaten van de drie vrienden konden leven met de geëiste straffen. Maar de beschuldiging poging tot doodslag ging hen te ver. De raadslieden vonden dat er slechts sprake was van openlijke geweldpleging. Ze wezen er bovendien op dat de jongelui hun goede wil hadden getoond door het slachtoffer ieder 1500 gulden schadevergoeding aan te bieden.

Uitspraak op 17 mei.

Promotie Geleendenaar op reacties bedreigingen

Van onze verslaggever

GELEEN – De psychologie onderscheidt grofweg twee manieren waarop mensen omgaan met bedreigende gebeurtenissen. 'Monitoring' houdt in dat men zich volledig richt op de dreiging, bij 'blunting' probeert men die juist te negeren. Volgens de Geleense psycholoog Peter Muris leidt die eerste stijl er vaak toe dat de angst voor bijvoorbeeld spinnen of de tandarts alleen maar groter wordt.
Muris, momenteel bezig met het opzetten van een onderzoek naar angst bij kinderen aan de Rijksuniversiteit van Limburg, promoveerde maandag in Amsterdam op de verschillende manieren waarop mensen reageren op bedreigende gebeurtenissen.
„Bij monitoring zie je dat mensen vooral negatieve informatie inwinnen. Ze gaan bedenken wát er allemaal mis kan gaan, wat er kan gebeuren. Daardoor maken ze zichzelf nog banger," legt Muris uit. „Dat kan ertoe leiden dat ze een situatie sneller als bedreigend gaan ervaren. Ze hebben meer last van hartkloppingen en angstzweet, maken zich ook meer zorgen over hun angst. Het blijkt ook dat zij slechter reageren op bijvoorbeeld medicatie of psychisch minder snel herstellen na bijvoorbeeld een operatie."
Voor zijn promotie-onderzoek liet Muris proefpersonen onder meer films met hersenoperaties of bloederige dia's zien. Ook observeerde en begeleidde hij mensen die na jaren niet gedurfd te hebben toch weer naar de tandarts gingen.
Muris heeft zich vooral geconcentreerd op monitoring. De vragenlijsten leverden met betrekking tot blunting te weinig wetenschappelijk betrouwbare gegevens op om er al te veel uitspraken over te doen, verklaart hij.

Europese Commissie steunt voormalige mijnbouwgebieden

Meer subsidie voor Limburg

Van onze verslaggever

HEERLEN – De criteria waaraan Limburg moet voldoen om Europese subsidies binnen te halen, zijn versoepeld. Bovendien wordt het voor de Oostelijke Mijnstreek nu mogelijk om financiële steun uit de Europese fondsen te krijgen voor de economische omschakeling van de voormalige steenkoolwinningsgebieden. De Europese Commissie (het dagelijks bestuur van de Unie) zal daartoe binnenkort besluiten.

De verruiming van de criteria is van tweeërlei aard. Allereerst kunnen de door negatieve milieu-effecten getroffen voormalige mijnbouwgebieden voortaan in aanmerking komen voor subsidies. Ten tweede wil het Europees Parlement grensoverschrijdende samenwerking tussen voormalige mijnbouwgebieden ondersteunen. Hoewel deze regels niet speciaal voor Limburg ontworpen zijn, kan deze provincie daar optimaal van profiteren. De Europese Commissie moet formeel dit voorstel van het Europees Parlement nog goedkeuren, maar liet onlangs al doorschemeren daarvan geen problemen te maken.
Het geld komt uit het Rechar II-fonds, dat speciaal is gevormd om de negatieve gevolgen van de milieuvervuiling door mijnbouw te compenseren. Het programma loopt van 1994 tot en met 1997. De omvang van het fonds is ongeveer 800 miljoen gulden.
Volgens de Limburgse Europarlementariër Ria Oomen-Ruijten (CDA), die het initiatief tot het voorstel heeft genomen, zijn de negatieve gevolgen van mijnbouw pas veel later zichtbaar. Nieuwe bedrijven worden namelijk afgeschrikt om zich in de regio te vestigen en bestaande bedrijven krijgen in toenemende mate te maken met verhoogde milieukosten. „Het kan en mag niet zo zijn dat een regio als Limburg, maar ook soortgelijke regio's in de Unie waarin verlate milieueffecten optreden die direct het gevolg zijn van voormalige steenkoolwinning, buiten de boot vallen," aldus Oomen-Ruijten.

Jarige uitgever dropt boekomslagen in veertien steden

Van onze verslaggever

DEN HAAG – Twee uit de oorlog stammende vliegtuigen, een Dakota en een B-25, werpen op Bevrijdingsdag 125.000 boekomslagen boven Nederland uit. Met deze spectaculaire actie wil de 50-jarige Amsterdamse uitgeverij De Bezige Bij het publiek eraan herinneren dat ze 'geboren is uit de illegaliteit en vijftig jaar lang in vrijheid literatuur heeft kunnen uitgeven'. Tegen inlevering van een omslag krijgt de vinder het bijbehorende boek uit het fonds van De Bezige Bij cadeau.
De droppings op 5 mei worden gehouden tussen ongeveer 11.00 en 14.00 uur boven veertien steden: Haarlem, Den Haag, Utrecht, Middelburg, Rotterdam, Zwolle, Den Bosch, Arnhem, Assen, Groningen, Amsterdam, Leeuwarden, Lelystad en – als enige plaats in Limburg – Maastricht. De Dakota bestrijkt het noorden en midden van ons land; de B-25 vliegt vooral boven het zuiden.
Boekwinkels in de steden waarboven de omslagen worden afgeworpen, houden samen 25.000 boeken gereed. Dat is slechts twintig procent van de totaal te droppen omslagen. Maar de uitgeverij heeft laten onderzoeken dat de 'opraapkans' niet meer dan twintig procent bedraagt. Claske Jaspers, hoofd publiciteit van De Bezige Bij: „We hebben het zo nauwkeurig mogelijk laten berekenen. Men heeft ons verzekerd dat dit een veilige marge is. Maar mochten we er helemaal naast zitten, dan is er een kans dat er mensen moeten worden teleurgesteld. Dat is dan jammer, maar op is op."
De uitgeverij stelt een maximum aan het aantal gratis boeken dat per vinder wordt uitgedeeld: niet meer dan twee boekomslagen mogen aan de boekhandelaar worden overhandigd.
Een groot aantal vooraanstaande schrijvers uit het Bezige Bij-fonds zijn in het 'droppingspakket' opgenomen. Een greep uit de titels: Onder Professoren van W.F. Hermans), De Doodshoofdvlinder (Jan Wolkers), De Feniks (Jeroen Brouwers), De Pest (Albert Camus), Het jaar van de kreeft (Hugo Claus), De Hunnen (Jan Cremer), Karelische nachten (Louis Ferron), De Pupil (Harry Mulisch) en Zwemmen met droog haar (Kees van Kooten). In totaal gaat het om 25 verschillende titels.
Het gebaar van de jubilerende uitgeverij is, aldus Claske Jaspers, een kostbare activiteit. Een exact bedrag noemt ze niet, maar het gaat om 'enkele tonnen'.

Over extra vervuiling van de straat door 100.000 niet opgeraapte omslagen is Claske Jaspers niet al te bezorgd. „Het is 5 mei. Er ligt toch al veel rommel op de weg. We rekenen op een extra rondje van de gemeentereiniging."
In Maastricht zijn de omslagen in te wisselen bij Algemene Boekhandel Henrie van Veldeke.

Nieuwe burgemeester Gulpen

● De nieuwe burgemeestersfamilie van Gulpen, Jos Som, echtgenote en kinderen. Foto: BEN BALSTER

'Ik zal eerste tijd vooral goed luisteren'

Vervolg van pagina 7

DIDAM/GULPEN – Hoe komt nou een wethouder uit het Gelderse Didam zo ver dat hij solliciteert op de vacante burgemeesterspost in Gulpen? Jos Som lacht: „De huidige burgemeester hier in Didam, Paul Peters, was vroeger burgemeester van Wijlre. Hij heeft me min of meer opmerkzaam gemaakt op de vacature." En zo is het kringetje rond. Een één-tweetje Wijlre-Didam helpt Gulpen aan een nieuwe burgemeester.
Gistermiddag – nadat Som twee dagen lang in zijn tuin had zitten wachten – kwam het officiële benoemingsbericht uit Den Haag. „Eigenlijk had ik de benoeming maandag al verwacht, maar het duurde nog even. Maar nu loopt het hier werkelijk storm. Het nieuws is in Didam ingeslagen als een bom. Veel mensen bellen op, soms zeer geëmotioneerd."

Som is 42 jaar, getrouwd en vader van twee dochters. Hij komt uit het onderwijs. Vijf jaar lang stond hij voor de klas op een school voor moeilijk lerende kinderen. Voor de plaatselijke groepering Gemeente Belangen kwam hij in de raad. In 1982 ging die partij op in het CDA. Twaalf jaar geleden werd hij full-time wethouder. „Ik heb alle portefeuilles gehad, behalve ruimtelijke ordening." De laatste periode was Som ook loco-burgemeester.

Didam (17.000 inwoners) telt drie wethouders. Som heeft drie periodes lang full-time kunnen functioneren, omdat in goed overleg met zijn schoolbestuur, de gemeente en de commissaris van de koningin in Gelderland werd besloten dat hij op de loonlijst van het schoolbestuur zou blijven staan, maar volledig als wethouder zou functioneren. „Het was de tijd van grote werkloosheid in deze regio, zodoende werd dit besluit genomen."
Som kent Gulpen van een vakantie een jaar of tien geleden. „Maar ik heb natuurlijk de laatste tijd veel informatie over Gulpen gekregen. Er is mij een uitstekende schets gegeven van de situatie." Daar hoort natuurlijk ook de affaire met de vroegere burgemeester Wiel Vossen bij. „Ja, wat moet ik daar van zeggen. Ik denk dat ik de komende tijd in Gulpen erg goed zal gaan luisteren naar wat men daar allemaal over te vertellen heeft. Ik wil mijn eigen ervaringen opdoen en daarmee omgaan. Ik wil heel graag kennismaken met alle aspecten van het Gulpense leven."

Op 16 mei gaat hij aan de slag in Gulpen. „Op zeer korte termijn, zeg dat wel. Ik denk dat ik de eerste tijd heen en weer zal reizen tussen Didam en Gulpen. Het zal wel een weekend-huwelijk worden. Maar ik zal proberen zo snel mogelijk in Gulpen te gaan wonen."

Gistermiddag had Som nog niet kennisgemaakt met de wethouders en de gemeentesecretaris van Gulpen. „Het kan best zijn dat ze gebeld hebben, maar het loopt hier storm met reacties van mensen uit Didam," laat Som weten.

Relikwie van Pio als herinnering

Vervolg van pagina 7

KLIMMEN – Op bijna alle plekjes in Zuid-Limburg is Lemlijn met zijn Rosa-Mysticabeeld geweest. Zo stond de nu 93-jarige Leen Coumans uit Ransdaal er tien jaar lang op dat op 1 mei dit genadebeeld van Maria in haar woning kwam te staan. Vervolgens werd tien dagen lang de rozenkrans gebeden. „Na afloop kwam zij telkens met koekjes en koffie voor de dag," lacht Lei.

Lemlijn heeft inmiddels een heel archief met adressen en telefoonnummers van mensen die meegaan met bedevaarten. Ook bij elk bezoek waar een noveen wordt gehouden, is een receptieboek bijgehouden met daarin een foto van het Mariabeeld. „De mensen vragen steeds of ik de rozenkrans kom bidden. Jij hoort er bij, zeggen ze dan."
De reacties op zijn bedevaarttochten zijn altijd zeer positief geweest. „Iedereen verheugt zich op de dag dat we met de bus vertrekken. Je krijgt telkens een gevoel dat je één grote familie bent."
De Klimmenaar heeft tijdens zijn tochten het nodige meegemaakt. „Op een dag regende het zo hard, dat ik dacht: de helft komt niet opdagen. Maar er ontbrak niemand." En dan de twee vrouwen die in de verkeerde bus zaten of de man die dacht dat de rit naar Banneux ging, terwijl men toch echt op weg was naar Kevelaer.

Maandag 16 mei wordt voor Lemlijn een bijzondere dag. Deze staat namelijk niet alleen in het teken van zijn afscheid. Zeer ingenomen is hij over het feit dat bisschop Frans Wiertz van het bisdom Roermond heeft toegezegd de mis in Kevelaer te zullen opdragen. De bisschop is 's middags ook bij het lof.

„De dag van de wijding van bisschop Wiertz heb ik op de televisie helemaal gevolgd," vertelt Lemlijn. „Enkele dagen later heb ik hem geschreven of hij in Kevelaer aanwezig kon zijn. Drie dagen daarna kreeg ik al bericht dat het akkoord was. Pas toen bedacht ik: we moeten hem een etentje aanbieden. Maar de bisschop is een gewone man en houdt niet van veel poespas. Hij gaat met ons eten in een eenvoudig restaurant."

Lemlijn deelt tijdens de bedevaarten ook vaak herinneringen uit zoals medailles, het Camilluskruisje (gezegend voor de zieken), een prentkaart met een relikwie van pater Pio of een ander waardevol aandenken.

Wat er precies na 16 mei gaat gebeuren, weet Lemlijn nog niet. Van diverse kanten is hij al benaderd door mensen die zijn organisatie willen overnemen, waaronder de stichting Broederschap Sittard-Kevelaer. Anderen zeggen: het is in Klimmen begonnen en het moet in Klimmen blijven. Pas na Kevelaer zal het allemaal duidelijk worden.
„Het afscheid doet zeker pijn," besluit de krasse Klimmenaar, die vroeger op de bouwafdeling van het hoofdbureau van de Staatsmijn in Heerlen heeft gewerkt. „Pas na Kevelaer valt de beslissing over wie ik na twintig jaar de zorg van mijn werk zal toevertrouwen."

Zes maanden cel voor overtreding handelsembargo

ROERMOND – De 53-jarige W.D. uit Broekhuizen is voor het herhaaldelijk schenden van het handelsembargo tegen Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro) veroordeeld tot twaalf maanden gevangenisstraf, waarvan zes voorwaardelijk.
Bovendien legde de rechtbank in Roermond hem gistermorgen een boete op van 100.000 gulden. Officier van justitie mr.K. Janssen had tegen D. een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van twee jaar geëist plus een boete van vier ton. Het door D. geleide Handelshuis Oost-Europa werd conform de eis veroordeeld tot een boete van 500.000 gulden en sluiting voor de duur van één jaar. Het bedrijf Kakatee werd veroordeeld tot een boete van 100.000 gulden en stillegging voor de tijd van één jaar. Tegen Kakatee was 500.000 gulden boete geëist. Het is de tweede veroordeling van D. voor overtreding van het handelsembargo. Eerder dit jaar veroordeelde de rechtbank in Roermond hem tot vier maanden onvoorwaardelijke gevangenisstraf en een boete van 200.000 gulden. Bij die gelegenheid kreeg Handelshuis Oost-Europa een boete van 400.000 gulden opgelegd. D. ging na zijn eerste veroordeling door met de grootscheepse invoer van tienduizenden kilo's diepgevroren frambozen en kersen. Aan deze zendingen heeft hij volgens het openbaar ministerie kapitalen verdiend.

Zes jaar en tbs voor 'geile Wim'

DEN BOSCH – De rechtbank in Den Bosch heeft de 56-jarige Wim S. uit het Brabantse Geldrop veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf en ter beschikking stelling (tbs) met dwangverpleging wegens wurging. De eis was tien jaar en tbs.

S., die – vooralsnog ten onrechte – in verband is gebracht met de verdwijning van Tanja Groen in Maastricht, zal nog worden onderhouden over een groot aantal onopgeloste verdwijningen van vrouwen, ook in Limburg. Het rechercheteam in Eindhoven houdt er rekening mee dat S. vaker heeft toegeslagen, maar wil geen concrete gevallen noemen.
De man, beter bekend als 'geile Wim', bracht op 5 mei vorig jaar de 35-jarige Rienja Shewpersadsingh om het leven en begroef haar in de bossen bij Veldhoven. Een jachthond vond in oktober het primitieve graf van Shewpersadsingh, moeder van twee kinderen.
Shewpersadsingh was niet de eerste vrouw die verdween in de omgeving van Geldrop. Toen S. werd aangehouden, werd hij aanvankelijk ook in verband gebracht met die andere vermissingen, maar justitie heeft deze zaken nooit hard kunnen maken.

Voor de wurging van Rienja vonden officier van justitie mr.J. Regelink en de rechtbank voldoende bewijs. Bloedspatten in de auto, getuigenverklaringen en gedetailleerde bekennende verhalen tegen een medegedetineerde haalden de ontkenning van S. onderuit.

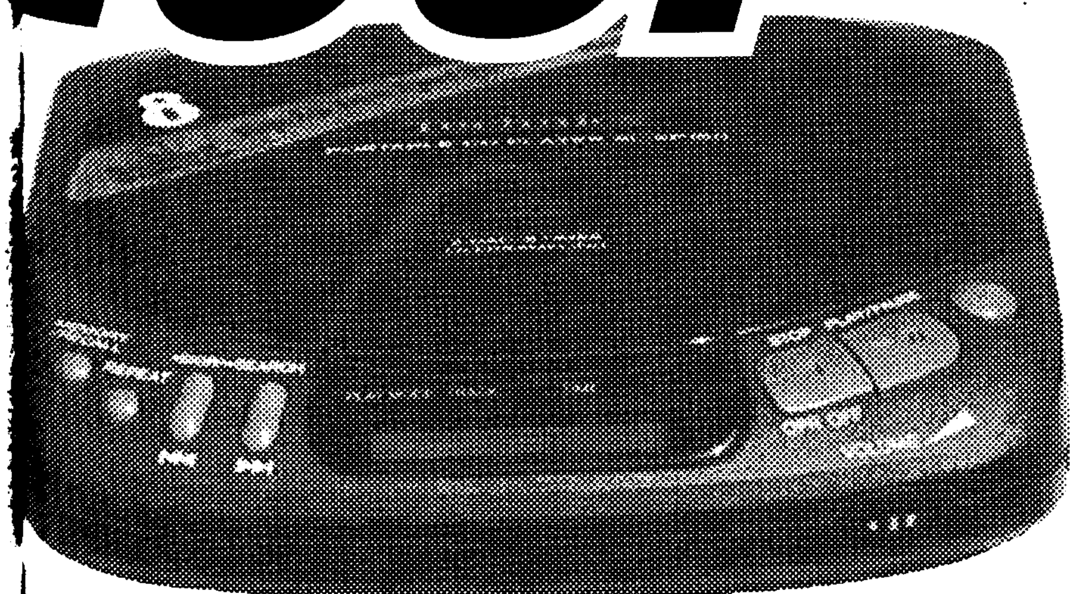

699,-

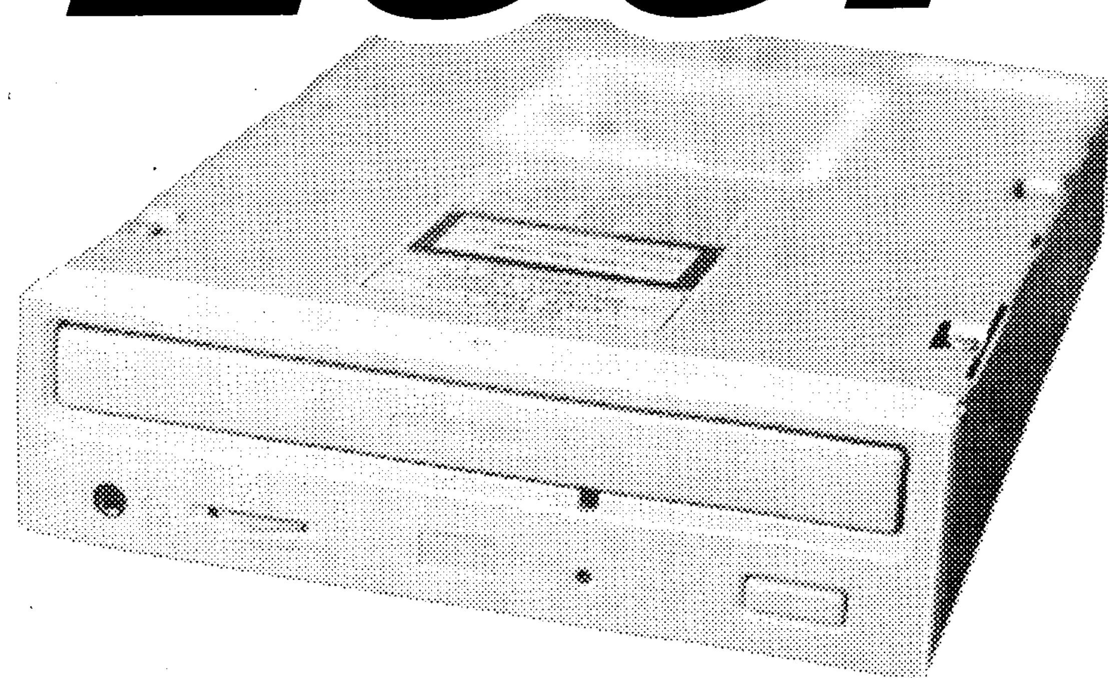
1999,-

199,-

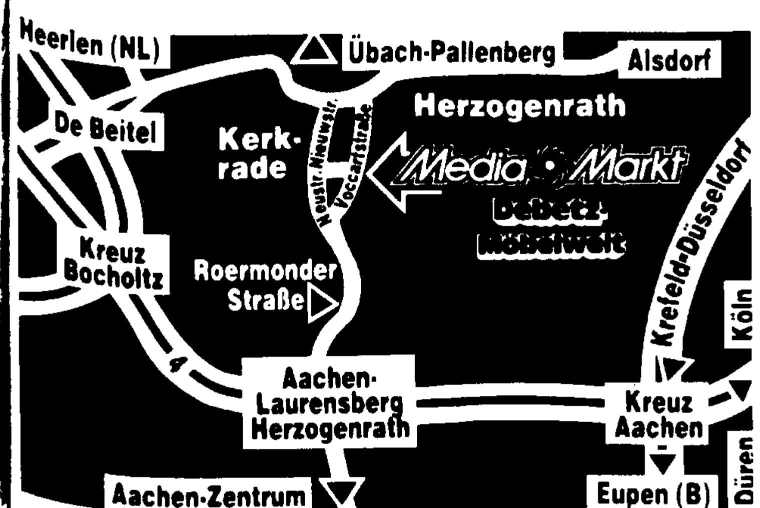

299,-

899,-

Media Markt

Video - TV - HiFi - CDs - Electro - Foto - Computer - Telecom - voor Meeneemprijzen

psychiatrisch centrum
Welterhof
J.F. Kennedylaan 301, 6419 XZ HEERLEN
Tel. 045-736262

I.v.m. Bevrijdingsdag en Hemelvaart is de polikliniek gesloten op 5, 6, 12 en 13 mei a.s.

GEMEENTE SCHINNEN
BEKENDMAKING

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schinnen delen mede dat ter voldoening aan het bepaalde in artikel 6a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening met ingang van 4 mei 1994 gedurende 6 weken ter inzage ligt het concept ontwerp-bestemmingsplan **„Buitengebied"** van de gemeente Schinnen.
Het plan ligt ter inzage op de afdeling Grondgebiedzaken (kamer 2.06) van de gemeentesecretarie, Scalahof 1 te Schinnen.
De secretarie is geopend op werkdagen van 09.00 tot 12.00 uur en 's woensdags van 14.00 tot 16.00 uur en van 18.00 tot 21.00 uur.

Inhoud van het plan
Het concept bestemmingsplan is opgesteld omdat op diverse beleidsnivo's nieuwe beleidslijnen zijn ontwikkeld, die voor het gemeentelijk grondgebied nader uitgewerkt moeten worden. Het plan heeft daarom een sterk beleidsmatig karakter. De visie van het gemeentebestuur op de toekomstige ontwikkeling van het buitengebied en de daarin aanwezige functies zoals landbouw, natuur en landschap, recreatie, bosbouw, milieu en overige functies worden duidelijk aangegeven.
Het uiteindelijke resultaat van de integrale beleidsvisie voor het hele buitengebied is terug te vinden op de plankaart, waar de zaken zijn aangegeven die gerealiseerd kunnen worden binnen de planperiode van 10 jaar.
Enkele hoofduitgangspunten van het bestemmingsplan zijn:
- duurzame landbouw;
- verbetering van de kwaliteit van het milieu;
- meer ruimte voor natuurontwikkeling;
- behoud landschappelijke verscheidenheid;
- ruimte voor recreatie;
- mogelijkheden voor aanleg nieuw bos.

Inspraakavonden
Inwoners van de gemeente Schinnen en eenieder die verder in de gemeente een belang heeft kan omtrent de inhoud van het bestemmingsplan zijn of haar mening kenbaar maken en daarover van gedachten wisselen tijdens een tweetal hoorzittingen. Op 9 mei a.s. worden in het gemeenschapshuis van Oirsbeek, Raadhuisstraat 8 en op 10 mei in het gemeenschapshuis van Schinnen, Burg. Pijlsstraat 5, inspraakavonden gehouden. De aanvang van beide zittingen is 19.00 uur.

Schriftelijke reacties
Belanghebbenden kunnen hun zienswijze eveneens schriftelijk naar voren brengen gedurende bovengenoemde termijn (van 4 mei t/m 14 juni 1994).
De op- en aanmerkingen dienen te worden gericht aan burgemeester en wethouders van Schinnen, postbus 50, 6365 ZH Schinnen.

Burgemeester en wethouders van Schinnen
De burgemeester,
F.I.J. Loefen
De secretaris,
H.J. Essers

GEMEENTE ONDERBANKEN
(voorheen Bingelrade - Jabeek - Merkelbeek - Schinveld)

„ONTEIGENING"

De burgemeester van de gemeente Onderbanken maakt ingevolge het bepaalde in artikel 80 van de Onteigeningswet en met inachtneming van de artikelen 3:11, 3:12 en 3:13 van de Algemene Wet Bestuursrecht bekend dat met ingang van 9 mei 1994 gedurende vier weken ter gemeentesecretarie, sector Grondgebiedzaken (1.06) voor belanghebbenden ter inzage ligt het plan tot onteigening van het perceel, kadastraal bekend gemeente Schinveld, sectie A 2786 ter grootte van 18 are en 30 centiare en wel tijdens de kantooruren, dagelijks van 9.00 uur - 12.00 uur en tevens elke maandag van 14.00 uur - 17.00 uur.

Het plan tot onteigening dient ter realisering van het bestemmingsplan „Agter genne Berg 1", in welk plan het perceel is bestemd voor de realisering van de respectievelijke bestemmingen: openbaar groen 1, openbaar groen 3, erf 1, bebouwingsklasse E 6, tuin, verkeersdoeleinden en bebouwingsklasse E 5.

Geudrende de termijn van ter inzage legging kunnen belanghebbenden naar keuze schriftelijk of mondeling hun zienswijze omtrent het voormelde onteigeningsplan kenbaar maken, met dien verstande dat de zienswijze schriftelijk kenbaar kan worden gemaakt aan de raad der gemeente Onderbanken, postbus 1090, 6450 CB Schinveld en via de heer J.L. Jacobs (045-278750) informatie kan worden verkregen over de wijze waarop men mondeling kan worden gehoord.

Schinveld, 4 mei 1994.

De burgemeester van Onderbanken,
H.J. Meijers.

Huizen Eygelshoven zouden zonder overleg zijn verkocht

Bewoners voelen zich gepasseerd door WBL

Van onze verslaggever

EYGELSHOVEN – De verkoop van 39 woningen in Eygelshoven door Woningbeheer Limburg (WBL) aan Ruyters is op felle kritiek gestuit van bewoners, huurdersvereniging De Koepel en de Nederlandse Woonbond. Zij verwijten WBL geen overleg met de bewoners te hebben gepleegd. WBL wijst de kritiek echter af.

De 39 woningen aan de Wolfsweg, Spoorstraat en Bergeikstraat zijn toe aan renovatie. Eigenaar woningvereniging WBL heeft vorig jaar besloten de huizen te verkopen, omdat de corporatie in een slechte financiële situatie verkeert. Renovatie van de woningen werd berekend op een verlies 2,1 miljoen gulden en sloop op 1,9 miljoen.

De waarde van de huizen is door WBL op 61.000 gulden geschat. Skia U.A., een dochter van projectontwikkelaar Ruyters in Maastricht, heeft de woningen gekocht voor 3,1 miljoen, ofwel 81.000 gulden per woning. „Ruyters was de hoogste bieder," volgens directeur P. van Veldhoven van WBL.

De bewoners zeggen onaangenaam te zijn verrast door de verkoop.

De Nederlandse Woonbond wijst op regelgeving die voorschrijft dat bewoners over de verkoop van hun woningen dienen te worden ingelicht en geraadpleegd. „Het is verder zeer ongebruikelijk dat sociale woningen worden verkocht aan een particuliere belegger," aldus Pierre Janssen.

Ook verwijt de bond de gemeente Kerkrade niet te hebben gecontroleerd of dit is gebeurd. Kerkrade laat weten dat dit alleen achteraf wordt getoetst „als we signalen krijgen dat er geen overleg is gevoerd," aldus de gemeentewoordvoerder. Nu Kerkrade de signalen kent, zal de kwestie bij WBL worden aangekaart.

WBL-directeur P. van Veldhoven vertelt dat wel degelijk met de huurdersvereniging in de buurt is overlegd en dat zij voortdurend op de hoogte zijn gebracht van de ontwikkelingen. Bestuurslid van de huurdersvereniging in de buurt Mario Voordouw wijst dit echter faliekant van de hand. Voor haar is ook onduidelijk wat de consequenties van de verkoop voor de huurders zijn.

Dode man gevonden

HEERLEN – De man die zondag dood werd aangetroffen op de Kerkraderweg in Heerlen verbleef sinds enige tijd in een opvangcentrum. De politie wist dinsdag zijn identiteit te achterhalen, maar geeft die niet vrij. Voorbijgangers vonden zondagavond het stoffelijk overschot van de 34-jarige man. Ambulancepersoneel kon niets meer voor hem doen, hij bleek net te zijn overleden. Voor zover de politie heeft kunnen nagaan is de Heerlenaar een natuurlijke dood gestorven.

Wagen van weg gehaald

VOERENDAAL – De auto van een Heerlenaar (19) is maandagavond door de politie van de weg gehaald. De man reed over de A79 ter hoogte van Voerendaal. Het kenteken van de wagen was sinds 21 april vervallen en het voertuig was bovendien niet verzekerd.

● *De leerlingen van basisschool het Windekind lieten gisteren hun fantasie de vrije loop bij een kunstzinnige schooldag van Hee-Art.* Foto: FRANS RADE

'Alles vliegt vandaag, zelfs de tijd'

Kinderen ontdekken Wereld der Kunsten

Van onze verslaggeefster

HEERLEN – Het drama van de mythologische figuur Icarus inspireerde gisteren 180 leerlingen van basisschool Windekind om zich uitbundig met kunst bezig te houden. Hee-Art organiseerde de kunstzinnige schooldag. Het was een voorproefje van een serie kunstprojecten voor Heerlense scholieren, die in september van start gaat.

Alle Heerlense basisscholen hebben van Hee-Art een pakket aan projecten gekregen. Dit pakket bevat activiteiten omtrent muziek en beeldende kunst. De zeven scholen die zich voor 1 mei hebben aangemeld, kunnen bij de gemeente 75 procent van de projectkosten terugvorderen.

Sandra Hommen van Hee-Art vindt het erg belangrijk dat kinderen vroeg kennismaken met de Wereld der Kunsten. „Er zijn zoveel mensen die zich pas met kunst gaan bezighouden als ze met de vut gaan. Dan gaan ze plotseling schilderen of iets dergelijks. Dank zij dit project kunnen jonge kinderen kennismaken met kunst."

Vliegwerk

Dat kinderen van stunt- en vliegwerk houden, blijkt in het Hee-Artgebouw aan de Voskuilenweg in Heerlen. Het thema van het project is 'Icarus'. In de Griekse mythologie was Icarus een jongetje dat met fatale afloop probeerde te vliegen. Zijn vleugels bezweken omdat hij te dicht bij de zon kwam. De was, waarmee hij zijn veren had bevestigd, smolt en Icarus stortte neer. „Een leuk thema voor een fantasierijk kunstproject," aldus Hommen.

De kinderen van het Windekind laten inderdaad hun fantasie de vrije loop. Ongeveer tachtig kinderen ploffen buiten op het plein neer met tubes verf en grote vellen papier om een wanddecoratie van zo'n twee bij vijftien meter te maken. Klodders verf vliegen onder een luid gejoel door de lucht. Het uiteindelijke resultaat is een grote 'blow-up' van bewolkte luchten met daarin vliegers, luchtballonnen, vliegtuigen, ufo's en zelfs buitenaardse wezens.

„Alles vliegt vandaag, zelfs de tijd," roept een van de twintig kinderen die onder deskundige begeleiding twee houten vliegtuigjes maken.

„We zijn nu al bijna drie uur aan het bouwen en het lijkt alsof we nog maar net zijn begonnen. Maar het vliegtuig wordt wel heel mooi. We moeten de vleugels er nog opzetten, maar je ziet wel al wat het wordt. Jammer dat ik straks niet echt kan vliegen. Kijk! Ik kan er wel in zitten."

Vleermuizen

Bestaat de groep vliegtuigbouwers hoofdzakelijk uit handige jongens, de 'vliegende' kostuums worden vooral vervaardigd door de meisjes. Ze maken met textiel en kunststof de meest fantastische kostuums die sterk doen denken aan verschillende dierfiguren. Vleermuizen, vogels en vlinders. Het grote voorbeeld is natuurlijk het *glamourpak* van vliegend idool Superman.

In een lokaal van het Hee-Art gebouw demonstreert een begeleider de drukpers. „Wat is dit? Een bloem kan toch niet vliegen," zegt de verbaasde begeleider terwijl hij aandachtig het werk van een meisje bekijkt. Het kind reageert verontwaardigd: „Dat is toch ook helemaal geen bloem. Het is een luchtballon. Een ballon met een mandje!"

Polyhymnia gaat op concertreis

HEERLEN – Mannenkoor Polyhymnia Heerlerbaan maakt van 5 tot en met 15 mei een concertreis naar Ingolstadt en Pula in Beieren. Het is de eerste activiteit rond het gouden jubileum van het koor dat op 7 oktober wordt gevierd.

Het mannenkoor verzorgt 6 mei een voorjaarsconcert in Ingolstadt, samen met vier koren uit die stad. Zaterdag 7 mei vertrekt het koor naar Pula. Drie jaar geleden was Polyhymnia ook in deze streek op concertreis. Tijdens deze trip is een hechte band ontstaan met het gemengd koor 'Kud Matko Brajsa Rasan'.

Het koor staat sinds enkele jaren onder leiding van Jan Gouders en wordt aan de piano begeleid door Enrico Delambo.

Cultureel café met Pinkpopgasten

HEERLEN – Pinkpop-baas Jan Smeets vertelt zondag tijdens het cultureel café in Heerlen over het zilveren jubileum van het popfestival.

Presentator Ger Houben praat ook met Fred Stark, mede-organisator van de Nacht van Pinkpop, over de betekenis van Pinkpop voor amateurbands.

Singer/songwriter Gé Reinders vertelt over zijn Pinkpop-optreden in 1986 en wethouder Thei Gybels gaat in op de uitstraling die Pinkpop heeft op Landgraaf.

De Heerlense wethouder René Seijben presenteert zijn top tien en vertelt over de problemen van de Heerlense amateurpopmuziek: gebrek aan podia en strenge milieuwetten. Ook Jos Tempels, medewerker van studio Nox, gaat op dat laatste in.

Het Koninklijk Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius presenteert de cd 'In muzikaal gezelschap' en zingt, onder leiding van Hans Luesink, als intermezzo's enkele barbershop-liederen.

Het cultureel café begint zondag om 13.00 uur in Café Max aan het Wilhelminaplein in Heerlen. De organisatie is in handen van de stichting Octopus.

Bij de koffie

Bus

● *Het openbaar vervoer is in deze tijd voortdurend onderwerp van gesprek. Bewindslieden willen mensen de trein en bus in krijgen, onder motto's als 'het openbaar vervoer is zo gek nog niet'. Sandra Mevissen uit de Landgraafse kern Rimburg heeft een vervolg op deze slogan bedacht. „Nee, je moet wel gek zijn om er nog gebruik van te maken," is haar mening. Zij schreef een klaagbrief naar de Limburgse vervoerders omdat ze niet langer met zich willen laten sollen. Wat is het geval? De briefschrijfster maakt dagelijks gebruik van het openbaar vervoer, meer specifiek de bus. In Rimburg echter, stuit de trouwe reizigster steeds op problemen. „Het lijkt wel een bingospel. Komt de bus nu wel of niet tot onderaan in Rimburg," schrijft Sandra in haar brief.*

Bus 2

● *De pijn zit 'em in de wegwerkzaamheden in dat Landgraafse kerkdorp. De bussen moesten daardoor zeker acht maanden een alternatieve route rijden, en volgens Mevissen rijden ze die af en toe nog, ondanks het feit dat de werkzaamheden vrijwel klaar zijn. Sandra windt zich daar vreselijk over op. Alle strubbelingen hebben uiteindelijk wel een klein positief effect. „Het heeft mij tenslotte wel gestimuleerd op te komen voor mijn belangen," aldus de ontevreden klant. En als iedereen maar op de trom slaat, moet de VSl dat toch horen...*

Zonnebloem

● *Het kan niet op in Landgraaf. Precies 1710 nieuwe leden heeft de Zonnebloem-actie in die gemeente opgeleverd. Na drie dagen waren het er al 955, maar de toestroom hield niet op. Uiteraard is de plaatselijke afdeling apetrots op dit resultaat. Alle nieuwe leden ondersteunen de organisatie namelijk met minstens vijftien gulden, dus de actie brengt aardig wat geld in het laatje. De Zonnebloem kan dus leuke dingen gaan doen voor zieken en gehandicapte mensen. En daar zijn ze in Landgraaf met recht blij mee.*

Moeder

● *Moederdag, ach toen de vrouwen nog tien kinderen kregen, bestond deze feestdag nog niet. Dat is licht tragisch voor al die vrouwen, maar daarmee is de huidige generatie de jaarlijkse eredag nog niet misgund. Dat de middenstand deze feestdag heeft verzonnen om zo extra inkomsten te krijgen, is slim en succesvol gebleken. En dus wordt het komend weekeinde driftig gesleept met cadeautjes voor ma.*

Moeder 2

● *Op de Brunssumse weekmarkt, we pikken er zo maar eentje uit, krijgen alle moeders een bloemetje van het marktcomité. De oproep luidt: „Dames, als u een van de leuke markthostessen tegen komt, maak u dan bekend, want het bloemetje is u van harte gegund." Moeders moeten zichzelf even melden. Begrijpelijk, omdat een identiteitscontrole nu ook niet echt netjes is. Maar ja: zelf vragen om een cadeautje? Daarom is het handig als kinderen en/of partner meegaan. Dan kunnen die moeder aanmelden. En mannen, maak je er niet vanaf met de smoes dat je vrouw je moeder niet is. Want dat is flauw namelijk.*

streeksgewijs

Beltmolen gaat na 27 jaar weer malen

NUTH – De geheel gerestaureerde beltkorenmolen in Nuth gaat vrijdag na 27 jaar stilstand weer malen. Na inzegening van dit monument door pastoor A. van Heijst zal de gouverneur van Limburg om 14.20 uur de molen in bedrijf stellen.

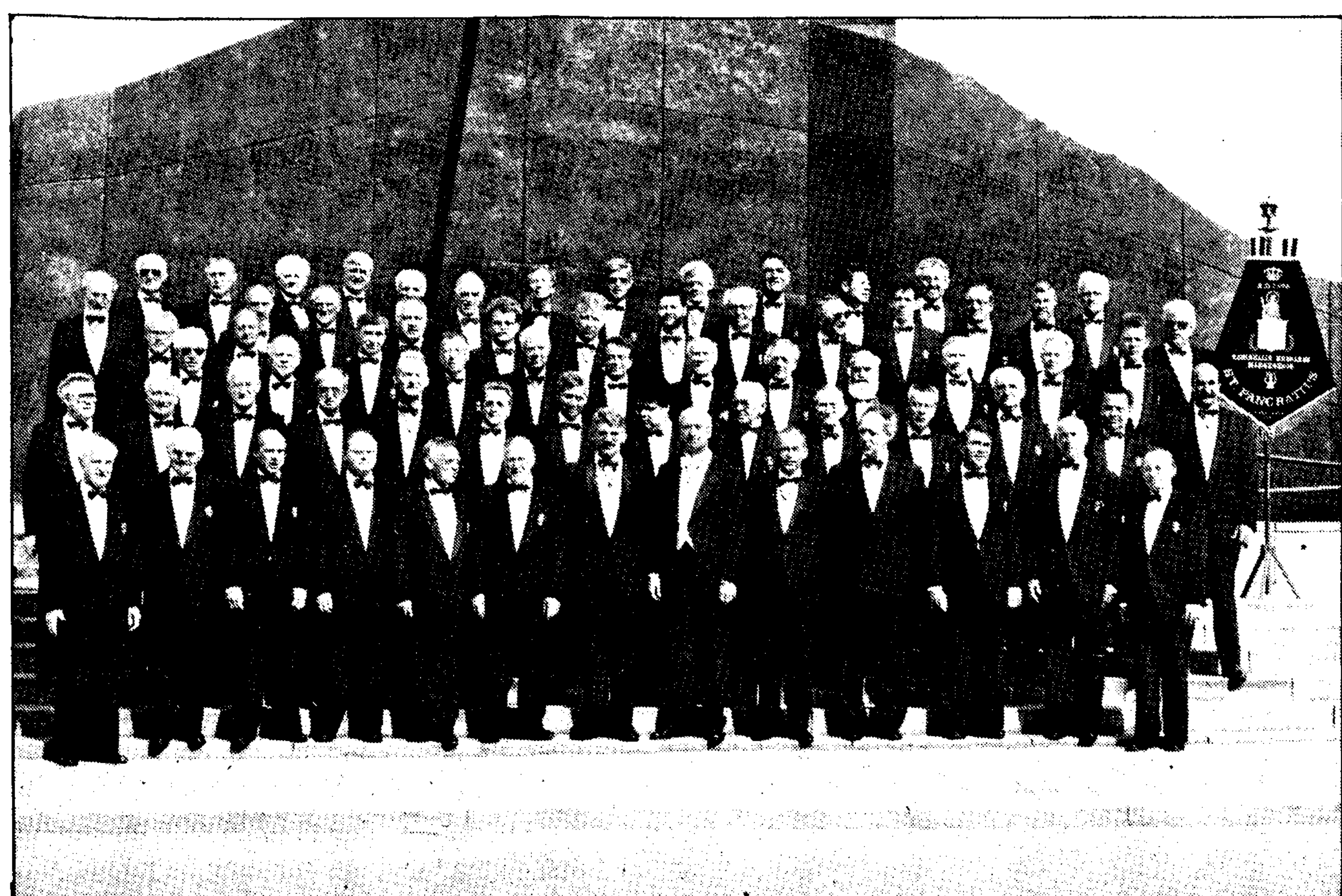
Zaterdag is de molen van 10 tot 18 uur te bezichtigen. Daarna zal de molen op twee zaterdagen per maand de deuren openen. Net als bij alle molens in Nederland is een bezoekje ook mogelijk op de Nationale Molendag op 14 mei. De toegang is gratis.

Na het in gebruik stellen van de beltkorenmolen bezoeken de gouverneur, bestuur van de Stichting tot Behoud van Kasteel Wijnandsrade en genodigden Kasteel Wijnandsrade. Daar zal baron Van Voorst tot Voorst om 14.45 uur de renovatie van de kasteelgracht starten met het heien van de eerste paal.

De restauratie van het kasteel en de molen gebeurt op initiatief van de Stichting tot Behoud van Kasteel Wijnandsrade, die op deze dag tevens een boek en een brochure uitgeeft. Het boek wordt eerder die dag om twee uur aangeboden aan de gouverneur in de recreatiezaal van het Bejaardencentrum Op den toren in Nuth.

Het boek (twintig gulden) en de brochure (vijf gulden) zijn te koop bij de Stichting tot Behoud van kasteel Wijnandsrade op de volgende adressen: Boschweg 26 in Nuth (☎045-241976), Rhodestraat 20 in Wijnandsrade (☎045-242962).

Ook op 20 en 21 augustus kunnen geïnteresseerde boeken gekocht worden, tijdens het bekende Antiek- en Folklore Festival op Kasteel Wijnandsrade. Een deel van de opbrengst gaat naar de verdere restauratie van het kasteel.

● *Mannenkoor St.-Pancratius presenteert zondag zijn eerste cd.* Foto: FRANS RADE

Koor 'St.-Pancratius' presenteert eerste cd

HEERLEN – Het Koninklijk Heerlens Mannenkoor 'St.-Pancratius' presenteert op zondag 8 mei zijn eerste cd 'In Muzikaal Gezelschap', tijdens het cultureel café dat om 13.00 uur begint in het City Hotel in Heerlen.

De cd wordt mede ter gelegenheid van het 115-jarig bestaan van Pancratius uitgebracht. De opnames waren in januari in de kapel van het Centrum Bleyerheide in Kerkrade. De cd is erg gevarieerd, met werken van Schubert, Brahms, Gershwin, Copland en Lloyd Webber. Daarnaast is gekozen voor enkele traditionele Barbershop/Woodshedsongs.

Het koor wordt afwisselend begeleid door salonorkest Da Capo in uitgebreide bezetting, een blazerensemble van harmonieorkest St.-Josef Kaalheide, een groep hoornisten en op de vleugel door Jean Lardinois en Wim Schepers. Alles onder leiding van dirigent Hans Luesink, die sinds 1982 voor Pancratius staat.

Het uitbrengen van de cd, die voor 34,95 gulden verkrijgbaar is bij alle V&D-vestigingen, is een van de grotere projecten van Pancratius. Het koor won in 1988, tijdens het eerste internationale korenfestival in Boedapest, de zilveren onderscheiding in de hoogste categorie.

Het Koninklijk Heerlens Mannenkoor 'St.-Pancratius' werd op 15 oktober 1878 opgericht. De bekendheid van de toonaangevende Heerlense zangvereniging nam toe tot ver over de provinciegrenzen. Onlangs ontvouwde 'Pancratius' haar nieuwste plan voor 1995: een opera.

regio kort

HEERLEN
● Het historisch genootschap houdt zaterdag een geologie-excursie naar groeve 't Rooth in Cadier en Keer. Samenkomst om 13.30 uur op parkeerplaats bij station, Spoorsingel Heerlen.

HULSBERG
● De Dorekoel houdt zaterdag van 10-15 uur kinderrommelmarkt en speelgoedbeurs bij speelweide Achter de Heggen.

HOENSBROEK
● Onkel Otto van de Lotto houdt op zaterdag 14 mei van 10 tot 14 uur rommelmarkt bij zijn woning, Wilhelminastraat 38. De opbrengst is voor het Astmafonds.

EYGELSHOVEN
● De Knuffelhoek van speeltuin Waubacherveld neemt zondag van 14.30-17.30 uur deel aan de Nationale Kinderboerderijendag.

LANDGRAAF
● De sectie Archeologie en Cultuur houdt donderdag om 19.30 uur een bijeenkomst in het gebouw aan de Curaçaostraat. Thema: delfstoffen die in Landgraaf voorkomen.

Plechtigheden Dodenherdenking

Onderstaand volgt een opsomming van de plechtigheden die vandaag in het kader van de Dodenherdenking plaatsvinden. Niet alle gemeenten of organiserende comités stuurden een programma op.

LANDGRAAF
● Kern Schaesberg: 19 uur mis in de Dekenale kerk; 19.40 uur herdenking bij het monument. Kern Nieuwenhagen: 19 uur bijeenkomst monument Beüteweg. In verband met de veertigste viering is er van 19 tot 20 uur een uitgebreide dodenherdenking met medewerking van oud-mariniers Limburg, fluit- en tamboerkorps Wilhelmina, schutterij Koningin Wilhelmina, harmonie St.-Caecilia, fanfare Eendracht, kerkelijk zangkoor St.-Caecilia. Kern Ubach over Worms: om 19.15 uur verzamelen op het marktpleintje; om 19.20 uur een stille stoet naar de St.-Jozefkapel.

HEERLEN
● Om 12.30 uur een bijeenkomst in de aula van Bernardinuscollege; 13.15 uur vertrek per bus naar algemene begraafplaats Kampstraat Heerlerheide. Om 19 uur herdenking in hal Stadhuis; 19.35 uur het opstellen van de stille stoet naar de kapel aan de Akerstraat.

NUTH
● Om 19 uur interkerkelijke gebedsdienst in de Bavo-kerk; 19.30 uur stille tocht naar het Deweverplein.

WIJNANDSRADE
● Om 19 uur hoogmis in de parochie-kerk met aansluitend herdenking bij de gedenksteen bij de kerkhofmuur.

EYGELSHOVEN
● Om 19 uur mis in de St.-Janskerk, aansluitend een stille tocht naar het kruisbeeld op het kerkhof.

KERKRADE
● Centrum: 19.45 uur bijeenkomst aan het Vredesmonument. Kern Bleijerheide: 19 uur mis in de St.-Antoniuskerk. Kern Kaalheide: zaterdag 7 mei om 19 uur mis in de St.-Jozefkerk.

VOERENDAAL
● Om 19 uur mis in de Laurentiuskerk, aansluitend herdenking bij het monument bij de kerk.

● *Het diamanten paar Kramer-Rosarius.*

Diamanten paar

Het echtpaar Frans en Tonia Kramer-Rosarius, Kasperenstraat 146 in Kerkrade, is morgen precies zestig jaar getrouwd. Frans Kramer is 85 jaar, zijn vrouw Tonia is twee jaar jonger. Het feest van het diamanten paar wordt zaterdag in besloten kring gevierd. De dankmis wordt zaterdag om 16 uur opgedragen in de St.-Josephkerk te Kaalheide.

Limburgs Dagblad
REGIONALE EDITIE
Chef editieredactie Wim Dragstra
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 739911, fax: 045 - 739264.
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 452932, fax: 045 - 455506.
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat 81, 6443 CB Brunssum, tel: 045 - 256363, fax: 045 - 259056.
Servicepunten
VVV Heerlen 045 - 716200
VVV Simpelveld 045 - 445222
VVV Landgraaf 045 - 322929

SERVICE VAN A TOT Z

Overzicht van belangrijke adressen voor de lezers van het Limburgs Dagblad

A — AANHANGERS

Nic. Dassen aanhangwagens
Verk., verh., repar., speciaalbouw. Onderd. v. alle merken. Stationsstr. 8-10 Kerkrade. Tel. 045-455088/452501.

Aanhangwagens Jo Knops
100 stuks in voorraad. Tevens alle onderdelen en reparaties. Rijksweg Zuid 195 Sittard. Tel. 046-512718.

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor ADBECO
voor administraties, jaarrekeningen en fiscale aangiften.
Op de Graaf 44, 6438 JC Oirsbeek.
Tel. 04492-5820. Fax 04492-4887.

AIRCONDITIONING

Techn. buro Jos Smeets b.v.
Kampstr. 4 Geleen. 046-743865.
Frigo-metal b.v. 043-216616.
Fort Willemweg 53-59 Maastricht.

APK

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Li ndelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

AUTOACCESSOIRES

Geevers carrosseriedelen
Originele onderdelen alle Europ. auto's, Imitatie alle pers.auto's. Nuth, Thermiekstraat 1. 045-244242.

AUTOBANDEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf.
Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

Autobanden van Son
Accu's, banden, schokdempers, autowasserette, balanceren, uitlijnen. Haefland 16 Brunssum. 045-253741.

AUTOBEDRIJVEN

Auto Konings b.v.
Mgr. Vranckenstraat 20 Sittard.
Tel. 046-516046.

AUTOKEURINGEN

GEKU Autokeuringen
Versiliënboschweg 7 Hrln. 217495. APK-keuringen z. afspraak ƒ 67,50 incl. co + koplamp afstel. Herkeuren gratis. Off. onafh. erkend APK-keuringsstation.

AUTORIJSCHOOL

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel. 045-751718.

Autorijschool Sjef Dörenberg
Bovag erk. motor- en autorijschool. Tevens voor uw automaat- en vrachtw. opl. Al meer dan 25 jr. uw vertrouwd adres. Sparstr. 7 Heerlen. 213735.

Auto- en motorrijschool HARRY V.D. KUIT
Geef uw verstand voorrang en bel: 045-729113, Vrankerkerklaan 39, Heerlen.

Auto/motorrijschool Sturmans
Rdr. Hoenstraat 181, 6433 EE Hoensbroek. Tel. 045-220166.

Autorijschool Ger Scheyen
BOVAG-erkend. Tel. 045-415601.
Al 30 jaar een begrip.
J. v. Maerlantstr. 21, 6416 TV Heerlen.

AUTOSCHADEBEDRIJVEN

Autoschadebedrijf Pierre Smits
Wijngaardsweg 54c Heerlen. Tel. 045-214018. BOVAG-lid.

Autosch.herstelbedrijf Jo Koenen
Verlengde Klinkertstraat 22, Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

AUTOVERHUUR

Garage Vencken B.V.
Verhuur van persw., bestelauto's en busjes, jong wagenpark, 25 stuks. Heesbergstr. 60 Heerlen. 045-412641.

B — BABY-ARTIKELEN

Babyhuis Petra

BEDDENSPECIALIST

Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29,
Tel. 045-717324
Geleen, Raadhuisstraat 8.
Tel. 046-743030.

BOUW EN HOUT

ZEECONTAINERS
Te koop/te huur 3-6-12 mtr. Franco gelost te leveren. Depot Born / Antwerpen / Rotterdam. Piet Schouten 01720-34031 bgg. 73226.

D — DAKBEDEKKINGEN

G. Heutmekers b.v.
Groothandel in dakbedekkingsmaterialen, lood en zink. Sluisweg 4 Born.
Tel. 04498-53100.

Zuiddak b.v. Landgraaf
Bit. en kunststof dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels. Indus.terr. Strijthagen. Ampèrestraat 5. Tel. 045-314218.

Kwaliteitdak. Tel. 424050.
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopgave.

DRUKKERIJEN

Drukkerij Greven B.V.
Voor al uw handels-, reklame- en fam. drukw. Drukk. Greven b.v. 045-327158. Vogelzankweg 244 Landgraaf.

DRUKWERKVERSPREIDING

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5961 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

Organisatie voor gecontroleerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

G — GLASHANDEL

Glashandel Derissen B.V.
Langheckweg 8, Kerkrade, 045-462020, voor al uw glasreparaties - verkoop van alle soorten glas - glas-in-lood en slijpwerk - isolatieglas plaatsen - snelle service door eigen 24-uurs service, altijd bereikbaar onder ons eigen tel.nr. 045-462020.

GLASREPARATIES

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

GROND/STRAATWERKEN

Bosman B.V. Sittard. 046-515852
Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg. Leveringen van zand, grind, teelaarde, cement, betontegels, siertegels, maaskeien, klinkers, bielsen enz. Ook op zaterdag geopend.

H — HOUTWAREN

Het zagen van emballage en pallethout. Fabricage van gereedschapstelen en houtdraaiwerk. Rooien van bomen. Goedk. stookhout. Te koop gevraagd populieren. Fax 045-753754.

I — INLIJSTERIJ

Ploumen-Peters
Valkenburgerweg 79, Voerendaal
Tel. 045 - 75 34 80

INSTALLATIEBEDRIJVEN

Erkend gas- en waterinstallat.
Peelen verwarming
Alle systemen c.v.
installatie, reparatie, onderhoud
• c.v. • gas • water • sanitair •
Kamperstraat 16, 6373 BP
Landgraaf, tel. 045-315149

M. Ramakers. Tel. 04406-12352
Sanitair, c.v., gas, water, ontkalken van leidingen en geisers.
Koningswinkelstraat 13 Valkenburg.

K — KEUKENS

Keukenfabriek Brouns-Heynen
Wij maken en ontwerpen uw keuken, badkamer geheel naar uw wensen en worden voor u op maat gemaakt. Ook voor renovatie. Vraag vrijblijvend offerte: 045-455633 of 750283.

KEUKENRENOVATIE

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027.
Levering Bosch inbouwapparatuur.

goergen bv
Nijverheidsweg 17-18 Stein, industrieterrein „Kerensheide". 046-331367.
Voor complete install. van keukens, sanitair - tegels - kastenw.

Vossen Keukens
Vernieuwen van defecte werkbladen, spoelunits, alle inbouwapparatuur als koelkasten, ovens, kookplaten etc. m. gar. Glaspaleis, Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen. 045-717555.

L — LEDERMODE

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen

ALLES GAAT DR' UIT

N — NAAIMACHINES

Veldman naai- en breimachines
Heerlen, Nobelstr. 6, 045-716100. Hoensbroek, Kouvenderstr. 68, 045-213538. Geleen, Raadhuisstr. 14, 046-746480, Anker, Bernina, Husqvarna, Lewenstein. Rep. alle merken, geen voorrijkosten. Roermond, Neerstraat 62, 04750-31012.

P — PEDICURE

PLAFONDSYSTEMEN

Formido
Het adres voor wand- en plafondsystemen. Hoofdstraat 66 Hoensbroek.
Tel. 045-214507.

R — REFORMARTIKELEN

„Marjoleins" natuurcentrum
De speciaalzaak bij uitstek in vitamines, homeopatische geneesmiddelen en natuurvoeding. Geleenstraat 59 Heerlen. 045-713024.

REIZEN

Indonesian Travel Club
Nieuwstraat 10, 6430 AA Hoensbroek.
Tel. 045-211527, fax 045-217960.

RIET EN ROTAN

Het Reethoes
Akersteenweg 39 Maastricht-Heer, 043-631774. Riet-rotan-manou-pitriet, eethoeken, stoelen, manden, rekken, kasten en grenen meubelen. Tevens ook rep. biezen en matten van stoelen. Ook voor terasstoelen het adres.

RIOLERINGEN

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij onst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu. plaat in div. kleur.

ROLLUIKEN

LAUMEN SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld.
Tel. 045-423848/442129.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonneschermen. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom: Sittarderweg 116 Heerlen.
Tel. 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al uw rolluiken of onderdelen, kunststof schrofen, service of reparaties. Beitel 4, 6466 GZ Kerkrade. 045-413049.

S — SCHOENREPARATIE

SCHOENVOETSPECIALIST

SCHOORSTEENVEGERS

Math. Linssen VOF Tel. 045-241587
Bergerw. 20, Nuth. Onderh. c.v. Ontkalk. waterleid., geiser, boiler, gaswaterinstall. Erk. schoorsteenveger.

STRAALWERK

G.V.L. Restauratie. 045-226000
Stralen van meubels, autoplaatwerk, gen, chassis, etc. Spec. gevelreinig renov., kelderafdichting, voegw., vo wering. 10 jr. schrift. garantie.

T — TRAPPEN

Trappenspecialist Zelissen b.v.
Voor binnen en voor buiten.
Dorpstraat 25, Broeksittard.
Tel. 046-519970. Fax 046-521276.

V — VERANDA'S DAKE

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lex thermoclear. Hofdwarsweg 7 Gele
Tel. 046-753865.

VERHUUR

Stoelen - tafels - servies
Te huur bij: S. Degenkamp, Wilgenstr 14, Heerlen-Passart, tel. 045-2117 b.g.g.: 045-224493.

Z — ZITMEUBELEN

ZONWERING

Ha-to. - Spotgoedkoop
Heroal rolluiken in alu. en pvc, zonschermen, vertikale jalouzieën, 045-458226, Maria Gorettistraat Kerkrade.

Venetian Blinds Kerkrade BV
Zonweringskonstrukties, jalouzieën, markiezen en roll. in alu., staal + p Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-453416.

Uw servicebeleid begint bij de servicepagina van het Limburgs Dagblad. Meer weten?

045-739380

imburgs agblad

Feyenoorder John de Wolf verslaat PSV met twee treffers

Ajax verzaakt sportieve plicht

Van onze sportredactie

AMSTERDAM – Het superieure kampioensgevoel van Ajax heeft een flinke knauw gekregen. Amper twee dagen na de huldiging op het Leidseplein stootte degradatiekandidaat FC Groningen de trotse Amsterdammmers keihard van hun voetstuk. Met 0-2 zorgde de ploeg van interim-trainer Koevermans voor een enorme kater in de hoofdstad.

Voor het beschaamde Ajax, fysiek en mentaal niet in staat de sportieve plicht te vervullen, was het de eerste competitienederlaag dit seizoen in Amsterdam. Op eigen bodem werd eerder alleen van bekerfinalist NEC (1-2) verloren, even afgezien van de 'uitwedstrijd' tegen Volendam in het Olympisch Stadion (0-1). Het dolblije Groningen, dat als een berg had opgezien tegen de derde wedstrijd binnen een week, deed een belangrijke stap in de richting van lijfsbehoud in de eredivisie. De Noorderlingen kwamen op gelijke hoogte met FC Utrecht en VVV en liepen op RKC twee punten uit. Cambuur is al gedegradeerd. Met een positief resultaat in de laatste wedstrijd tegen Vitesse, zondag in het Oosterpark, ontsnapt Groningen alsnog aan de nacompetitie.

De laatste thuiswedstrijd van dit seizoen stond voor Ajax in het teken van afscheid en weerzien. Stefan Pettersson zwaaide af in Amsterdam. De populaire Zweed keert deze zomer met zijn gezin terug naar zijn vaderland, waar hij nog ten minste twee profcompetities bij landskampioen Göteborg wil afwerken.

Het duel met Groningen betekende ook het eerste officiële optreden dit seizoen van doelman Menzo. De door Van der Sar uit het basisteam verdrongen sluitpost kreeg van trainer Van Gaal de kans om nog één keer voor eigen publiek te schitteren. Het was vermoedelijk het laatste karwei. De oud-international hoopt op een nieuwe toekomst bij een binnen- of buitenlandse club. Menzo, die geen schuld had aan de vijfde competitienederlaag, ontsnapte in de 88ste minuut aan een trieste afgang. Hij legde de doorgebroken Hamming neer. Arbiter Blankenstein volstond ruimhartig met de gele kaart. Aanvoerder Wilson schoot de strafschop naast. Wellicht een dure misser gezien het gelijke doelsaldo met FC Utrecht.

John de Wolf, hèt symbool van Feyenoords dadendrang, heeft de partij van de arbeid onder de voetbalclubs twee punten bezorgd tegen PSV. De verdediger kopte twee keer raak na een hoekschop en maakte daarmee de achterstand van 0-1 goed.

Eigenlijk ging de wedstrijd, tien dagen geleden afgelast wegens een wolkbreuk boven Rotterdam, nergens om. Bij verlies had de tweede plaats van Feyenoord in de eindrangschikking theoretisch in gevaar kunnen komen op de slotdag. Opvallend was na de zege bovendien de constatering dat Feyenoord weliswaar de titel verloor, maar tegen Ajax en PSV zeven van de acht mogelijke punten behaalde. Alleen Ajax-uit eindigde gelijk: 2-2.

● *Bayern München heeft geen fout gemaakt. De Beierse voetbalploeg gaf FC Nürnberg geen schijn van kans in het competitieduel dat op last van de Duitse voetbalbond DFB overgespeeld diende te worden vanwege een ten onrechte toegekend doelpunt; einduitslag 5-0. Door die zege nam het elftal van Beckenbauer de eerste plaats in de Bundesliga weer over van Kaiserslautern. Nürnberg is na het verlies nog onzeker over klassebehoud. Bayern heeft met nog een duel, thuis tegen Schalke 04, voor de boeg één punt voorsprong op Kaiserslautern, dat uit speelt tegen Hamburger SV. Op de foto vechten Bayerns Markus Schupp (midden) en Nürnbergs Rainer Ziets en Oliver Straube een luchtduel uit.*

Foto: REUTER

Frans Körver: 'KNVB meet met twee maten'

Van onze sportredactie

VENLO – VVV-trainer Frans Körver wilde naar aanleiding van de winst van FC Groningen bij Ajax eigenlijk liever geen commentaar geven. Na lang aandringen schoof Körver de 'zwarte piet' naar de KNVB. Groningen, met VVV nog steeds in de slag om de nacompetitie te ontlopen, profiteerde immers van de competitie-indeling van de voetbalbond. „De laatste twee speeldagen zouden op hetzelfde tijdstip afgewerkt worden, maar de KNVB presteert het om Groningen wél twee dagen na het kampioensfeest van Ajax te laten spelen in De Meer. Dat is meten met twee maten. Gelukkig worden er zondag nog wel drie eerlijke wedstrijden gespeeld." Daarmee doelde Körver op de duels NAC-Utrecht, Groningen-Vitesse, en VVV-RKC. „Daar gaat het om Europacupbelangen en de strijd tegen degradatie," aldus Körver.

Het door degradatiezorgen geplaagde VVV is inmiddels een actie gestart om extra toeschouwers naar de beslissende wedstrijd tegen RKC te krijgen. Komende zondag wordt dit duel, dat zeker na de winst van Groningen bij Ajax van eminent belang voor de Venlonaren is, gespeeld in stadion De Koel. Vanwege moederdag hebben alle vrouwen gratis toegang. Ook kinderen tot veertien jaar hoeven geen entreebiljet te tonen. Bovendien is elke clubsponsor - dat zijn er circa 140 - liefst 25 staanplaatskaarten aangeboden. De Venlose club is afhankelijk van het resultaat dat Utrecht bij NAC boekt. Bij een Bredase overwinning heeft VVV aan een gelijkspel tegen RKC voldoende om de nacompetitie te ontlopen.

Maurice Graef spuit kritiek

VENLO – Maurice Graef, spits van VVV, durfde het woord wel in de mond te nemen. „We hoeven niet moeilijk te doen natuurlijk. Dit is je reinste competitievervalsing." De club van de nummer zeven van de topscorerslijst is gedupeerd door de overwinning van Groningen bij Ajax. Evenals FC Utrecht. „Ongelooflijk. Anders waren we zondag, na een gelijkspel tegen RKC, veilig geweest. Nu zijn we dat misschien niet eens als we het duel winnen."

eredivisie

Ajax - FC Groningen	0-2
Feyenoord - PSV	2-1

Ajax	33	26	2	5	54	85 – 24
Feyenoord	33	18	13	2	49	59 – 25
PSV	33	17	10	6	44	57 – 33
Vitesse	33	17	5	11	39	63 – 37
Roda JC	33	15	8	10	38	54 – 38
FC Twente	33	14	9	10	37	53 – 42
NAC	33	14	9	10	37	59 – 50
Willem II	33	14	7	12	35	46 – 41
MVV	33	11	10	12	32	48 – 55
Sparta	33	11	8	14	30	53 – 56
GA Eagles	33	10	8	15	28	43 – 52
Volendam	33	12	4	17	28	43 – 53
Heerenveen	33	8	10	15	26	32 – 60
Groningen	33	9	7	17	25	42 – 65
FC Utrecht	33	9	7	17	25	38 – 61
VVV	33	7	11	15	25	30 – 60
RKC	33	7	9	17	23	36 – 56
Cambuur	33	6	7	20	19	27 – 60

Ajax kampioen, Cambuur degradeert.

Zaterdag 19.30 uur:
GA Eagles-Sparta
Zondag 14.30 uur:
Willem II-Ajax
FC Twente-Cambuur
Feyenoord-Roda JC
NAC-FC Utrecht
Volendam-PSV
FC Groningen-Vitesse
Heerenveen-MVV
VVV-RKC

eerste divisie

ADO Den Haag-FC Den Bosch	5-1

Dordrecht '90	33	20	6	7	46	64 – 35
NEC	33	18	7	8	43	66 – 42
Heracles	33	16	9	8	41	67 – 34
AZ	33	15	10	8	40	56 – 30
Telstar	33	14	10	9	38	58 – 32
FC Zwolle	33	15	8	10	38	50 – 49
ADO Den Haag	33	14	9	10	37	62 – 56
Graafschap	33	12	12	9	36	41 – 35
Emmen	33	13	8	12	34	47 – 58
Den Bosch	33	12	9	12	33	55 – 55
Fortuna Sittard	33	11	10	12	32	35 – 35
Excelsior	33	10	10	13	30	39 – 51
Helmond Sport	33	9	11	13	29	35 – 51
RBC	33	10	7	16	27	57 – 68
Haarlem	33	9	7	17	25	42 – 60
Veendam	33	6	10	17	22	38 – 56
Eindhoven	33	4	14	15	22	30 – 64
TOP	33	7	7	19	21	34 – 65

Periodekampioenen: Dordrecht '90, AZ, NEC en Heracles.

Zaterdag 19.30 uur:
Emmen-Haarlem
Graafschap-TOP
AZ-FC Zwolle
Eindhoven-Dordrecht
Helmond Sport-ADO Den Haag
NEC-Excelsior
Heracles-RBC
FC Den Bosch-Telstar
Fortuna Sittard-Veendam 20.00 uur

buitenland

DUITSLAND

Bayern München-FC Nürnberg	5-0

BELGIË

Returns halve finales beker

Germinal-Club Brugge	1-3 (0-4)
RWDM-Anderlecht	2-2 (0-0)

Finale: Club Brugge - Anderlecht

karakteristieken

Ajax - FC Groningen 0-2 (0-1)- 28. Huizingh 0-1, 62. Hamming 0-2. Scheidsrechter: Blankenstein. Toeschouwers: 17.500. Gele kaart: Menzo en Blind (Ajax), Brinks (Groningen).
Feyenoord - PSV 2-1 (0-1)- 23. Hoekstra 0-1, 60. De Wolf 1-1, 85. De Wolf 2-1. Scheidsrechter: Jol. Toeschouwers: 26.860. Gele kaart: Popescu (PSV).
ADO Den Haag - FC Den Bosch 5-1 (3-0)- 8. Van der Laan 1-0, 9. Heesen 2-0, 19. Van Eekeren 3-0, 66. Anton Vriesde 4-0, 77. Tebbenhof 5-0, 82. Keizerweerd 5-1. Scheidsrechter: Blommesteijn. Toeschouwers: 3125. Gele kaart: Gerven (FC Den Bosch).

sportprijsvragen

Toto 17. Eerste prijs: 7 winnaars, ieder bruto ƒ 1789,90. Tweede prijs: 86 winnaars, ieder ƒ 97,10. Derde prijs: 767 winnaars, ieder ƒ 27,20.

Cijferspel 17. Eerste prijs: geen winnaar. Tweede prijs: 1 winnaar. Derde prijs: 18 winnaars. Vierde prijs: 256 winnaars. Vijfde prijs: 2.464 winnaars.

Lucky ten van gisteren: 6 - 7 - 9 - 17 - 18 - 23 - 33 - 39 - 51 - 56 - 57 - 58 -64 65 - 66 - 69 - 73 -74 - 78 - 79.

Krajicek naar derde ronde in Hamburg

HAMBURG – Richard Krajicel heeft de derde ronde van het tennis toernooi in Hamburg bereikt. D Hagenaar, elfde op de plaatsings lijst, versloeg de Italiaan Furlan me 6-3 7-6. Jacco Eltingh is nog niet z ver in het met 3,5 miljoen gedoteer de toernooi van Hamburg. De Heer denaar, die deze week van de 66 naar de 96e plaats op de wereld ranglijst zakte, plaatste zich we voor de tweede ronde. Dat ging te koste van de Duitser Theine, di zich via de kwalificaties voor he hoofdtoernooi meldde. Eltingh wo met 6-3 7-5 en stuit woensdagmid dag op Larsson. Paul Haarhui komt vandaag in zijn partij in d tweede ronde tegen de Italiaan Na giso in actie.

Oostenrijk houdt Duitsers uit kwartfinales

BOZEN – Door Oostenrijks 10-overwinning op Groot Brittannië werd de eerste verrassing van he WK ijshockey in Milaan een feit Duitsland werd uitgeschakeld voo de kwart-finales. Oostenrijk moes in het laatste duel van groep A, me minstens vijf doelpunten versch van de Britten winnen om Duits land op doelsaldo voorbij te gaan De zwakke tegenstander was ee gewillige schietschijf. Oostenrij treft morgen in de kwartfinales Fin land.

Watersnood nog niet gelenigd

NIEUWSTADT – De Afdeling Lim burg KNVB is nog steeds in d weer om de waterschade die ee twaalftal Limburgse voetbalclub afgelopen winter leed, te lenigen De totale averij bedraagt ruim twe ton. Ondanks een reeks geslaagd acties in de voetbalwereld blijve giften welkom. Daartoe is het eige schadenummer van de Afdelin Limburg bij de Rabobank i Nieuwstadt voorlopig nog beschik baar. Het nummer is 1368.26.660.

Bekerfinale 'klassieker'

BRUSSEL – Anderlecht en Clul Brugge spelen op 22 mei een 'klas sieke' finale om de Belgische voet balbeker. De Brusselse ploeg haal de de eindstrijd door het gelijkspe van 2-2 in de uitwedstrijd tege RWDM na de eerdere 0-0. De uit ge scoorde treffers gaven de doorslag Club Brugge was al zeker van de fi nale. De thuiswedstrijd tegen Ger minal Ekeren werd al met 4-0 ge wonnen. Uit werd het 3-1.

TVM eist excuses van Spaanse krant

VALENCIA – De TVM-wielerploeg van Cees Priem eist excuses van het Spaanse dagblad Marca. Vorige week publiceerde die krant een artikel met de kop 'TVM - Moordenaarswagen'. Daarin wordt beweerd dat de volgwagen van de formatie op weg naar Sierra Nevada een fotograaf van Marca van de weg probeerde te drukken. Net op het moment dat hij een foto wilde maken van de inmiddels uitgevallen Robert Millar, die vanuit de volgwagen een spuitje tegen een knieblessure kreeg toegediend. Volgens assistent-ploegleider Guido van Calster heeft Giovanni Meraviglia, de voorzitter van de internationale jury van de Vuelta, bevestigd dat de ploegleiding geen enkele blaam treft. Volgens de Italiaan had de fotograaf van Marca niets te zoeken in de buurt van Millar.

Museeuw stijgt twee plaatsen

PARIJS – Miguel Indurain blijft leider in het UCICP-klassement. Tony Rominger, de huidige leider in de Ronde van Spanje, volgt op iets minder dan vierhonderd punten, Claudio Chiappucci is derde. Belangrijke verschuivingen deden zich niet voor. Alleen Johan Museeuw, winnaar van de Amstel Gold Race, steeg van de achtste naar de zesde plaats. Erik Breukink is op de veertiende plaats de enige Nederlander in de top 25 van het klassement.

De ranglijst per 3 mei: 1. Indurain 2564 punten, 2. Rominger 2186, 3. Chiappucci 1859, 4. Fondriest 1611, 5. Furlan 1357, 6. Museeuw 1238, 7. Zülle 1236, 8. Bugno 1113, 9. Ekimov 1056, 10. Sciandri 931, 11. Jalabert 870, 12. Abdoesjaparov 814, 13. Sörensen 802, 14. Breukink 796, 15. Richard 790.

Sprinter maakt werk Vermote af in negende etappe Vuelta

Van Poppel opgelucht

VALENCIA – Jean Paul van Poppel reageerde gisteren in Valencia opgelucht. Eindelijk slaagde de 31-jarige Nederlander erin het werk van zijn ploeggenoten te bekronen met een dagprijs. De sprinter won de negende etappe van de Ronde van Spanje, een rit over 166 kilometer van Benidorm naar Valencia. Zijn derde triomf dit seizoen, inclusief de eindzege in de Ster van Bessèges. Zijn negende dagsucces in de Vuelta in vier jaar. Zijn negentigste overwinning sinds zijn debuut als profwielrenner in 1985.

Twee keer eerder was hij tijdens de 49ste Vuelta dichtbij het podium geweest. In de finale van de derde etappe in Caceres was Jalabert hem te snel af geweest, in Cordoba viel hij honderd meter voor de finish stil en finishte slechts als vijfde achter winnaar Leoni. Een taxatiefout van de eerste orde. „Ik vraag me nog steeds af hoe ik die fout heb kunnen maken," zei Van Poppel na zijn overwinning. „Ik voelde vanochtend bij de start echter dat ik vandaag die blunder zou kunnen goedmaken."

Het voorgevoel had de renner uit de Festina-ploeg niet bedrogen. Na een gezapige rit - alleen de Italiaan Roscioli ondernam enige actie - arriveerde de karavaan in Valencia. Van Poppels ploegmakker Vermote sleurde aan de kop van het peloton en effende de weg voor de Nederlander. Dertig meter voor de eindstreep maakte de Belg de baan vrij. Met een halve lengte voorsprong versloeg Van Poppel de Spanjaard Juan Carlos Gonzalez en de Italiaan Endrio Leoni.

„Ongelooflijk. Vermote reed zo hard. Ik kon hem nauwelijks bijbenen. Ik had de indruk dat hij zelf had kunnen winnen," loofde Van Poppel de gangmaker. „Deze overwinning is mentaal goed voor me. Niet dat ik in de put zat. Maar de laatste overwinning was al weer te lang geleden.

Bijna drie maanden." Vorig jaar boekte hij acht overwinningen. „Ik ben in staat dit aantal te overschrijden. Ik ben nog geen 100 procent. Maar in de laatste week zal ik ongetwijfeld nog meedoen."

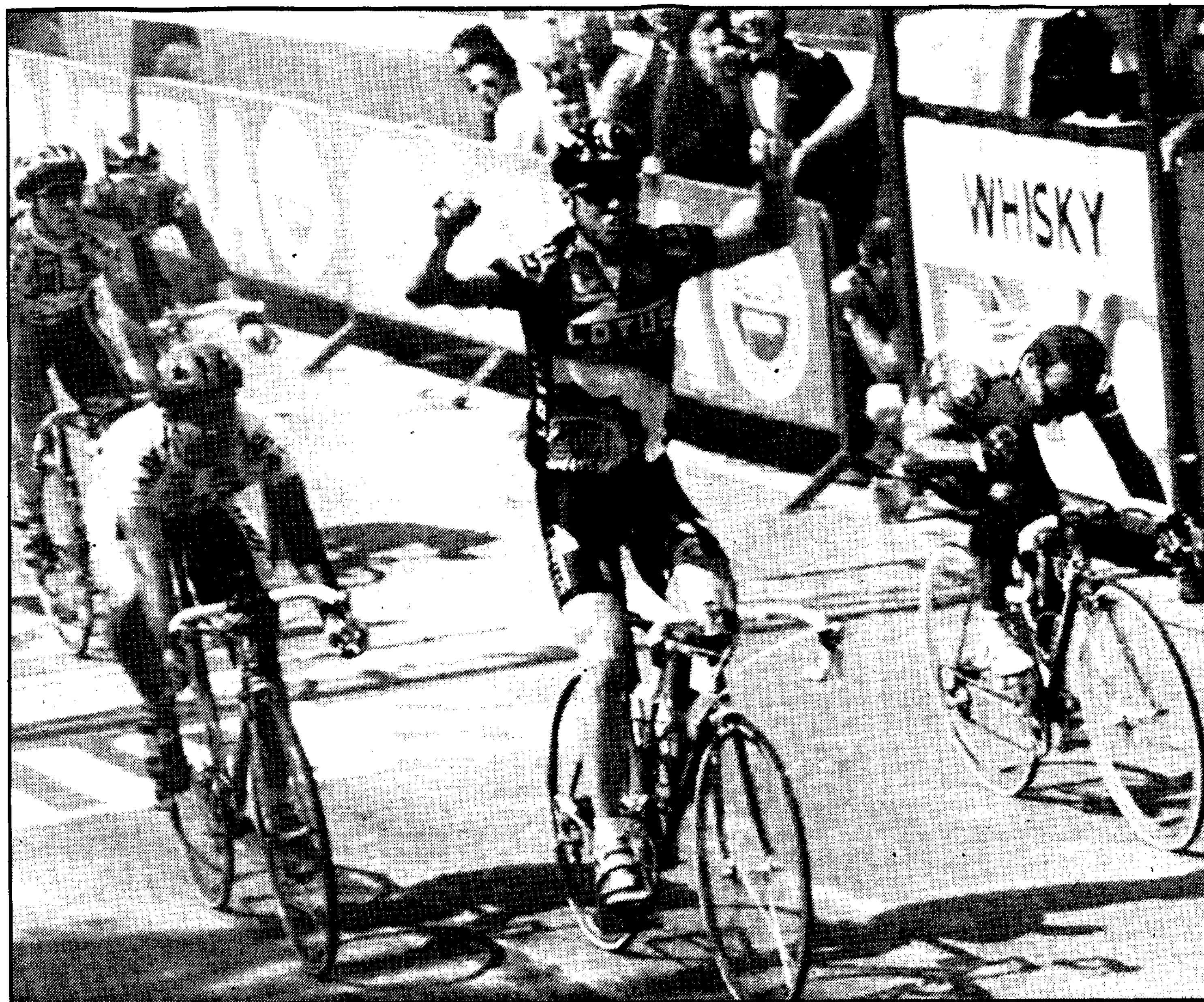
De Vuelta-karavaan vertrok gisteren naar Igualda. Daar start vandaag een bergrit naar Andorra, waar de aankomst is geprogrammeerd op de 2230 meter hoge Col Estacion Arcalis. Met de bijna onkreukbare Tony Rominger in de gele leiderstrui. De Zwitser werd gisteren voor de tweede keer vader. Zijn vrouw Briggite beviel in Bazel van een zoon, die Robin werd genoemd. Het paar had al een dochtertje, Rahel, dat maandag vijf werd.

Romandië

De Fransman Armand de las Cuevas heeft de proloog van de Ronde van Romandië gewonnen. De renner uit de Castorama-ploeg was over een afstand van 5,8 kilometer één tel sneller dan de Italiaan Marco Saligari. Drievoudig Tourwinnaar Miguel Indurain diende drie tellen toe te geven.

Duinkerken

De Belg Wilfried Nelissen heeft de eerste etappe van de Vierdaagse van Duinkerken gewonnen. De renner uit de ploeg van Peter Post versloeg na een rit over 204 kilometer tussen Duinkerken en Fontaine-au-Pire de Italiaan Marco Serpellini en de Belg Johan Capiot. Het was de vijfde overwinning van Nelissen dit seizoen.

● *In Valencia viel gisteren weer wat te juichen voor het vaderlandse cyclisme. Van Poppel won de negende etappe van de Vuelta.*

Foto: EPA

Promotie Dordrecht '90 sportieve wraak

Cees den Braven lacht in vuistje

GORINCHEM – Laatst nog liep hij onbedoeld bondscoach Dick Advocaat tegen het lijf. „Sans rancune, Cees?", vroeg zijn voormalige werknemer met uitgestoken hand. „Ja hoor, Dick, sans rancune", luidde het verbaasde antwoord.

„Die Dick", grinnikt Cees den Braven, voorzitter van de kersverse kampioen Dordrecht'90. „Het is de voetbalwereld ten voeten uit. Je vijanden van vandaag zijn je vrienden van morgen. Vorig seizoen was ik nog de sul van de eredivisie en nu ben ik de beste bobo van de eerste divisie. Dat vind ik eng. Ik zal er nooit aan wennen."

Bijna drie jaar geleden, de fusie met het inmiddels verdwenen SVV was amper beklonken, gingen Advocaat en Den Braven met een knallende ruzie uit elkaar. „Om zijn gezicht te redden, zegt Dick altijd dat hij destijds zelf ontslag heeft genomen", schampert de 49-jarige ondernemer. „Mooi niet. Ik heb hem op staande voet buiten geschopt. Onder Advocaat heerste er al geen discipline in de spelersgroep. Als hij even niet keek, sloegen ze elkaar op de bek."

Respect

Den Braven kon met de beste wil van de wereld niet samenwerken met Advocaat. „Hij had voor niemand respect in Dordrecht, ook niet voor mij. Dick had alleen respect voor meneer Michels. Daarom is hij nu ook bondscoach. Zo werkt dat in de voetballerij. Toch hoop ik dat hij wereldkampioen wordt. Ik ben niet haatdragend."

Na twee turbulente jaren aan de Krommedijk vol conflicten, schandalen en kwaadsprekerij kijkt Den Braven in het betaalde voetbal vrijwel nergens meer van op. Hij is gewend geraakt aan het opportunisme. Toch staat de doorgewinterde lijmhandelaar, die aan zijn laatste seizoen van zijn vijfjarige contract als voorzitter-hoofdsponsor begint, soms nog voor verrassingen.

Lastig

„Sion, die lastige jongen met wie ooit veel ellende begon, heb ik onlangs voor anderhalve ton aan FC Groningen verkocht. Dat is gevonden geld. RBC wilde hem maanden geleden al terugsturen naar Dordrecht en bij mij zou hij geen nieuw contract krijgen. Ik zeg nog tegen manager Koeman: 'Martin kijk uit, hij verdient bij ons maar 30.000 gulden. En weet je wat Sion nu volgend seizoen gaat vangen? Bijna 80.000 gulden! Dat doe je toch niet? Geef hem voor mijn part 40 mille en betaal hem verder per wedstrijd. Dergelijke zaken begrijp ik niet."

Ook collega Karel Aalbers, voorzitter van Vitesse, deed Den Braven versteld staan. „Hij belde me aan het begin van dit seizoen op. Cees, zei hij, we willen Simons hebben. Goed, antwoordde ik, voor vijf ton is hij van jou, maar als je vier biedt, is het ook goed. Dat bleek te duur. Ruim een half jaar later hing Karel weer aan de bel, 's avonds laat, een paar uur voor het verstrijken van de transfertermijn. Is Simons nog steeds te koop, Cees?, vroeg hij. Voor jou wel, Karel, antwoordde ik, geef maar 7,5 ton. Dat is goed, hoorde ik tot mijn stomme verbazing. Okay, zei ik, dan kom ik hem morgen in een Rolls Royce brengen. Niet te geloven, hè?"

Boerenzoon

Den Braven, een boerenzoon uit Schelluinen, noemt zichzelf een winnaar en een man van uitdagingen. Met keihard werken („voor vakantie ben ik niet geboren") en een grote dosis lef en inventiviteit heeft hij vanuit Oosterhout een omvangrijk en winstgevend bedrijf opgebouwd. De omzet bedraagt [...] reldwijd dik 200 miljoen gul[...] met 250 man personeel en [...] marktaandeel in Nederland va[...] procent. De voetbalclub, met [...] komende begroting van amper [...] miljoen gulden, is niet meer [...] een hobby, een uitlaatklep, [...] voor de naamsbekendheid. Het[...] de geldt voor de sponsoring [...] basketbalclub GoBa, waarmee [...] Braven grote plannen heeft.

„Negentien jaar geleden had [...] geen gulden, geen auto, geen h[...] niets. Met vallen en opstaan ben [...] er gekomen. Voortgezet onder[...] heb ik nooit gevolgd, maar reke[...] kan ik als de beste. Ik hoef me in [...] maatschappij nu niet meer te be[...] zen. Ik hoef tegen niemand m[...] dank u wel te zeggen. Dat is [...] voordeel van rijkdom. Je bent [...] niemand meer afhankelijk."

Het roerige verleden heeft Den B[...] ven begraven. Spijt heeft hij slec[...] van één zaak: de fusie met S[...] „Daar is veel narigheid van ge[...] men. Ik kan nu nog niet begrij[...] hoe zo'n groep spelers bij elkaa[...] gerotzooid. Wat een spul was [...] zeg. Die gasten van SVV deden [...] gekste dingen. Ik had die [...] draaiers veel eerder moeten weg[...] ren. Han Berger durfde het vo[...] seizoen nog niet. Hij was bang v[...] degradatie, bang om zijn naam [...] verliezen."

Achteraf, zo meent Den Braven, [...] het jaar in de eerste divisie goed [...] weest voor de club. „We hebb[...] volledig schoon schip kunnen [...] ken. Nu vormt de spelersgroep [...] positief geheel, mede dank zij [...] eerlijke en duidelijke aanpak [...] trainer Nico van Zoghel. Met [...] paar aankopen zie ik het in de ere[...] visie best zitten."

Den Braven werd in de twee t[...] penjaren met SVV uitgemaakt v[...] alles wat mooi en lelijk was. M[...] tende spelers noemden hem [...] dictator of een domme boer en o[...] in de media kwam de ongecomp[...] ceerde voorzitter er slecht af. Ev[...] dreigde zelfs een rechtszaak wege[...] vermeende racistische uitlating[...] De multi-miljonair trok zich n[...] gens iets van aan. Hij ging zijn [...] gen weg.

„Ik ben en blijf een spontaan ty[...] ik zeg wat ik denk. De mening v[...] andere mensen over mij kan [...] niets schelen. Ik heb een olifant[...] huid. Voor mijn gezin en mijn fa[...] lie vond ik al die negatieve publi[...] teit soms wel vervelend. Juist v[...] hen ben ik blij dat we dit seizo[...] zonder interne problemen ka[...] pioen zijn geworden. Van wraak [...] revanche op de kritische buite[...] wacht wil ik niet spreken. Hoew[...] het afgelopen zondag toch wel z[...] peren eten was. Ik heb toch w[...] een beetje mijn gelijk gehaald."

Coureurs in Hulst Tessenderloo en Francorchamps

Van onze correspondent
FLOR SCHILTE

HEERLEN – De Vierhouten Rallysprint in het Zeeuwse Hulst telt vier Limburgse equipes aan de start. Piet Pöttgens en Marc Habets starten met de Toyota Corolla. Leon Meijers en Leo Gommans brengen een Lada Samara aan de start. Het echtpaar Creugers rijdt met de Mini. Voor de Fiat Trofeo Cinquecento staan Carlo Simbula en Winnie Lardenoye ingeschreven. Favoriet voor de overwinning zijn Eddy van de Hoorn, genavigeerd door de burgemeester van Hulst Antoine Kessen, in de Ford Escort Cosworth. Om 13.01 uur start de rallysprint op de Grote Markt in Hulst. De finish is tegen 18.15 uur zaterdagavond.

Op het circuit van Francorchamps worden zaterdag en zondag de "Ferraridays" verreden. Na de trainingen zaterdagmorgen wordt vanaf 13.00 uur geraced. Zondag beginnen de races ook om 13.00 uur. Michel Oprey start in de Ferrari 348 Challenge en met de Ferrari 250 SWB in de Maranello Challenge. Tevens zijn er wedstrijden voor het Belgisch toerwagenkampioenschap Procar. In de rally van Looi in het Belgische Tessenderloo starten vrijdagavond om 18.15 uur Roger Ubaghs en Rob in de Braekt met de Opel Corsa. De zege kan Patrick Snijers met de Ford Escort Cosworth in eigen streek bijna niet ontgaan. De finish is zaterdagavond tegen 21.50 uur op de Grote Markt in Tessenderloo.

Rangers theoretisch kampioen

GLASGOW – Glasgow Rangers heeft gisteravond het uitduel tegen Hibernian met 1-0 verloren, maar stelde het zesde kampioenschap op rij vrijwel zeker. Met nog twee duels voor de boeg heeft de Schotse ranglijstaanvoerder een voorsprong van vier punten op Motherwell, dat gisteren thuis met 2-1 verloor van Dundee United. Het doelsaldo van Rangers is bovendien veel beter.

FA

Rangers won dit seizoen al de League Cup. De ploeg speelt op 21 mei ook de finale van de Schotse FA Cup en pakt, bij winst, voor de tweede maal in successie de 'triple'.

Ajax op toernee

AMSTERDAM – Ajax gaat na [...] competitie op toernee. De lan[...] kampioen begint op 14 mei met e[...] wedstrijd in Gouda tegen amate[...] club ONA. Drie dagen later zijn [...] Amsterdammers te gast bij Atleti[...] Madrid. Eind mei vertrekt Aj[...] zonder de WK-gangers, naar Me[...] co.

In de hoofdstad Mexico Stad vo[...] op 29 mei een vriendschappelij[...] wedstrijd tegen het gastland. V[...] uit Mexico reist het gezelschap, m[...] spelersvrouwen, door naar Curaca[...] Op het eiland wacht nog een drie[...] oefenwedstrijden.

Verongelukte Senna gestorven aan hartstilstand en hersenletsel

Gerechtelijk onderzoek naar ongelukken Imola

● *Het stoffelijk overschot van Ayrton Senna werd gisteren onder grote publieke belangstelling vanuit Bologna naar Sao Paulo gevlogen.*

Foto: REUTER

IMOLA – Het Openbaar Ministerie in Bologna heeft de directie van het circuit van Imola laten weten een gerechtelijk onderzoek te starten naar aanleiding van de dodelijke ongelukken op het 'Dino e Enzo Ferrari-circuit' afgelopen weekeinde. Volgens Federico Bendinelli, manager van de maatschappij Sagis die het circuit in eigendom heeft, worden de eigenaren verdacht van dood door schuld. Justitie in Bologna zegt echter dat het voorlopig louter een formeel onderzoek betreft. De racebaan is op last van justitie gesloten en de wrakken van de verongelukte Formule I-coureurs Ayrton Senna en Roland Ratzenberger zijn in beslag genomen.

Sagis heeft inmiddels advocaten ingeschakeld. In een verklaring zegt de directie alle vertrouwen te hebben in het onderzoek en dat ze conform de voorschriften heeft gehandeld. Volgens het Italiaanse persbureau ANSA worden ook aanklachten verwacht tegen officials, de helmenfabrikanten en de officiële wedstrijdleider van de FIA, de Belg Roland de Bruynseraede.

De Internationale Automobiel Federatie FIA liet gisteren weten vandaag meer duidelijkheid te kunnen verschaffen over de dodelijke ongevallen. Dat heeft voorzitter Max Mosley in Londen medegedeeld. De FIA komt vandaag voor spoedberaad bij elkaar.

Het Italiaanse Openbaar Ministerie heeft dinsdag de lichamen van Senna en Ratzenberger na autopsie vrijgegeven. Volgens patholoog Romanelli is Senna overleden aan ernstig hersenletsel en een hartstilstand. De definitieve uitslag wordt pas over zestig dagen verwacht.

Het stoffelijk overschot van de Braziliaan is gisteren vanuit Parijs naar Sao Paulo gevlogen. De drievoudige wereldkampioen wordt morgen begraven op het kerkhof van Morumbi.

De Braziliaanse autoriteiten verwachten tienduizenden mensen die de uitvaart willen bijwonen. Er worden 2500 agenten ingezet om de rouwdienst in goede banen te leiden. Ratzenberger wordt in de loop van de week in zijn woonplaats Salzburg in besloten kring begraven.

Het Williams Renault-team van Senna heeft besloten in de Formule I actief te blijven. „Wij zijn een Grand Prix-team. We zullen ons werk voortzetten", zei commercieel directeur Richard West. „Senna zou dat ook hebben gewild." Via computergegevens wordt bij het Brits/Franse team getracht de oorzaak van het ongeval te achterhalen.

De organisatoren van de Grand Prix van San Marino kregen uit een onverwachte hoek steun. Uitgerekend Senna's landgenoot Nelson Piquet nam het op voor het circuit van Imola, dat sinds het afgelopen weekeinde als gevaarlijk wordt bestempeld, onveilig en ongeschikt voor Formule I-races.

„In mijn ogen is voldaan aan de veiligheidsvoorschriften. De drie ongelukken stonden op zichzelf. Dat lag niet aan de racebaan", zei de vroegere wereldkampioen. „Indien Imola in de ban wordt gedaan, moeten ook de circuits van Adelaide, Monaco en Montreal tot verboden gebied voor de Formule I worden verklaard. Op geen enkele racebaan bestaat de garantie dat niets gebeurt."

Gerhard Berger overweegt te stoppen

BOLOGNA – Formule I-coureur Gerhard Berger overweegt naar aanleiding van de tragische gebeurtenissen op het circuit in Imola een punt te zetten achter zijn loopbaan. „Mijn moeder smeekt me al maanden te stoppen." De 34-jarige Oostenrijker beëindigde afgelopen zondag na de herstart de race op het dodencircuit uit vrije wil. Als enige Formule I-coureur vertrok hij onmiddellijk naar het Maggiore-ziekenhuis, waar de artsen vergeefs vochten voor het leven van Senna. Zowel met Senna als Ratzenberger was de Ferrari-coureur goed bevriend. Drie seizoenen (1990, '91 en '92) was hij bij McLaren teamgenoot van Senna.

Voor testritten in Monaco, waar op 15 mei de vierde Grand Prix van dit seizoen wordt gehouden, heeft Berger zich afgemeld. Na het dramatische weekeinde in Imola heeft de geroutineerde coureur zich met zijn vriendin Ana in zijn woonplaats Söll teruggetrokken. Onbereikbaar voor de media, die hij per fax liet weten voorlopig geen verklaringen te willen afleggen.

„Ik ben te geschokt, heb het drama nog niet verwerkt," liet hij weten. „De Formule I heeft met de dood van Senna en Ratzenberger een hoge tol betaald. Ik overweeg serieus te stoppen. Ik heb alles bereikt, behalve de wereldtitel. Maar is die een mensenleven waard?"

Reserves Fortuna kloppen Feyenoord

SITTARD – Fortuna Sittard 2 behaalde in de wedstrijd tegen Feyenoord 2 een verdiende 2-1 overwinning. De gasten waren echter in de beginfase de betere ploeg. Door een treffer van Kroon in de vijftiende minuut werd de ban gebroken, 0-1. Feyenoord bleef aandringen, maar kwam niet verder dan een schot op de lat. Na twintig minuten kwam er meer evenwicht in de strijd en vlak voor rust was het Van der Zander die de verdiende gelijkmaker scoorde; 1-1. Na de hervatting kreeg Fortuna meer grip op de tegenstander. Jacobs zorgde in de 78ste minuut voor de winnende treffer; 2-1.

MVV 2

Het reeds gedegradeerde MVV 2 kwam in een niet hoogstaande wedstrijd tegen Vitesse niet verder dan een 1-1 gelijkspel. Gezien de krachtsverhoudingen kregen beide ploegen wat ze recht op hadden. Derksen zorgde voor een 1-0 ruststand. Blauw egaliseerde in de 53ste minuut: 1-1.

Roda JC 2

De reserves van Roda JC behaalden in het degradatieduel tegen De Graafschap een belangrijke 3-1 overwinning. De ploegen speelden zeer zenuwachtig. Roda JC had de nervositeit het eerste onder bedwang en in de negende minuut scoorde Lourensen 1-0. Scheutjens moest diverse keren handelend optreden maar in de 25ste minuut werd hij gepasseerd toen Te Braak in buitenspelpositie raak kopte 1-1. Meteen na rust nam Roda JC weer een voorsprong. Romero gaf een fraaie voorzet, die door Heere keihard werd ingeschoten. Voncken maakte in de slotfase aan alle onzekerheid een einde, 3-1.

res.eredivisie

Fortuna S -Feyenoord	2– 1
MVV -Vitesse	1– 1
PSV -Heerenveen	1– 3
Roda JC -De Graafschap	3– 1

Ajax	20	13	6	1	32	53–18
Feyenoord	21	11	3	7	25	51–35
Sparta	20	10	4	6	24	38–24
PSV	20	9	6	5	24	46–34
FC Twente	20	9	4	7	22	28–26
Fortuna S	21	6	9	6	21	31–33
Vitesse	20	6	6	8	18	26–27
Ado	19	5	7	7	17	27–34
Heerenveen	20	7	3	10	17	29–38
Roda JC	20	6	5	9	17	33–46
De Graafschap	20	5	5	10	15	29–47
MVV	21	2	6	13	10	21–50

Programma voor donderdag 5 mei:
FC Twente -Ajax
Ado -De Graafschap
Heerenveen -Vitesse
PSV -Roda JC

Programma voor dinsdag 10 mei 19.30 uur:
Feyenoord -MVV
Ajax -Ado
De Graafschap -FC Twente
Heerenveen -Roda JC
Vitesse -PSV
Sparta -Fortuna S

In Europacup II-finale tegen verzwakt Arsenal

Parma huizenhoog favoriet

● *Faustino Asprilla, die hier Jürgen Kohler te snel af is, speelt vanavond zijn eerste Europacup II-finale.* Archieffoto: LD

KOPENHAGEN – Parma is favoriet om vandaag in Kopenhagen het Europacuptoernooi voor bekerwinnaars voor de tweede achtereenvolgende maal winnend af te sluiten. De Italianen kunnen in de finale in hun sterkste opstelling aantreden, dus met het aanvallend ingestelde trio Brolin, Asprilla en Zola.

Tegenstander Arsenal daarentegen kampt met personele problemen. De Engelse club moet het in de Deense hoofdstad stellen zonder topscorer Wright (geschorst) en middenvelder Jensen (knieblessure). Volgens Arsenal-trainer Graham krijgt zijn team het mede daardoor tegen Parma heel moeilijk. „Maar mijn spelers zijn vaak op 'hun best als er niet veel van hen wordt verwacht."

Zijn collega Scala vindt zijn elftal minder sterk dan vorig seizoen. Hij schat de winstkans van Parma op 50 procent. Naast de zegepremie kreeg de Italiaanse trainer ook een speciale beloning van AS Roma in het vooruitzicht gesteld. Coach Mazonne beloofde vleesster Scala een vrachtwagen vol verse vis. Als Parma de beker wint, plaatst de club zich automatisch voor het volgende Europacuptoernooi voor bekerwinnaars. AS Roma neemt dan de plaats in van Parma bij het Uefacuptoernooi.

Parma, dat in de kwartfinale Ajax uitschakelde, krijgt dit seizoen als eerste Italiaanse club de kans op het winnen van een Europese beker. AC Milan en Inter kunnen later deze maand respectievelijk de Europa Cup voor landskampioenen en de UEFA-beker in de wacht slepen. Aangezien Arsenal er in de competitie niet zo florissant voorstaat, moeten de Engelsen de finale winnen om ook volgend jaar Europees voetbal te spelen.

In het nationale stadion in Kopenhagen worden vanavond 40.000 toeschouwers verwacht. De Deense politie brengt een groot aantal mensen op de been om de invasie van Engelse en Italiaanse supporters in goede banen te leiden.

sport in cijfers

TENNIS

Hamburg. Mannen, 3,4 miljoen gulden. Eerste ronde: Eltingh - Theine 6-3 7-5, Carlos Costa - Champion 6-4 7-5, Corretja - Dreekmann 6-2 4-6 6-2, Tsjesnokov - Tsjerkasov 6-0 6-2, Apell - De la Pena 3-6 7-6 6-3, Emilio Sanchez - Krickstein 1-6 7-5 6-4, Karbacher - Mansdorf 7-6 6-4, Leconte - Göllner 6-3 6-3, Yzaga - Kulti 2-6 6-2 7-6, Kafelnikov - Schaller 6-7 6-4 7-5. Tweede ronde: Krajicek - Furlan 6-3 7-6, Gustafsson - Naewie 6-0 6-1, Braasch - Olhovskiy 6-4 6-0. Dubbelspel, eerste ronde: Javier Sanchez/Vacek - Apell/Koevermans 6-3 6-4.

Rome. Vrouwen, 1,5 miljoen gulden Eerste ronde: Schultz - Farina 6-4 6-4, Boogert - Reindstadler 6-3 6-2, Grossman - Wood 6-1 6-1, Wiesner - Martinek 6-2 6-4, Savoldi - Frankl 6-4 3-6 6-2, Mulej - Bentivoglio 6-2 6-3, Richterova - Bobkova 6-4 6-4, Tarabini - Ferrando 1-6 6-4 7-6, Golarsa - Paz 6-4 6-2, Habsudova - Kroupova 5-7 6-1 6-0, Spirlea - Maniokova 6-3 6-0, Cacic - Monami 6-1 6-2, Temesvari - Husarova 6-4 6-2, Gorrochategui - Avila 7-5 6-4. Tweede ronde: Sawamatsu - Boogert 4-6 6-3 6-4, Navratilova - Richterova 6-2 6-1, Zrubakova - Coetzer 6-0 7-5, Tauziat - Savoldi 6-1 6-2, Pierce - Mulej 6-2 6-2.

Pinehurst. Mannen, 625.000 gulden Eerste ronde: Filippini - Stoltenberg 6-2 6-4, Shelton - Pernfors 6-1 6-2, Mattar - Meligeni 6-3 6-4, Reneberg - O'Brien 6-3 6-3, Wilander - Bryan 6-3 6-3, Woodforde - Stafford 6-2 6-2, Spadea - Raoux 6-0 6-2, Davin - Woodbridge 6-4 6-1, Santoro - Simian 7-6 6-3.

WIELRENNEN

Ronde van Spanje. Negende etappe, Benidorm - Valencia: 1. Van Poppel 166 km in 3.55.09 (42,356 km/u), 2. Juan Carlos Gonzalez, 3. Leoni , 4. Fanelli , 5. Vermote , 6. Jalabert , 7. Edo , 8. Skibby , 9. Roscioli , 10. Pagnin , 11. Di Basco , 12. Castignola , 13. Americo Silva, 14. Abreu, 15. Tsjoedja , 33. Harmeling, 39. Theunisse, 49. Rominger , 88. Voskamp, 64. Breukink, 107. Den Bakker, 137. Hoffman, 160. Biasci 10.52. Algemeen klassement: 1. Rominger 36.50.40, 2. Zarrabeitia 4.10, 3. Zülle 4.20, 4. Delgado 4.47, 5. Montoya 6.06, 6. Leblanc 6.09, 7. Breukink 6.22, 8. Cubino 6.28, 9. Aparicio 7.02, 10. Rincon 7.31, 11. Hodge 7.41, 12. Stephens 8.09, 13. Escartin 8.17, 14. Mauri 8.43, 15. Perez 9.05, 57. Voskamp 21.09, 68. Theunisse 22.26, 70. Den Bakker 22.38, 106. Van Poppel 29.41, 115. Harmeling 31.32, 142. Hoffman 40.26, 160. en laatste Strazzer 55.42.

Ronde van Romandië. Proloog: 1. De las Cuevas 5,8 km in 6.51.45 (50,747 km/u), 2. Saligari 0.01, 3. Indurain 0.03, 4. Bugno , 5. Elli 0.04, 6. Sörensen 0.05, 7. Dufaux 0.06, 8. Richard 0.07, 9. Chiappucci , 10. Davy.

Vierdaagse van Duinkerken. Eerste etappe, Duinkerken - Fontaine-au-Pire: 1. Nelissen 204 km in 6.03.20, 2. Gontsjenkov (Oek) 0.01, 3. Capiot , 4. Kappes , 5. Tsjmil (Mol), 6. Van Petegem , 7. Holm , 8. Lombardi , 9. Knaven , 10. Magnien. Algemeen klassement: 1. Nelissen 6.03.12, 2. Gontsjenkov 0.05, 3. Capiot 0.07, 4. Schurer 0.08, 5. Sapronov 0.09, 6. Moreau, 7. Van Steen 0.10, 8. Kappes, 0.11, 9. Tsjmil, 10. Van Petegem. 13. Knaven.

SCHAKEN

Monte Carlo. Oefentweekamp Ljubojevic-Piket, achtste en laatste partij 0-1. Eindstand 6-2 voor Piket.

Zware opgave wielerjeugd in Voerendaal

Fromberg scherprechter Heuvelland Tweedaagse

Van onze sportredactie

VOERENDAAL – De top van de Nederlandse wielerjeugd strijdt komend weekeinde op de Zuidlimburgse wegen. Dat gebeurt in de 'Heuvelland Tweedaagse' waarvan het parcours in en rond de gemeente Voerendaal is uitgestippeld. De Fromberg geldt als scherprechter, zowel voor de junioren (17- tot 19-jarigen) als nieuwelingen (15- tot 17-jarigen).

De organisatie van het evenement, dat al de vierde editie beleeft, is in handen van de Stichting Wielersport Heuvelland in samenwerking met de Toer- en Wielerclub Maaslandster onder leiding van Lou Maessen, met Wiel Offermans, Jos Goossens, Ton Kersten en Jan Vos als naaste medewerkers. Veel andere vrijwilligers zorgen voor de parcoursbeveiliging. De permanence, het administratieve hoofdkwartier, is gevestigd in café Keulen, Schoolstraat 3, Klimmen.

Voor de junioren staan gedurende de twee dagen drie etappes op het programma. Tot de zesendertig (!) ingeschreven ploegen van vier man behoren naast enkele Limburgse teams de Nederlandse selectie, vier Belgische formaties, alsmede een afvaardiging Italië en Duitsland. In totaal 144 renners.

Zaterdag om tien uur klinkt het startschot van de tijdrit waarin de junioren met een tussenpauze van één minuut het navolgende parcours afleggen: Klimmen/Oude Midweg, Winthagerstraat, Winthagerweg, Koekoeksweg, Karstraat, Midweg, Termoors, Penderskoolhofweg, Holleweg, Kerkveldweg (finish na 6,5 kilometer).

Hetzelfde traject geldt om half zes als „aanloop" van de tweede etappe. Na de eerste finishpassage volgen vijf ronden van 14 kilometer via onder andere Schoolstraat, Straterweg, Koulen, Opscheumer, Ransdalerstraat, Fromberg, Heugdenweg, Kolmonterweg, Wachelderberg, Midweg, Termoors, Penderskoolhofweg en Holleweg naar Kerkveldweg. Finish van na 76,5 kilometer omstreeks 19.30 uur.

Zondag

De derde etappe (110 km) begint zondag om 13.00 uur. Via de Oude Midweg en Kunderkampstraat wordt na de Bergseweg gereden, waarna zes ronden over circa 18 kilometer volgen. Het traject: Bergseweg, Ubachsberg, Mingersborg, Eyserheide, Elkenrade, Fromberg, Colmont, Winthagen, Termoors, Kunderkampstraat naar de finish op de Bergseweg. De zesde finishpassage, eindpunt van de koers, wordt rond 15.55 uur verwacht.

Nieuwelingen

Honderdtwintig nieuwelingen (start 14.00 uur, finish 15.45 uur) komen alleen op zaterdag in actie voor een koers over 62,5 kilometer. Start op de Oude Midweg, vanwaar op het traject van de juniorentijdrit naar de Kerkveldsweg wordt gereden (6,5 km), gevolgd door vier ronden van veertien kilometer op het parcours, dat de junioren zaterdagavond voor de wielen krijgen.

Kwartfinales in bekervoetbal

HEERLEN – De wedstrijden in de kwartfinales van de voetbalbeker voor amateurs, die morgen gespeeld worden, starten om 19.00 uur. Het gaat om de volgende duels; Heerlen Sport-SVN, Meerssen-RKVVL, RKDEV-RKSVO, Montagnards-Volharding.

Wielerruilbeurs in Valkenswaard

VALKENSWAARD – Zaterdag vindt in Valkenswaard een wielerruilbeurs plaats, die van 10.00 tot 15.00 uur wordt gehouden in zalencentrum De Graver. Verzamelaars van wielertijdschriften, petjes, boeken, volgersborden, tricots, etcetera, komen aldaar aan hun trekken.

Noordafrikanen willen Westerhof

TUNESIË – Voetbaloefenmeester Clemens Westerhof heeft over belangstelling niet te klagen. De Tunesische bond wil hem als trainer-coach binnenhalen. Egypte aast eveneens op hem. Westerhof neemt na het wereldkampioenschap waaraan hij met Nigeria deelneemt, een beslissing.

Ruud Gullit tekent morgen

MILAAN – Ruud Gullit zet morgen de handtekening onder het contract dat hem voor één jaar aan AC Milan verbindt. Vrijdag traint hij voor het eerst mee met zijn nieuwe club. Hij wil er zijn conditie op peil houden tot 23 mei als de voorbereiding van het Nederlands elftal op het WK begint. Alleen een huwelijksreis kan hem van zijn voornemen afhouden. Op 10 mei trouwt Gullit namelijk voor de tweede keer. Bij zijn huidige werkgever, Sampdoria, kan de Amsterdammer momenteel niet terecht voor de training. De club uit Genua is naar Azië vertrokken voor een oefentrip.

sport kort

● **VOETBAL** – Het duel Vaesrade - Obbicht in de derde klasse B werd met 3-1 gewonnen door de thuisploeg. In dit vanwege het jubileum van Obbicht vooruitgeschoven duel speelden beide ploegen met diverse invallers. Vaesrade wist de kansen beter te benutten en hield uitzicht op de vierde plaats die aan het eind van de competitie eventueel recht geeft op het spelen van de nacompetitie tussen de periodekampioenen. Kerens 1-0, Liaci 2-0 en 3-0, Vaessen 3-1. Scheidsrechter Dijks.

● **VOETBAL** – **Programma 5 mei,** derde klasse A: Mheerder Boys-Heideboom (restant 7 min. 0-1) 20.00 uur Zwart Wit '19-SVME (18.45 uur) i.p.v. zondag 8 mei. Beide ploegen treffen elkaar weer op zondag 8 mei, maar dan in Eijsden.

● **VOETBAL** – Na een schorsing van dertien maanden wegens cocaïnegebruik maakt Claudio Caniggia volgende week zijn rentree. De Argentijnse aanvaller van AS Roma die met zijn club deelneemt aan een toernooi in zijn vaderland, hoopt nog altijd op een uitnodiging voor de Argentijnse WK-selectie.

● **BASKETBAL** – Rik Smits heeft zich met zijn club Indiana Pacers via een 99-86-zege op Orlando Magic geplaatst voor de tweede ronde van de playoffs in de Noordamerikaanse competitie. De Nederlander droeg met zijn totaal van 22 punten het nodige bij aan het succes.

sport op tv

VANDAAG

05.45-06.00 Dld 1: Sport Extra.
05.45-06.00 Dld 2: Sport Extra.
13.00-17.50 Dld 2: tennis ATP-toernooi Hamburg.
18.39-18.47 Ned 2: Sportjournaal.
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
19.55-21.45 BRT 2: voetbal finale Europacup 2, Parma-Arsenal.
20.00-22.15 Dld 2: voetbal finale Europacup 2, Parma-Arsenal.
21.00-22.15 Ned 2: voetbal finale Europacup 2, Parma-Arsenal, samenvatting eerste helft, tweede helft rechtstreeks.
22.15-22.30 Ned 3: Sportjournaal.
23.05-23.35 Dld 1: WK ijshockey, kwartfinale.

Nederland 1

NCRV/Avro
07.00 Journaal.
07.07 Alles kits. Gevarieerd kinderprogramma.
07.30 ONTBIJT TV. Met om 7.30, 8.00 en 8.25 Journaal.
08.31 Topscore met Ted de Braak. Herh.
09.00 Journaal.
09.07 Via Ria.
10.00 Kook TV.
10.20 Dynasty.
11.05 Magnum P.I.
11.50 ■ I cover the waterfront.
12.50 Classic cartoons.
13.00 (TT) Journaal.
13.07 Wisecracks.
13.56 Villa achterwerk. Herh.
16.00 (TT) Journaal.
16.08 (TT) Weg van de snelweg Nederland. Serie toeristische routes door Nederland. Afl.: Texel.
16.36 The Commish. Amerikaanse politieserie.
17.27 Topscore met Ted de Braak. Woordspel.
17.52 ■ Charlie Chaplin. Slapstickfilm.
18.15 Sesamstraat. Kinderprogramma. Afl.: Lawaai/stilte.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 (TT) Klokhuis. Informatief kindermagazine.
18.58 YOY- Europa. 6-delige serie uit over jongeren uit modale gezinnen in Europa. Afl. 6: De wereld van Julie.
19.27 Natuur in eigen land. Natuurfilmserie. Afl.: Cultuurvolgers.
19.50 Nationale herdenking. Verslag van de Herdenking van de gevallenen bij het Nationaal Monument op de Dam. Commentaar: Joop van Zijl.
20.10 (TT) Journaal.
20.30 Enemies, a love story. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Paul Mazursky. Met: Ron Silver, Anjelica Huston, Lena Olin e.a.
22.25 (TT) Prettig geregeld. Nederlandse comedyserie.
22.58 NCRV-Dokument: Van Leeuwarden tot Mauthausen. Reportage over oud-verzetshelden die jongeren op de gevaren van fascisme en neonazisme wijzen.
23.39 Journaal

Nederland 2

Tros/Veronica/EO
13.00-13.07 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 Jody en het hertejong 50-delige tekenfilmserie. Herh.
16.27 (TT) Ik ben Benjamin Ben. Kinderserie. Herh.
17.00 Fang de wolfshond. Amerikaanse jeugdserie. Afl. 19: De mijn.
17.29 Testpiloot (First flights) documentaireserie over de ontwikkelingen in de luchtvaarindustrie. Afl.: Eendvliegtuigen.
17.58 2 vandaag. Met om:
18.00 Journaal.
18.15 Actualiteiten.
18.39 Sportjournaal.
18.47 Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.
18.55 (TT) Onderweg naar morgen. Nederlandse soapserie. Bob heeft een gesprek met meneer Visser van het Willem Fuik centrum. Directeur Hugo Scherpenzeel van het bejaardentehuis dwingt Anne Donkers een papier te tekenen.
19.20 50 kamers. Jongerenpraatprogramma.
19.45 Nationale Herdenking. Rechtstreeks verslag van de herdenking bij het Nationaal Monument op de Dam. Commentaar: Joop van Zijl.
20.30 Sergei Pashkevich speelt Liszt. Klassieke muziek uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest o.l.v. Jan Stulen.
20.50 Socutera. Kans voor een kind, filmpje van de Stichting Nederlands Comité UNICEF.
21.00 (TT) Parma - Arsenal. Samenvatting van de eerste helft en rechtstreeks verslag van de tweede helft van de final Europacup II vanuit Kopenhagen.
22.15 Tijdsein. Actualiteitenrubriek.
22.45 Antenne: Englandspiel. Documentaire over de mislukte actie van de Engelse geheime dienst om tijdens WO II agenten boven bezet gebied te droppen.
23.36 Wat is er aan de hand? Kunstprogramma.
00.06 De wereld vandaag. Buitenlandcommentaar.
00.16 Journaal

Nederland 3

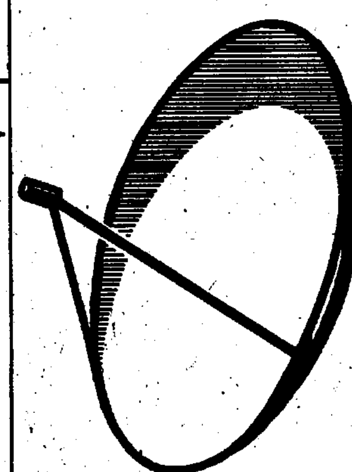
Vara/NOS
08.53-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
10.00-10.20 Sterrenkunde. Afl. 4.
10.30-10.55 (TT) Schrijvers over zonderlingen. Afl. 4.
11.00-11.20 Anders tv kijken III. Afl. 4.
11.30-11.50 Mij een zorg. Afl. 4.
16.33 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.40 Boes. Tekenfilmserie. Herh.
16.50 Dommel. Tekenfilmserie. Herh.
17.15 Boes. Tekenfilmserie. Herh.
17.30 Betty's bende. Afl.: Billy loopt weg.
18.00 Journaal.
18.15 Comedy op 3: Maude. Afl.: Vivian in de problemen.
18.40 Charlottes island. Afl. 1.
18.55 (TT) Nationale herdenking. Herdenkingsbijeenkomst in de Nieuwe Kerk in Amsterdam in aanwezigheid van Koningin Beatrix en Prins Claus. Commentaar: Joop van Zijl.
19.30 (TT) Onbekend monument. Documentaire over het stadhuis van Heusden, waar op 5 november 1944 134 burgerslachtoffers vielen.
19.45 (TT) Nationale herdenking. Vervolg, met een verslag van de Herdenking van de gevallenen bij het Nationaal Monument op de Dam en van 19.58 tot 20.00 twee minuten stilte.
20.30 Charlottes island. 2-delige natuurfilm over de Queen Charlotte-eilanden ten noordwesten van Canada. Afl. 2.
21.00 Verbazing. Een pleidooi voor de fantasie. Afl. 5.
21.10 De Nederlandse politie in de Tweede Wereldoorlog.
22.00 (TT) Journaal.
22.15 Sportjournaal.
22.30 Nova. Actualiteitenprogramma.
23.00 Den Haag vandaag. Parlementaire rubriek.
23.15 Trekking dagelijkse lotto.
23.20 Lolamoviola. Serie korte films. Met: Theu Boermans, Sylvia Poorta, Rick van Santen e.a. Vandaag: Coma, van Paula van der Oest.
00.07 Nieuws voor doven en slechthorenden

RTL4

06.30 Hei elei kuck elei.
07.00 Nieuws & krantenoverzicht.
07.07 Cobl.
07.30 Nieuws & krantenoverzicht.
07.37 Eigen huis & tuin.
08.00 Nieuws & krantenoverzicht.
08.08 The bold & the beautiful. Herh.
08.30 Nieuws.
08.35 Santa Barbara. Deel 1. Herh.
09.00 Nieuws & krantenoverzicht.
09.10 Santa Barbara. Deel 2. Herh.
09.30 Goede tijden, slechte tijden.
10.00 Koffietijd. Magazine dat zich richt op de moderne huisvrouw.
11.00 RTL Shop. RTL Club shopping.
11.05 As the world turns. Herh.
11.50 Telekids. Kinderprogramma.
12.50 Laurie Hill. Afl.: Crush. Herh.
13.20 Ursul de Geer. Herh.
14.10 As the world turns. Serie.
14.55 Rad van fortuin. Spel. Herh.
15.20 Santa Barbara. Amer. soap.
16.10 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Afl.: Wat doe je met de rest van je leven.
17.00 5 uur show. Gev. magazine.
18.00 Zes uur nieuws.
18.15 Ooggetuige. Reportages.
18.30 Rad van fortuin. Spel.
19.00 Zeven uur nieuws.
19.35 Weer. Door: John Bernard.
19.45 Aan hen die vielen. 2-delige documentaire waarin aan de hand van drie monumenten een aantal onbekende oorlogsslachtoffers wordt herdacht.
20.00 Dodenherdenking.
20.05 Aan hen die vielen. 2-delige documentaire waarin aan de hand van drie monumenten een aantal onbekende oorlogsslachtoffers wordt herdacht. Afl. 2.
20.30 The bold & the beautiful. Amerikaans soap rond twee families.
20.55 Goede tijden, slechte tijden. Nederlandse dramaserie.
21.25 The confessional. 4-delige Amerikaanse televisiefilm.
23.15 Poison Ivy. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Larry Elikann.
01.00 The Oprah Winfrey show. Amerikaanse talkshow. Herh.
01.45 As the world turns. Herh.
02.30 Nachtprogramma

RTL5

16.50 Happy days. Amerikaanse comedy. Afl.: The apartment.
17.20 MacGyver. Amerikaanse politieserie. Afl.: Deep cover. MacGyver gaat undercover als computerdief.
18.15 Family ties. Afl.: It happened one night.
18.40 Paradise Beach.
19.10 Nieuws.
19.45 Aan hen die vielen. Documentaire van Willy Lindwer over de Tweede Wereldoorlog. Met het verstrijken van de jaren en de opgroeien van nieuwe generaties is de herinnering aan de slachtoffers veelal vervaagd. Sterker nog, vele jonge Nederlanders blijken vaak weinig of helemaal niets te weten van de gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. In Aan hen die vielen wordt de achtergrond van drie kleine oorlogsmonumenten belicht. Dat zijn: -Het gevelmonumentje voor de familie Gans in Bodegraven. -Het monument ter nagedachtenis aan de zigeuners in Beek. -De Gerhard Joseph Badrianhof in Amsterdam/Slotermeer.
20.00 Dodenherdenking.
20.05 Aan hen die vielen. Documentaire van Willy Lindwer over de Tweede Wereldoorlog. Vervolg van 19.45.
20.30 50 jaar later. Documentaire. Eva Mozes zal tien maanden gevangen in Auschwitz, samen met haar tweelingzus Miriam en een aantal familieleden.
21.25 Weer.
21.30 Half tien nieuws.
22.00 Sportnieuws.
22.15 I.S.C.H.A. Talkshow met een of meer gasten uit de wereld van de kunst, politiek, cultuur, wetenschap of sport. De muzikale begeleiding wordt verzorgd door het huiscombo The Izzles o.l.v. Jan Robijns. Presentatie: Ischa Meijer.
23.00 Late nieuws.
23.15 Hill Street blues. Amerikaanse politieserie. Afl.: Gatobait.
00.05 De draagmoeder. Braziliaanse telenovella over de problemen rond het draagmoederschap. Herh.
00.35 Hei elei, kuck elei aktuell. Luxemburgs programma.
01.05 RTL text

RTBF/La Une

14.40 Vacaturebank. **15.00** Zapristi. Jeugdprogr. met om: **15.00** James Bond jr. Afl. 16. **15.20** The Waltons. Afl. 16: La légende vivante. **16.10** The fresh prince of Bel Air. Afl. 16: Un coup de chance. **16.35** Luna park. Magazine voor liefhebbers van video. **17.05** Rintintin junior. Afl. 41. **17.30** The nanny. Afl. 19. **18.00** L'empire des médias. Spelprogr. **18.30** Info première. Intern. actualiteiten. **18.50** Servi chaud. Gev. magazine. **19.15** Joker-/lottotrekking. **19.30** Nieuws. **20.05** Juridisch magazine met discussie. **21.45** Milou en mai. Franse komedie uit 1989. **23.30** Laatste nieuws. **23.50-23.55** Beursberichten.

Sports 21

17.11 Zapristi. **18.48** Rintintin. Afl. 41. **19.12** Info première. **19.30** Nieuws. **20.00** Challenge. Sportmagazine met Europees voetbal: Europacup II finale Arsenal - Parma vanuit Kopenhagen. **21.45** Nieuws en beursberichten. Uitloop mogelijk tot 22.45-23.20.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. Amusementsprogr. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** Monsieur le ministre. **13.30** Le cercle de minuit. Cultureel magazine. **14.30** Les brulures de l'histoire. Vandaag over de slag bij Dien Bien Phu in mei '54 in Vietnam. **15.30** Scully rencontre. Gast: Bill Wyman. **16.00** Nieuws. **16.10** Visions 5. **16.25** Comment ca va? **16.50** Kookrubriek. **17.05** Jongerenmagazine. **17.35** Alimentaire mon cher Watson. Voedingsmagazine. **18.05** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **18.55** Revue de presse africaine. Afrikaanse persoverzicht. **19.00** Paris lumières. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Téléscope. Magazine. Vandaag over het transport in Zwitserland. **21.00** Nieuws en intern. weerbericht. **21.40** Bouillon de culture. **23.00** Faut pas rever. Gev. magazine. **23.55** Nieuws. **00.20** Alice. Gev. magazine. **01.20** La chance aux chansons.

Rai Uno

06.00 Ochtendprogr. **12.25** Nieuws. **12.35** Murder she wrote. Serie. **13.30** Nieuws. **14.00** Politieke tribune. **14.20** Il mondo di quark. Documentaires. **15.00** Uno per tutti. Gev. kinderprogr. **17.55** Filmrubriek. **18.00** Nieuws. **18.15** Quantum leap. Sf-serie. **19.00** Grazie mille! **20.00** Nieuws en sport. **20.15** Voetbal. Europacup II finale Parma - Arsenal vanuit Kopenhagen. **23.00** Ore ventitre. **23.30** Mercoledi sport. Sportmagazine. **00.25** Nieuws. **00.35** DSE sapere. Informatief magazine. **01.05** Nachtprogrammering.

BBC 1

07.00 Business breakfast. **08.00** BBC Breakfast news. **10.05** Kilroy. **11.00** nws. **11.05** Playdays. **11.30** Good morning with Anne and Nick. Met om 12.00 en 13.00 nws. **13.15** Pebble Mill. **13.55** Regionaal nws. **14.00** nws. **14.30** Neighbours. **14.50** Going for gold. **15.15** Hawaii Five-O. **16.05** Gourmet Ireland. **16.35** Lifeline. **16.50** The greedysaurus gang. **16.55** Why did the chicken? Dierenquiz. **17.10** Peter Pan and the pirates. **17.35** Kevin and Co. **18.00** Newsround. **18.10** Moonacre. **18.35** Neighbours. **19.00** nws. **19.30** Reg. nws. **20.00** Rock 'n' roll years. Afl.: 1968. **20.30** CountryFile. **21.00** The lifeboat. **21.50** Points of view. **22.00** Party election broadcast by the Conservative Party. **22.05** nws. **22.35** QED. Afl.: Casualties of the wild. (Slot). **23.05** Sportprogr. met o.a.: Boksen: ABA finale; Voetbal: FA Carling premiership Manchester United - Southampton en Eur. voetbal: Arsena[...] Parma vanuit Kopenhagen. **00.35** K[...]therine. Amer. tv-film uit 19[...] **03.15-04.45** BBC Select.

BBC 2

07.45 Open university. **09.00** Breakf[...] news. **09.15** Westminster daily. **10.**[...] Animal heroes. **10.05** Schooltv. **14.**[...] Philbert the frog. **14.25** Gordon T Go[...]her. **14.35** King Rollo. **14.40** School[...] **15.00** nws. **15.20** Grand prix. Hoog[...]punten. **16.00** nws. Aansl.: Westmi[...]ster live. **16.50** nws. **17.00** When [...] day comes. Documentaire. **17.30** ■ [...] place of one's own. Engelse speelf[...] uit 1945. **18.00** A place of one's o[...] Vervolg. **19.00** Star Trek: The next g[...]neration. **19.45** Def II: Standing ro[...] only. Voetbalmagazine. **20.20** Tex A[...]ry. **20.30** East. Afl.: The big mat[...] (Slot). **21.00** The net. Vandaag o[...] een protret van de 38-jarige uitvin[...] van Microsoft. **21.30** The lost stepto[...] Engelse comedyserie. **22.00** Scre[...] two: Ethan Frome. Speelfilm uit 19[...] **23.30** Party political broadcast by [...] Conservative Party. Herh. **23.35** Ne[...]snight. **00.20** The late show Fre[...] week. **01.05-02.00** Open university.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Kunstrijd[...] op de schaats. Hoogtepunten WK v[...] uit Makuhari (Japan). **11.00** Aerobi[...] EK. **12.00** Eurogoals. **13.00** Euro[...] **13.30** Mountain biking. Wereldbe[...] **14.00** Eurotennis. **15.00** Atleti[...] Triathlon. **16.00** IJshockey. WK A-l[...]den: A2 - B3. Live. **18.30** Formule [...] Magazine. **19.30** Eurosportnews. M[...] wielrennen: 10e etappe Ronde v[...] Spanje: Ingualada - Andorra (200k[...] **20.00** IJshockey. WK A-landen: B[...] A3. Live. **22.30** Auto- en motorsp[...] magazine. **23.30** Voetbal. Finale E[...]ropcup II vanuit Kopenhag[...] **01.00-01.30** Eurosportnews.

NBC

05.30 NBC news. **06.30** NBC ne[...] **07.00** ITN World news. **07.15** US m[...]ket wrap. **07.30** CNBC Business in[...]ders. Zakenrubriek. **08.00** ITN Wo[...] news. **08.15** US Market wrap. **08.**[...] NBC news. **09.00** Super shop. **12.**[...] Today's business. **13.00** Today. **13.**[...] FT business today. **14.00** Today. **14.**[...] The money wheel. Financieel eco[...]misch magazine met beursbericht[...] Met om 14.58, 15.58 en 16.58 [...] World news update. **17.30** FT busine[...] tonight. Met om: 17.58 ITN world ne[...] update. **18.00** Today. **19.00** ITN Wo[...] news. **19.30** Sports on NBC Su[...] channel. Met Golf, Air France Cann[...] Open. **20.30** Dateline. Actueel maga[...]ne. **21.30** Master of the game. Do[...]mentaire. **22.00** ITN World news. **22.**[...] The tonight show. Talkshow. **23.**[...] Real personal. Talkshow. **00.00** FT b[...]siness tonight. **00.20** US market w[...] **00.30** NBC nightly news. **01.00** Eq[...] time. Actueel discussieprogr. **01.**[...] Talkin' jazz. **02.30** Videofashion. **03.**[...] Rivera live. Discussieprogr. **04.00** T[...]kin' jazz. **05.00** Videofashion.

MTV

06.00 Awake on the wild side. **09.**[...] Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.**[...] Greatest hits. **14.00** Simone. **16.30** T[...] report. **16.45** At the movies. **17.**[...] News at night. **17.15** 3 from 1. **17.**[...] Dial MTV. **18.00** Music Non-St[...] **20.00** Greatest hits. **21.00** Phil Coll[...] rockumentary. **21.30** Phil Collins: T[...] hits. **22.30** Beavis & Butt-head. Tek[...]film. **23.00** The report. **23.15** At [...] movies. **23.30** News at night. **23.45** [...] from 1. **00.00** Alternative nation. **02.**[...] Marijne van der Vlugt. **03.00-06.**[...] Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **08.00** World wide u[...]date. **08.30** World report. **09.45** C[...] newsroom. **11.30** World report. **12.**[...] Business morning. **13.30** Busine[...] day. **14.30** Business Asia. **15.00** La[...] King live. **17.30** Business Asia. **18.**[...] NewsHour. **20.00** World business [...] day. **21.00** Intern. hour. **22.45** Wo[...] sport. **23.00** World business today u[...]date. **23.30** Showbiz today. **00.00** T[...] world today. **01.00** Moneyline. **01.**[...] Crossfire. **02.00** Prime news. **03.**[...] Larry King live. **05.30** Showbiz today

Duitsland 1

05.15 Brisant. Boulevardmagazine.
05.45 Morgenmagazin Sport-extra.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas. Herh.
09.45 Tele-Gym - Ba Duan Jin.
10.00 Tagesschau.
10.03 Lieb und mächtig. Herh.
10.35 ZDF-Info Arbeit und Beruf.
11.00 Tagesschau. Met beursber.
11.04 Der Havelkaiser. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 Tagesschau.
13.05 ARD-Mittagsmagazin.
13.45 Wirtschafts-Telegramm.
14.00 Tagesschau.
14.03 Schimpf - 19 7 17.
14.30 Die Abenteuer von Tom Sawyer und Huckleberry Finn. Afl. 23.
14.55 Towser. Kinderprogramma.
15.00 Tagesschau.
15.03 Jagd um die Welt: Schnappt Carmen Sandiego!
15.30 Hey, Dad!
15.55 ARD-Sport extra. Sportprogramma. IJshockey: WK A-landen, kwartfinale vanuit Milaan. Met in de dweilpauzes om ca. 16.45-16.50 en 17.30-17.35 Tagesschau.
18.25 ARD vor acht: Golden girls.
18.50 Tagesschau-Telegramm.
18.55 ARD vor acht: Praxis Bülowbogen. Afl.: Ruhe vor dem Sturm.
19.57 Heute abend im Ersten.
20.00 Tagesschau.
20.15 5 Zimmer, Küche, Bad. Herh.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 Crash 2030. Fictie-documentaire over Europa, en Duitsland in het bijzonder, zoals dat er in de 21e eeuw er uit kan zien.
22.30 Tagesthemen.
23.00 Nachschlag. Satire met Maren Kroymann.
23.05 ARD-Sport extra. IJshockey, WK A-landen, kwartfinale vanuit Milaan.
23.35 Das Nacht-Studio - China: Die Weisesagung des Meisters (Life on a string). Engels-Duits-Japans-Chinese speelfilm uit 1991 van Chen Kaige.
01.20 Tagesschau.
01.30-01.35 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Auf den Kykladen. Afl.: Die Fischer von Folegandros.

Duitsland 2

05.15 Brisant. Boulevardmagazine.
05.45 Morgenmagazin Sport extra.
06.00 Morgenmagazin. Ontbijttv.
09.00 Tagesschau.
09.03 Dallas. Amerikaanse serie. Afl.: Wer ist Nicholas Pearce? Herh.
09.45 Tele-Gym: Ba Duan Jin. Chinese gymnastiek.
10.00 Tagesschau.
10.03 Lieb und mächtig. Afl. uit de serie Gott und die Welt. Herh.
10.35 ZDF-Info Arbeit und Beruf.
11.00 Tagesschau. Met beursberichten.
11.04 Der Havelkaiser. 3-delige Duitse tv-film van Herbert Ballmann. Met: Günter Pfitzmann, Marion Kracht, Hansi Jochmann e.a. Afl. 2: Klar zur Wende. Herh.
12.35 Umschau.
12.55 Presseschau.
13.00 ZDF Sport extra. Met tennis: ATP-toernooi van Hamburg. Met om ca. 15.00, 16.00 en 17.00 heute. Aansl.: heute-Schlagzeilen.
17.50 Der Landarzt. Duitse serie. Met: Walter Plathe, Gila von Weitershausen, Antje Weisgerber e.a. Afl.: Familienanschluss. Dokter Hinnerksen wordt bijkans gek van de uiterst dure levensstijl die zijn vrouw zich heeft aangemeten. Een bezoek aan de pastoor brengt hem op het idee om van haar te scheiden.
18.45 Lotto-trekking A en B. Aansl.: Guten Abend.
19.00 Heute.
19.20 Weerbericht.
19.25 Vorsicht, Falle! Magazine rond misdaadpreventie.
20.00 ZDF Sport extra. Met voetbal: finale Europacup II vanuit Kopenhagen. Met om ca. 21.00 Heute-journal.
22.15 Kennzeichen D. Reportages.
23.00 Derrick. Duitse misdaadserie. Met: Horst Tappert, Fritz Wepper, Beate Finckh e.a. Afl.: Familie im Feuer. Herh.
00.00 Aspekte extra: Hoffnungsträger? Reportage over jonge theaterregisseurs bij het 31e Berlijnse theaterfestival.
00.30 Zeugen des Jahrhunderts. Serie gesprekken. Vandaag: Wolfgang Homering in gesprek met filosoof Josef Pieper.
01.25 Heute.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus technologie. Afl. 7. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Schooltelevisie. **12.00** Vale Tudo - Um jeden Preis. Afl. 80. **12.25** Programmvorschau. **12.30** 1000 Hertz. Actueel live-magazine. **13.15** Reporter. Afl.: Die Terrorbombe. **13.45** Vermisst. **14.00** West 3 aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Zwischen den Schlagzeilen. **14.45** Tierforscher. Kampfmaschinen - Hunde. **15.00** West 3 aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Von der Pütt zum Bit. **16.30** Cursus technologie. Afl. 7. Herh. **17.00** Fünf auf dem Apfelstern. Poppenspel. **17.30** Es war einmal Amerika. Tekenfilmserie. **18.00** Nachrichten aus Rheinland und Westfalen. **18.05** KuK - Klön und Klaaf. **18.30** Tele-Praxis. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Mittwochs live. **21.00** West 3 aktuell. **21.15** Hobbythek. **22.00** Rückblende. **22.15** Die besten Jahre. Afl. 34. **23.00** Gefühle: Mutterliebe. **23.45** Opernhochburg Bielefeld - von wegen Provinz. **00.30** Nachrichten. **00.35-08.00** Nachtprogramma.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus techniek. Afl. 7. **09.00** Schooltelevisie. **10.45** Non-Stop-Fernsehen. **13.30** Landesschau Kultur. Herh. **14.00** Schooltelevisie. **14.59** Heute abend in Südwest 3. **15.00** Hallo, wie geht's? Herh. **15.15** Infomarkt. Herh. **16.00** Sport-Oldies. **16.15** Die Sendung mit dem Stier. Herh. **17.00** Cursus techniek. Afl. 7. Herh. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Besuch aus Liliput. Afl. 11. Herh. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Verzehl mir e Gschicht. **19.19** Heute abend in Südwest 3. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Länder - Menschen - Abenteuer. Afl.: Berge, Wüste, Himmelsdome. **21.00** Nachrichten. **21.15** Muss Fernsehen so sein? **22.45** Et Zetera. **23.30** Länder - Menschen - Abenteuer. Afl.: Die Töchter der Göttin. Herh. **00.15** Schlussnachrichten. **00.30** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 RTL aktuell. **07.00** Guten Morgen Deutschland. **09.05** Emergency. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. **11.30** Familien Duell. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** Springfield Story. **13.15** California Clan. **14.10** Murder, she wrote. **15.00** Ilona Christen. Thema: Der Seitensprung - Chance oder Fehltritt? **16.00** Hans Meiser. Thema: Kinder, die freiwillig gehen. **17.00** Who's the boss?. **17.30** Married with children. **18.00** Family ties. **18.30** Explosiv - Telegramm. Boulevardnieuws. **18.45** RTL aktuell. Nieuws, sport. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** With harmful intent. Amer. psychologische thriller uit 1993. **22.10** stern TV. Magazine. **23.15** Gottschalk. Late-night show. **00.00** RTL Nacht-Journal. **00.30** Married with children. **01.00** Die Tracey Ullman Show. Humoristisch progr. **01.30** Family ties. **02.00** Who's the boss?. **02.30** RTL Nacht-Journal. **03.00** Hans Meiser. **04.00** Ilona Christen. **05.00** Explosiv - Das Magazin.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. **09.00** Alf, comedyserie. **09.30** Love Boat. **10.30** Neighbours. **11.00** The young and the restless. **11.55** 5 mal 5. Spelshow. **12.30** Knots Landing. **13.30** Love Boat. **14.30** Bonanza. **15.25** Alf. **16.00** Star trek: The next generation. **17.00** 5 mal 5. **17.30** Reg.progr.'s. **18.00** Geh aufs Ganze! **19.00** Newsmagazin. **19.19** täglich ran. **19.25** Sportmagazine met WK Voetbal-countdown. **19.30** Glücksrad. **20.15** Sands of time. 2-delige tv-film uit 1992. Afl. 1. Aansl.: TopNEWS. **22.05** Hunter. **23.05** The deliberate stranger. 2-delige tv-film uit 1986. Afl. 1. **00.45** Star trek: The next generation. **01.35** Sands of time. Afl. 1. **03.10** Die Verschwörer - Im Namen der Gerechtigkeit Dark justice. Amerikaanse misdaadserie. **04.05** Nachbarn Neighbours. Australische soapserie. Aansl.: programma-overzicht. **04.30** Der Bergdoktor. Duitse doktersserie.

België/TV 1

16.30 Samson. Met tekenfilms.
17.30 Postbus X. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie. Afl. 124.
18.00 Journaal.
18.10 Mooi en meedogenloos (The bold and the beautiful). Amer. serie.
18.35 Top Score. Quiz.
19.03 Buren (Neighbours). Afl. 1358.
19.25 Mededelingen, lottotrekking.
19.30 Journaal en sport.
20.00 Bonjour la classe. Engelse comedyserie. Met: Nigel Planer, Nicholas Woodeson, Bryan Dick e.a. Afl. 2.
20.30 De bergdokter. Duitse serie. Met: Gerhart Lippert, Walther Reyer, Anita Zagaria e.a. Afl. 27.
21.20 Father Dowling. Amerikaanse misdaadserie. Met: Tom Bosley, Tracy Nelson e.a. Afl. 36.
22.05 Op de koop toe. Consumentenmagazine. Vandaag: De hotels langs de snelweg naar Zuid-Frankrijk en de geschillencommissie Reizen. Aansl.: Paardenkoersen.
22.40 Vandaag en sport.
23.05 Boulevard: Wereldgodsdiensten. Documentaire over het ontstaan van Hindoeïsme, Boeddhisme, Confucianisme en Taoïsme.
23.35 Coda. Adriaan Magerman leest voor uit eigen werk. Vandaag: De geliefden.

België/TV 2

18.50 Journaal.
19.00 KMO-partner. 13-delige informatieve serie voor kleine en middelgrote ondernemers. Afl. 9: Opvolging in familiebedrijven.
19.30 Het capitool (Capitol). Amerikaanse soapserie. Afl. 775. Sam oppert dat hij vast wel een baantje voor Wally heeft bij Clegg Industries. Myrna huurt een andere detective in om Kelly op te sporen.
19.55 Sport extra: Autosport. Samenvatting van het New Race Festival voor rally-wagens in Zolder.
20.10 Sport extra: Voetbal. Rechtstreekse reportage van de finale van de Europacup voor bekerhouders in Kopenhagen: Parma - Arsenal. Commentaar: Rik de Saedeleer. Uitloop mogelijk tot 22.30.

TV films video

Nederland 1
11.50 uur - I Cover the Waterfront - (1933-USA) Een undercoverjournalist probeert de schandaleuze praktijken van een misdadiger aan de kaak te stellen. Film van James Cruz met Claudette Colbert en Ernest Torrence.

BBC 2
17.30 uur - A Place of One's Own - (1945-GB) Spookverhaal met goede acteer-prestaties van James Mason en Barbara Mullen als ouder echtpaar dat een nieuw huis betrekt. Regie: Bernard Knowles.

RTL Television
20.15 uur - With Harmful Intent - (1993-USA) Psychothriller van Richard Friedman over een vrouw wier huwelijk met een popartiest op springen staat. Niet al te sterk. Met: Joan Van Ark en Rick Springfield.

Nederland 1
20.30 uur - Enemies, A Love Story - (1989-USA) Boeiende lichtvoetige en ingenieuze comedy van Paul Mazursky over een man die verstrikt raakt in drie relaties. Met: Ron Silver, Anjelica Huston en Lena Olin.

● Lena Olin en Ron Silver in een scène uit de Amerikaanse comedy 'Enemies, A Love Story' (Nederland 1 - 20.30 uur).

BBC 2
22.00 uur - Ethan Frome - (1993-GB) Enigszins langdradig drama van John Madden met redelijke rollen van Liam Neeson en Patricia Arquette. Tot mislukken gedoemde liefdes in het puriteinse Engeland van de 19e eeuw.

Duitsland 1
23.35 uur - Life on a String - (1991-GB/D/J/CH) Indrukwekkend drama van Chen Kaige, trekt het niveau van de film boven dat van een parabel over de Chinese hedendaagse maatschappij. Met: Liu Shongyuan en Huang Lei.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Nieuws. 7.07 Vara Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 AVRO Radiojournaal. 17.07 NCRV's Hier en nu. 19.02 4 mei programma 1994. 19.58 Inleiding tot de Herdenking op de Dam. 20.00 Stilte op de Dam. 20.02 Wilhelmus. ca. 20.04 Vervolg 4 mei programma 1994. 20.30 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Nederland muziekland. 17.04 Fileradio. 18.02 Alle mensen. 19.02 Country trail. 19.58 Inleiding tot de Herdenking op de Dam. 20.00 Stilte op de Dam. 20.02 Wilhelmus. ca.20.04 Nws. ca.20.06 Nederland zingt: Samen zingen in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.02 Gospelpodium. 22.02 Praise op woensdag. 23.02-24.00 Take it easy.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.02 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. AKN: 15.04 Popslop (I en II). 17.04 Rinkeldekinkel. 18.02 De Avondspits. 19.02 Spoor 7. 19.58 Inleiding tot de Herdenking op de Dam. 20.00 Stilte op de Dam. 20.02 Wilhelmus. ca.20.04 Nws. ca.20.06 Paperclip magazine. 21.02 Villa 65. 0.04 TROS Nachtwacht. 2.02 Mol of Mark. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, en 18.00 Nieuws. 7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. I. Muz. voor cello en piano; II. Muz. voor piano en ork. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. Guarneri Trio. 16.00 De Nederlanden. 17.00 Jacco's keus. 18.02 Kleine zaal. Muz. voor piano. 19.00 Opera magazine. 19.58 Inleiding tot de Herdenking op de Dam. 20.00 Stilte op de Dam. 20.02 Wilhelmus. ca.20.04 Nws. 20.06 Avondconcert. War requiem, Britten. Div. koren en Symf. Ork. BR o.l.v. Semyon Bychkov met sol. 21.45 Sergei Taneyev. Muz. voor Borodin Trio. 22.30 Thema. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. RVU: 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 18.02 Op verhaal komen. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 19.58 Inleiding tot de Herdenking op de Dam. 20.00 Stilte op de Dam. 20.02 Wilhelmus. ca.20.40 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Spaanse en Zuidamerikaanse cultuur. 21.30 Dromen. 22.00 TeleScoop. 23.00 Nieuws. 23.07-23.58 Met het oog op morgen.

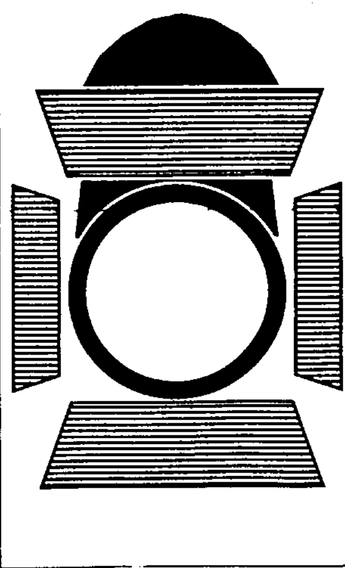
Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 Radio-NieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met nieuws en achtergronden. 13.00 Radio-NieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken, achtergronden van het Limburgse nieuws. 14.00 LIVE Radio Lentebeurs met Emiel van Egdom en Kenny Goldberg. Pres.: Tilly Maessen en Wim Steinbusch. 15.00 Liefde, tienerprogramma. Pres.: Eugène Baak. 16.00 Cultuurmagazine Festival. Pres.: Peter Winkels. 17.00-18.00 Limburg Aktueel: nieuws en actualiteiten.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten. 14.00 Villa Musica, met de elpee van de we[...] een spelletje en een cursie[...] 17.00 Radio 2 regionaal. 18.[...] Nieuws. 18.10 Radiovisier. Tele[...]sienieuwtjes op de radio. 20.[...] Cinema Paradiso: rondom film [...] video. 22.00 Nieuws. 22.05 Ev[...]green met onsterfelijke melodie[...] en crooners. 23.30-06.00 Nacht[...]dio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + S[...] Glückstreffer (6.15 Wort in d[...] Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekp[...]ten; 7.15 agenda; 7.30 region[...] nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 [...] de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, T[...] und Themen am Vormittag. 12.[...] Musik à la carte (12.30 BRF A[...]tuell). 13.00 Presseschau. 13.[...] Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.[...] Nieuws uit de regio. 18.05 B[...] Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.[...] Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk h[...] uur; vanaf 10.00 elke twee uur. 4.05 Radiowecker. 6.05 Morge[...]melodie (8.05 Zum Tage; 8.[...] Andacht). 9.05 Musikpavill[...] (10.05 tot 11.00 verzoekplate[...] 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufg[...]legt (13.00 Mitmenschen, 14.[...] Stichwort Wirtschaft). 15.00 Ca[...] Konzert. 16.05 Heimatmelodi[...] 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 M[...]sik-Express (19.00 Auf ein Wo[...] 19.30 Ohrenbär). 20.05 Zwische[...] Broadway und Kudamm. 21.0[...] Musik zum träumen. 22.30-04.0[...] ARD Nachtexpress (elk u[...] nieuws).

limburgs dagblad show

'Kind dupe als ouderen er een potje van maken'

Grootscheepse tv-actie bij RTL4 voor Unicef

DOOR JAN VAN STIPRIAAN

HILVERSUM – Vijftienduizend kinderen sterven er nog steeds elke dag. „De tv móet daar iets aan doen. Televisie kán dat," zegt RTL-programma-directeur Bert van der Veer. En dus gebeurt het, te beginnen op Bevrijdingsdag 5 mei ('inderdaad misschien een beetje navrant') door RTL4 met het programma Kans voor een kind. Zeven weken lang zijn diverse bekende (RTL4-)gezichten in de weer voor het Kinderfonds van de Verenigde Naties, om donateurs te werven.

Eén van de presentatoren is Peter Jan Rens. „Als volwassenen er een potje van maken, zijn de kinderen daar het slachtoffer van," zegt hij op bezorgde toon tijdens een persconferentie. Vandaar dat hij, samen met zijn U(nicef)-team, er wekelijks op uittrekt in de studio's van de grootste tv-producenten om via schoonmaakklusjes donateurs te werven. Zo is het groepje kinderen samen met Rens te zien bij Viola Holt en bij Linda de Mol. Ook bezoekt het U-team Joop van den Ende. De kinderen stellen hem voor om voor een x-bedrag z'n kantoor – overigens al een toonbeeld van netheid – aan kant te maken. „De onderhandelingen gaan soms keihard," meent Rens.

Afgezien van Rens' activiteiten met zijn U-team worden tijdens de uitzendingen filmpjes getoond waarin artiesten te zien zijn in een (w)arm oord. Rob de Nijs bezocht bijvoorbeeld een wezen- en ontheemdenproject van Unicef in Ethiopië, terwijl Sandra Reemer afreisde naar Bolivia, waar zij een gebied bezocht waar de leefsituatie van Indianen – dankzij Unicef – wordt verbeterd. Sjoukje Smit bezocht in het kader van Kans voor een kind Viëtnam. Zij, en ook andere zangers en zangeressen (Gerard Joling, Ruth Jackot en Simone Kleinsma) die één van de buitenlandse projecten bezochten, zingen in de studio een speciaal voor de actie geschreven lied.

Kans voor een kind richt zich met name op de (arme) landen Bolivia, Ethiopië en Viëtnam. In de zeven uitzendingen laten de presentatoren zien dat hulp aan kansarme kinderen wel degelijk zin heeft.

Oproep

Het Unicef-programma, dat wordt geproduceerd door John de Mol Produkties, kent ook andere onderdelen. Onder leiding van Koos Postema (in de laatste twee programma's Loretta Schrijver) zullen drie zogenaamde captains of industry zitting nemen in een panel en proberen 'hun relaties over de streep te trekken om kinderen in de Derde Wereld te steunen', aldus RTL4. Voorts zullen de mensen thuis en vrijwilligers van Unicef worden opgeroepen om in hun eigen omgeving ludieke acties te ontketenen. Een verslag zal wekelijks te zien zijn in het Actiejournaal.

Ook RTL5 doet mee aan de actie. Schrijfster Marion Bloem ging naar Bolivia. Haar collega Joke van Leeuwen bezocht Unicef-projecten en -medewerkers en Yvonne Kroonenberg reisde af naar Viëtnam. Hun bijdragen zijn vanaf 13 mei wekelijks te zien.

Oorlogen

Unicef trekt aan de bel in verband met het grote aantal gebieden waar op dit moment oorlogen woeden. Volgens het Kinderfonds van de VN dreigt daardoor de aandacht voor kinderen te verminderen. „Door het grote aantal oorlogssituaties moeten steeds meer kinderen, die door het geweld in acute noodsituaties belanden, worden geholpen," aldus Unicef.

Ruim twee jaar geleden werd een soortgelijke actie gehouden voor Unicef. Die actie, eveneens met de titel Kans voor een kind, werd toen door RTL4 samen met Veronica uitgezonden. Dat leverde, om precies te zijn, 61.749 donateurs van 25 gulden op. Op hoeveel donateurs met de nieuwe actie wordt gemikt, wilde Unicef niet zeggen.

● *Rob de Nijs bezocht voor Kans voor een kind (uitzending 26 mei) een wezen- en ontheemdenproject van Unicef in Ethiopië.* Foto: UNICEF

● *Jack Jersey* Foto: DIJKSTRA

'Back to the sixties' show met Jack Jersey

BRUNSSUM – Jack Jersey (Papa was a poor man, Sri Lanka, I'm calling en vele andere successen) is zaterdagavond een van de toppers op de dans- en showavond van St.-Bloesem Indonesia in het Casino van Brunssum. 'Back to the sixties' is het motto van deze muzikale happening waaraan ook Ferry Robson en Danny Everett & The Spectacles meewerken. Die laatste vijfmansformatie presenteert zaterdagavond tevens haar nieuwe cd. Voor meer info en kaarten in voorverkoop (tien gulden): A. Klein, Weyenweg 179 b, 6446 AL Brunssum, telefoon 045-226862.

Martine van Os presentatrice KRO-televisie

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Actrice en presentatrice Martine van Os gaat voor de KRO-televisie in de zomer een nieuw programma presenteren. Lieve Martine... is de titel van het wekelijkse programma waarin Van Os persoonlijke problemen van kijkers behandelt.

Die problemen kunnen betrekking hebben op relaties, gezondheid, geld en burenruzies. Oftewel van Ik heb flaporen, wat kan ik daaraan laten doen? tot Ik ben homoseksueel, hoe vertel ik het mijn ouders? De eerste aflevering wordt 22 juli uitgezonden om 20.25 uur.

Lieve Martine... is niet het enige nieuwe zomerprogramma bij de KRO. Op het informatieve terrein presenteert Robert Long vanaf 5 juni Verhaal van een taal, een vierdelige documentaire over de geschiedenis van de Nederlandse taal. Zeg eens waf is een driedelige reeks over de dierenkliniek van de Universiteit van Utrecht.

De redactie van Ook dat Nog! blikt vanaf zondag 24 juli terug op de zaken die de afgelopen uitzendingen behandeld zijn. Arno van der Heijden confronteert vanaf 3 juni bekende en onbekende Nederlanders met hun helden.

Limburg vanuit de lucht op Radio 2 (KRO)

SITTARD/ROERMOND – 'Hoog Sammie, kijk omhoog Sammie, want daar is de blauwe lucht...' Dit bekende liedje van Ramses Shaffy is regelmatig te horen op vrijdag 13 mei, wanneer het KRO Radio 2-vliegtuig de lucht in gaat. Het vliegtuigje cirkelt die dag tussen 11.00 en 15.00 uur boven Maastricht, Roermond, Geleen en Sittard.

Achter het vliegtuig wappert een reclame-sleep met daarop een onafgemaakte slogan. Luisteraars van Radio 2 kunnen die dag bellen met de KRO-radio om die spreuk zo origineel mogelijk aan te vullen. De beste slogan wordt beloond met een radio/cassetterecorder ter waarde van 328 gulden.

Zo'n radio/cassetterecorder is ook beschikbaar voor diegene die het Radio 2-vliegtuig zo fraai mogelijk op de foto zet. Deze KRO-publieksactie vindt op zes achtereenvolgende vrijdagen plaats, steeds boven een andere regio.

Veronica luidt vakantieseizoen in met tips en trips

Nieuwe tv-serie over toerisme in Nederland

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Veronica brengt vanaf donderdagavond in een serie van zes programma's het toerisme in Nederland in beeld (Nederland 2, 19.25 uur). De redactie van Veronica Reisgids gaat hierbij thematisch te werk. De presentatie is in handen van Anita Witzier (32).

De eerste aflevering behandelt de voorbereidingen op het vakantieseizoen, getiteld Nederland in de startblokken. Anita bezoekt onder meer het nieuwe pretpark Walibi-Flevo dat zaterdag open gaat en waarvan de toegangsprijzen nogal hoog zijn. De redactie stelt dit feit aan de kaak en interviewt de betrokkenen. Verder aandacht in de eerste aflevering aan de reddingswerkers langs de vaderlandse kusten.

De thema's in de daarop volgende programma's zijn Welkom in Holland, Nederland op zondag, Nederland slaapt (onder andere overnachtingen in hotels zonder personeel), Nederland versiert (vakantiepartners en architectuur) en Nederland in the picture (belangstelling van buitenlanders en aandacht voor film en foto). Het is een mengelmoes van tips geven, interviews afnemen en sfeerbeelden maken. De items worden op lokatie opgenomen.

De redactionele aanpak is vergelijkbaar met die van de buitenlandse rubriek van Veronica Reisgids door presentator Menno Bentveld. Aan de beelden wordt weinig muzikaal geweld toegevoegd. „En ook geen meisjes met blote borsten," zegt Anita Witzier met enige nadruk. „Het is een programma voor kijkers van acht tot tachtig jaar."

De opnamen van de zesdelige rubriek zijn juist van start gegaan. Eén van de aardige onderwerpen die Anita Witzier kan aankondigen, is een reportage over een Zuidkoreaanse tv-ploeg die opdracht heeft een beeld van Nederland te schetsen. „Het lijkt me heel leuk om met die mensen op stap te gaan. Je krijgt Nederland zodoende door een heel aparte bril te zien," zegt de presentatrice.

● *Anita Witzier: „In Veronica Reisgids zijn geen meisjes met blote borsten te zien."* Foto: DIJKSTRA

Ster-baas gaat naar FilmNet

HILVERSUM – De algemeen directeur van de Ster Paul Kenninck stapt op. Hij treedt in dienst bij FilmNet, waar directeur Bisschop verleden week aankondigde te zullen vertrekken. De bestuursvoorzitter van de Stichting Ether Reclame, Van Lookeren Campagne, heeft dat tegenover NOS Teletekst bevestigd.

Kenninck is vier jaar directeur geweest van de Ster. Volgens Van Lookeren Campagne is het geen verrassing dat Kennick vertrekt, maar hij noemt het wel jammer. De Ster-directeur maakt de overstap vermoedelijk in juli.

Wie Kenninck bij de Ster gaat opvolgen is nog niet bekend. Het bestuur beraadt zich daarop. De twee andere directeuren van de Ster nemen Kennincks taken zolang waar.

Toppers van toen terug bij Avro

HEERLEN – Het destijds (1965-1989) populaire radioprogramma Toppers van toen komt vanaf dinsdag 7 juni terug. Het programma zal worden gepresenteerd door Hans Simons.

Toppers van toen gaat wekelijks (dinsdagavond van 21 tot 22 uur op Radio 2) terug naar de tijd van Engelse- en Amerikaanse dansorkesten en van grote namen als Lou Bandy, Fred Astaire, Joseph Schmidt, Ella Fitzgerald, Marlene Dietrich en Maurice Chevalier. Het programma wordt de opvolger van Album dat Gerrit den Braber vanaf 1989 presenteerde. Hij gaat met pensioen. Dinsdag 31 mei presenteert Den Braber zijn laatste (speciale) en lange uitzending. Ter gelegenheid van de terugkeer van Toppers van toen verschijnt bij de Avro een verzamel-cd onder dezelfde titel.

Kruisboogschutterij St.-Hubertus bestaat honderd jaar

Countryfestival en muzikale nostalgie in feestend Haanrade

HAANRADE – Volop feest van 12 tot en met 15 mei in het Kerkraadse Haanrade. In dat extra lange weekeinde van Hemelvaartsdag viert de kruisboogschutterij St.-Hubertus haar honderdjarig bestaansfeest in een tent aan de Meuserstraat in Haanrade. Er zijn twee in het oog springende muzikale activiteiten: vrijdag 13 mei is er een vrolijk countryfestival en de daaropvolgende zaterdag staat in het teken van het Sixties evenement 'Clarks in town'. Muzikale nostalgie dus uit de jaren zestig.

Aan het countryfestival 'Cock of the Walk' van vrijdagavond (aanvang 19.30 uur) werken de formaties Busted en Midnight Flyer, alsmede Toni Willé (ooit leadzangeres van Pussycat) mee. De al meer dan twaalf jaar bestaande vijfmansformatie Busted speelt moderne countrymuziek, met nummers van onder andere Vince Gill en Steve Earl. De Brabantse groep Midnight Flyer (met zangeres Anke Adriaans) kiest voor moderne en traditionele ritmische countryklanken waarop je ook prettig kunt dansen. Toni Willé, die na haar succesvolle periode bij Pussycat inmiddels haar sporen als countryzangeres dik heeft verdiend, zorgt ongetwijfeld voor de muzikale apotheose van dit festival dat wordt gehouden in samenwerking met de stichting Muziek Totaal Limburg.

Het optreden van The Clarks uit Den Haag vormt zaterdagavond 14 mei in Haanrade het hoogtepunt van een vrolijke muzikale show met muziek uit de jaren zestig. The Clarks – óók vaker op tournee door Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Indonesië – zorgen tijdens het eerste gedeelte van hun show voor onvervalste rock 'n rollmuziek zoals die werd gebracht door Cliff Richard en wijlen Elvis Presley. Voor The Clarks alvast een mooie aanzet om vervolgens in de originele outfit herinneringen op te halen aan de glorietijd van The Beatles en de daarbij aansluitende Flower Power-periode, waarin evenmin muziek van The Rolling Stones zal ontbreken. Het voorprogramma van The Clarks wordt verzorgd door de Limburgse formatie Midnight met oorstrelende 'oldies en goldies'.

Kaarten in voorverkoop voor beide avonden in Haanrade bij Jan Eussen (Meuserstraat 32); Kerkrade (boekhandel Jos Buck); Spekholzerheide (Nashville Music Shop, Akerstraat 49) en Amstenrade (Countryhome Jan van Cep, Hoofdstraat 11).

● *The Clarks*

● *Toni Willé*

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35. Advertenties onder nummer: ƒ 7,50. Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en met legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Vermist/Gevonden

WEGGELOPEN: bruine middenpoedel, zwarte halsband. Naam: Boris. Op zond. 1-5 j.l., omg. Loysonstr. 55 Eygelshoven. Bel. tegen beloning. 045-456476/454238.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Personeel aangeboden

Schildersbedrijf VAN EYCK
kan nog binnen en buiten schilderwerk aannemen voor particulieren en bedrijven. Vraag vrijblijvend prijsopgave. ☎ 045-322222 / 043-213775 / 04750-11196. Dagelijks van 9.00-21.00 uur, zat. van 9.00-17.00 uur.
Houtrot? Geen probleem, wij plaatsen tegen scherp concurrerende prijzen kunststof en aluminium ramen, deuren en kozijnen.
Vraag vrijblijvend prijsopgave. ☎ 045-320550.
Dagelijks van 9.00-21.00 uur, zat. van 9.00-17.00 uur.

New Line Modelagency. Hét adres voor geheel verzorgde MODESHOWS/organisatie/mannequins/dressmen/fotomodellen. Tel. 045-524433/526574. Fax. 045-581626.

Dakdekkersbedrijf kan nog DAKWERK aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Tel. 045-226377, b.g.g. 226688.

Jongen vr. 33 jr. biedt zich aan als POETSHULP. Br. o. nr. B-05446, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Personeel gevraagd

Voor diverse objecten in Duitsland zoeken wij per direct:
Timmerlieden en metselaars
ook colonnes, zonder ervaring onnodig te solliciteren. Goede verdiensten en sociale voorzieningen. Inl. te bevr. Tel. 09-49-220354051 (P.K.B.-bouw Keulen)

Dactylo Uitzendburo heeft werk!
Een leuke baan voor
Bedrijfleider m/v
Voor een bedrijf in Heerlen zoeken wij een kandidaat met minimaal een MTS-WTB opleiding en ervaring op het gebied van luchtkanalen. De werkzaamheden bestaan o.a. uit het meten en tekenen van luchtbehandelingskanalen en projektbegeleiding.

Laders en lossers van fruit m/v
Wij zijn op zoek naar gemotiveerde kandidaten voor een bedrijf in Kerkrade-West.
De werkzaamheden zijn op afroepbasis.
Bel meteen voor meer informatie of kom langs bij Dactylo Uitzendburo in Heerlen, Tempsplein 33, 045-712336.

Hotel DE GUASCO te Valkenburg vraagt afwashulp voor ochtenduren, min. 10 uur per week; kamer- werkmeisje, voor min. 20 tot max 38 uur per week, volgens CAO. Tel. 04406-13204.

Gevraagd IJSVENTER i.b.v. rijbewijs, als bijverdiensten. Telef. 045-253004.

Leuk meisje of jonge vrouw gevraagd voor BUFFETWERK. 045-708355.

New Line Modelagency zkt. ervaren mannequins/dressmen en FOTOMODELLEN. Tel. 045-524433/526574.

Restaurant RATSKELLER. Wij zoeken nog LEERLINGKOKS t/m 26 jaar, 5 daagse werkw. wordt geboden in een zeer prettige sfeer. U kunt reageren telefoon 00-49.24135001 vragen naar souschef Dhr. Rutjens of Dhr. Kreutzen.

Videotheek vraagt serieuze, representatieve MEDEWERKSTER of medewerker voor baliewerkzaamheden. Soll. schriftelijk met vermelding van tel.nr. Br.o. nr. B-05452, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

COSMETICA-adviseuse. Behandeling / verkoop. Ook opleiding. Hoge marge. Bel Yacana 040-547511.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Maastricht
Randwijck. Uniek gel. hoekappartement op 2e verd. met panoramisch uitzicht op St. Pietersberg en Maas. Privé-parkeerplaats, loggia, berging, woonkamer en open keuken, 2 slaapkamers, badkamer met douche. Geheel dubb. begl. en hardhouten kozijnen. Prijs ƒ 165.000,- k.k. 7819
Inl. Stienstra Makelaardij B.V.
Tel. 043-616263.

WOONHUIS met spoed te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. 040-128897.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Te koop klein appartement voor 1 of 2 pers. centrum MAASEIK. Pr. ƒ 65.000,- k. k. 100% financiering mog. tegen 6,4%. Info 09-32.89.566295 of 04754-86745.

HUIZEN gezocht voor binnen- en buitenlandse kandidaten. Verkoper betaalt geen kosten. Wijman & Partners, 045-728671.

Kamers

Te huur KAMER, eventueel met halfpens. Telefoon: 045-729061.

Bouwmaterialen & Machines

OP = OP / Nu of nooit
te koop, verkregen uit faillissementen en partijen. Beschadigde houten binnen- en buitendeuren v.a. ƒ 40,-; rollen dakleer (Rubberoid) A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 65,- per rol; laminaat parket topkwaliteit A + B keus v.a. ƒ 20,- t/m ƒ 40,- p.m2; rollen draad in div. soorten, types en maten, houten plaat en isolatiematerialen, enz., enz. tegen spotprijzen. Rennemigerveldweg 70 A, Heerlen, ☎ 045-729710.

Bedrijven/Transakties

Uw zakenadres in Duitsland
met complete zaken service:
* Postservice * Secretariaatsservice
* Telefoon / Faxservice * Verzend- / Opslagservice
* Compleet ingerichte kantoren * Vestigingsadviezen
ABS Büro-Service GmbH, Theaterstr. 90 D-52062 Aachen
Tel. 0949-241-446770 / Fax 0949-241-4467711.

Te huur WINKELPAND omgeving Brunssum. Direct te aanv., circa 80 m2. Inl. 045-257622 b.g.g. 270732.

Landbouw

ONDERDELENBANK. Tel. 04498-2715.

Geldzaken

HYPOTHEEKCENTRALE Nederland. Hypotheken tot 135% v.d. ex-waarde. Ook voor 2-verdieners. Rente v. a. annuïteit 6,1%, spaar 6,4%. Uw hypotheek verhogen? ☎ 073-220300.

All-round WONINGSTOFFEERDER, in staat zijn zelfstandig te werken, leeft. 25-55 jr. Tel. 045-711379.

MEDEWERKER, m/v, voor verkoop van planten en vissen gezocht, ffst. met erv. (Seizoenwerk). ☎ 04404-2333.

Gevraagd part-time TAXICHAUFFEUR met ervaring voor week-ends. Pers. melden: Taxi Brunna, Maastrichterstr. 155, Brunssum.

Firma ROADSTAR vraagt voor direct metselaars en betontimmerlieden. Telefoon: 045-225050.

OG te huur

Woning te huur m.i.v. 1 juni 1994 gemeente NUTH. Huur ƒ 875,- per mnd. Liefst jong stel. Br.o.nr. B-05453, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Reparaties

E. de Jong TECH. SERVICE. Reparatie van alle merken huishoudelijke apparaten met gar. ☎ 045-720247.

DIEPVRIES en koelkast reparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 046-441566/461658.

VAKKUNDIGE reparaties van alle merken was-droogautomaten. 04405-2148.

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Auto's

Autobedrijf Ploemen-Schols BV (Volkswagen, Audi)
Occasionshow
plm. 80 occasions, alle merken, alle prijsklassen.
Ambyerweg 2, Meerssen. Telef. 043-644888

Te k. BMW 323i, Bauer Cabrio, sportvelgen, RDW gek., ƒ 13.750,-. Tel. 045-719462.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Ford ESCORT XR3 bwj. '81, APK-gekeurd, i.z.g.st., ƒ 1.850,-. Tel. 045-724993.

Te k. Ford FIËSTA 1.1, bwj. '82, APK 4-'95, pr. ƒ 1.200,-. Tel. 045-271403.

Te k. mooie Ford Escort, bwj. '82, 1 jaar APK, ƒ 1.850,-, i.z.g.st. Telefoon 045-225913.

Mitsubishi GALANT 1.6 GL Stationcar, 5-drs., LPG, bwj. '86, nw. model, APK 12-4-'95, in st.v.nw., ƒ 3.750,-. Tel. 045-323178.

VECTRA 16i GL '93; Astra 14i GL '93; Vectra 18i GL '91 en '89; Kadett 1.6 i type '90; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.3 S '86; Kadett 1.3 S '86; Corsa 1.2 S Sport '86; Kadett 12S '84 en '81; Escort 1.3 CL '87 en '81. Met Bovaggarantie. Denneman Automobielbedr., Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Opel KADETT 1.6i SC, HB, 3-drs., get. glas, 4 hoofdst., ABS, sportstoelen, RDW gek., bwj. t. '91, ƒ 14.500,-. Tel. 045-323178.

OPEL Kadett HB, D model, in zeer goede staat, ƒ 1.450,-. Tel. 045-216470.

OPEL Kadett 1.6 D station, 3-deurs, bwj. '89, APK, grijs kenteken, wit, prijs ƒ 7.950,-. 045-320457, na 12.00 uur.

Te koop RENAULT 18 GTL stationcar, bwj. nov. '83, APK 4-'95, pr. ƒ 1.250,-. Tel. 045-271403.

Te k. SEAT Fura 900 L, i.z.g. st., bwj. 10-'85, APK 4-'95, km.st. 65.000, vraagpr. ƒ 3.250,-. Tel. 046-758257.

Te k. Toyota CELICA 2.0 XL, bwj. '80, APK 2-'95, vr.pr. ƒ 1.150,-. ☎ 045-229833.

Te k. Zastava YUGO, bwj. '88, km.stand 65.200, verbr. 1:16, vr.pr. ƒ 3.650,-. Spiraeastr. 11, Kerkrade-West.

Autohandel De KROON biedt aan: Daihatsu Cuore nw.st. ƒ 7.400,-; Ford Fiësta 1.6 eig. ƒ 7.750,-; Sierra '88 ƒ 8.250,-; Corsa ƒ 4.450,-; 2x Peugeot 205 ƒ 6.950,-; Mitsubishi Galant '86; Escort diesel ƒ 5.250,-; Escort 1.3 ƒ 3.750,-; Kever ƒ 5.250,-. Inr. mog. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, ☎ 045-213021.

Te koop gevr. alle merken AUTO'S. Bet. hoogste prijs!! ☎ 045-416239 tot 21 u. open.

Auto KALDENBORN. Wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! ☎ 045-411572.

Autohandel O.K. CARS: Corsa HB '84; 2 x Kadett '86-'88; Opel Kadett stationcar 1.6 diesel, '87; Jeeps: Daihatsu Taft, '83; Mercedes 280 S '85; Ford Siërra '86; Golf GTD '87; Audi 100 autom. '81; BMW autom. 1.6 '83; Toyota Corolla LB 1.6 '84; Escort XR3i '84; Porsche 924; Opel Rekord Olympia '83. Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek. Telefoon: 04492-5782.

Ford SIËRRA 1.6 Laser, 5-deurs '84; Escort 1600 Ghia 5-deurs '81; Fiësta 1100 L '82; Taunus 1.6 GL Combi 4-deurs '81; Toyota Corolla 1.6 Liftback GL '83; Honda Civic 3-deurs Luxe '82; Nissan Cherry 1300 L '83; Opel Ascona '81; Kadett HB 1.3 N '81; Peugeot 305 GL '81; Volvo 343 DLS '82; Mitsubishi Lancer 1200 GLX '83; Datsun Cherry '79. Oude Landgraaf 101, Landgraaf. Tel. 045-311078.

Ford FIËSTA 1.6 Diesel, nw. model, bwj. '85, APK 14-4-'95, pr. ƒ 4.250,-, als nieuw. Tel. 045-323178.

Honda PRELUDE, bwj. '84, automaat, zilvermet., ƒ 6.450,-. Tel. 045-719462.

Te k. MAZDA 626 GX, HB, 2.0, 4-drs., trekh., bwj. '83, APK 4-'95, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-758257.

MERC. 200 D, '81, Lnw.st., sp. velgen, nwe. banden, APK 4-'95, ƒ 4.000,-. Inr. mogelijk. 045-217634.

Nissan MICRA bwj. '85, APK, in zeer mooie staat, ƒ 3.500,-. Tel. 045-323178.

VOLVO 345 automatic, bwj. '80, APK, ƒ 950,-. Telefoon: 045-317675.

Te koop FIAT Panda 34, kl. wit, bwj. '85, APK tot sept. ƒ 2.400,-. Tel.: 045-421666.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Te koop FORD Escort, bwj. 10-'80, in zeer goede staat, pr.n.o.t.k. Tel. 045-221909.

Te k. FIAT Ducato, bwj. '91, wit, 2.5 diesel, verh., trekh., 50.000 km, perf.st., 1e eig. Inr. mog. Tel. 045-426330, na 20.00 u. 045-421094.

Te koop VOLVO 340 D, bwj. '86, vraagprijs ƒ 2.950,-. Telefoon: 045-229667.

Te k. OPEL Rekord 2.0 S, bwj. '79, APK 10-'94, vr.pr. ƒ 750,-. Tel. 045-229667.

Te k. FORD Taunus 1.6, bwj. '79, APK 3-'95, vraagpr. ƒ 750,-. Tel. 045-229667.

BMW 316, bwj. '81, grijs, enkele reparaties, vaste prijs ƒ 750,-. Tel. 045-244473.

VOLVO 343 DL autom., bwj. '89, APK, grote beurt, 72.000 km., topcond., pr.n.o.t.k. Telefoon 046-583232.

Te koop een 100 tal AUTO'S diverse merken o.a. Kadett; Escort; Golf; Fiësta; -alles APK, inruil, financ. mog. Handelsweg 1, Susteren. Tel. 04499-5204.

Sloopauto's

Te k. gevr. SCHADE- sloopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto. 045-225774.

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229046.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Te koop gevr. loop-, sloop- en SCHADE-AUTO'S en auto-onderdelen te koop ☎ 046-512924/046-519637

Motoren

Te k. HONDA 750 K, i.z.g.st. met motorjas- en broek, mt. XL, vraagpr. ƒ 3.800,-. Tel. 04492-4575.

Te koop HONDA XL 600R, bwj. '83, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-410843.

Te koop HONDA XL 500, bwj. '82, Reiger getuned, techn. perf. staat, vr.pr. ƒ 2.500,-. Tel. 045-322340.

Te koop HONDA VT 500 Shadow, bwj. '83, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-271464.

Vakantie

SUPERVOORDEELREIS Spanje per luxe bus incl. hotel h.p. op 13,20 en 27 mei 10 dgn. al v.a. ƒ 259,- h.p. Hoogseizoen al v.a. ƒ 379,-. Bel voor info 077-737906 Kras Ster Vakanties/Tegelen

Auto onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.
In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

(Brom)fietsen

Oakley Eyefashion
M-frame, E-wire, O-zero, Mumbo, Frogskins, Blades, Eyeshade-lenzen. Alle modellen uit voorraad.
Tweewieler Specialist MATH SALDEN, Limbricht-Sittard.

Goedkope bromfietsverzekering
zonder verkeersregelingen ƒ 155,- incl
met verkeersregelingen ƒ 485,- incl
Assurantiebedrijf Offermans
Kaalheiderstenweg 107, Kerkrade-West. ☎ 045-410500

Te koop Vespa CIAO, z.g.a. n., '93, met verzekering tot '95. Tel. 045-216279.

COMMUNIEFIETSJE nodig? Gratis bezorgen. Koop of reserveer nu bij: Rens Janssen, Ganzeweide 54, Heerlen, ☎ 045-211486.

VAKANTIEKNALLER!!!!!!!! Nieuwe city- en mountainbikes v.a. ƒ 295,-. Op = op. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade.

Bedrijfswagens

Te k. MERCEDES 508 bestelwagen, bwj. '91, met meubelbak 5,50 x 2,0 x 2,0, klein rijbewijs, auto i.z.g.st. Highlite, ☎ 045-729500.

Caravans

O.a. KIP 4.60, '80 ƒ 2.750,-, Coseer 3.60, '82 ƒ 3.250,-, Homecar 3.20 '85 ƒ 4.250,-, Roda 3.60 '80 ƒ 2.250,- alen i.z.g.st. 045-323178.

Campers

Camper MERCEDES 406 D, 5.50 mtr lang, kl. rijbewijs, met alle luxe toebeh., nw. motor en startmotor, tax. rapport ƒ 55.000,-. Wegens ziekte direkt weg, ƒ 45.000,-. Telefoon 045-711379.

(Huis)dieren

BOEMERS, Tekkels, Malteezers, Schotse terriërs. Walem 11A, Schin op Geul. ☎ 04459-1237/3097.

Te k. mini Shetland PONY, 2 jarige ruin, vaste prijs ƒ 450,-. Telef. 045-457942.

Te k. 8 jr. bruine RUIN, Eng. Volbloed, 1.62, mtr. Niet v. beginners. 045-750743.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl. America, Th.Watsonlln 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

In/om de tuin

Dautzenberg GRASZODEN 1e kwaliteit, bezorgd door geheel Z-Limburg en aanleg. Telef. 04450-2131.

Vandaag nog modder en zand, morgen groen. GRASZODEN, perkplanten, geraniums enz. Jawell Tuincentrum. Telef. 045-256423.

TUINHUISJES, 25 types, ƒ 435,- show! Schuurtjes, hondehokken enz. Vele afm. reeds vanaf ƒ 195,-. Houtbouw Ubachs, 50 jaar af fabriek aan gebruiker. Kerkrade-Vink. Tel. 045-460252.

TUINDECORATIES: sierbestrating, boomschors, zand, grind, cement, keien, natuursteenen, tuinscheermen, tuinhout, plantenbakken, bielzen, palissaden, etc. Veel keus! Scherpe prijs! Cremers BV, Valkweg 32-Industrieterr. Abd.-bosch Landgraaf. Tel. 045-312127.

Opleidingen

BIJLES verzorgd door een ervaren team van docenten in vrijwel alle vakken in Heerlen, Hoensbroek en Eindhoven. Nog enkele studiebegeleidingsplaatsen vrij in Heerlen en Hoensbroek. Inlicht. hoofdkantoor E.C.H., telef. 045-741102.

Computers

Betaalb. softw. voor uw PC! V.a. ƒ 5,50 per diskette! bel voor 'n GRATIS katalogus VS-Center 01880-19481.

Te koop AMIGA 2000 C plus monitor 1084 S met veel hard- en software. Pr.n.o.t.k. Tel. 045-461222.

Kachels/Verwarming

Te koop centrale VERWARMINGSKETEL, model geiser, merk Fasto 11,2 kw, bwj. '88, ƒ 500,-. Telef. 045-255024 tot 14.00 uur.

GASKACHELS/houtkachels. Grote korting! Kachelsmid, Walem 21. Tel. 04459-1638.

TV/Video

Goede KLEUREN TV'S, zeer grote sortering met garantie, v.a. ƒ 95,-. 25 Jr. TV Occasion Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, telef. 045-724760.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Bel de Vakman

INSTALLATEUR biedt zich aan voor alle voorkomende werkzaamheden betreffende gas, water, sanitair evt. loodgieterswerkzaamheden. Telef. 046-743252.

Dakdekkersbedrijf DE NOK voor al uw daken met de langste schriftelijke garantie. ☎ 045-753565 / 045-274550.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte: 045-323178.

SCHILDERS kunnen nog diverse behang- en binnen schilderwerk aannemen. Tel. 045-210020.

NEW LOOK BV Landgraaf. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154. Fax 323452.

Wonen Totaal

Te k. GEVRAAGD antieke meubels en inboedels. P. Cortenraad 00-3212261156

Notenh. orgelgeb. Barokkast van plm. ƒ 6.000,- nu ƒ 2.495,-; Barok bankstel topclass. ƒ 1.995,-; Engelse Mahonie wandmeubel zeer apart ƒ 995,-; gebeeldh. haltafel 'n onvoorstelbaar juweel ƒ 1.795,-; notenhouten dressoir iets aparts ƒ 1.995,-. Verder: kolomkasten ook in blank eiken; zilverkasten; schilt. eethoeken ook in rundl.; zeer aparte fauteuils, enz., enz. Wij hebben uitsluitend het zeer aparte maar: ongekend laag in prijs, en inruilen kan ook, betaling in 6 mnd., is bij ons contant. Art. DECO, Stationstr. 41, Sittard, is groot hoekpand schuin t.o. Station (en al, komt u alleen maar kijken wij stellen uw bezoek zeer op prijs).

Vrije markt HAL Geleen. Mooie spullen, maar! voor leders beurs, wat denkt u! van deze prijzen: rundl. 2-zitters van ƒ 195,- tot ƒ 695,-; rundl. bankstellen van ƒ 495,- tot ƒ 1.500,-. Grote keuze eethoeken v.a. ƒ 95,-; div. mooie slaapkamers; zilver en porseleinkasten. Een niet op te noemen keuze in onze enorme hal. Ook hebben wij een afdeling ant. met werkelijk schitt. stukken aan bekende onze spotprijzen. Oude-Maastrichterweg 27, Geleen. Deze weg loopt parallel met Rijksweg Nrd. (Let op Videoth. de Kijkdoos daarachter is de hal).

Te koop KROONLUCHTER, 9-armig en 2 antieke kruiken. Telefoon: 046-519904.

Zkt. u 2e hands MEUBELS? Veel keus, ook antiek. Kouvenderstr. 208, Hoensbroek.

In- en verkoop 2e HANDS meubelen en antiek. Tel. 045-724943, Rotterdamstr. 80a, Heerlen.

Huw./Kennism.

Aantr. slanke, blonde, gesch. VROUW, 35 jr. met kind, 5 jr., zkt nette ser. werk. man, 38-45 jr. Br. met rec. foto o.nr. B-05455, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kunst en Antiek

Te k. GEVRAAGD antieke meubels en inboedels. P. Cortenraad 00-3212261156

Huish. artikelen

IJSK., gasf. ƒ 95,-; wasaut. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,-; wasdr. ƒ 175,-. 045-725595.

Te koop gevr.

Te koop gevraagd: gebruikte UNDERLAYMENTPLATEN (hout). Telef. 045-257786.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Diversen

Te k. KLEUREN-TV, stereo, Philips 66 doorsn., ƒ 350,-. Stereo-install. Sony, met cd-speler, Denon 2x 80 watt boxen ƒ 350,-. Wandmeubel mass.eik. afm. 295x186x32 cm, ƒ 550,-. ☎ 045-217356.

Zonnebank/-hemel

Sla nu uw slag! Superlage prijzen! GOERGEN Zonnehemels. De grootste zonnevak-specialzaak in de regio. Alles met 3 jaar garantie. Uit voorraad leverbaar. Rijksweg Noord 97, Sittard. Telef. 046-583002 (oude pand Smeco t.o. ziekenhuis bij tankstation).

10-lamps zonnehemel compleet ƒ 795,-; stunt 13-lamps zweefstatief nu ƒ 1.245,-; zonnehemelverhuur met bezorging 3 weken ƒ 175,-. Groothandelscentrum AU SOLEIL BV, Markt 38, Kerkrade. ☎ 045-461417.

Baby en Kleuter

Te koop aangeboden: bruin BABYBEDJE met matras en dekbed. Tel. 045-315320.

Te koop complete grenen KINDERKAMER met combi kinderwagen, pr.n.o.t.k. Tel. 045-461222.

Proficiat!

Jo Hubers z[...]
Abraham

Gefeliciteerd
Willy, Karin, Debora[...]
Melanie, Coco

Proficiat
(O)ma Dohm[...]
65 jaar!
Van je kinderen
en kleinkinderen.

Muziek

PC-Bezitters opgelet:
Dig. muziek opnemen en editeren met Power-tracks P[...] (voor DOS of Windows). 48 sporen-Canvas mixer-muzi[...] notatie-uitprinten-SMPTE-goede handleiding en suppo[...] SLECHTS ƒ 149,-. Daar ga je toch niet meer illegaal v[...] copiëren??
In combinatie met MQ midi-interface slechts ƒ 395,-.
NOG ENKELE ROLANDS SC 155 SOUNDMODULES
ƒ 2.100,- voor ƒ 995,- (op=op)
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist

Vlees/AGF

Voor Limburgs LEKKERSTE gehakt. Slagerij Houtvast Schinnen.

PICCOLO'S 045-719966

SVB
MEDEDELING
SOCIALE VERZEKERINGSBANK
DISTRICT MAASTRICHT
In verband met BEVRIJDINGSDAG is ons kantoor, gelegen in het MECC Business Center, Gaetano Martinolaan 75 te Maastricht op donderdag 5 mei 1994 **GESLOTEN.**

snel Bel 045-719966. Piccolo's voor meer resultaat Bel 045-719966

Kontakten

Nog een het MEISJE gevr., zeer goede verdiensten. Tel.: 045-311135.

Dringend MEISJE gevr. voor privéhuis. Tevens gastvrouw. Tel. 045-426639

Club Edjzy vraagt dringend nog 2 leuke MEISJES, intern mog. ☎ 045-426305 v.a. 11.00 uur

Dames en heren gevr. voor nieuwe ESCORT. Intern mog. 045-720628. Tevens chauffeur gevraagd.

Nymf Linda
Geniet van 2 kanten 1 gpm
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha van achter 1 gpm
06-96.18

*** Tieners ***
VERNIEUWD
1 gpm 06-320.321.10
06-320.320.10.

Gratis sex
voor vrouwen: 06-4300,
heren bel: 06-320.330.91
(75 cpm).

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachttijd! 1 gpm.

ERVAREN VROUWEN 40 jr. zoeken sekskontakt. 75cpm
06-350.290.37

Hete vrouwen zoeken
anoniem sexkontakt
Bel nu 06-9511 (75 cpm)

Gratis sexkontakt.
Vrouwen: 06-4909
Mannen: 06-9604 75cpm

Sex voor twee
Telefoonsex met vrouwen
06-320.330.46 (75 cpm)

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens
18 jr. 06-9504 (75 cpm)

anonieme sex
dating, met eenzame vrouwen 06-9706 (100 cpm)

Sex voor twee
Sexgesprek met 'n vrouw
06-320.330.82 (75 cpm)

SM voor 2
snelle SM-kontakten!
06-320.329.99 (75 cpm)

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm).

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio
Bel nu 06-9611 (75 cpm)

Lesbi terreur!
1 gpm 06-320.326.04

Anonieme
sexafspraken van vrouwen.
Bel nu 06-9737 (75 cpm).

Prive telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9605 ***

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.87 (75 cpm).

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan.
06-320.330.88 (75 cpm).

SM-Kontakt
voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100cpm)

Gratis sex-
gesprek voor vrouwen.
Dames bel 06-4300. Heren
bel 06-9697 (100 cpm)

Homo-Kontakt
Direkt apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (Nu 50cpm).

Schandalige gesprekken intiem uitlasten? 24pd 1gpm.
06-320.329.20

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm).

Gratis telefoonsex voor vrouwen
06-4311
of 4611.
mannen bellen voor
ƒ 1,- p/m
telefoonsex 06-9596
sex direct 06-9519
top contact 06-9645
hete meiden 06-9785

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leefwoon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

Diverse VROUWEN zijn op zoek naar (ook) erotisch ingestelde mannen die goed wel spelen, willen afspreken! (1 gpm)
06-340.340.87

(1,- pm.) "Maar meneer toch, u legt mijn hand op die bobbel in uw broek en nu glijdt uw vinger in mijn slipje!"
06-340.340.20

(1,- p.m.) Alé meneerke, ik ben hier al m'n frankskes verloren zei 't meisje. Moet ik me bij U thuis gans nakend uitkleden om wat geld te bekomen?
06-340.350.75.

(1,- p.m.) Ze bad geen slipje aan. Toen bij keek, schoot ze haar rokje omhoog: "Kijk meneer, ik heb al m'n haartjes afgeschoren".
06-340.340.30

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVE thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Hete vrouwen uit de regio
Limburg
06-350.23.047 (100cpm)

Prive telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
*** 06-9502 ***

Anonieme
sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75cpm)

Hete vrouwen willen met jou
sexgesprek
06-320.322.33 (75 cpm)

Praat nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in!
Bel nu (100 cpm)
06-9664

Heerlijk discreet
Direkt apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75cpm)

Pornofoon
06-320.320.54 1 gpm
Wil je onder me liggen?

Kontakten/Klubs

Attentie..............Attentie
Club Manhattan
m.i.v. 2 mei geopend v.a. 20.00 uur.
Ook nog plaats voor leuke Ned. meisjes.
Hoofdstr. 103, Amstenrade. 04492-5940.

Villa Liberta
Voor paren en alleenstaanden op woensdag en vrijdag v.a. 21.00 uur. Opgelet!! v.a. 1 mei ook iedere zaterdag voor allen!! Ook v.a. 1 mei iedere 2e en laatste zaterdag v/d maand nudistenparty.
Paren op woensdag voor 21.30 gratis entree.
Bandinfo 04499-4928, Maaseikerweg 24, SUSTEREN.

Heropening ----- Heropening
Nirwana
Opent heden onder nieuw Ned. beheer haar deuren. Wij zijn geop. 7 dagen p.wk. van 20.00 uur tot 04.00 uur.
Ons adres is: Nieuwstraat 147, Kerkrade.
Ook kunnen wij U thuis gezelschap houden BEL hiervoor ons ☎ 045-354311, en vraag naar de meisjes.
U bent van harte WELKOM in Club NIRWANA.
Groetjes MARION
p.s. Wij zoeken nog een part-time gastvrouw

Madame Butterfly
Echte leuke gezellige bar met gezellige meisjes. Open v.a. 14.00 u. Hommert 24, Vaesrade. Meisjes welkom!

Club 105 Geleen
U kunt bij ons relaxen v.a. ƒ 50,-. Open sex, privé of SM. Maandag t/m vrijdag 12.00-24.00 uur. Rijksweg Zuid 105, Geleen. Tel. 046-756335.
Tevens Nederlandse meisjes gevraagd, intern mogelijk.

Peggy privé
Escort ma-vrij 11-22.30 uur.
Woe tot 19 uur, ☎ 045-374393.
Woensdag triodag, ƒ 125,
Grieks mog. Tev. meisje gevr. Nieuwe meisjes aanwez.

Buro Venus
de betrouwbare privéadressen van Limburg!
☎ 04750 - 28 3 53.

ƒ 50,- all in
Telefoon 045-423608.

Betty Privé
Maandag t/m vrijdag 10.00 tot 17.00 uur. 045-232663.

SLECHT WEER?
Altijd zes zonnetjes in huis
bij
MAASTRICHT PRIVE
Jodenstraat 2
v.a. 12 uur 043-254183.

Door 1 of 2 meisjes, totale
Ontsp.Massage
045-353489

Angelique
Privé
en erotische massage.
☎ 045-311135.

Privé Ilona
Heb je de kriebels in je buik? Bel ons! Ma. en Wo. spec. prijs!! Overdag nwe. gastvrouw aanw. en meisjes met dubbel DD. ☎ 045-708903

Romantica
☎ 045-419742
Terug in het nest Samantha, Yvonne, Kessy en Elke Meisje gevr., int. mog.

Privé en Escort
045-428629
Open v.a. 12.00 uur.
Nieuw Chantel.

Surprise Escort
☎ 045-275900.

College gir[ls]
Nieuw! Nieuw! Nieuw[...] Escort service van 14.0[0] 02.00 uur, zondags ge[...]
☎ 045-21763

Heren opgel[et]
Wij zijn opnieuw geop[end] met NIEUWE DAMES Privéclub
Flamingo,
Oranjestr. 30, Hoensbro[ek]
☎ 045-21763
Tevens NL meisje gevra[agd]

SM huis Anit[a]
☎ 045-462720. Open m[a] vrij van 13.00 tot 20.00

Escort all in
045-326191 v.a. 14 u[ur]

Lady-Escort
Charmant en Discreet
☎ 045-275262.

Conny
Heerlen Privé 045-7294[...]

Geleen heeft LYDIA doet 't
☎ 046-749682, meisje g[evr.]

Wat VERKOPEN? A[dverteer] via: 045-719966.

Limburgs Dagblad

Tweede Kamerverkiezingen '94

Renswoude weer eerste

DEN HAAG – Het Utrechtse plaatsje Renswoude leverde gisteravond weer als eerste de uitslag van de verkiezingen. Om kwart over zeven rolde die uit de computer. Ook bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart kwam Renswoude (ruim 2500 inwoners) een paar minuten na het sluiten van de stemburos met een uitslag. Grote verliezer in Renswoude is het CDA. De partij verliest ruim 19 procent, de PvdA maar 1 procent. De VVD is in het dorp de grote winnaar met ruim 7 procent; RPF (3,3), CD (3,1), D66 (1,8) en SGP (1) boekten eveneens winst.

Te vroeg naar stembureau

BUREN – Nadine Rosemarie Rombout (15) en haar jongere broertje Dirk Cornelis (12) stonden gistermorgen al vroeg in de rij voor het stembureau in Beusichem, gemeente Buren. Zowel Nadine als Dirk had een oproep gekregen om te komen stemmen. Volgens de administratie van het stembureau klopte dat ook. De voorzitter van het stembureau beloofde zo snel mogelijk uit te zoeken hoe de vork in de steel zat. Dat Dirk en Nadine niet mochten stemmen omdat ze nog geen achttien zijn, vonden de twee niet erg. Geen van beiden had een idee waarop te zullen stemmen. De politiek doet, zo vonden zij, erg weinig voor de jeugd.

Veel CD-stemmen van gedetineerden

ARNHEM – Bijna twintig procent van de gedetineerden in het Arnhemse Huis van Bewaring-zuid (Blue Bandbajes) heeft bij maandag gehouden schaduwverkiezingen een stem uitgebracht op de extreemrechtse Centrum Democraten. De partij kreeg 25 van de 135 uitgebrachte stemmen. Grote winnaar in de bajes was overigens de Pvda, die 59 stemmen verwierf. Van de grote partijen scoorde het CDA verreweg het laagst. De christendemocraten kregen slechts negen stemmen. Van de 211 gedetineerden deden er 162 mee aan de schaduwverkiezingen. Daarvan waren 25 stemmen blanco en twee ongeldig.

Congresgebouw wil aanklacht tegen CD

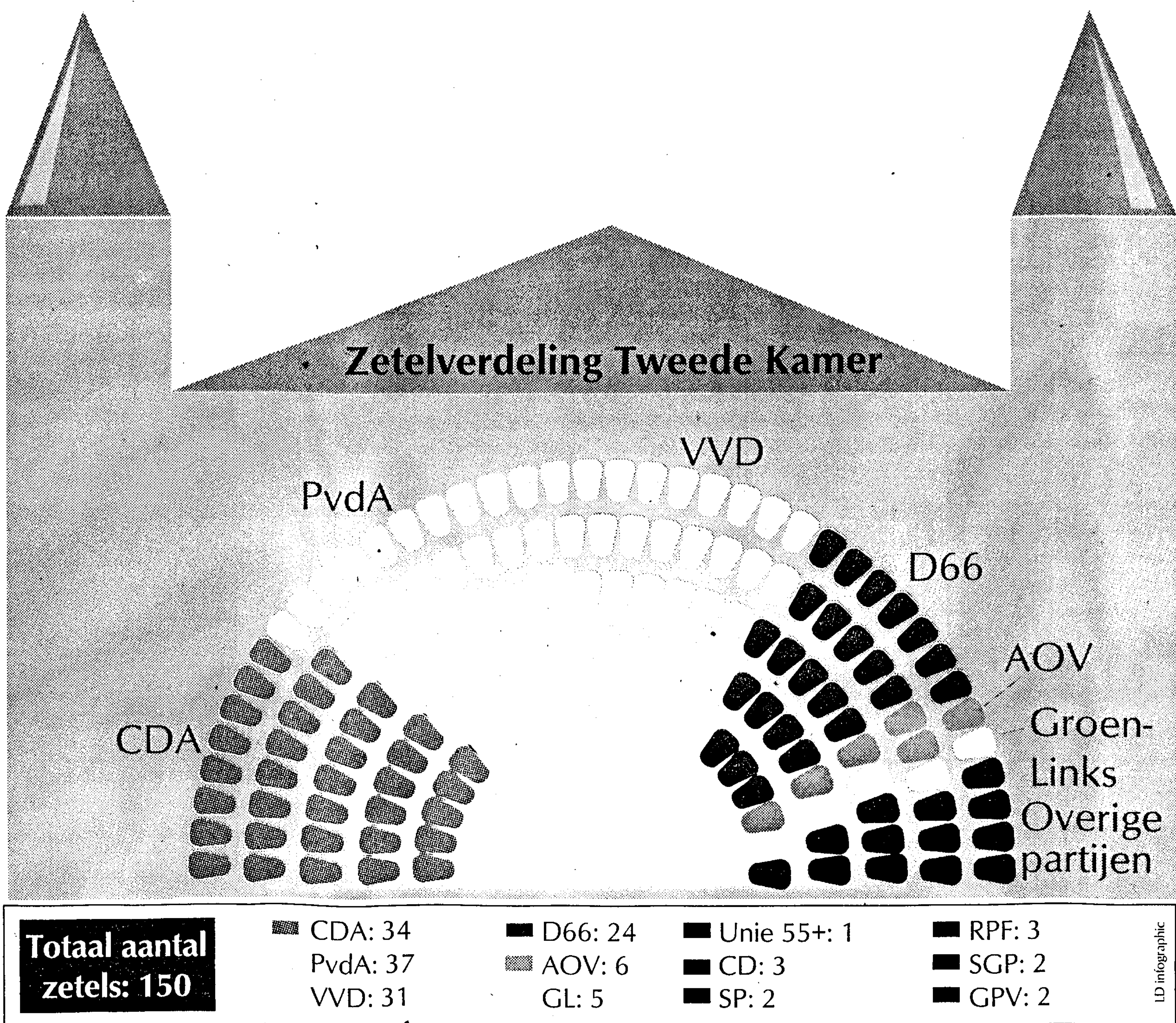
DEN HAAG – Het Nederlands Congresgebouw in Den Haag overweegt juridische stappen tegen de Centrumdemocraten, omdat deze partij gisteren onder valse naam een zaal had gehuurd. De CD reserveerde 's morgens voor diezelfde avond een zaal op naam van administratiekantoor C. Zonneveld uit Schiedam. Zonneveld is nummer drie op de CD-lijst voor de Tweede-Kamerverkiezingen. Pas toen het gezelschap binnen was, bemerkte personeel van het Congresgebouw dat niet een administratiekantoor, maar de partij van Janmaat een bijeenkomst hield. Toch is volgens een woordvoerder niet meer overwogen de CD'ers uit het gebouw te zetten, omdat zij een contract konden laten zien en de zaalhuur al hadden betaald. Wel worden de mogelijkheden om het gebruik van een valse naam juridisch aan te pakken onderzocht.

Hoogste opkomst Schiermonnikoog

HEERLEN – De grootste gang naar de stembus werd gisteren gemaakt op Schiermoonikoog. Daar was de opkomst 120 procent. Oorzaak van dit hoge percentage was de aanwezigheid van veel toeristen op het eiland. Ook de andere waddeneilanden kenden percentages boven de 100. De laagste opkomst werd genoteerd in Rucphen, 66 procent. Daarna volgden Rotterdam met 67 procent. Ook in Venlo en Maastricht bleven veel kiezers thuis. Deze Limburgse gemeenten scoorden respectievelijk 68,5 en 68,7 procent.

Tellen stemmen buitenland klus

DEN HAAG – Ongeveer 11.500 Nederlanders in den vreemde hebben hun stem per post uitgebracht. Hun stembiljetten zijn gisteren in tien daarvoor bestemde groene bussen in de bedrijfskantine van het Haagse stadhuis gedeponeerd. Precies om zeven uur 's avonds werden ze eruit gehaald. Vanaf dat tijdstip stonden dertig mensen voor een gigantische klus. De uitslag van de stemming vanuit het buitenland wordt pas vandaag bekend. Dat komt doordat er nu voor het eerst ook landen zijn waar bij de Nederlandse ambassades kan worden gestemd. Dat zijn Australië, Indonesië, Zuid-Afrika, Israël, Italië, de Verenigde Staten, Brazilië, de Antillen en Aruba.

'Historische ramp voor het regeringsbeleid'

Vervolg van pagina 1

DEN HAAG – D66-leider Van Mierlo noemde de uitslag 'een grootse prestatie'. Hij sprak van een 'historische ramp voor het regeringsbeleid'. Het is D66 gelukt een grote partij te worden. De kiezer wil duidelijk vernieuwing van het beleid, de politiek en de democratie, aldus Van Mierlo.

CDA-leider Brinkman sprak van 'een koude douche' en zei 'diep bedroefd' te zijn. „Dit is niet het mooiste uur voor het CDA. Het is niet geworden wat wij gehoopt hadden." Voor analyses noemde hij het te vroeg. Brinkman riep de partij op het hoofd koel te houden. Hij merkte op dat het CDA niet is weggevaagd en bereid blijft mee te regeren.

PvdA-leider Kok was 'heel erg blij' met het verkiezingsresultaat. „De PvdA is terug van weggeweest," aldus Kok, al noemde hij het verlies voor zijn partij 'te groot'. Hij zei bescheiden maar zelfbewust met de uitslag te willen omgaan. De PvdA zal in de toekomst een belangrijke verantwoordelijkheid moeten dragen, meende hij.

Volgens VVD-voorman Bolkestein moet de winst voor zijn partij uitzicht bieden op regeringsdeelname. Het zou naar zijn mening 'ongehoord' zijn als CDA en PvdA samen zouden doorregeren. „De kiezer wil vernieuwing en dat kan alleen met de VVD," aldus Bolkestein.

Een teleurgestelde Paul Rosenmöller (GroenLinks) stelde vast dat zijn partij is gemangeld tussen de grote partijen en te weinig aan bod is gekomen op tv. Hij denkt niet dat de uitslag het begin is van het einde voor GroenLinks. Duo-lijsttrekker Rabbae was 'bitter gestemd'; zijn duo-partner Brouwer sprak van een 'bizarre ontwikkeling'.

SP-leider Marijnissen toonde zich zeer verheugd over het feit dat de SP in de Kamer is gekomen. „Dat was ons doel en ik ben er erg gelukkig mee dat wij dat gehaald hebben."

De lijsttrekker van het AOV, mevrouw Nijpels (schoonzus van oud-VVD-voorman Ed Nijpels), noemde de winst voor haar partij 'geweldig'. Het AOV is volgens haar bereid mee te regeren. De aanvoerder van Unie 55+, Leerkes, zei zich te schamen voor de winst omdat die aangeeft dat de andere politieke partijen de ouderen hebben laten zakken. Hij zei met het AOV te willen praten over een krachtenbundeling. De ouderenpartijen wonnen kiezers van alle andere partijen.

Het CDA verloor vooral aan VVD en D66. De PvdA zag ook stemmers naar de partij van Van Mierlo trekken. GroenLinks verloor daarentegen vooral aan Kok en de PvdA. D66 trok kiezers van alle andere partijen maar vooral van nieuwe stemmers. De VVD haalde de winst weg bij CDA en D66.

D66 naar euforie

AMSTERDAM – Omstreeks zeven uur gisteravond heerste nog onzekerheid op de D66-bijeenkomst in het Amsterdamse Krasnapolsky. Het gemiddelde D66-lid vroeg zich af of hij nou blij moest zijn met de winst van 12 naar 24 zetels, of teleurgesteld over het verlies ten opzichte van de opiniepeilingen, die lange tijd een winst tot zo'n 30 zetels hadden voorspeld.

Maar het gemiddelde partijlid, zoekend naar de juiste stemming, zag al snel dat het aanwezige partijkader vooral blij en tevreden rondliep. Zoals nummer drie op de kandidatenlijst Jacob Kohnstamm die, getooid met een brede grijns, de weg wees. Ook nummer twee, Gerrit-Jan Wolffensperger, die straalde èn zei 'blij' te zijn met de verdubbeling naar 24 zetels, 'al sta ik niet onmiddellijk te dansen'.

Omstreeks half acht, toen de man aan de biertap het wat drukker kreeg, verklaarde nummer zes op de lijst, Aad Nuis, vooral opgelucht te zijn. Maandagavond was hij nog vol vertrouwen het bed ingedoken, omdat Hans van Mierlo zo'n uitstekende prestatie had geleverd in het verkiezingsdebat voor de televisie. Maar gisterochtend, toen hij wakker werd, knaagde de twijfel; het was in het 28-jarige bestaan van de partij immers al zo vaak gebeurd: hoog scoren in de peilingen, maar na de finale afrekening door de kiezer toch wonden likken. Nuis: „We zijn nu verdubbeld. We zijn nog nooit zo groot geweest." De aanvankelijke twijfel van Nuis werd mede gevoed door de nogal spectaculaire ups en downs van de partij in het verleden. Zoals van acht naar zeventien zetels in 1981, het hoogtepunt tot gisteravond en nog geen jaar later de klap terug van 17 naar 6. „Nu is er veel meer stabiliteit," weet Nuis. „We zijn inmiddels ook groot geworden in gemeenteraden en Provinciale Staten."

Omstreeks half negen arriveerde ook KPN-baas Wim Dik, tevens oud-staatssecretaris voor D66 in het tweede kabinet-Van Agt: „Ik ben niet beschikbaar voor een ministerschap," verklaarde hij resoluut. Over de 24 zetels voor D66 toonde hij zich 'hartstikke blij'. En hij vervolgde enthousiast: „Laat alle opiniepeilingen die ons hoger hebben ingeschat de pest krijgen. Dit is ontzettend mooi. Zo hoog hebben we het nog nooit meegemaakt." Inmiddels hadden de enkele honderden aanwezigen zich ook meester gemaakt van deze positieve invalshoek. De stemming kon helemaal niet meer kapot toen de luid bejubelde lijsttrekker het podium betrad. Van Mierlo: „Abstracte zetels, als gevolg van doodgevaarlijke peilingen, hebben zich vertaald in harde kamerbankjes. D66 is een grote partij geworden." Tot slot sprak de D66-goeroe: „Iemand zei: waar is de euforie. Ik zei: hij komt eraan. En hij is nu hier." En inderdaad, de euforie was daar.

● *D66-leider Hans van Mierlo juicht in Krasnapolsky in Amsterdam waar zijn partij de grote winst viert.* Foto: ANP

VVD over magische grens

AALSMEER – Het is een moment van ontlading als VVD-leider Frits Bolkestein de tv-studio van Joop van den Ende in Aalsmeer binnenkomt. Tromgeroffel kondigt de zegevierende liberale lijsttrekker aan. 'Happy days are here again' trompettert het dixieland orkestje. Bolkestein kan niet meer stuk bij zijn mensen.

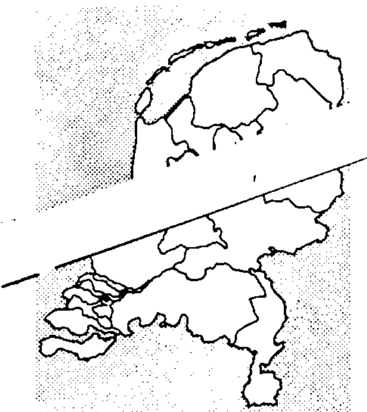
„Eindelijk is hij uit de schaduw van Wiegel kunnen treden," verzucht een toeschouwster. Voor Bolkestein is er gejuich, zelfs hartstochtelijk applaus na elke zin die zijn mond verlaat. Hij heeft de op een na mooiste uitslag ooit voor de VVD binnengehaald. Hij is is vol zelfvertrouwen na 'het pak slaag voor de coalitie'. Bolkestein weet wat de toekomst gaat brengen en houdt dat zijn euforische aanhang voor: een kabinet met de drie D's van de VVD, durf, daadkracht en duidelijkheid. Perfect is deze 3 mei echter pas voor Bolkestein als de VVD minstens 30 zetels haalt, want dat is het aantal waarop iedere VVD'er stilletjes of openlijk hoopt.

Geen wonder dat iets voor achten zich al een soort ontlading in de zaal voltrekt als Erica Terpstra de handen om de mond zet en roept dat de VVD nu op 30 zetels staat. Een mededeling die een half uur later alweer achterhaald lijkt, maar om tien uur overtroffen wordt met een stand van 31 zetels. Dat magische getal van 30 hebben ze in hun hoofd, al die goedgekapte en perfect in het al dan niet blauwe pak gestoken VVD'ers. Dat moet het worden, zegt voorzitter Dian van Leeuwen, net als Erica Terpstra de nummer twee van de VVD. Meer mag natuurlijk ook.

Die ene zetel doet het verschil tussen de VVD en de twee grootste partijen kleiner klinken. Dan is de aansluiting met PvdA en CDA duidelijker, zegt het echtpaar uit Rotterdam dat naar Aalsmeer is gekomen om de euforie mee te beleven. Om dat laatste lijkt het de vele, zeer vele bezoekers van dit VVD-feestje vooral te doen. „Wij zijn er alleen om feest te vieren," zegt een VVD'er die met een bus vol zielsverwanten uit Brabant is gekomen. Uitgerust met VVD-stickers, buttons en rozetten wordt er gefeest. Hier en daar nog een beetje gespannen, want duidelijkheid is er pas als alle stemmen zijn geteld. Maar wat het ook wordt, 'het is een prachtig resultaat', zegt Commissaris van de Koningin in Groningen Vonhoff.

„Laat iedere miesmacher maar vertellen dat het dat niet is. Het is een schitterend resultaat."

Nieuw decor

Zelden hebben de Nederlandse kiezers zo huisgehouden als bij de Tweede Kamerverkiezingen van gisteren. De CDA- en PvdA-aanhang stoof alle kanten uit en bezorgde de nu beëindigde regeringscoalitie een recordverlies van in totaal 32 zetels.

Zo kon het gebeuren dat lijsttrekker Wim Kok gisteren de PvdA mocht presenteren als de nieuwe grootste partij van Nederland, terwijl zij toch 12 zetels verloren had, en dat oude grootste partij – de kissebissende CDA – een dramatisch aantal van 20 zetels moest inleveren.

Hoe drastisch het politieke decor van ons land gewijzigd is, blijkt uit het feit dat er thans maar liefst drie, qua zetelmeerderheid weinig uiteenlopende, coalitiemogelijkheden zijn, die overigens ook tot de nodige verwatering van verkiezingsprogramma's zouden kunnen leiden.

Er is de mogelijkheid van de 'oude twee plus een' coalitie (CDA/PvdA/D66 met 95 zetels) die het beleid van twee verliezers zou mengen met een scheut winnaar. De optie van de 'paarse' coalitie (PvdA/D66/VVD met 92 zetels) blijft mogelijk: twee winnaars die dan een verliezer moeten schragen. En tot slot is er de 'centrum-rechtse' coalitiemogelijkheid (CDA/VVD/D66 met 89 zetels), met dezelfde twee winnaars en een andere verliezer.

Het is duidelijk dat de kiezers een politieke koersverandering wilden, gezien de grote winst voor D66 en VVD, en vooral het spectaculaire succes van de zg. 'Ouderenpartijen' die samen als nieuwkomers zelfs groter dan Groen Links worden.

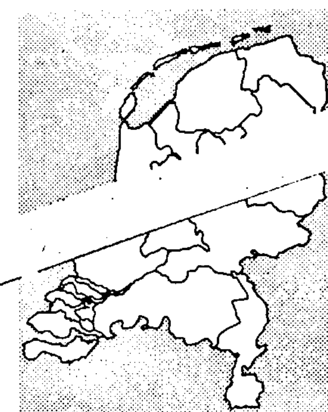
Deze wens voor een nieuw beleid mag echter niet ontaarden in politieke instabiliteit. Nederland staat voor moeilijke en ingrijpende beslissingen, met name op het gebied van financiën, justitiebeleid, sociale voorzieningen, werkloosheid en immigratiebeleid. Een nieuwe koers mag nu aan de orde zijn, maar de marges bij het ontwijken van een onbetaalbare lastendruk, toenemende criminaliteit, spanningen rond immigratie en het duperen van de zwakkeren, zijn maar klein.

Het oude beleid is weliswaar failliet verklaard, maar duidelijkheid over een gewenst nieuw beleid is er ook niet, gezien het feit dat weglopende CDA- en PvdA-kiezers hun heil zowel bij links, rechts als het midden zochten.

Een nieuw 'beleid' mag er dan ook niet komen door partijen met uiteenlopende visies geforceerd in een krakend coalitievat te duwen. Er moet een duidelijke consensus worden bereikt over de te volgen aanpak van de nijpende problemen. Bij dat streven kan een toekomstige formateur de VVD en D66, de overduidelijke winnaars van gisteren, vooralsnog niet negeren.

R.B.

Lubbers

Wat al lang verwacht werd is nu eindelijk formeel aangekondigd: de thans (bijna) werkloze premier Lubbers is beschikbaar voor het voorzitterschap van de Europese Commissie als opvolger van de Fransman Jacques Delors.

Op 24 en 25 juni zal pas besloten worden of Lubbers inderdaad voorgedragen wordt voor die functie, die hij vanaf 7 januari volgend jaar zou kunnen overnemen. Dat is overigens nog geen gelopen wedstrijd, omdat er mogelijk meer kandidaten komen.

Er zijn slechtere opvolgers voor Delors te bedenken. Lubbers is een bekwame bestuurder, een handige politicus met veel kennis van zaken (al heeft hij zich de laatste weken wel èrg merkwaardig gedragen jegens zijn lijsttrekker Brinkman), en iemand die zich uitstekend thuis voelt op het internationale toneel (zoals ex-minister van Buitenlandse Zaken Van den Broek al meer dan eens tot zijn irritatie moest ervaren).

Nederlanders – Euroburgers van het eerste uur – hebben bij de meeste landen van de Europese Unie de reputatie van een nuchtere en neutrale benadering. Lubbers is daar een goede exponent van; het type bruggenbouwer en compromissen-zoeker dat de EU, vaak de eigenbelangen-unie, in haar uiterst moeizame ontwikkeling hard nodig heeft.

R.B.

PvdA viert uitbundig nederlaag-overwinning

AMSTERDAM – De klaterende ovatie die PvdA-leider Kok bij binnenkomst van de Amsterdamse 'poptempel' Paradiso ten deel valt, is voor menig gerespecteerde muzikant niet weggelegd. De PvdA-aanhang klapt, joelt en stampvoet de spanning van zich af. „We zijn de grootste," klinkt het nog weifelend uit vele monden. Dat het zetelverlies desalniettemin aanzienlijk is, kan de pret niet meer drukken.

„We vieren de nederlaag-overwinning," stelt een glunderende fractievoorzitter Wöltgens vast. Kok zelf constateert dat zijn maranthon erop zit. Hij ging voor goud en heeft het gehaald. Minister Van Thijn (Binnenlandse Zaken) meent dat het 'vrijwel onontkoombaar is dat Kok de nieuwe premier wordt'. Na een formatie die volgens hem 'niet abnormaal lang' zal duren.

De PvdA-verkiezingsavond in Paradiso begon vol nervositeit. Kamerleden, toekomstige Kamerleden en andere PvdA-toppers draaien zenuwachtig om elkaar heen, naarstig op zoek naar de laatste uitslagen. De uitgenodigde muzikanten hebben een ondankbare taak: de interesse voor hun verrichtingen is minimaal. Maar als langzaam maar zeker duidelijk wordt dat de PvdA de grootste partij wordt, slaat de euforie snel toe. De arrogantie van de macht is de PvdA niet vreemd: na jarenlange afwezigheid wordt zij snel weer opgepikt. De winst voor de ouderenpartijen noemt Wöltgens 'ongelooflijk, maar ook ongelooflijk jammer'.

Inmiddels is Paradiso bomvol en bloedheet. Als Kok de zaal binnentreedt, vermengen tranen en zweetdruppeltjes zich tot vreugdestromen. Hulde voor de leider die de partij uit het dal heeft gesleept. „We mogen niet juichen, want we hebben zetels verloren. Maar we hoeven niet te huilen, want we zijn de grootste geworden. De sociaaldemocratie staat nog steeds op de politieke kaart," stelt Van Thijn. En hij acht dat voor een groot deel de verdienste van partijleider Kok.

Kok zelf blijft bescheiden. De marathon mag erop zitten, maar er is nog zoveel werk te verrichten. Hij staat nadrukkelijk stil bij de winst van de Centrumdemocraten. „Die brandstokers hebben te veel zetels. Dat is een zwarte bladzijde in de geschiedenis. Het rechts-extremisme moet worden bestreden, het mag niet als vergif blijven voortbestaan."

Hij belooft 'zelfbewust en bescheiden' met de uitslag om te gaan en vertrekt vervolgens spoorslags naar Den Haag. Op weg naar de Tweede Kamer en het Torentje. Intusen verklaren Wöltgens en Koks kroonprins Wallage dat zij de uitslag voor de PvdA precies hebben voorspeld. In kleine kring, dat wel.

DOOR WILFRED SCHOLTEN

Brinkman: 'We zijn er nog, we zijn niet weggevaagd'

CDA-achterban rouwt, maar is niet geknakt

DEN HAAG – Applaus, gejuich, gestamp als Brinkman zijn verkiezingsnederlaag toegeeft. „Kok lijkt te gaan winnen. Ik feliciteer hem ermee." Een verlies van twintig zetels is blijkbaar niet genoeg om CDA'ers in zak en as te laten zitten. „We zijn er nog, we zijn niet weggevaagd," roept Brinkman zijn achterban bemoedigend toe. „We mogen dankbaar zijn dat eenvijfde deel van de kiezers ons trouw is gebleven." Opnieuw enthousiast applaus.

In het door de aanwezige tv-lampen snikhete Pulchri in Den Haag is het stampvol met teleurgestelde christen-democraten. Het bier smaakt niettemin goed. Na de eerste klap, rond half acht, als bekend wordt dat het CDA nog maar 34 zetels overhoudt, herstellen de aanwezigen zich. Verloren, maar niet geknakt.

Als rechtgeaarde christen-democraten wil niemand iets van een eventueel aftreden van de lijsttrekker weten. „We hebben in de partij geen traditie van koppensnellen," zegt minister Maij-Weggen vastbesloten. En het Tweede-Kamerlid Biesheuvel, met zijn 34ste plaats op de lijst nét gekozen: „We zijn flink door elkaar geschud. De partij moet met zichzelf in gesprek. Aan het aftreden van personen denk ik daarbij niet."

De partij staat om Elco heen. Oud-staatssecretaris Brokx, helemaal uit Tilburg overgekomen: „Oh, nee. Aan Brinkman ligt het absoluut niet." Voorzitter Stordiau van het CDA-Den Haag. „We moeten het verlies samen dragen." En de geplaagde leider zelf, met de bekende snik in de stem: „Samen uit, samen thuis." Zo makkelijk zal het ook weer niet worden. Waarnemend partijvoorzitter Lodders laat in haar speech weten dat er iets met de uitslag zal worden gedaan. „We moeten luisteren naar de basis, naar de onvrede die daar is." Een wethouder zegt grimmig: „Daar zullen we haar aan houden." Een fractievoorzitster van een poldergemeente: „De nederlaag is gelukkig fors genoeg om personele verschuivingen door te kunnen voeren." En een Noordhollands Statenlid zegt „het niet erg christelijk te vinden personen een duw te geven, maar dat is niettemin wel noodzakelijk."

Ondertussen neemt Brinkman opnieuw een bad in de CDA-menigte, omringd door fotografen en journalisten. Handen schuddend alsof hij een overwinning heeft geboekt. „Elco, we gaan door," roept een man. Een bos bloemen wordt aangeboden door een vrouwelijk fan. Een medewerker van het partijbureau ziet het allemaal hoofdschuddend aan. „Al die bobo's die ik hier zie, zijn met Brinkman de partij in gekomen. Die zullen hier wel tot het laatst zijn, omdat het bier vanavond gratis is."

Voorzittershamer mogelijk niet in handen Deetman

● *Kamervoorzitter Deetman.* Foto: DIJKSTRA

DEN HAAG – Kamervoorzitter Deetman ligt niet wakker van de mogelijkheid dat hij zijn functie kwijt raakt nu zijn partij, het CDA, niet meer als grootste in de Tweede Kamer terugkomt. „Het voortouw ligt bij de grootste partij, de PvdA," aldus de Kamervoorzitter gisteravond in een eerste reactie op de verkiezingsuitslag. „Ik ben realist. Misschien blijf ik voorzitter, misschien niet."

Deetman wilde nog geen conclusies verbinden aan het verlies dat het CDA heeft geleden voor wat betreft de positie van lijsttrekker Brinkman. „Samen winnen, samen verliezen, samen er tegenop klauteren," luidde zijn commentaar. Deetman wordt gezien als de meest kansrijke kandidaat om het roer over te nemen, mocht Brinkman zijn functie ter beschikking stellen.

Positief noemde de Kamervoorzitter de hoge opkomst. Dat veel kiezers op kleine partijtjes hebben gestemd, vindt hij geen punt, juicht hij versnippering op zich niet toe. „De nieuwe partijen zijn blijkbaar een protest tegen het beleid. Maar verkiezingen zijn ervoor om de gevoelens van de kiezers tot uitdrukking te brengen."

Deetman toonde zich zeer tevreden over de kandidatuur van premier Lubbers voor de post van voorzitter van de Europese Commissie. Volgens hem is Lubbers door zijn grote ervaring de juiste man voor de functie. Dat de premier met zijn kandidatuur heeft gewacht tot de verkiezingen, noemde hij volkomen correct.

'Sociaal-economisch beleid heeft jammerlijk gefaald'

Sociale partners: kabinet zelf schuld aan debâcle

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – De regeringspartijen zijn flink afgestraft voor het sociaal-economische beleid van de afgelopen jaren. Zo luidt de gemeenschappelijke analyse van de voormannen van de centrale werkgevers- en werknemersorganisaties.

Eensgezind ook is de terughoudendheid van Rinnooy Kan (VNO), Stekelenburg (FNV) en Westerlaken (CNV) over de gewenste samenstelling van een nieuwe regering. Hoewel, Stekelenburg heeft zo zijn vrees bij het beleid van een coalitie met VVD. „Mijn verwachtingen daarbij zijn niet hoog gespannen," zei hij in een reactie. En Rinnooy Kan twijfelt aan de bereidheid van de PvdA om de door zijn organisatie gewenste radicale wijzigingen in de sociale zekerheid door te voeren.

Stekelenburg verwacht dat de verkiezingsuitslag „een zekere mate van instabiliteit" met zich meebrengt. Een coalitie van twee maakt immers hoogstwaarschijnlijk plaats voor een kabinet van drie partijen. „Ik denk dat daardoor een consensus-economie verandert in een zekere mate van vecht-economie en dat heeft consequenties voor de positie van de sociale partners," aldus Stekelenburg. „Dat betekent dat we meer moeten vertrouwen op onze eigen kracht. Maar uiteindelijk zal men het toch samen met ons moeten doen."

Wat VNO-voorzitter Rinnooy Kan betreft, moet het advies dat de Sociaal-Economische Raad onlangs uitbracht voor de middellange termijn, de leidraad zijn voor het sociaal-economische beleid in de komende vier jaar. Centraal in het advies staan lastenverlaging en verkleining van het verschil tussen bruto- en netto-inkomens. Lagere loonkosten leiden tot meer werkgelegenheid, is de redenering.

Volgens het VNO moet er voor dat doel ten minste vijftien miljard gulden worden bezuinigd. Lasten moeten niet langer overwegend collectief, maar individueel worden gedragen, aldus Rinnooy Kan. De werkgeversorganisatie mikt daarbij op „echte" bezuinigingen en niet op ombuiging van bijvoorbeeld belasting op arbeid naar belasting op energie en milieuvervuiling.

CNV-voorzitter Westerlaken hield een pleidooi voor een regeerakkoord dat de mogelijkheid biedt in te spelen op veranderende sociaal-economische verhoudingen. „We moeten geen blind dichtgetimmerd akkoord," zei hij.

Lubbers schept luchtje tijdens afsluitend debat

ROTTERDAM – De rest van de straat posteert zich voor de buis om naar het afsluitende debat tussen de lijsttrekkers te kijken. De premier kiest ervoor om met vrouw Ria een ommetje te maken door Rotterdam-Kralingen.

De hele verkiezingsdag hield Lubbers zich onbereikbaar voor de media. Ook de partijgenoten kregen hem niet te zien in de Haagse Pulchri Studio, waar de christen-democraten de wonden likten.

Tegen de ANP-fotograaf die de premier tijdens zijn avondwandelingetje vastlegt, zegt de premier in het voorbijgaan: „Het zit erop, hè. 't Zit erop."

CDA en PvdA houden nog 'n slag om de arm

DEN HAAG – De VVD zal niet deelnemen aan een kabinet met PvdA en CDA. Lijsttrekker Bolkestein zei dat gisteravond in het lijsttrekkersdebat aan het eind van de verkiezingsdag. „Als de bestaande coalitie wegens gebrek aan succes wordt geprolongeerd, doen wij niet mee." CDA en PvdA hielden nog een slag om de arm.

Bolkestein verwacht verder dat een combinatie van de huidige regeringspartijen en D66 betekent dat er weinig zal veranderen aan het beleid. „Dat lijkt mij nauwelijks in overeenstemming met de verkiezingsuitslag."

Lijsttrekker Kok van de PvdA en zijn collega Brinkman van het CDA weigerden gisteren aan te geven wat zij de meest wenselijke coalitie vinden. Zij willen eerst het beraad met hun fracties afwachten, dat morgen plaatsvindt.

D66-leider Van Mierlo blijft bij zijn voorkeur voor een paarse coalitie zonder CDA maar hij gaf toe dat die door de verkiezingsuitslag „moeilijker" is geworden.

Van Mierlo sluit geen enkele andere mogelijkheid uit als de paarse coalitie mocht mislukken. Hij onderstreepte dat zijn partij teleurgesteld is over het beleid van het vorige kabinet, vooral op het gebied van de sociale zekerheid. Een voortzetting daarvan ligt wat Van Mierlo betreft niet zondermeer voor de hand. Hij vindt wel dat Kok als leider van de grootste partij het voortouw moet krijgen bij de kabinetsformatie. Bolkestein „weet dat nog zo net niet." Brinkman zal er nog een nachtje over slapen.

Kok liet opnieuw blijken dat hij een kabinet met de VVD niet voor de hand liggend vindt. Hij wees erop dat die partij „geen spaan heeft heel gelaten" van het kabinetsbeleid. De verkiezingswinst van de liberalen komt volgens hem vooral van het CDA. Zorgen maakte hij zich over de winst van de Centrumdemocraten.

Leider Unie 55+ 'geneert zich rot'

AMERSFOORT – De zeventig leden van de Unie 55+ hebben de uitslagen – één zetel voor de Unie, zes voor de collega's van het AOV – met uitbundig applaus en gejuich ontvangen. Wie echter denkt dat lijsttrekker Bertus Leerkes overloopt van blijdschap, heeft het mis. „Als ik voor mezelf spreek, ben ik helemaal niet blij. Ik geneer me eigenlijk rot dat de politiek het zo erg heeft laten liggen dat wij de barricades op moeten om te redden wat in de periode-Drees is bereikt."

„Ik zie liever dat de grote partijen de ouderen serieus gaan nemen. Dan stap ik er meteen uit, knap ik m'n caravan op en ben ik weg," vervolgt Leerkes.

Niettemin liet de lijsttrekker zich op de verkiezingsbijeenkomst van zijn partij in het congrescentrum De Eenhoorn in Amersfoort zichtbaar meevoeren door de euforie. „Eenredige vertegenwoordiging in de Tweede Kamer is een flinke stap dichterbij gekomen."

De Unie beschouwt het als één van de eerste beleidsdaden om – verdere – samenwerking te zoeken met de collega-ouderenpartij AOV, die vijf zetels bezet. „Dat er twee ouderenpartijen zijn, is eigenlijk een ongelukje. Na de verkiezingen gaan we meteen praten over één partij."

● *De grote verliezer Elco Brinkman wordt bestormd door journalisten bij zijn aankomst in Pulchri in Den Haag, waar de CDA'ers de verkiezingsuitslagen volgden.* Foto: ANP

Verlies CDA grootste nederlaag in parlementaire geschiedenis

Einde van een tijdperk

Van onze parlementaire redactie

DEN HAAG – Om 19.01 uur gisteren werd er geschiedenis geschreven. Op dat moment maakte de NOS haar eerste prognose bekend van de uitslag van de Tweede-Kamerverkiezingen. Toen werd duidelijk dat het reusachtige verlies van het CDA, dat door de opiniepeilers was voorspeld, bewaarheid zou worden. De christen-democraten leken op minus negentien zetels af te stevenen. Drie kwartier later bleken dat er zelfs twintig te zijn. Menig politicus in het verkiezingscentrum van de NOS had moeite zijn ogen te geloven. Zo'n grote nederlaag had nog nooit eerder een partij in Nederland geleden.

Voor het eerst sinds 1917 is nu daadwerkelijk de kans aanwezig dat de christen-democratie buiten de regering wordt gehouden. Dat wordt even wennen, ook in de laatste plaats voor de CDA'ers zelf. Velen van hen kunnen zich eenvoudig niet voorstellen dat het land zonder hen regeerbaar is. 'We rule this country', was de afgelopen jaren een gebruikelijke uitspraak op het christen-democratische hoofdkwartier.

De monsternederlaag zou voor lijsttrekker Brinkman zelf ook nog persoonlijke gevolgen kunnen hebben. Als het CDA de oppositiebankjes in wordt gedreven, is de kans niet denkbeeldig dat hij als partijleider aan de kant wordt geschoven. Kamervoorzitter Deetman loopt zich al geruime tijd warm langs de zijlijn om voor hem in te vallen. Steun van 'vader' Lubbers heeft Brinkman ook niet meer te verwachten. De demissionaire premier lijkt zich alleen nog bezig te houden met zijn – inderdaad niet geringe – kansen om voorzitter te worden van de Europese Commissie.

Paars

Of het CDA mee mag regeren, is in eerste instantie afhankelijk van D66-leider Hans van Mierlo, de grote winnaar van deze stembusstrijd. Slaagt de oer-democraat erin zijn belofte gestand te doen en een paarse coalitie te vormen met PvdA en VVD? Dat zal vooral een kwestie van overredingskracht zijn. Van Mierlo staat voor de enorme opgave de standpunten van Kok en Bolkestein met elkaar te verzoenen. Zelf gelooft hij daar wel in. „In welk kabinet ze ook zitting willen hebben, ze zullen moeten bewegen. Welnu, in dat geval ben ik bereid als intermediair (tussenpersoon) op te treden," zei hij gisteren maandag al.

Maar objectief gezien is de kans op een paars kabinet toch tamelijk klein. Want op een aantal terreinen zijn de verschillen tussen PvdA en VVD heel erg groot. De liberalen willen naar een minimstelsel in de sociale zekerheid, waarbij alle nieuwkomers nog slechts een uitkering van zestig procent van het minimumloon ontvangen. De sociaal-democraten moeten van dit 'a-sociale' plan niets hebben. Kok wil nog wel wat technische veranderingen aanbrengen in het sociale stelsel, maar is mordicus tegen verdere structuurwijzigingen.

Ook wat betreft het vreemdelingenbeleid staan Kok en Bolkestein frontaal tegenover elkaar. De VVD vindt zo langzamerhand dat geen (arme) vreemdeling de grens nog over mag en dat iedere illegaal met zachte of harde hand verwijderd dient te worden, ook als het kinderen zijn in de leerplichtige leeftijd. De PvdA zal daar nooit mee instemmen, heeft Wim Kok al diverse malen verklaard.

Van Mierlo heeft echter één op het oog sterke kaart in handen. Zowel PvdA als VVD wil dolgraag regeren. Voor de liberalen is deelneming aan een paarse coalitie de enige mogelijkheid om dat te realiseren. Als Bolkestein zijn eisen te hoog opschroeft, leidt dat vrijwel automatisch tot de vorming van een kabinet van PvdA, CDA en D66.

Anderzijds kan Van Mierlo ook Wim Kok in de tang nemen. Als de sociaal-democraat, die zichzelf ondanks een ook zeer fors verlies reeds ziet als de nieuwe premier, te veel praatjes krijgt, heeft de D66-voorman de mogelijkheid te dreigen met een door hem overigens niet gewenste coalitie van CDA, VVD en D66. Daarom heeft Van Mierlo zich in de campagne steeds zorgvuldig onthouden van het prijsgeven van zijn tweede optie. Hij wilde Kok niet meer macht geven dan strikt nodig is.

Ouderen

Jammer voor D66 is dat er in theorie nog een regeringscoalitie mogelijk is. Als CDA en PvdA per se willen, kunnen zij een kabinet vormen met de twee ouderenpartijen – een grijze coalitie dus – die dankzij het gehannes van het CDA met de aow een waar huzarenstukje hebben opgevoerd. Jet Nijpels, de leider van het Algemeen Ouderen Verbond, heeft al gezegd dat zij best in regeringsverantwoordelijkheid te dragen. Zij heeft kennelijk iets geleerd van haar zwager Ed Nijpels, de voormalige aanvoerder van de VVD. Binnenkort lijkt zij nog meer macht te krijgen, doordat de Unie 55+ een fusie met haar verbond wil aangaan. Samen hebben de ouderenpartijen zeven zetels; met de 71 van CDA en PvdA zijn dat er 78. Kabinetten hebben wel met minder steun in de Tweede Kamer geregeerd en dat nog vier jaar volgehouden ook. Het einde van het christen-democratische tijdperk betekent dus niet automatisch het begin van een periode van almacht voor een niet-conservatieve middenpartij.

Van Rooy: 'Forse dreun voor CDA'

DEN HAAG – „Het CDA krijgt een hele harde klap bij deze verkiezingen en die moeten we goed incasseren." Dat was gisteravond de eerste reactie van staatssecretaris Yvonne Van Rooy, de tweede op de CDA-lijst.

De Limburgse Van Rooy was gisteravond om zeven uur als enige CDA-prominent aanwezig in het Haagse Pulchri op de uitslagenavond van die partij. Lijsttrekker Brinkman zou pas later op de avond komen. Premier Lubbers had aangekondigd helemaal niet te verschijnen.

Van Rooy, die net was geconfronteerd met een verlies van twintig Kamerzetels, zei blijmoedig dat de partij „constructief verder moet gaan. Wij moeten het contact met de kiezers herstellen. Dat is onze eerste opdracht."

Van Rooy weet de nederlaag aan een reeks van factoren. Eén daarvan was dat de opvolging van premier Lubbers een erg moeilijke taak is voor lijsttrekker Brinkman. Koppen hoeven volgens Van Rooy niet te rollen in de CDA-top: „Winnen doe je samen, verliezen ook."

De onverwachte winst van de ouderenpartijen deed de CDA-staatssecretaris veel verdriet. „Het is moeilijk te zeggen of al die kiezers bij het CDA vandaan komen. Maar vervelend is wel dat er nu een versnippering optreedt in de Tweede Kamer. Ik heb mijn twijfels of de ouderen die op deze partijen hebben gestemd over vier jaar het gevoel zullen hebben dat hun belangen goed zijn verdedigd."

Over de vraag of het CDA nu in de oppositie zou moeten, wilde zij nog niet nadenken. „Het blijft een fors verlies, maar een kleine partij zijn wij natuurlijk niet geworden."

SP voor het eerst in het parlement

AMSTERDAM – De Socialistische Partij is na de verkiezingen van gisteren voor het eerst in haar bestaan vertegenwoordigd in het parlement. „We hebben de poot tussen de deur. We gaan op onconventionele manier oppositie voeren," aldus lijsttrekker Jan Marijnissen op de SP-bijeenkomst in Amsterdam.

„Toen we met de campagne begonnen, tekende ik voor twee zetels. Ik ben dan ook buitengewoon tevreden," aldus Marijnissen.

„We hadden ingezet op 100 gemeenteraadszetels en op minstens één in de Kamer. Dit is het resultaat van onze worteling in de maatschappij," aldus de bij de SP in het Brabantse Oss gevormde Marijnissen. Een stormloop op de Kamer, zoals het Algemeen Ouderen Verbond (AOV) die realiseerde, had Marijnissen niet verwacht. „De SP is geen partij met maar één onderwerp, zoals de AOV. Wij bieden de kiezers een volledig programma."

Vreugde bij Algemeen Ouderen Verbond (AOV):

'Wij hebben meer levenservaring'

● *Aanhangers van het Algemeen Ouderen Verbond volgen in het World Trade Centre in Eindhoven opgetogen de uitslagen van de verkiezingen op televisie.*

Foto: ANP

EINDHOVEN – „Hardstikke mooi." Lijsttrekker Jet Nijpels-Hezemans (46) van het Algemeen Ouderen Verbond (AOV), goed voor zes zetels, reageerde gisteravond opgetogen op de eerste prognoses over de verkiezingsuitslag. In het World Trade Centre in Eindhoven ging een beschaafd gejuich op, toen duidelijk werd dat het AOV in luttele maanden een politieke factor van belang is geworden.

Nijpels was van meet af aan overtuigd van het succes van haar partij. Al scoorde het AOV in de peilingen doorgaans niet hoger dan vijf zetels, de lijsttrekker rekende op een zetelaantal tussen de vijf en de tien.

De Eindhovense meent dat niet louter proteststemmers hun toevlucht hebben gezocht bij het AOV. „We hebben ouderen getrokken die al jaren op dezelfde partij stemmen én jongeren die zich in ons programma kunnen vinden."

Eindhoven

Het Algemeen Ouderen Verbond maakt als politieke partij een bliksemcarrière door. Ontevreden ouderen besloten in het najaar van 1993 in Eindhoven een eigen partij op te richten en mee te doen aan de gemeenteraadsverkiezingen in maart '94. De bestaande politieke partijen kwamen onvoldoende op voor hun belangen, zo meenden ze. Nijpels erkent dat haar partij een alternatief geweest kan zijn voor kiezers die eerder van plan waren de Centrumdemocraten van Janmaat te steunen.

Het politieke 'avontuur' pakte zeer succesvol uit. Bij de gemeenteraadsverkiezingen haalde het AOV in Eindhoven 13,6 procent van de stemmen, goed voor vijf zetels. Het ouderenverbond levert in Eindhoven ook een wethouder.

Gemeenteraad

Na dat succes besloot het AOV ook met de landelijke verkiezingen mee te doen. De 46-jarige Jet Nijpels werd bereid gevonden als lijsttrekker te fungeren. Nijpels, schoonzus van de vroegere VVD-leider die nu burgemeester van Breda is, had acht jaar lang zitting in de Eindhovense gemeenteraad namens de VVD.

Volgens Nijpels is de geringe politieke ervaring van de fractie geen probleem. „Het gaat niet zo zeer om politieke ervaring, maar om levenservaring. Op dat vlak hebben we veel te bieden. Het is duidelijk dat wij geen eigen belang nastreven, maar een algemeen belang. De kandidaten van onze partij hoeven niet zo nodig nog een politieke carrière te maken."

Ondanks het feit dat ze een ex-VVD-lid is en een flink deel van haar aanhang bij het CDA vandaan komt, noemt Jet Nijpels haar Algemene Ouderenverbond (AOV) 'een tikkeltje links van het midden'. En, zo voegt ze er aan toe: „We willen geen oppositie voeren. Het AOV is bereid te regeren als het daar om gevraagd wordt." De grijze vuist (AOV en Unie 55+) die goed is voor in totaal zeven zetels zou inderdaad een coalitie van CDA en PvdA aan een meerderheid kunnen helpen.

Vanaf vandaag zal Jet Nijpels mogelijk net zo bekend worden als haar zwager Ed Nijpels die tussen 1982 en 1989 de VVD leidde.

Koffiepauzes

Het is overigens de vraag of het AOV wel een 'tikkeltje links is'. Het verkiezingsprogram klinkt op veel punten anders. Het stelt voor: eenvoudiger ontslagrecht, verruiming van de arbeidstijd van acht naar negen uur per dag, een maximale werkweek van 45 uur, verlaging van de laagste lonen, het schrappen van pauzes bij het koffie-apparaat en een meer 'Japanse bedrijfsvoering'.

Bovendien wil de partij niet al te zware milieu-eisen opleggen aan bedrijven, wenst verlaging van overdrachtsbelasting voor woningen, pleit voor afschaffing van de kinderbijslag na het tweede kind en wil het financieringstekort terugbrengen tot 1,75 procent, hetgeen lager is dan de VVD wil.

Het 'tikkeltje links' zit voor de ouderenpartij in het handhaven van de koopkracht. Het ouderenverbond ziet zelfs mogelijkheden het aow-pensioen meer te laten stijgen dan de gemiddelde lonen. Daartoe stelt het enkele belastingmaatregelen voor die voor een belangrijk deel uit het beperken van ambtenarenregelingen worden betaald en het korten van de uitkeringen voor werkzoekenden.

Gezondheidszorg

Op de gezondheidszorg mag niet bezuinigd worden, maar de kosten moeten wel naar beneden: het geld moet doelmatiger worden besteed.

De partij wil bijvoorbeeld het geluidsniveau van de disco's terugbrengen, hetgeen minder gehoorschade en dus minder medische kosten betekenen. De kosten voor 'meer handen aan het bed' worden betaald door minder hoge uitgaven aan medicijnen. Zo mag de prijs die in Nederland voor medicijnen gevraagd wordt niet hoger zijn dan het gemiddelde in de Europese Unie.

Het ouderenverbond wil zich overigens niet alleen op het ouderenbeleid richten. Het pleit ook voor strakkere eisen bij de toelating van asielzoekers, terwijl de opvang van vreemdelingen uit het budget van ontwikkelingssamenwerking betaald moet worden.

Op lokaal niveau pleit de partij voor het verlengen van de tijd dat het licht voor voetgangers op groen staat, zodat ouderen veiliger kunnen oversteken. Eveneens moeten de politiemensen van het ouderenverbond achter hun beeldscherm vandaan komen en meer op straat lopen voor surveillances. De partij heeft daar echter geen extra geld voor over.

GroenLinks en D66 meer in trek bij weifelende kiezer

DEN HAAG – D66 en GroenLinks hebben relatief sterker dan PvdA en VVD stemmen getrokken van kiezers die tot het afgelopen weekeinde hun definitieve keuze nog niet hadden bepaald. Dat blijkt uit een analyse van het bureau Inter/View. Maar liefst 36 procent van de stemmen die D66 vergaarde, kwam van kiezers die op zondag of maandag (17 procent), eerder op de dinsdag (12 procent) of zelfs pas in het stemhokje (7 procent) een besluit namen.

Bij GroenLinks kwam 32 procent van de stemmen van mensen, die pas in het weekeinde of daarna de knoop doorhakten. Bijna één op de acht GroenLinks-stemmers (12 procent) besloot pas in het stemhokje zijn stem te gunnen aan de partij, die desondanks een bijzonder teleurstellende verkiezingsavond beleefde.

Bij de drie grote partijen was het beeld iets genuanceerder. Toch maakte van de stemmers op VVD en PvdA respectievelijk 25 en 24 procent zijn definitieve keuze pas in of na het weekeinde. Bij het CDA was dat 28 procent.

Bij de kleinere protestants-christelijke partijen was dit percentage voorspelbaar veel lager: 16.

Katholieken

Onder kiezers met een kerkelijke achtergrond was de opkomst aanmerkelijk hoger dan onder onkerkelijken. Van de katholieken ging 83 procent stemmen, van de gereformeerden 93 procent en van de hervormden 87 procent. Van de niet-religieuze bevolkingsgroep toog 73 procent naar het stemhokje.

De mening van de stemmers over het meest wenselijke kabinet is sterk verdeeld. De voorkeur van 28 procent gaat uit naar een paarse coalitie (PvdA, D66 en VVD). Een kabinet van CDA, PvdA en D66 geniet de voorkeur van 32 procent. Slechts 22 procent kiest voor een coalitie van CDA, VVD en D66.

Kok springt er als voorkeurspremier uit met 33 procent, Brinkman en Van Mierlo komen op achtereenvolgens 18 en 17 procent, terwijl Bolkestein hekkesluiter is met 11 procent.

Het percentage niet-stemmers onder de kiesgerechtigden was groot onder de generaties beneden de 35. In de leeftijdsgroep van 18 tot 24 jaar stemde 33 procent niet, in de groep 25- tot 34-jarigen was dat 32 procent. De opkomst onder ouderen was voorspelbaar zeer hoog. Van de 65-plussers zocht 88 procent het stemhokje op, in de leeftijdscategorie van 50 tot en met 64 jaar was dat 89 procent.

CD-stemmer niet onder indruk van tv-beelden

DEN HAAG – Zelfs tv-beelden van de meest rauwe fascisten die vertellen dat ze buitenlanders in brand steken en het liefst zouden willen vergassen, hebben CD-stemmers niet afgeschrikt. De Centrumdemocraten van Janmaat hebben gisteren hun aanhang verviervoudigd en na de gemeenteraadsverkiezingen van maart geconsolideerd.

Janmaat kan tevreden zijn: het offensief dat justitie de afgelopen weken had ingezet tegen criminele elementen in zijn partij, te zamen met de journalistieke onthullingen, hebben de extreem-rechtse proteststemmers niet aan het twijfelen gebracht. Rond de drie procent van de Nederlanders steunt een partij die figuren naar voren heeft geschoven met een strafblad en types die het fascisme-van-de-straat belichamen.

De afgelopen weken leek de CD toch gestraft te worden voor haar extremisme. In de peilingen had Janmaat steeds vier tot vijf zetels gehaald, op een gegeven moment zelfs zeven, maar de stroom negatieve publiciteit leverde verlies op. Justitie veroordeelde verschillende kopstukken wegens racisme, verboden wapenbezit en oplichting. Infiltranten die langere tijd binnen de CD-partijorganisatie rondkeken, kwamen met verbijsterende reportages in de Nieuwe Revu en de Groene Amsterdammer.

In de afgelopen dagen kwam daar een schokkende tv-reportage overheen. Geheime camera's legden het vast en brachten het in iedere huiskamer: in eigen kring slaan CD'ers taal uit waar de nazi's zich niet voor schaamden. Janmaat royeerde de meest uitgesproken extremisten, Graman en Van der Plas, maar voor de verkiezingsuitslag was dat uiteindelijk niet eens nodig. Die vier zetels had hij allang binnen.

Stemmen op Centraal Station Utrecht groot succes

'Ze komen echt overal vandaan'

UTRECHT – Een medewerker van het stembureau bladert door het stapeltje kiezerspassen. „Ze komen echt overal vandaan. Ik heb hier Maastricht, Eindhoven, Groningen, Rotterdam, Breda, Katwijk, Arnhem."

Utrecht had gisteren een primeur. Midden op het Centraal Station, in een door NS in elkaar getimmerd stemlokaal, konden kiezers uit het hele land terecht om hun stem uit te brengen. Een service voor forenzen die geen tijd hadden voor een bezoekje aan het stemlokaal in hun eigen gemeente.

„Ze waren er al vroeg bij. Vanaf kwart over zeven liep het al storm," zegt het hoofd stembureau E. Rorije. „Maar helaas hebben we er vijftig moeten terugsturen, omdat de stembureaus van de Kieswet pas om acht uur open mogen."

Tevreden

Initiatiefnemer T. Nijenkamp, directeur burgerzaken van de gemeente Utrecht, kijkt tevreden toe hoe haastige reizigers stembureau 124 inschieten en even snel weer verlaten. Rond half tien liggen er zo'n 150 stembiljetten in de bus. Van een mevrouw uit Alphen aan den Rijn bijvoorbeeld, die onderweg is naar haar werk in Hilversum. „Prachtig initiatief. Anders had ik iemand moeten machtigen, nu kan ik zelf stemmen. Stemmen doe je toch liever zelf."

Nijenkamp vindt de proef 'sowieso geslaagd'. „Het gaat erom dat we kritisch kijken welke drempels er zijn. Als de kiezers niet naar het stemlokaal willen, dan moet het stemlokaal maar naar de kiezers." Nijenkamp zou graag zien dat er een volgende keer ook stemlokalen komen op andere stations, grote winkelcentra en bij eventuele evenementen.

Teleurstellingen waren er overigens ook. Enkele tientallen mensen kwamen zonder kiezerspas, hadden niet gelezen dat ze die vooraf moesten aanvragen in hun eigen gemeente. „Dat moet in de toekomst ook anders," zegt Nijenkamp. „Het klinkt misschien nog wat futuristisch, maar ik denk aan magneetkaarten waarmee een kiezer uit Groningen zonder poespas vooraf gewoon in Maastricht kan stemmen. De techniek gaat door, de tijd haalt je in. Maar het moet wel verantwoord blijven, dubbel stemmen moeten we niet hebben."

Voorlichting

De 22-jarige studente Nicole Verhoeven, onderweg van Zevenaar naar Eindhoven, vindt het jammer dat er niet wat meer voorlichting over het initiatief is geweest. „Ik zag het toevallig een keer op een station." Dat ze iets meer moeite heeft moeten doen, vindt ze niet zo erg. „Als je ziet hoe het in Zuid-Afrika gaat, hebben wij hier niets te klagen."

Nijenkamp sluit zich daar van harte bij aan. „Heb je gezien hoe blij de mensen waren dat ze mochten stemmen? Een uurtje wachten in de brandende zon was geen probleem. Hier wel, vandaar dit soort initiatieven."

● *Treinreizigers in de rij voor het stemlokaal op het Centraal Station in Utrecht.* Foto: GPD

Ina Brouwer begrijpt het niet meer

DEN HAAG – De klap is keihard aangekomen in het GroenLinkse kamp. De gezichten staan op onweer, de sfeer is dramatisch. De partij, die met de duo-lijsttrekkers Ina Brouwer en Mohammed Rabbae op minstens tien zetels rekende, verliest er één en eindigt op vijf.

„Ik heb er geen echte verklaringen voor. Aan ons programma ligt het niet. Het is een bizarre ontwikkeling. Dat zo weinig mensen ons steun geven, is doodzonde. Dat trek ik mezelf ook aan. Nederland heeft gestemd op de grote partijen en op de kleine protestpartijen en daar horen wij niet bij." Brouwer zegt het op een luchtige toon, maar staat wit weggetrokken in het felle schijnsel van de televisielampen.

Haar voorgangster Ria Beckers, die in 1989 als eerste de lijst van GroenLinks aanvoerde en toen zes zetels haalde, heeft wél een verklaring voor het volledig onverwachte verlies van haar partij. „Het is het oude liedje. Wij krijgen als kleintje altijd weinig publiciteit en dat nekt ons in de eindfase."

Hans Schoen, die straks opgaat voor de verkiezingen van het Europees Parlement, is veel stelliger: „Het is voor de kiezer niet duidelijk waar GroenLinks nu precies voor staat. Op milieugebied doen we het goed, maar je moet natuurlijk geen houseparty organiseren waar XTC-pillen worden verhandeld. Dan haakt je electoraat af naar D66."

Slechts één GroenLinkser had gisteravond wél iets te vieren. Partijvoorzitter Marijke Vos, die als vijfde en laatste in de fractie van haar partij komt, vierde haar 37ste verjaardag. Maar dat kon in het GroenLinkse drama eigenlijk alleen nog haar partner boeien.

Van onze verslaggevers

Goede kansen voor Servaas Huys

Aantal Limburgers in Kamer gedaald

HEERLEN – Zeven Limburgers zijn gisteren rechtstreeks in de Tweede Kamer gekozen. Er zijn nu elf Limburgse afgevaardigden. Volgens het Limburgse Kamerlid René van der Linden is de „slagkracht van Limburg in Den Haag nu aanzienlijk afgenomen."

Servaas Huys maakt echter een goede kans na de kabinetsformatie alsnog zijn rentree in Den Haag te maken als de PvdA (37 zetels) in de regering komt: hij werd met zijn veertigste plek op de lijst net niet rechtstreeks gekozen.

Voor D66-kandidaat Paul Wessels in Gennep zijn de kansen op een debuut in het parlement kleiner. Hij staat op plaats dertig. Zes D66'ers die voor hem staan op de kandidatenlijst moeten in het nieuwe kabinet komen, wil Wessels in de Kamer komen.

Voor SP'er Jan de Wit uit Heerlen is het avontuur over. Hij stond op plaats drie, maar zijn partij kreeg slechts twee zetels.

De zeven gelukkigen dan. De CDA'ers Frans Wolters, René van der Linden en Maria van der Hoeven keren in Den Haag terug. Datzelfde geldt voor de fractievoorzitter van de PvdA, Thijs Wöltgens. Wöltgens ambieert evenwel een functie buiten het parlement. Zijn partijgenoot Eisso Woltjer, afkomstig uit het Europees Parlement, komt eveneens in de Tweede Kamer. Dit gezelschap wordt aangevuld door twee al in Den Haag vertoevende VVD-Kamerleden: Jos van Rey en Nellie Verbugt.

De druiven zijn zuur voor het zittende CDA-Kamerlid León Frissen uit Puth. Met zijn 53ste stek op de kandidatenlijst kan hij een terugkeer in Den Haag vergeten. Ook zijn partijgenoot Jacques Scheres (plaats 50) maakt geen kans.

Provinciale beeld wijkt verder niet opzienbarend af

CDA verliest in Limburg sterker

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het CDA heeft in Limburg veel meer stemmen verloren dan het landelijk gemidddelde. De christendemocraten verloren maar liefst 18 procent, zo'n vijf procent meer dan landelijk. Het CDA bleef steken op 29 procent (was 47) en bleef daarmee nog geen vijf procent voor op de PvdA, die ongeveer negen procent van de stemmen verloor. Vijf jaar geleden was dat verschil nog 13,5 procent.

Het verlies van de PvdA in Limburg voldoet wel ongeveer aan het landelijke beeld voor deze partij. Dat geldt in zijn algemeenheid voor de uitslagen in Limburg, ook voor het opkomstpercentage. Dat lag met 73,8 procent 2,7 procent lager dan vijf jaar geleden. Landelijk lag de opkomst op 78 procent.

Opvallend is wel dat de PvdA in een aantal grotere steden in Limburg meer verloor dan het CDA en ook meer dan het landelijk gemiddelde. In Heerlen ging de PvdA er ruim zestien procent op achteruit, in Kerkrade bijna vijftien en in Maastricht dertien (daar evenveel als het CDA). De PvdA verloor echter in grote steden als Amsterdam en Rotterdam ook meer dan het landelijk gemiddelde.

De VVD won in Limburg bijna zes procent van de stemmen en komt daarmee op vijftien. De liberalen hebben daarmee in Limburg ongeveer evenveel aanhang als D66, dat op 14,5 procent van de stemmen kwam. Dat is een winst van negen procent, ook weer overeenkomstig het landelijk gemiddelde. Bij de gemeenteraadsverkiezingen was het resultaat van D66 nog ronduit teleurstellend. De winst was veel lager dan elders in het land, vermoedelijk door het goede resultaat van de lokale partijen.

Ook de ouderenpartijen boekten goede resultaten in Limburg. Het Algemeen Ouderen Verbond haalde 5,5 procent van de stemmen binnen, de Unie 55+ één. Ook die cijfers vormen een weerspiegeling van het landelijke beeld.

GroenLinks won licht in Limburg en scoorde daarmee beter dan het landelijk gemiddelde. GroenLinks kwam op 3,2 procent uit (was drie).

De CD van Janmaat ging er in onze provincie dik twee procent op vooruit (naar 2,9), conform het landelijk beeld. Roermond vormde een uitschieter met bijna vijf procent.

Geen champagne maar bier

● Een handjevol Limburgse PvdA-kopstukken toast in het Sittardse café De Kup op de 'Pyrrus-overwinning' van hun partij. Foto: PETER ROOZEN

Limburgse voorzitters reageren op Haagse verkiezingsstress

Partijen zien paars na Pyrrusoverwinning PvdA

DOOR LAURENS SCHELLEN

SITTARD – De eerste betrouwbare prognoses van de historische stembus-uitslag zijn al lang en breed de Nederlandse huiskamers binnengeslingerd, maar in het verkiezingshoofdkwartier van de Limburgse PvdA heeft zich nog steeds helemaal niemand gemeld. En dus zit de kastelein van het anders zo sfeervolle café De Kup, voor één avond uitgeroepen tot sociaaldemocratisch partijbolwerk, al ruim anderhalf uur moederziel alleen voor de buis. De Sittardse kroegbaas begrijpt de vragende blik van de verslaggever. „Mevrouw Weyermars (voorzitter van de Limburgse PvdA, red.) heeft me een paar uur geleden nog gebeld en me verzekerd dat het vanavond doorgaat. Ach, ze komen wel hoor. Ze worden toch in elk geval de grootste partij in de Tweede Kamer?"

Later op de avond sleept de kastelein zijn gelijk inderdaad in de wacht. In twee opzichten zelfs. De Kup slaagt er, zij het tergend langzaam, uiteindelijk tóch nog in om een bescheiden aantal Limburgers met een groot PvdA-(bestuurs)hart naar binnen te lokken. En, belangrijker nog, de partij van 'toekomstig premier' Wim Kok verliest weliswaar fors, maar wordt desondanks in één klap de grootste Kamerfractie. En dus kan er ook bij gewestelijk aanvoerster Ad Weijermars best een tevreden glimlach vanaf: „Het verkiezingsresultaat is in elk geval aanzienlijk beter dan de opkomst op deze avond hier. Zelf hield ik vooraf rekening met 35 of 36 zetels, dus het resultaat valt voor ons alleszins mee. We kruipen nu dus inderdaad heel voorzichtig uit het dal van anderhalf jaar geleden. Het heeft veel pijn en veel moeite gekost, maar één ding hebben we als partij nu wel geleerd: je zult heel veel met de mensen moeten práten vooraleer je plannen maakt."

Over haar coalitievoorkeur laat Weyermars alvast geen misverstand bestaan: „Ik had me voorgenomen om vanavond in het paars gekleed hiernaar toe te komen. Spijtig genoeg kon ik niet zo één, twee, drie iets vinden in de kast. Maar het is een heel redelijke veronderstelling dat we terugkeren in de regering."

De Limburgse PvdA-aanvoerster gaat er vanuit dat de nieuwe PvdA-Kamerfractie onverwacht tóch nog uit drie 'bronsgroene' leden zal bestaan. Want behalve de zekere kandidaten Thijs Wöltgens en Eisso Woltjer, maakt ook Servaas Huijs uit Grubbenvorst een geheide kans op de felbegeerde terugkeer naar het Binnenhof.

Aanmerkelijk drukker is het ondertussen in café De Postkoets in Horn. Maar daar viert de top van de Limburgse VVD dan ook een éclatante verkiezingsoverwinning. Niet met kostbare champagne trouwens, maar heel gewoon met Limburgs bier. „We zijn en blijven echte Limburgers hoor," verzekert gewestelijk voorzitter Gerard Thijssen met opperste tevredenheid. „Ik ben dik tevreden met 28 zetels. Kijk, er zijn er bij ons die méér verwachten, maar ik zeg altijd: slagroom op de koffie is heel gauw weer verdwenen. Ik prefereer een stabiele groei." Een uurtje later staat het vrijwel vast dat Thijssen lelijk op de koffie komt: de VVD staat inmiddels op 31 zetels. Inclusief twee Limburgse, onder aanvoering van Jos 'Rocky' Van Rey, die in zijn eigen woonplaats trouwens alle stembusrecords heeft gebroken. „Ongelofelijk, maar in Roermond zijn we dankzij Jos nota bene de grootste partij," weet Thijssen.

Zijn D66-collega René van Druenen heeft al evenmin reden tot klagen. De opiniepeilingen mogen de Democraten van partijvader Hans van Mierlo weliswaar beduidend gunstiger gezind zijn dan de kiezers, de verdubbeling van het aantal Kamerzetels stemt Van Druenen 'absoluut tevreden'. „Al hadden we heel stiekem op 26 of 27 gerekend." Maar om de pijnlijke schaduwkant van de stembusuitslag loopt de Limburgse D66-voorman niet heen: „Het is verschrikkelijk jammer dat wij opnieuw geen enkele Limburger in onze eigen Kamerbankjes zien. Paul Wessels (ex-wethouder te Gennep, nummer 30 op de kandidatenlijst, red.) haalt het ook bij kabinetsdeelname niet. Heel erg spijtig. Temeer daar onze partij in deze provincie bijna tien procent heeft gewonnen. Inderdaad, deze situatie zal nooit meer mogen voorkomen." Ook Van Druenen zet in op 'paars'. „Al heeft de VVD zichzelf onderhand weggeprofileerd."

En dan de Verliezer Van De Avond. Ook, en zelfs vooral, in Limburg. CDA-voorman Frans Wilms windt geen enkel doekje om zijn bittere teleurstelling. „Het verlies is fors, heel fors. Volgens de laatste cijfers verliezen we in Limburg zelfs 17 procent." Volgens Wilms zijn de voornaamste oorzaken voor het dramatische verkiezingsechec drieërlei: „De kiezers waren al ontevreden, en vervolgens komen wij daaroverheen met een zwaar-weerboodschap die bovendien heel slecht werd gepresenteerd." In één adem waarschuwt de Limburgse CDA-voorzitter voor de Haagse toekomst van zijn partij: „Over regeringsdeelname valt door het CDA wellicht nog te onderhandelen. Maar nooit en te nimmer ten koste van onze uitgangspunten. Onze geloofwaardigheid mag nooit ondersneeuwen." Daarmee onderschrijft Wilms feitelijk het standpunt van zijn prominente Limburgse partijgenoot en (herkozen) Kamerlid René van der Linden. Die gaf onlangs vierkant te verstaan dat het CDA bij een onverhoopt zware verkiezingsnederlaag de onderhand vanzelfsprekende regeringsdeelname moet laten voor wat die is. Om, ook al doet het even pijn, zonder omweg de oppositiebankjes te kiezen.

Stille Thijs

KERKRADE – Opvallend afwezig was hij gedurende de verkiezingscampagne. Of, beter geformuleerd: onopvallend aanwezig. Hoe dan ook Kerkradenaar Thijs Wöltgens, fractievoorzitter van de PvdA, heeft geen rol van betekenis gespeeld in de verkiezingscampagne.

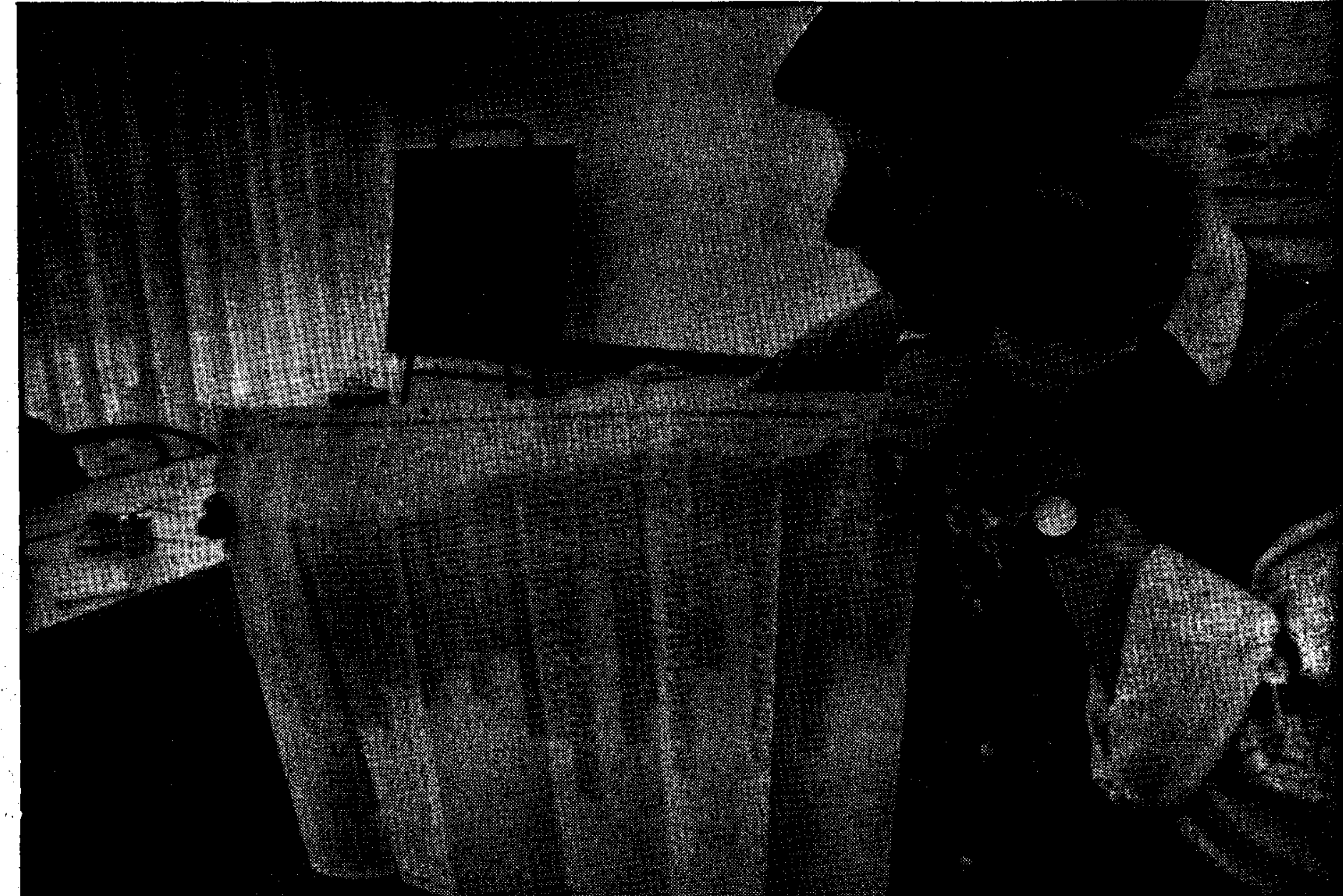
Ook gisteravond zat hij er stilletjes bij. Op een klapstoeltje in het bomvolle Paradiso, biertje in de hand met naast zich zijn echtgenote. Terwijl de rest van de partij zich bezweet opmaakt voor een knetterend verkiezingsfeest, kijkt Wöltgens voor zich uit alsof het een genoeglijke warme zomeravond is.

Glimlachend haalt hij de schouders op, gevraagd naar zijn campagne-inbreng. De nummer drie op de PvdA-lijst heeft naar eigen zeggen wel degelijk zijn steentje bijgedragen. Tal van spreekbeurten heeft hij gegeven, maar de aandacht daarvoor was nihil. Alleen zijn 'open brieven' over prangende kwesties aan politici van andere partijen, konden aanvankelijk rekenen op warme belangstelling van de media. Maar de pen van Thijs bleef al spoedig onaangeroerd liggen op zijn bureau. De aardige aanzet voor een scherper debat, stierf een stille dood.

Ook over zijn toekomst houdt Wöltgens zich op de vlakte. Hij heeft reeds aangekondigd de komende vier jaar in de Kamer niet vol te maken. Maar hij heeft geen ijzers in het vuur liggen. „Dat zie ik wel, ik sta voor alles open," zegt hij op gemoedelijke toon. Hij laat zich niet verleiden tot welke uitspraak dan ook. Rustig zet hij zich weer op zijn stoeltje.

● *Thijs Wöltgens bracht gisteren om één uur in zijn geliefde woonplaats Kerkrade zijn stem uit alvorens af te reizen naar de verkiezingsbijeenkomst in Paradiso.* Foto: FRANS RADE

● *Veel kiezers verbaasden zich over de grootte van het stembiljet.* Foto: FRANS RAD

Stembureau 9, gevestigd in het oude broederklooster te Bleijerheide telt 459 kiesgerechtigden. Maar het ene 'stemdistrict 9' is het andere niet. Het kiesdistrict met hetzelfde volgnummer in Maastricht kent bijvoorbeeld 1448 kiesgerechtigden. En de buurt ziet er in alle opzichten geheel anders uit: „Omschrijft u onze wijk gerust als een villa-parkje," zegt de voorzitter van dit Maastrichtse stembureau. En dat kunnen ze op hun beurt in het Roermondse Stemdistrict 9, in het hart van de volkswijk Roermondse Veld, niet zeggen. De CD werd daar gisteren groter dan het CDA. Om maar eens wat te noemen.

Rondje langs 'stemdistrict 9' in Roermond, Kerkrade en Maastricht

'Vouw 'm maar een paar keer dubbel'

DOOR JOS VAN DEN CAMP

HEERLEN – „En waar staat ú nou op de lijst?"
Dré Peters, raadslid voor Democraten Roermond is voorzitter van stembureau nummer negen in de plaatselijke volkswijk Roermondse Veld. Hij had er enorm om moeten lachen; dat er altijd weer mensen zijn die denken dat ze op hém kunnen stemmen. Hij is helemaal geen kandidaat voor de Tweede Kamerverkiezingen. „Je maakt wat mee! Vanmorgen kwam hier een vrouw binnen die wat langer had gezocht omdat ze dacht dat het stembureau in de school ondergebracht was. Dat is al een jaar of acht niet meer het geval. Zo iemand heeft dus de laatste acht jaar niet meer gestemd."

In dit koele wijkcentrum Euver de Breer sjokt tegen half twee de 340ste kiezer binnen. District 9 telt duizend kiesgerechtigden. Een bejaarde man in surfbroek is niet de eerste die schouderophalend meldt dat hij zijn oproepingskaart kwijt is. J. Janse, derde lid van het stembureau, leidt uit het hoog aantal 'zoekgeraakte' oproepingskaarten af dat mensen op het laatste moment 'toch hebben ingezien dat stemmen bijzonder belangrijk is'. De landelijk gehaalde opkomst van rond de 78 procent denkt men ook hier in Roermond te kunnen halen.

Over een zaak is het drietal het die middag om half twee eens: „Dankzij de goede sociale contacten is er in deze wijk geen noemenswaardig racisme."
Maar een mens kan zich fors vergissen.

Niet alleen de opkomst in het wijkje bleef met 59 procent aanzienlijk onder het landelijke cijfer, ook qua stemgedrag zat het quasi-opiniepeilende trio er bijzonder naast. Stemden viereneenhalf jaar geleden voor de Tweede Kamerverkiezingen nog twintig mensen in district 9 in het Roermondse Veld op de Centrumdemocraten, gisteren maakten 79 wijkgenoten het hokje van Janmaat of een van diens kornuiten rood. En daarmee kreeg die partij in de wijk zelfs tien stemmen meer dan het CDA. De VVD verdubbelde er zijn aanhang tot 88, D66 werd er met 41 stemmen drie keer zo groot en ondanks een verlies van 150 stemmen werd de PvdA er met 214 stemmen de grootste partij. Ruim veertig ouderen gaven hun stem aan een van de ouderenpartijen en Groen Links verdubbelde zijn aanhang tot 34.

Tientallen kilometers zuidelijker, in de voortuin van het voormalige broederklooster Bleijerheide in Kerkrade leunen plaatselijk CDA-raadslid H. Schroeder, Bleijerheidenaar Jo Mijnes in de zon tegen de gevel van het als stembureau ingerichte klooster. Samen met Jo Schörgers vormen ze de bezetting van het Kerkraadse stemdistrict 9 dat slechts 459 stemgerechtigden telt. Om vijf uur gistermiddag waren er pas 166 mensen komen stemmen. „De belangstelling is hier altijd bijzonder laag. Maar een uurgemiddelde van 18,4 uitgebrachte stemmen is wel heel triest," klaagt Jo Schörgers die erkent 'niets beters te doen te hebben' dan dergelijke rekensommetjes te maken.

Net als in de andere twee stembureau's verbazen de kieze zich ook hier over de grootte v het stembiljet. „Het is een enc me lap, het lijkt wel een kran zeggen kiezers die in Roermo te horen kregen: „Vouw 'm ma een paar keer dubbel," hetge door sommigen uitgelegd we als 'prop 'm er maar in."

Maar dat laatste was onmogeli voor de allerlaatste kiezer d zich een paar seconden na zev uur gisteravond meldde aan deur van Basisschool Sint Piet in Maastricht. In het nogal o derkomen gymnastiekzaal van de school zijn de stemhokj al afgebroken en de bussen geleegd als de – thuis van zi behangplak en verfkwast wegg lopen – man alsnog wordt bi nengelaten en kan stemmen.

Maastrichtenaar Lustermans al dertig jaar lid van het stemb reau en bekleedt momenteel functie van voorzitter van ste district 9 op Sint Pieter. „Vo de eerste keer hebben we e loep gebruikt. Acht slechtzien ouderen hebben daarvan g bruik gemaakt," is alles wat h in eerste instantie kwijt wil.

De opkomst van 83 procent vi hem enigszins tegen, meldt h na de telling. In stemdistrict zijn 1448 mensen stemgerec tigd. Van hen stemden er me dan vijftig op de ouderenpa tijen. Lustermans ziet verd verschuivingen ten gunste va de progressieve partijen. „D district kunt u gerust omschr ven als een villa-parkje. Al he ben we er door een nieuwe ind ling een paar straten bijgekr gen. En, tja hoe zal ik h zeggen?
Die zijn 'een beetje minder'."

Roermond geeft Van Rey bijna 3000 stemme

DOOR RENÉ ROOSJEN

ROERMOND – Het Roermondse Tweede Kamerlid Jos van Rey heeft de verkiezingswinst van zijn partij in Roermond vertaald gezien in 2938 voorkeurstemmen, van in totaal 4906 op de VVD. Op wie hij zelf gestemd heeft ? „Op Jos van Rey."

Jos van Rey is tevreden het resultaat van zijn verkiezingscampgane. De cijfers spreken voor zich: bij de vorige Kamerverkiezingen haalde hij in Roermond 1851 stemmen en in heel Limburg 13385. „Als de macht van de grote getallen opgaat, zal ik op zo'n 19.000 stemmen uitkomen." Voordat Van Rey op de verkiezingsavond zijn opwachting maakt bij een VVD-bijeenkomst in Horn, gunt hij zich de tijd om een hap Chinees te eten. Tegen de ober: „Welk nummer heb je gestemd?," vraagt Van Rey. „Twintig," roept hij door het restaurant.

„Ze hebben allemaal op mij gestemd," zegt Van Rey achterover leunend. Bij een glas mineraalwater slikt hij een capsule penicilline weg. Om 39 graden koorts te onderdrukken, en om weer fit te zijn voor het fractieberaad daag in Den Haag.

LIMBURG — **1124957 INW.**

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	73,8	627248	76,5	642705
CDA	28,9	181156	46,9	301547
PvdA	24,5	153509	33,4	214500
VVD	14,7	92511	9,0	58134
D66	14,5	90738	5,5	35026
GRLINKS	3,2	20045	3,0	19128
SGP	0,1	795	0,1	523
GPV	0,4	2574	0,2	1567
RPF	0,2	1568	0,1	793
CD	2,9	18518	0,5	3198
Overige	10,6	65834	1,3	8289
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	417	–	–
PSP'92	0,1	437	–	–
SP	2,2	13818	0,5	3482
SAPRebel	0,1	388	0,0	244
NWP	0,5	3403	–	–
PMR	0,1	838	–	–
Unie 55+	1,0	6368	–	–
SBP	0,1	546	–	–
AOV	5,5	34329	–	–
CP'86	0,3	1651	–	–
LP	0,0	214	–	–
Groenen	0,1	679	0,3	1607
VIP	0,2	1358	–	–
NCPN	0,1	411	–	–
ADP	0,1	432	–	–
S'93	0,1	545	–	–
Overige 89	–	–	0,5	2956

Extreem-rechts scoort het hoogst in Onderbanken

PvdA verliest veel in steden van OZL

Van onze verslaggever

HEERLEN – De Partij van de Arbeid heeft in de vier steden Heerlen, Kerkrade, Landgraaf en Brunssum groter verlies geleden dan het CDA. Maar de PvdA blijft er de grootste partij. In de kleinere plaatsen, Simpelveld, Nuth, Voerendaal en Onderbanken verliest het CDA juist het meest, precies zoals ook landelijk het geval is.

In de vier steden was de PvdA vier jaar geleden verreweg de grootste partij met zo'n veertig tot vijftig procent van de stemmen. Daar levert ze nu zo'n vijftien procent van in. Het CDA levert een paar procent minder in.

In vier kleine gemeenten had de PvdA in 1989 slechts ruim dertig procent. Daar moet ze ongeveer acht procent van inleveren. Het CDA verliest hier ruim vijftien procent.

De extreem-rechtse partijen Centrumdemocraten en CP'86 deden het in Onderbanken het best: vijf procent. Dat is een procent meer dan in Heerlen, Kerkrade en Landgraaf. Brunssum volgt kort daarachter.

In Simpelveld met 3,1 procent, Nuth met 2,7 en Voerendaal met 2,1 procent hebben samen toch nog altijd bijna zevenhonderd mensen extreem-rechts gestemd.

Opvallend is ook in Oostelijk Zuid-Limburg de goede score van de ouderenpartijen, die het in Limburg veel beter doen dan landelijk.

De D66 wint fors, maar behaalt met zo'n dertien procent datgene wat ongeveer verwacht werd. De score schommelt in de acht plaatsen niet wezenlijk.

De VVD wint ook flink, maar blijft met slechts acht procent onverminderd impopulair in Kerkrade. Ze scoort verreweg het sterkst in de forensenplaatsen Voerendaal en Nuth, met scores van zo'n vijftien procent. In de meeste andere plaatsen trekt de VVD eentiende van de stemmen.

PvdA in Landgraaf de grote verliezer

LANDGRAAF – De PvdA is in Landgraaf als de grote verliezer uit de bus gekomen. Behaalden de sociaal-democraten in 1989 nog 46,1 procent, nu haalden ze de eindstreep met 28,2%.

Ondanks dat verlies van bijna achttien procent blijft de PvdA de grootste partij, want ook het CDA kelderde van 34,8 naar 20,8 procent.

D66 boekte een winst van bijna tien procent en ook de SP kwam deze keer met 6,5%, een winst van ruim vijf procent, goed voor de dag. De VVD steeg met 3,6 procent naar ruim elf procent.

Extreem-rechts deed het ook in Landgraaf niet slecht. De CD scoorde 3,4% en de CP'86 0,7%. Totaal goed voor 904 stemmen op deze twee partijen.

De ouderenpartijen waren goed voor zeker 7,5 procent van de Landgraafse stemmen. De SP doet het er dit jaar goed: nu kreeg ze 6,5 procent van alle stemmen.

Lekker stemweer

● *In je korte mouwen van je democratische rechten gebruik maken. Er zijn wel slechtere omstandigheden geweest bij verkiezingen. Deze Heerlense vrouwen hebben zojuist hun stem uitgebracht. Dieren en kind mochten mee.*
Foto: DRIES LINSSEN

PvdA Brunssum verliest terrein

BRUNSSUM – De PvdA in Brunssum heeft ten opzichte van vijf jaar geleden flink terrein moeten prijsgeven. De partij van Wim Kok verloor 15,8 procent van zijn achterban en kwam uit op 28,9 procent. De ondanks bleven de sociaal-democraten de grootste partij in Brunssum.

Ook het CDA zag zijn positie verslechteren met 13,2%, van 37,9 naar 24,7 procent. Brunssum, met name Treebeek, vormt al jaren een hecht bolwerk voor gereformeerde partijen. Zowel de SGP, GPV en voor de RPF boekten winst. Was dat bij de eerste twee partijen nog maar 0,1%, bij de RPF sloeg de balans met 0,4% naar de positieve kant door. Op extreem-rechts brachten 618 stemmers hun stem uit. De CD kwam uit op 3,2 en de CP'86 op 0,[illegible] procent. Ook in Brunssum scoorde D66 met een stijging van 4,9 naar 12,8 procent het beste. De VVD haalde bijna elf procent van de stemmen binnen.

Grote winst D66 in Kerkrade

KERKRADE – De partij van Hans van Mierlo (D66) heeft in Kerkrade goed gescoord. De winst bedraagt ruim acht procent. Totaal stemden 3039 Kerkradenaren (11,9%) op een D66-lid.

De PvdA verloor bijna vijftien procent en kwam uit op een eindresultaat van 35,4%. Het CDA verloor ruim dertien procent van zijn trouwe stemmers en behaalde slechts 21,4 procent.

Naast de 4,1% van de stemmen op de twee extreem-rechtse partijen (CD en CP'86), was het zeer opvallend dat maar liefst 8,7 procent op een van de twee ouderenpartijen zijn stem uitbracht. Voor een gemeente waarin de vergrijzing jaarlijks toeneemt, niet zo verwonderlijk.

Tenslotte boekte GroenLinks een winst van twee procent. De partij was goed voor 4,2% van het aantal stemmen.

PvdA Heerlen blijft de grootste partij

HEERLEN – Is de PvdA in de gemeentelijke politiek afgezakt naar de vierde plaats (achter CDA, Stadspartijen en SP), bij de landelijke verkiezingen blijft ze in Heerlen nummer een.

De PvdA in Heerlen heeft wel fiks verloren in vergelijking met 1989: negenduizend stemmen minder. Maar de partij kreeg wel twee keer zo veel stemmen als bij de gemeenteraadsverkiezingen: ruim twaalfduizend tegen vijfduizend in maart.

De exacte reden van deze verschuiving is uiterst moeilijk te bepalen omdat landelijke tendenzen, maar ook het Heerlense centrumplan en de afwezigheid van de Stadspartij (met enkele ex-PvdA'ers) van invloed zullen zijn.

Het Heerlense CDA kreeg in maart een forse klap, maar nu is het aantal stemmen op bijna elfduizend gehandhaafd. Nogt altijd achtduizend minder dan vijf jaar geleden.

De SP trok in maart 7500 Heerlense stemmen, nu waren het er nog maar 5200. En dat terwijl de opkomst nu acht procent hoger was.

D66 en VVD winnen ruim drie- respectievelijk tweeduizend stemmen in vergelijking met maart.

GroenLinks doet het ook in Heerlen verrassend slecht. Ze levert negenhonderd stemmen in en de Centrumdemocraten verloren driehonderd stemmers in vergelijking met twee maanden geleden.

CDA: Simpelveld verlies 14 procent

SIMPELVELD – In Simpelveld verloor het CDA 14,5% van haar kiezers en scoorde uiteindelijk 33,2%. De PvdA daalde van 37,1% naar 28,3%, een verlies van bijna negen procent.

De meeste winst boekte D66, van 4,3% naar 12,7%, ruim acht procent meer. Ook de VVD deed het niet slecht met een stijging van bijna vier procent (van 6,7 naar 10,5).

In Simpelveld zijn 214 stemmen uitgebracht op de CD (2,8% van de stemmen) en de CP'86 (0,3%).

Verkiezingsborden in Meerssen te vroeg weg

CDA: 'Grondrecht is met voeten getreden'

Van onze verslaggever

MEERSSEN – De gemeente Meerssen treedt het grondrecht van vrijheid van meningsuiting met voeten. Dat zegt de plaatselijke CDA-afdeling, die zeer verbolgen is over het 'voortijdig en ten onrechte' weghalen door gemeente-ambtenaren van verkiezingsborden van de partij.

Wat het CDA een ernstige aantasting van het recht op vrije meningsuiting noemt, blijkt bij navraag bij de gemeente een 'communicatiestoornis' te zijn.

Voorzitter mr. Hans Achten van de Meerssense christendemocraten eist in een brief aan het college opheldering. Achten: „Het CDA heeft een vergunning gekregen om de borden op te hangen van 25 april tot en met 3 mei. Afgelopen maandag bleken de meeste borden echter al weggehaald, nadat ze daar sinds de zaterdag daarvoor hingen. De rechterhand van de gemeente weet kennelijk niet wat de linkerhand doet," aldus Achten.

De CDA-er vindt 'het bijzonder naar dat de gemeente binnen het kader van de verkiezingen zo onzorgvuldig en zo ondemocratisch meent te moeten handelen.' Volgens Achten is die handelwijze ook geenszins te rijmen met eerdere publicaties van de gemeente waarin de burgers worden opgeroepen te gaan stemmen.

Het CDA wil weten op wiens last de borden zijn weggehaald en wie daar politiek voor verantwoordelijk is.

Burgemeester Majoor (PvdA) liet een van zijn ambtenaren gisteren meedelen dat er sprake is geweest van een communicatiestoornis: de gemeente heeft de borden inderdaad laten weghalen maar 's avonds weer laten terughangen om zo de schade voor de partij zo veel mogelijk te beperken.

In de rij na uitval van stemcomputer

LANDGRAAF – Bij het stembureau Carré in Landgraaf deden zich gistermiddag even Zuid-Afrikaanse taferelen voor.

Door het uitvallen van de stemcomputer moesten na zessen zeker vijftig mensen in de rij staan. Het stembureau bleef daarom open tot na zeven uur. De storing bij het stembureau aan de Markt in Schaesberg werd door vier ijlings uit het gemeentehuis opgetrommelde ambtenaren verholpen.

CDA in Nuth fors onderuit

NUTH – Evenals in de andere kleine gemeenten in de Oostelijk Mijnstreek is het CDA ook in Nuth forse achteruitgegaan. De christen-democraten verloren bijna achttien procent van hun aanhang en kwamen uit op 33,0%. Dat was in 1989 nog 50,7 procent. Het verlies van de PvdA bleef beperkt tot 7,7%.

D66 kwam in Nuth goed voor de dag met een winst van 8,7 procent. Precies veertien procent stemde op een lid van D66. Ook de VVD klom van 8,0 naar 14,1 procent. Het aantal stemmers op extreem-rechts bedroeg 2,7 procent, op de CD 2,5 en CP'86 0,2.

In Nuth stemden 610 personen op de ouderenpartijen. Dat is 5,6 procent van het aantal stemmers dat gisteren in deze gemeente naar de stembureaus ging.

Veel problemen in Landgraafse stembureaus

'Wat een ellende, dan stem ik maar niet'

DOOR HANS ROOIJAKKERS

LANDGRAAF/SIMPELVELD – Het stemlokaal in basisschool 't Valder aan de Belvauer in Nieuwenhagen doet vermoeden dat er voor het eerst verkiezingen in Landgraaf worden gehouden.

De weg naar de primitief als stemlokaal ingerichte gymzaal voert langs een paar klaslokalen en wat nieuwsgierige kinderen, die denken dat de school een open dag houdt.

De vloer van de gymzaal is afgedekt met karton en papier om beschadigingen en vlekken te voorkomen. De twee aan elkaar gekoppelde stemmachines – één apparaat kan de 25 lijsten en het grote aantal kandidaten niet aan – zijn bij binnenkomst amper te ontwaren.

Op voorschrift van staatssecretaris D. de Graaff-Nauta mag de onderkant van de tafel waarop de stemmachines staan, niet zichtbaar zijn.

De oplettende toeschouwer kan aan de benen van de kiezer zien of er wordt gestemd op het linker apparaat, met daarop de lijsten een tot elf, of op het rechter gedeelte waar de overige lijsten in staan geprogrammeerd.

Kier

De medewerkers in het 'stemlokaal Valder', onder voorzitterschap van het Landgraafse raadslid Helma Gubbels, heeft het zwarte plastic dat hen opengaan van de stemlokalen echter niet bevestigd. Pas na een paar klachten van vroege stemmers ('Ik kan de benen zien') wordt het kunststof provisorisch aangebracht. Hier en daar is nog een kier zichtbaar, maar ook die gaatjes worden in de loop van de ochtend gedicht.

„Wat is hier gebeurd?," vraagt een Landgravenaar zich af. „Zo'n dure apparatuur kan niet eens 25 lijsten verwerken? Nu moet de hele handel afgeplakt worden. Ongelooflijk. Geef mij maar een formulier met een rood potlood..."

Detector

Een oudere dame, die kennelijk voor het eerst elektronisch stemt, weet niet wat ze ziet. Een zwart bouwsel met een lamp erboven. Nadat de 'stemcontroleur' roept 'mevrouw, u' kunt stemmen' loopt zij voorbij de stemmachines, kijkt naar de lamp aan het plafond en komt weer achter de apparatuur vandaan. Zonder een knopje in te drukken.

Waarschijnlijk denkt de vrouw aan een detector. Of lanceert zij onbewust het stem-idee voor de toekomst: fotografisch stemmen? Na wat uitleg brengt zij alsnog haar stem elektronisch uit.

Helma Gubbels kan er om lachen. Zij vervangt in het stemlokaal van basisschool 't Valder de zieke Wiel Heinrichs. Gubbels zit daar voor het eerst. Haar 'normale' stekkie is het bejaardencentrum in Waubach.

„Als daar om zeven uur 's avonds de stemmen worden geteld, ben ik doodop. Voor de meeste oudere mensen is elektronisch stemmen te moeilijk en zij vragen voortdurend om hulp. Veel oudjes weten ook niet op wie ze moeten stemmen. 'Stemt u maar voor mij. Het maakt niet uit op wie. Als die maar katholiek is...' krijg ik dan te horen."

Paniek

Weinig later vergaat haar het lachen. Een slechtziende man rukt per ongeluk met zijn stok de stekker uit het stopcontact. Pas als de volgende Landgravenaar zijn stem wil uitbrengen, wordt het euvel ontdekt. De stemmachine ligt er uit! „Helma, nu rustig blijven", roept de voorzitter van het stemlokaal tegen zichzelf.

Ze grijpt naar de handleiding. Er wordt verschillende keren op de herstelknop gedrukt, maar het apparaat blijft buiten werking. Een druk op een andere toets maakt een einde aan de kortstondige paniek. „Gelukkig," zucht Gubbels. „De mensen kunnen weer stemmen. En wat ook belangrijk is, de al uitgebrachte stemmen blijven geregistreerd."

De sfeer in 't Valder wordt weer wat meer ontspannen. Zeker als een man, die na het inleveren van zijn oproepingskaart en twee volmachten, drie nummers krijgt. „Komen stemmen en daarbij drie consumptiebonnen gratis. Dat is pas service. Doe mij maar twee cola en één limonade..."

Ellende

Ook in het gemeentehuis van Simpelveld, waar het stembureau wordt bemand door burgemeester Peter Cammaert, wethouder Bèr Frijns en 'stembegeleider' Wim Moisson, is niet iedereen het elektronisch stemmen meester.

Een vrouw die de hersteltoets al vier maal heeft ingedrukt, krijgt privé-onderricht van Moisson: „Eerst het witte knopje vóór de naam van de kiezer indrukken en daarna op de rode knop." De vrouw begrijpt er niets van. „Ik stop ermee. Dan stem ik maar niet. Wat een ellende."

Na een bemoedigend woordje van Wim Moisson stemt zij alsnog. Haar stem is nog geldig ook. Want dat is toch een voordeel van het elektronisch stemmen: er kunnen geen ongeldige stemmen worden uitgebracht op de machine. En dat is met een uitgeschoten krabbel van een rood potlood toch anders.

● *De provisorisch afgedekte stemmachines in basisschool 't Valder in Nieuwenhagen.* Foto: FRANS RADE

Zwaar verlies CDA in Onderbanken

ONDERBANKEN – Het CDA in Onderbanken heeft met 32,1 procent van het aantal uitgebrachte stemmen, een verlies van ruim zestien procent, nog net de koppositie kunnen handhaven. De PvdA verloor ruim negen procent en eindigde op 26,3%.

Precies vijf procent van de stemgerechtigden bracht zijn stem uit op extreem-rechts, namelijk 4,7% op de CD en 0,3% op de CP'86.

D66 klom van 4,5 naar 11,7 procent en verdrong de VVD van de derde positie. De liberalen boekten even eens winst, van 5,9 naar 11,9 procent.

Groot verlies van CDA in Voerendaal

VOERENDAAL – In Voerendaal is het CDA ondanks het grote verlies aan stemmen, toch de grootste partij gebleven.

Het CDA verloor 16,7% en duikelde van 52,8 naar 36,1. Bij de PvdA bleef de schade beperkt tot ruim zes procent (van 27,6 naar 21,4). Ook hier was de grote winnaar D66 met 13,4%, een stijging van ruim acht procent. De VVD boekte een winst van bijna vijf procent (van 10,3 naar 15,0).

In Voerendaal stemden 174 mensen op extreem-rechtse partijen. De CD kwam op 1,9 en CP'86 op 0,2 procent. Dat is de laagste score van Oostelijk Zuid-Limburg.

AMBT MONTFORT 11162 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,1	6611	77,6	6530
CDA	29,6	1956	50,7	3309
PvdA	25,7	1701	30,2	1974
VVD	17,2	1136	10,4	678
D66	13,7	906	4,8	313
GRLINKS	2,2	143	2,4	157
SGP	0,0	3	0,1	7
GPV	0,3	21	0,2	16
RPF	0,3	18	0,1	5
CD	3,1	202	0,4	27
Overige	7,9	525	0,7	44
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	3	–	–
PSP'92	0,0	1	–	–
SP	0,5	30	0,1	5
SAPRebel	–	–	0,0	1
NWP	0,5	34	–	–
PMR	0,1	6	–	–
Unie 55+	0,7	48	–	–
SBP	0,2	11	–	–
AOV	5,3	348	–	–
CP'86	0,2	15	–	–
LP	0,1	4	–	–
Groenen	0,1	8	0,1	7
VIP	0,1	8	–	–
NCPN	0,0	2	–	–
ADP	0,0	2	–	–
S'93	0,1	5	–	–
Overige 89	–	–	0,5	31

ARCEN EN VELDEN 8904 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	5259	84,4	5419
CDA	[illegible]	[illegible]	62,1	3865
PvdA	[illegible]	[illegible]	18,9	1023
VVD	[illegible]	[illegible]	9,6	520
D66	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

BERGEN 13091 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	74,2	7308	80,7	7890
CDA	38,2	2789	59,1	4664
PvdA	23,4	1709	26,3	2072
VVD	15,4	1128	7,3	578
D66	12,5	910	4,3	339
GRLINKS	1,5	107	1,9	147
SGP	0,0	3	0,0	2
GPV	0,2	16	0,2	13
RPF	0,1	5	0,0	3
CD	2,0	148	0,3	25
Overige	6,7	493	0,6	47
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	1	–	–
PSP'92	0,1	6	–	–
SP	0,5	35	[illegible]	9
SAPRebel	0,0	3	0,0	3
NWP	0,3	25	–	–
PMR	0,1	8	–	–
Unie 55+	0,8	64	–	–
SBP	0,2	18	–	–
AOV	3,9	287	–	–
CP'86	0,3	20	–	–
LP	0,0	3	–	–
Groenen	0,1	4	0,2	15
VIP	0,1	4	–	–
NCPN	0,0	3	–	–
ADP	0,0	2	–	–
S'93	0,1	10	–	–
Overige 89	–	–	0,3	[illegible]

BORN

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	79,7	[illegible]	[illegible]	[illegible]
CDA	31,0	[illegible]	[illegible]	4703
PvdA	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

EIJSDEN 11649 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,6	6865	81,2	6897
CDA	32,8	2254	50,5	3484
PvdA	25,2	1728	28,7	1979
VVD	16,5	1129	11,9	819
D66	14,6	1002	5,3	364
GRLINKS	2,6	178	2,8	194
SGP	0,1	4	0,1	5
GPV	0,3	22	0,2	13
RPF	0,1	9	0,1	6
CD	1,9	131	0,1	9
Overige	5,9	408	0,3	24
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	1	–	–
PSP'92	0,1	4	–	–
SP	0,4	29	–	–
SAPRebel	0,0	3	–	–
NWP	0,4	28	–	–
PMR	0,1	6	–	–
Unie 55+	0,6	43	–	–
SBP	0,1	4	–	–
AOV	3,7	257	–	–
CP'86	0,1	7	–	–
LP	0,0	2	–	–
Groenen	0,1	7	0,2	14
VIP	0,1	8	–	–
NCPN	0,1	5	–	–
ADP	0,0	1	–	–
S'93	0,1	3	–	–
Overige 89	–	–	0,1	10

GELEEN 34108 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	18797	75,9	19471
CDA	25,[illegible]	4718	43,2	8414
PvdA	27,[illegible]	5088	39,1	7610
VVD	[illegible]	2464	7,6	1478
D66	[illegible]	[illegible]	4,9	956
GRLINKS	[illegible]	[illegible]	[illegible]	654
SGP	[illegible]	[illegible]	[illegible]	21
GPV	[illegible]	[illegible]	[illegible]	41
RPF	[illegible]	57	[illegible]	27
CD	[illegible]	[illegible]	0,6	113
Overige	[illegible]	2185	0,8	157
Specificatie Overige:				
DNP	[illegible]	16	–	–
PSP'92	[illegible]	15	–	–
SP	[illegible]	193	0,3	48
SAPRebel	[illegible]	12	0,0	6
NWP	[illegible]	125	–	–
PMR	[illegible]	16	–	–
Unie 55+	[illegible]	257	–	–
SBP	[illegible]	3	–	–
AOV	7,0	1320	–	–
CP'86	0,4	68	–	–
LP	0,0	7	–	–
Groenen	0,2	41	0,1	23
VIP	[illegible]	88	–	–
NCPN	[illegible]	10	–	–
ADP	0,0	2	–	–
S'93	0,1	11	–	–
Overige 89	–	–	0,4	80

GENNEP 16728 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	73,4	9296	75,4	9250
CDA	32,3	3000	48,6	4494
PvdA	24,8	2305	28,4	2624
VVD	14,7	1369	9,5	881
D66	16,5	1538	8,6	800
GRLINKS	[illegible]	[illegible]	3,6	333
SGP	[illegible]	[illegible]	0,1	[illegible]
GPV	[illegible]	[illegible]	0,1	[illegible]
RPF	[illegible]	30	0,1	[illegible]
CD	2,0	188	0,3	31
Overige	6,5	600	0,7	63
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	5	–	–
PSP'92	0,0	4	–	–
SP	0,4	39	0,1	10
SAPRebel	0,0	4	0,0	3
NWP	0,3	24	–	–
PMR	[illegible]	8	–	–
Unie 55+	[illegible]	89	–	–
SBP	0,1	11	–	–
AOV	3,9	365	–	–
CP'86	0,3	23	–	–
LP	0,0	4	–	–
Groenen	0,1	11	0,3	24
VIP	0,1	7	–	–
NCPN	–	–	–	–
ADP	–	–	–	–
S'93	0,1	6	–	–
Overige 89	–	–	0,3	26

GRUBBENVORST 6790 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	[illegible]	4190
CDA	[illegible]	[illegible]	[illegible]	2595
PvdA	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
VVD	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
D66	[illegible]	[illegible]	[illegible]	217
GRLINKS	[illegible]	[illegible]	[illegible]	67

HAELEN 9898 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,4	5835	80,1	[illegible]
CDA	32,1	1875	55,3	[illegible]
PvdA	19,9	1163	23,1	[illegible]
VVD	20,5	1195	12,1	[illegible]
D66	14,5	844	5,5	[illegible]
GRLINKS	2,5	147	2,8	[illegible]
SGP	0,2	10	0,1	[illegible]
GPV	0,6	34	0,2	[illegible]
RPF	0,3	19	0,2	[illegible]
CD	2,5	147	0,3	[illegible]
Overige	6,9	401	0,4	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	5	–	[illegible]
PSP'92	0,1	5	–	[illegible]
SP	0,5	27	0,0	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	0,0	[illegible]
NWP	0,4	25	–	[illegible]
PMR	0,1	7	–	[illegible]
Unie 55+	0,9	50	–	[illegible]
SBP	0,0	2	–	[illegible]
AOV	4,2	244	–	[illegible]
CP'86	0,1	5	–	[illegible]
LP	0,1	6	–	[illegible]
Groenen	0,1	4	0,2	[illegible]
VIP	0,1	4	–	[illegible]
NCPN	0,0	2	–	[illegible]
ADP	0,1	8	–	[illegible]
S'93	0,1	4	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,2	[illegible]

HEEL 8433 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	70,8	4519	73,4	[illegible]
CDA	31,1	1465	52,4	[illegible]
PvdA	22,1	1001	27,0	[illegible]
VVD	17,7	799	11,3	[illegible]
D66	15,9	720	5,8	[illegible]
GRLINKS	2,2	98	2,4	[illegible]
SGP	0,0	2	0,1	[illegible]
GPV	0,2	7	0,1	[illegible]
RPF	0,1	4	0,0	[illegible]
CD	1,8	82	0,3	[illegible]
Overige	8,9	401	0,6	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	5	–	[illegible]
PSP'92	–	–	–	[illegible]
SP	0,3	13	0,1	[illegible]
SAPRebel	–	–	0,0	[illegible]
NWP	0,3	13	–	[illegible]
PMR	0,2	8	–	[illegible]
Unie 55+	1,3	57	–	[illegible]
SBP	0,1	5	–	[illegible]
AOV	6,1	274	–	[illegible]
CP'86	0,3	12	–	[illegible]
LP	0,0	2	–	[illegible]
Groenen	0,1	3	0,2	[illegible]
VIP	0,0	2	–	[illegible]
NCPN	–	–	–	[illegible]
ADP	0,0	2	–	[illegible]
S'93	0,1	[illegible]	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,3	[illegible]

HEERLEN 95823 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	69,3	50849	71,8	[illegible]
CDA	21,4	10862	36,2	[illegible]
PvdA	25,1	12771	41,8	[illegible]
VVD	10,9	5524	7,6	[illegible]
D66	14,6	7426	5,5	[illegible]
GRLINKS	3,4	[illegible]	3,4	[illegible]
SGP	0,1	[illegible]	[illegible]	[illegible]
GPV	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
RPF	[illegible]	[illegible]	0,2	[illegible]
CD	3,7	1897	0,9	[illegible]
Overige	19,8	10124	3,9	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	35	–	[illegible]
PSP'92	0,1	43	–	[illegible]
SP	10,3	5246	2,6	[illegible]
SAPRebel	0,0	24	0,1	[illegible]
NWP	0,7	334	–	[illegible]
PMR	0,1	74	–	[illegible]
Unie 55+	1,0	500	–	[illegible]
SBP	0,0	23	–	[illegible]
AOV	6,5	3316	[illegible]	[illegible]
CP'86	0,3	173	–	[illegible]
LP	0,1	24	–	[illegible]
Groenen	0,1	57	0,3	[illegible]
VIP	0,3	173	–	[illegible]
NCPN	0,1	52	–	[illegible]
ADP	0,0	13	–	[illegible]
S'93	0,1	37	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,9	[illegible]

HELDEN 18646 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	73,3	10108	78,6	[illegible]
CDA	40,7	4117	64,6	[illegible]
PvdA	[illegible]	[illegible]	19,4	[illegible]
VVD	18,3	1846	7,8	[illegible]
D66	13,0	1318	4,8	[illegible]
GRLINKS	1,9	[illegible]	2,3	[illegible]
SGP	0,2	[illegible]	0,0	[illegible]
GPV	0,2	19	[illegible]	[illegible]
RPF	0,2	17	0,1	[illegible]
CD	2,0	205	0,2	[illegible]
Overige	6,0	604	0,7	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	4	–	[illegible]
PSP'92	0,1	[illegible]	–	[illegible]
SP	0,5	[illegible]	0,1	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	0,0	[illegible]
NWP	0,3	27	–	[illegible]
PMR	0,1	7	–	[illegible]
Unie 55+	0,7	66	–	[illegible]
SBP	0,2	18	–	[illegible]
AOV	3,6	[illegible]	–	[illegible]
CP'86	0,2	[illegible]	–	[illegible]
LP	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]
Groenen	0,0	4	[illegible]	[illegible]
VIP	0,1	14	–	[illegible]
NCPN	0,0	2	–	[illegible]
ADP	0,0	1	–	[illegible]
S'93	0,1	[illegible]	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,3	[illegible]

HEYTHUYSEN [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	6921	81,6	[illegible]
CDA	40,0	2766	61,8	[illegible]
PvdA	16,8	[illegible]	[illegible]	[illegible]
VVD	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
D66	14,0	[illegible]	[illegible]	[illegible]
GRLINKS	2,0	[illegible]	[illegible]	[illegible]
SGP	0,1	5	0,1	[illegible]
GPV	[illegible]	23	[illegible]	[illegible]
RPF	0,3	19	[illegible]	[illegible]
CD	2,1	142	0,3	[illegible]
Overige	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	[illegible]	–	[illegible]
PSP'92	0,0	2	–	[illegible]
SP	0,5	35	0,0	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	0,0	[illegible]
NWP	0,6	38	–	[illegible]
PMR	0,1	6	–	[illegible]
Unie 55+	0,5	[illegible]	–	[illegible]
SBP	0,1	8	–	[illegible]
AOV	4,0	277	–	[illegible]
CP'86	0,1	10	–	[illegible]
LP	0,0	2	–	[illegible]
Groenen	0,1	6	0,2	[illegible]
VIP	0,1	7	–	[illegible]
NCPN	0,0	[illegible]	–	[illegible]
ADP	0,3	17	–	[illegible]
S'93	0,0	3	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,3	[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 13048 INW.

[illegible]

BRUNSSUM [illegible] INW.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

…ST 18489 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
…mst	75,9	10679	82,4	11105
	44,4	4745	65,5	7278
	17,7	1889	19,5	2170
	13,9	1483	7,1	789
	11,7	1250	4,3	473
…NKS	1,3	136	1,9	214
	0,3	27	0,1	11
	0,3	31	0,2	20
	0,3	28	0,1	8
	1,4	152	0,3	28
…ge	8,7	938	1,0	114
…atie Overige:				
	0,0	5	–	–
…92	0,1	11	–	–
	4,0	429	0,7	74
…ebel	0,0	4	0,0	2
	0,2	24	–	–
	0,1	14	–	–
…5+	0,7	73	–	–
	0,3	36	–	–
	2,5	265	–	–
	0,4	43	–	–
	0,0	1	–	–
…en	0,1	13	0,1	13
	0,1	5	–	–
	0,0	2	–	–
	0,1	5	–	–
	0,1	8	–	–
…ze 89	–	–	0,2	25

…SEL 5913 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
	77,5	3403	82,1	3401
	41,9	1425	63,8	2169
	18,5	631	20,2	685
	14,3	488	7,9	270
	12,9	440	4,4	149
…KS	2,0	69	2,3	79
	0,1	2	0,0	1
	0,2	6	0,0	1
	0,3	9	–	–
	3,3	112	0,6	21
	6,5	221	0,8	26
…atie Overige:				
	0,0	1	–	–
	0,1	2	–	–
	0,8	26	0,3	9
…ebel	0,0	1	–	–
	0,1	5	–	–
	0,2	6	–	–
	0,7	23	–	–
	0,1	4	–	–
	4,0	135	–	–
	0,1	3	–	–
	–	–	–	–
	0,1	4	0,3	10
	–	–	–	–
	–	–	–	–
	0,2	6	–	–
	0,1	5	–	–
…89	–	–	0,2	7

…RADE 52761 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
	69,7	25542	71,9	28667
	21,4	5470	34,8	9981
	35,4	9043	50,2	14390
	8,7	2224	6,0	1722
	11,9	3039	3,6	1021
	4,2	1065	2,2	636
	0,2	44	0,1	25
	0,5	124	0,3	83
	[illegible]	58	0,1	17
	[illegible]	[illegible]	0,5	144
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
…atie Overige:				
	0,1	23	–	–
	0,1	20	–	–
	2,7	690	1,2	342
…ebel	0,0	9	0,1	21
	0,8	195	–	–
	0,2	56	–	–
	1,4	356	–	–
	0,1	16	–	–
	7,3	1870	–	–
	0,2	58	–	–
	0,0	13	–	–
	0,2	40	0,2	71
	0,2	57	–	–
	0,1	22	–	–
	0,0	10	–	–
	0,2	46	–	–
…89	–	–	0,7	[illegible]

…EL 3957 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
	81,7	2520	84,5	[illegible]
	40,7	1026	62,7	[illegible]
	20,8	523	21,9	[illegible]
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

…AAF [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

MAASBRACHT 13670 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	76,2	8155	78,4	8821
CDA	31,6	2575	52,5	4631
PvdA	20,2	1650	28,2	2485
VVD	18,7	1526	10,5	931
D66	12,9	1048	4,8	426
GRLINKS	2,6	213	2,0	176
SGP	0,1	11	0,1	10
GPV	0,3	23	0,2	16
RPF	0,6	47	0,5	41
CD	2,9	238	0,6	49
Overige	10,1	824	0,6	56
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	7	–	–
PSP'92	0,0	3	–	–
SP	0,4	35	0,1	7
SAPRebel	0,0	3	0,0	2
NWP	0,4	28	–	–
PMR	0,2	13	–	–
Unie 55+	0,7	60	–	–
SBP	0,1	11	–	–
AOV	7,6	620	–	–
CP'86	0,1	7	–	–
LP	0,0	3	–	–
Groenen	0,1	7	0,1	8
VIP	0,1	8	–	–
NCPN	0,1	4	–	–
ADP	0,1	7	–	–
S'93	0,1	8	–	–
Overige 89	–	–	0,4	39

MAASBREE 12369 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	78,0	7055	81,2	6942
CDA	43,5	3068	65,6	4551
PvdA	16,0	1129	15,7	1061
VVD	17,3	1224	9,6	665
D66	13,7	964	5,3	370
GRLINKS	2,1	146	2,6	182
SGP	0,3	18	0,1	4
GPV	0,2	17	0,2	13
RPF	0,1	9	0,1	3
CD	1,9	134	0,3	23
Overige	4,9	346	0,5	40
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	6	–	–
PSP'92	0,1	4	–	–
SP	0,5	37	0,1	6
SAPRebel	0,1	4	0,0	2
NWP	0,3	20	–	–
PMR	0,7	50	–	–
Unie 55+	0,7	47	–	–
SBP	0,1	10	–	–
AOV	2,1	147	–	–
CP'86	0,1	8	–	–
LP	0,0	1	–	–
Groenen	0,1	9	0,2	16
VIP	0,0	1	–	–
NCPN	–	–	–	–
ADP	0,0	2	–	–
S'93	–	–	–	–
Overige 89	–	–	0,2	16

MAASTRICHT 11[illegible]100 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	66,7	64036	[illegible]	[illegible]
CDA	21,2	13576	[illegible]	[illegible]
PvdA	29,1	18683	42,2	28095
VVD	13,0	8316	8,8	5838
D66	17,3	11116	7,0	4627
GRLINKS	4,7	3011	5,0	3313
SGP	0,1	79	0,1	38
GPV	0,4	279	0,3	177
RPF	0,3	170	0,1	81
CD	2,8	1830	0,6	408
Overige	21,1	[illegible]	1,1	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	65	–	–
PSP'92	0,1	54	–	–
SP	1,6	1035	0,3	183
SAPRebel	0,1	37	0,0	29
NWP	0,5	348	–	–
PMR	0,1	83	–	–
Unie 55+	1,2	771	–	–
SBP	0,1	43	–	–
AOV	6,3	4018	–	–
CP'86	0,3	[illegible]	–	–
LP	0,0	19	–	–
Groenen	0,1	41	0,3	201
VIP	0,3	176	–	–
NCPN	0,1	47	–	–
ADP	0,0	7	–	–
S'93	0,2	115	–	–
Overige 89	–	–	0,6	301

MARGRATEN 13751 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	81,5	8569	86,0	[illegible]
CDA	35,2	3016	55,9	[illegible]
PvdA	22,2	1904	25,4	[illegible]
VVD	15,7	1348	10,0	[illegible]
D66	14,8	1267	6,3	[illegible]
GRLINKS	2,9	245	3,0	260
SGP	0,1	5	0,0	[illegible]
GPV	0,5	44	0,4	32
RPF	0,3	25	0,1	[illegible]
CD	2,0	174	0,2	16
Overige	6,3	541	0,7	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	10	–	–
PSP'92	0,0	2	–	[illegible]
SP	0,5	40	0,1	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	0,1	[illegible]
NWP	0,4	35	–	–
PMR	0,1	4	–	–
Unie 55+	0,8	[illegible]	–	–
SBP	0,3	27	–	–
AOV	3,7	314	–	–
CP'86	0,1	[illegible]	–	–
LP	0,0	2	–	–
Groenen	0,1	9	0,2	21
VIP	0,0	2	–	–
NCPN	0,1	6	–	–
ADP	0,1	7	–	–
S'93	0,1	11	–	–
Overige 89	–	–	0,3	[illegible]

MEERLO-WANSSUM 71[illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	78,2	4139	81,9	[illegible]
CDA	42,1	1742	66,2	[illegible]
PvdA	19,5	805	19,1	[illegible]
VVD	15,0	622	7,4	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

MEERSSEN 20650 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	79,1	12896	80,7	13013
CDA	28,4	3663	48,6	6322
PvdA	23,0	2963	29,4	3825
VVD	16,9	2177	11,3	1474
D66	16,9	2173	6,2	803
GRLINKS	3,0	383	3,0	388
SGP	0,1	16	0,1	10
GPV	0,9	119	0,2	26
RPF	0,3	37	0,0	3
CD	2,1	270	0,5	60
Overige	8,4	1085	0,7	102
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	6	–	–
PSP'92	0,0	2	–	–
SP	0,6	79	0,2	22
SAPRebel	0,0	3	0,0	1
NWP	0,9	111	–	–
PMR	0,1	19	–	–
Unie 55+	1,2	153	–	–
SBP	0,1	8	–	–
AOV	5,0	639	–	–
CP'86	0,1	17	–	–
LP	0,0	5	–	–
Groenen	0,1	10	0,2	33
VIP	0,2	25	–	–
NCPN	0,1	13	–	–
ADP	–	–	–	–
S'93	0,0	5	–	–
Overige 89	–	–	0,3	46

MEIJEL 5486 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	73,6	3127	79,4	3196
CDA	41,5	1290	66,6	2128
PvdA	21,1	659	20,3	649
VVD	14,7	460	7,1	226
D66	12,3	384	3,7	118
GRLINKS	1,0	33	1,8	58
SGP	0,2	5	–	–
GPV	0,2	5	–	–
RPF	0,1	2	0,1	3
CD	2,2	70	0,1	5
Overige	6,7	209	0,3	9
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	3	–	–
PSP'92	0,0	1	–	–
SP	0,4	12	–	–
SAPRebel	0,1	2	–	–
NWP	0,3	11	–	–
PMR	0,2	6	–	–
Unie 55+	0,7	23	–	–
SBP	0,1	3	–	–
AOV	3,9	124	–	–
CP'86	0,1	2	–	–
LP	–	–	–	–
Groenen	0,1	4	0,1	3
VIP	–	–	–	–
NCPN	–	–	–	–
ADP	0,5	15	–	–
S'93	0,1	3	–	–
Overige 89	–	–	0,2	6

MOOK EN MIDDELAAR 7458 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	4711	73,3	[illegible]
CDA	27,1	1274	42,6	[illegible]
PvdA	20,6	968	[illegible]	[illegible]
VVD	22,8	1073	[illegible]	[illegible]
D66	17,4	818	10,0	448
GRLINKS	3,9	185	4,0	179
SGP	0,1	5	0,1	5
GPV	0,3	15	0,3	12
RPF	0,3	13	0,0	3
CD	[illegible]	49	0,3	12
Overige	[illegible]	212	[illegible]	40
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	3	–	–
PSP'92	0,0	2	–	–
SP	0,6	30	[illegible]	13
SAPRebel	0,0	1	–	–
NWP	0,3	15	–	–
PMR	0,1	6	–	–
Unie 55+	0,6	30	–	–
SBP	0,1	3	–	–
AOV	4,3	204	–	–
CP'86	0,1	3	–	–
LP	0,1	5	–	–
Groenen	0,0	2	0,2	11
VIP	0,2	7	–	–
NCPN	–	–	–	–
ADP	–	–	–	–
S'93	–	–	–	–
Overige 89	–	–	0,3	12

NEDERWEERT 15[illegible]12 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	78,0	9221	80,5	[illegible]
CDA	36,6	3376	50,7	[illegible]
PvdA	21,7	1997	26,0	2418
VVD	16,4	1519	7,6	703
D66	12,5	[illegible]	3,5	[illegible]
GRLINKS	1,2	114	1,4	132
SGP	0,1	9	0,0	2
GPV	0,3	27	0,1	9
RPF	0,1	12	0,0	5
CD	2,5	[illegible]	0,3	25
Overige	8,6	797	0,4	34
Specificatie Overige:				
DNP	–	–	–	–
PSP'92	0,0	3	–	–
SP	0,6	59	0,1	[illegible]
SAPRebel	0,1	[illegible]	–	–
NWP	0,3	27	–	–
PMR	0,2	16	–	–
Unie 55+	0,7	[illegible]	–	–
SBP	0,1	11	–	–
AOV	4,3	[illegible]	–	–
CP'86	0,1	11	–	–
LP	0,0	4	–	–
Groenen	0,1	7	0,1	10
VIP	0,1	7	–	–
NCPN	0,0	1	–	–
ADP	2,1	195	–	–
S'93	0,0	1	–	–
Overige 89	–	–	0,2	16

[illegible] [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	81,7	[illegible]	85,6	[illegible]
CDA	35,0	3574	[illegible]	5709
PvdA	[illegible]	[illegible]	31,2	3519
VVD	14,1	1521	8,0	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

ONDERBANKEN [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	76,8	4969	82,4	[illegible]
CDA	32,1	1593	48,5	[illegible]
PvdA	26,3	1306	35,5	[illegible]
VVD	11,0	544	5,8	[illegible]
D66	11,7	580	4,5	[illegible]
GRLINKS	2,4	121	2,7	[illegible]
SGP	0,2	8	0,2	[illegible]
GPV	0,5	25	0,2	[illegible]
RPF	0,1	5	0,2	[illegible]
CD	4,7	233	0,7	[illegible]
Overige	11,0	554	1,7	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	–	–	–	–
PSP'92	0,0	2	–	–
SP	2,2	107	0,5	[illegible]
SAPRebel	0,1	5	0,1	[illegible]
NWP	0,8	40	–	–
PMR	0,0	2	–	–
Unie 55+	0,8	40	–	–
SBP	0,1	6	–	–
AOV	6,4	319	–	–
CP'86	0,3	14	–	–
LP	–	–	–	–
Groenen	0,1	5	0,5	[illegible]
VIP	0,0	2	–	–
NCPN	0,1	5	–	–
ADP	–	–	–	–
S'93	0,1	7	–	–
Overige 89	–	–	0,6	[illegible]

ROERDALEN 10200 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	78,0	5948	81,3	[illegible]
CDA	28,5	1698	50,7	[illegible]
PvdA	21,5	1279	27,6	[illegible]
VVD	21,9	1301	12,4	[illegible]
D66	13,9	825	5,8	[illegible]
GRLINKS	2,3	136	2,2	[illegible]
SGP	0,1	8	0,1	[illegible]
GPV	0,2	14	0,1	[illegible]
RPF	0,0	2	0,1	[illegible]
CD	3,2	191	0,3	[illegible]
Overige	8,4	494	0,7	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,2	9	–	–
PSP'92	–	–	–	–
SP	0,5	32	0,1	[illegible]
SAPRebel	0,1	3	0,0	[illegible]
NWP	1,0	57	–	–
PMR	0,2	14	–	–
Unie 55+	1,1	65	–	–
SBP	0,1	5	–	–
AOV	4,7	279	–	–
CP'86	0,2	10	–	–
LP	0,0	2	–	–
Groenen	0,1	6	0,2	[illegible]
VIP	0,1	7	–	–
NCPN	0,0	1	–	–
ADP	0,0	1	–	–
S'93	0,1	3	–	–
Overige 89	–	–	0,4	[illegible]

ROERMOND 43115 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	21735	[illegible]	[illegible]
CDA	[illegible]	4752	40,3	[illegible]
PvdA	21,4	4642	32,4	[illegible]
VVD	22,6	4906	15,5	[illegible]
D66	13,9	3012	5,8	[illegible]
GRLINKS	5,2	1121	3,8	[illegible]
SGP	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
GPV	[illegible]	[illegible]	0,4	[illegible]
RPF	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
CD	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Overige	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	31	–	[illegible]
PSP'92	0,0	13	–	[illegible]
SP	1,1	237	[illegible]	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	[illegible]	[illegible]
NWP	0,7	151	–	[illegible]
PMR	0,1	18	–	[illegible]
Unie 55+	0,7	164	–	[illegible]
SBP	0,0	11	–	[illegible]
AOV	5,9	1275	–	[illegible]
CP'86	0,4	78	–	[illegible]
LP	0,0	6	–	[illegible]
Groenen	0,1	12	[illegible]	[illegible]
VIP	0,3	73	–	[illegible]
NCPN	0,0	10	–	[illegible]
ADP	–	–	–	[illegible]
S'93	0,1	13	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,4	[illegible]

ROGGEL EN NEER [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
CDA	[illegible]	1722	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

SCHINNEN [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

SEVENUM 6923 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,6	4143	83,6	4296
CDA	47,1	1953	69,3	2978
PvdA	16,2	669	14,0	602
VVD	14,3	592	7,9	339
D66	13,4	556	5,2	224
GRLINKS	1,2	50	1,9	83
SGP	0,2	9	0,1	4
GPV	0,5	22	0,3	14
RPF	0,2	9	0,0	1
CD	1,1	46	0,1	5
Overige	5,3	237	1,2	47
Specificatie Overige:				
DNP	–	–	–	–
PSP'92	0,1	2	–	–
SP	1,9	79	0,7	28
SAPRebel	0,1	2	0,0	1
NWP	0,2	9	–	–
PMR	0,1	4	–	–
Unie 55+	0,9	36	–	–
SBP	0,0	1	–	–
AOV	2,1	86	–	–
CP'86	0,2	10	–	–
LP	0,0	1	–	–
Groenen	0,1	4	0,2	7
VIP	–	–	–	–
NCPN	0,0	1	–	–
ADP	0,1	2	–	–
S'93	–	–	–	–
Overige 89			0,3	11

SUSTEREN 13187 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,7	7962	80,3	8031
CDA	30,9	2464	51,3	4119
PvdA	25,2	2011	31,6	2536
VVD	12,6	1007	8,8	707
D66	15,1	1199	4,4	351
GRLINKS	2,2	178	2,3	187
SGP	0,1	9	0,2	17
GPV	0,4	29	0,2	17
RPF	0,1	12	0,1	6
CD	2,9	239	0,3	27
Overige	10,4	823	0,8	64
Specificatie Overige:				
DNP	–	–	–	–
PSP'92	0,0	2	–	–
SP	0,7	53	0,1	11
SAPRebel	0,1	7	0,1	3
NWP	0,7	59	–	–
PMR	0,2	13	–	–
Unie 55+	0,6	51	–	–
SBP	0,1	7	–	–
AOV	7,3	584	–	–
CP'86	0,2	13	–	–
LP	0,1	5	–	–
Groenen	0,1	6	0,2	18
VIP	0,2	12	–	–
NCPN	0,0	4	–	–
ADP	0,0	1	–	–
S'93	0,1	6	–	–
Overige 89	–	–	0,4	32

VALKENBURG A/D GEUL 18060 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	79,6	11243	84,1	11819
CDA	32,0	3594	51,4	6078
PvdA	22,0	2473	28,3	3349
VVD	16,9	1897	11,3	1336
D66	13,1	1475	4,9	580
GRLINKS	2,1	242	2,2	261
SGP	0,1	6	0,1	11
GPV	0,5	62	0,2	21
RPF	0,3	32	0,2	22
CD	2,7	307	0,5	58
Overige	10,3	1155	0,9	103
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	3	–	–
PSP'92	0,1	6	–	–
SP	1,5	166	0,2	20
SAPRebel	0,0	2	0,0	1
NWP	0,9	101	–	–
PMR	0,1	17	–	–
Unie 55+	1,0	109	–	–
SBP	0,1	8	–	–
AOV	5,9	669	–	–
CP'86	0,2	21	–	–
LP	0,1	6	–	–
Groenen	0,1	12	0,2	28
VIP	0,1	9	–	–
NCPN	0,0	1	–	–
ADP	0,1	11	–	–
S'93	0,1	14	–	–
Overige 89	–	–	0,5	54

WITTEM 7689 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	88,7	5294	94,3	[illegible]
CDA	35,1	1856	51,6	[illegible]
PvdA	24,2	1281	31,1	[illegible]
VVD	13,3	701	7,9	[illegible]
D66	13,7	727	5,1	[illegible]
GRLINKS	2,9	155	2,6	[illegible]
SGP	0,3	16	0,1	[illegible]
GPV	0,7	38	0,2	[illegible]
RPF	0,3	13	0,1	[illegible]
CD	1,5	78	0,3	[illegible]
Overige	8,0	429	1,0	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	5	–	[illegible]
PSP'92	0,1	3	–	[illegible]
SP	1,0	55	0,2	[illegible]
SAPRebel	0,0	1	0,0	[illegible]
NWP	0,7	37	–	[illegible]
PMR	0,1	5	–	[illegible]
Unie 55+	0,7	39	–	[illegible]
SBP	0,1	5	–	[illegible]
AOV	4,8	256	–	[illegible]
CP'86	0,1	7	–	[illegible]
LP	–	–	–	[illegible]
Groenen	0,0	2	0,4	[illegible]
VIP	0,1	3	–	[illegible]
NCPN	0,1	5	–	[illegible]
ADP	–	–	–	[illegible]
S'93	0,1	6	–	[illegible]
Overige 89	–	–	0,4	[illegible]

SIMPELVELD 11870 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	76,7	6776	82,6	7419
CDA	33,2	2250	47,7	[illegible]
PvdA	28,3	1920	37,1	[illegible]
VVD	10,5	709	6,7	[illegible]
D66	12,7	862	4,3	[illegible]
GRLINKS	2,4	169	1,7	[illegible]
SGP	0,3	18	0,1	[illegible]
GPV	0,3	23	0,2	[illegible]
RPF	0,2	10	0,2	12
CD	2,8	191	0,4	[illegible]
Overige	9,3	634	1,6	119
Specificatie Overige:				
DNP	0,2	16	–	–
PSP'92	0,0	1	–	–
SP	1,7	112	0,3	[illegible]
SAPRebel	0,0	3	0,0	[illegible]
NWP	[illegible]	55	–	–
PMR	0,2	16	–	–
Unie 55+	0,9	60	–	–
SBP	0,1	6	–	–
AOV	4,7	321	–	–
CP'86	0,3	23	–	–
LP	–	–	–	–
Groenen	0,1	7	0,5	[illegible]
VIP	0,1	4	–	–
NCPN	0,1	7	–	–
ADP	0,0	1	–	–
S'93	0,1	7	–	–
Overige 89	–	–	0,8	[illegible]

SWALMEN 8601 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	72,9	4756	74,8	4841
CDA	27,2	1293	47,6	2306
PvdA	28,4	1351	36,0	1740
VVD	15,3	725	8,1	392
D66	15,2	725	4,4	214
GRLINKS	3,6	171	2,8	136
SGP	0,1	3	–	–
GPV	0,1	5	0,2	7
RPF	0,1	6	–	–
CD	2,6	122	0,3	16
Overige	7,5	355	0,6	30
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	2	–	–
PSP'92	–	–	–	–
SP	0,3	15	0,1	4
SAPRebel	0,0	1	0,0	1
NWP	0,4	18	–	–
PMR	0,1	6	–	–
Unie 55+	0,9	42	–	–
SBP	0,1	4	–	–
AOV	5,0	236	–	–
CP'86	0,3	12	–	–
LP	0,0	1	–	–
Groenen	–	–	0,1	5
VIP	0,2	8	–	–
NCPN	0,0	2	–	–
ADP	0,1	3	–	–
S'93	0,1	5	–	–
Overige 89	–	–	0,4	19

VENLO 65365 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	68,5	32720	70,2	33235
CDA	30,2	9876	50,8	16887
PvdA	20,2	6619	27,0	8987
VVD	17,9	5856	11,0	3638
D66	15,0	4901	6,0	2009
GRLINKS	3,8	1242	2,9	978
SGP	0,1	40	0,1	32
GPV	0,4	120	0,3	100
RPF	0,3	89	0,2	62
CD	3,1	1005	0,5	169
Overige	9,0	2972	1,2	373
Specificatie Overige:				
DNP	0,0	18	–	–
PSP' 92	0,0	18	–	–
SP	1,4	449	0,5	150
SAPRebel	0,0	4	0,1	19
NWP	0,3	102	–	–
PMR	0,1	31	–	–
Unie 55+	2,2	714	–	–
SBP	0,0	7	–	–
AOV	4,0	1300	–	–
CP'86	0,3	86	–	–
LP	0,0	3	–	–
Groenen	0,1	52	0,3	99
VIP	0,4	131	–	–
NCPN	0,1	28	–	–
ADP	0,0	6	–	–
S'93	0,1	23	–	–
Overige 89	–	–	0,3	105

OVERZICHT OPKOMST

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Nederland	78,3	8966151	79,9	[illegible]
Groningen	79,5	346999	83,6	[illegible]
Friesland	82,2	376964	86,6	[illegible]
Drenthe	82,2	284318	86,7	[illegible]
Overijssel	82,6	648670	85,3	[illegible]
Gelderland	80,7	1123966	82,4	[illegible]
Utrecht	81,0	632964	81,1	[illegible]
Nd-Holland	77,0	1394911	77,6	[illegible]
Zd-Holland	76,8	1869978	77,6	[illegible]
Zeeland	79,2	[illegible]	81,2	[illegible]
Nd-Brabant	77,0	1309549	78,0	[illegible]
Limburg	73,8	[illegible]	76,5	[illegible]
Flevoland	70,7	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Briefstem.	14,7	[illegible]	84,9	[illegible]

SITTARD [illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

TEGELEN 19145 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	74,6	9991
CDA	[illegible]	2825	49,2	4914
PvdA	25,2	2430	33,3	3331
VVD	14,5	1395	8,1	808
D66	15,4	1486	5,5	551
GRLINKS	2,2	216	2,1	[illegible]
SGP	0,2	21	0,0	[illegible]
GPV	0,4	[illegible]	[illegible]	[illegible]
RPF	0,1	[illegible]	[illegible]	10
CD	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Overige	[illegible]	768	0,7	69
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	5	–	–
PSP'92	[illegible]	5	–	–
SP	[illegible]	88	0,2	17
SAPRebel	[illegible]	5	0,0	[illegible]
NWP	[illegible]	34	–	–
PMR	0,1	12	–	–
Unie 55+	1,2	120	–	–
SBP	0,1	5	–	–
AOV	4,3	412	–	–
CP'86	0,3	28	–	–
LP	0,0	4	–	–
Groenen	0,2	15	0,2	18
VIP	0,2	20	–	–
NCPN	0,1	9	–	–
ADP	0,0	2	–	–
S'93	0,0	4	–	–
Overige 89	–	–	0,3	30

VENRAY 35250 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	71,4	18646	73,7	18566
CDA	36,6	6829	57,2	10619
PvdA	21,2	3949	23,4	4338
VVD	14,6	2718	8,5	1572
D66	15,8	2948	6,0	1109
GRLINKS	2,5	470	3,2	592
SGP	0,1	20	0,1	17
GPV	0,2	[illegible]	0,2	[illegible]
RPF	[illegible]	[illegible]	0,0	[illegible]
CD	1,6	305	0,3	[illegible]
Overige	7,2	1336	1,1	217
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	9	–	–
PSP'92	0,1	22	–	–
SP	1,1	204	0,5	92
SAPRebel	0,0	[illegible]	0,0	7
NWP	0,4	66	–	–
PMR	0,1	15	–	–
Unie 55+	0,9	167	–	–
SBP	0,2	28	–	–
AOV	3,6	679	–	–
CP'86	0,2	34	–	–
LP	0,0	5	–	–
Groenen	0,1	24	0,2	41
VIP	0,3	47	–	–
NCPN	0,0	7	–	–
ADP	0,0	7	–	–
S'93	0,1	14	–	–
Overige 89	–	–	0,4	77

NOORD-BRABANT 2258606 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	77,0	1309549	78,0	[illegible]
CDA	27,1	355280	45,1	[illegible]
PvdA	21,0	[illegible]	26,7	[illegible]
VVD	18,1	[illegible]	12,1	[illegible]
D66	16,3	[illegible]	7,2	[illegible]
GRLINKS	2,8	[illegible]	3,3	[illegible]
SGP	0,5	[illegible]	0,5	[illegible]
GPV	0,4	[illegible]	0,3	[illegible]
RPF	0,5	[illegible]	0,3	[illegible]
CD	2,8	[illegible]	0,7	[illegible]
Overige	10,5	[illegible]	1,8	[illegible]
Specificatie Overige:				
DNP	0,1	1323	–	[illegible]
PSP'92	0,1	1047	–	[illegible]
SP	2,2	29351	1,1	[illegible]
SAPRebel	0,1	730	0,1	[illegible]
NWP	0,3	3441	–	[illegible]
PMR	0,1	1545	–	[illegible]
Unie 55+	1,0	13423	–	[illegible]
SBP	0,1	[illegible]	–	[illegible]
AOV	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]
CP'86	[illegible]	[illegible]	–	[illegible]
LP	0,0	[illegible]	–	[illegible]
Groenen	0,1	[illegible]	0,3	[illegible]
VIP	0,2	[illegible]	–	[illegible]
NCPN	0,1	572	–	[illegible]
ADP	0,1	825	–	[illegible]
S'93	0,0	286	–	[illegible]
PDA	0,0	619	–	[illegible]
Overige 89			0,2	[illegible]

THORN 2633 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	[illegible]	1765
CDA	[illegible]	[illegible]	[illegible]	935
PvdA	[illegible]	[illegible]	31,7	566

VOERENDAAL 13158 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	78,8	[illegible]	83,8	[illegible]
CDA	36,1	[illegible]	[illegible]	[illegible]
PvdA	21,4	1727	27,6	[illegible]

NEDERLAND 15331590 INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible] [illegible] INW.

[illegible] 10950 INW.

WEERT 41[illegible] INW.

	Kamer '94 %	Kamer '94 stemmen	Kamer '89 %	Kamer '89 stemmen
Opkomst	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]